O lună de duminici, o carte scrisă sub deghizarea reiatării la persoana întâi, e o bună ocazie pentru ca autorul să revină la subiectul său predilect, adulterul. Reverendul Tom Marshfield şi-a scandalizat soţia şi congregaţia prin comportamentul său sexual, aşa că e forţat să plece într-un exil involuntar „ca să îşi revină" şi să se mărturisească în scris. Dornic să se reabiliteze, reverendul Marshfield îşi împinge atât de departe căinţa, încât o aplică şi asupra cuvintelor biblicului sfânt Pavel cărora le dă o interpretare pe care nici măcar cei mai afurisiţi eretici n-au îndrăznit să şi-o imagineze.

Alexandra Olivotto
O lună de duminici
Traducere de
TEODOR FLEŞERU
Colecţiile Cotidianul.
LITERATURA
EDITURA UNIVERS
Bucureşti * 2009
Coperta colecţiei: Octavian Cociş
Coperta: Marius Matieş
Redactor: Mihaela Pândele
Tehnoredactare: Constantin Niţă
Credit foto: Northfoto Picture Agency
JOHN UPDIKE
A Month of Sundays
1974, 1975 by John Updike
This translation is published by arrangement with
Afred A. Knopf, Inc., a division of Random House © Universe Publishing House, Inc., 2009
ISBN 978-l-60257-156 – 3

Iertaţi-mi credinţa şi oraşul; sunt un pastor creştin şi un american. Scriu aceste rânduri într-un moment din vremea degringoladei lui Richard Nixon. Deşi păcatul e al meu, tentaţia aparţine altora: îngrijitorii mei mi-au pus în faţă un teanc de hârtii albe – preţul unei luni de scris, după estimarea lor. Mâzgălirea imaculatelor pagini ar trebui să constituie unica mea terapie.

Episcopul, binecuvântată-i fie mitra, a ordonat (sau mai degrabă a oferit o alternativă ritualului deşucheat de răspopire) să fiu adus aici,

în deşert, departe de pământul înverzit şi populat, unde parohia mea, cum se exprimă francezul atât de drăguţ, se trouve. Luna de zile ar trebui să fie una de recuperare – iar eu o socotesc drept una de „retractare", starea mea fiind oficial diagnosticată ca o „detractare".

Posibil ca opusul lui „de „să nu fie „re", ci absenţa oricărui prefix, ceea ce mă transformă în fratele spiritual al acelor atleţi cu fracturi, care trebuie să petreacă o lună anostă, printre dune alburii şi dozele de la miezul nopţii, fiind supuşi unui regim de „tracţiune". Mă îndoiesc (numele meu e chiar

Thomas) că terapia va da roade. Diagnosticul meu e că nu sufăr de nimic mai virulent decât condiţia umană, cum, de altfel, aş propovădui-o, ca pe o pildă. Deşi maladia G magnifică, voi adăuga cu onestă modestie că propriul meu caz e neglijabil de purulent, menţionabil doar dacă examinăm aşternutul. Masturbare! Salvarea unui sunet de graţie al corzii obnubilate a sinelui! Imnuri de slavă Sfântului Onan, mai târziu.

Simt că mă încălzesc dedându-mă la îndeletnicirea asta, ceea ce nu e intenţia mea. Să lăsăm detectarea mea netractată.

Niciun prestidigitator priceput, plutind printre oglinzile mişcate ale terapiei simpatetice, nu se va lăsa pur şi simplu smuls de sub jobenul întunecat, de ultim resort, jobenul cu fund dublu.

Amănunte! Motelul – rezist tentaţiei de a-l numi sanatoriu, casă de recuperare sau centru de detenţie – are forma unui o sau, mai exact, omega. Cercul de camere înconjurând piscina este mărginit într-o parte şi alta de două coridoare liniare, la stânga aflându-se recepţia, birourile, toaletele, discriminate sexual de două siluete bovine, şi un mic magazin ticsit cu mărgele de plastic şi vederi cu reproduceri de oase de dinozaur, dar lipsit de orice ziare sau reviste care ar putea supraexcita pacienţii – oops, clienţii – cu realităţile alternative, în direcţia opusă, la celălalt picior al lui îi se găseşte restaurantul şi barul. Peretele de sticlă al barului are o tentă fumuriu-violetă prin care se răsfrânge panorama deşertului din ce în ce mai piată şi palida siluetă distantă a munţilor bogaţi în minereuri fosilizate. Geamurile restaurantului, cel puţin în timpul micului dejun, poartă draperii grele, vanilate, prin cutele cărora ţâşnesc săgeţi de lumină pe deasupra grepfruturilor, paharelor şi ceştilor de pe mesele frumos aranjate într-o explozie aproape audibilă a strălucirii. Locul pare, dacă nu pustiu, atunci mai mult de jumătate gol. Toţi bărbaţii de vârstă mijlocie

stăm la mesele noastre, dregându-ne pe cât putem gândurile uscate1 şi înfrânându-ne nervii greu încercaţi de bârfele cu zăngănit de tacâmuri. Am impresia

Am vrut să scriu „gâturi", gândeam „gânduri", un act ratat freudian fericit, îl lăsăm aşa. Maşina de scris cu care m-au echipat că suntem un „calup" cazat aici relativ recent. Suntem palizi.

Suntem apatici. Suntem năuci. Personalul, cei care ne spionează şi se agită în jurul nostru de parcă s-ar pregăti pentru o ambuscadă, este alcătuit, în mare parte, caucazieni cu vorba domoală şi ochii albaştri, atât de spălăciţi încât se asortează cu cerul alcalin şi cu fundul ros al blugilor, restul contingentului fiind format din nubilele aborigene al căror pas silenţios şi păr sârmos se împacă anevoie cu uniformele franjurate, de culoarea fisticului, pe care trebuie să le poarte ospătăriţele.

Azi dimineaţă, în timp ce mă serveau, m-am simţit tratat cu reverenţă, chiar teamă, de parcă se fereau să nu fie contaminate. Un subiect potenţial: atingerea fizică şi sacrul. Dumnezeu ca Boală Supremă. Noii me tangere. Microbii şi altarul.

Cupa împărtăşită vizavi de paharul de plastic de unică folosinţă: oare câte ore din viaţa mea profesională au fost muşcate în bucăţele amare (antisepticul apocaliptic printre diaconi vizavi de sfinţiile celor porniţi în căutarea Marelui Graal) de această dilemă liturgică… Nu contează. M-am eliberat de asta pentru o lună sau pentru totdeauna. Bună creztămare.1

Ce să vă povestesc? Am sosit la miezul nopţii, dezorientat. Aeroportul era drăcesc de curat, afară bătea un vânticel uscat. Un şofer semimolâu şi un autobuz verde mititel ne-au condus vreme de-o oră uriaşă printr-un deşert devorator de întunecat. Am fost întâmpinaţi în faţa uşilor de sticlă de o doamnă durdulie, nu diformă, dar neatrăgătoare, fără îndoială aleasă din cauza acestei calităţi pentru o asemenea slujbă delicată. Părea să fie chiar directoarea. Cu numele de dacă urechile mele încă înfundate de huruitul avionului nu mă înşelau, Ms. Prynne. Cu o faţă bogată, albă, de ţestoasă, inexplicabil de mulţumită de sine. Gâtul întins de parcă ar dori să ciugulească sau să se elibereze de o rosătură.

după ce i-am asigurat că sunt un contemporan al lor, nu un scrib, e nouă şi uneori o ia înaintea degetelor mele. Aerul e ager (n.a.)

Ne-a lătrat regulile, pentru noi toţi. Noi: cu, un preot irlandez

îndesat, iar al treilea recrut, unul din Tennessee, era un bâlbâit timid, puţin cocoşat, cu un zâmbet optimist şi pieziş, probabil un delincvent renascentist, care, pe de altă parte, făcea un ban în plus ca viclean agent de asigurări. Regulile (aşa cum ne-au fost aduse la cunoştinţă de către gazda noastră, din partea sponsorilor episcopali şi a comitetelor afiliate): masa la opt, la douăsprezece treizeci şi la şapte. Barul deschis la ora prânzului. Braseria închisă între două şi cinci. Dimineţile: program de scris, adlibidum. După-amiezile: exerciţii (Izice, de preferinţă golf, dar şi călărie, înot, existând şi terenuri de tenis. Serile: diferite jocuri şi cărţi, de preferinţă pocher.

Note:

1 Intenţionat de data asta: destrămarea aplicată crezului (n.a.)

Multe interdicţii. Nicio discuţie serioasă, doctrinară sau inter-personală. Nicio lectură, cu excepţia celor evazioniste: există o rezervă de romane poliţiste englezeşti şi cărţi de umor dintre cele două războaie la biblioteca stabilimentului. Biblia e în fruntea listei celor interzise. Nicio activitate religioasă, niciun vizitator, nicio scrisoare primită sau expediată. Niciun fel de excursii în oraş (cel mai apropiat oraş e la 40 de mile, se numeşte Sandstone), deşi unele ieşiri cu autobuzul vor fi organizate spre sfârşitul lunii.

Dar tu cunoşti toate astea. Cine eşti tu, cititorule blajin?

Cine sunt eu?

Mă duc la oglindă. Camera asta încă mă derutează cu multiplele colţuri de stranietate, deşi o noapte de somn aici a netezit câteva cute şifonate. Ştiu unde se află baia. O, acea imacuiată, invizibil reînnoita sanitas a băilor închiriate care nu numai că ne invită să ne lepădăm de haine şi excremente şi de particulele dintre dinţi ale unei fripturi prea condimentate, dar şi de pielea noastră, şi de murdăria intimităţilor pielii, ca apoi să tragem apa cu acea voracitate zgomotoasă care contrastează atât de dojenitor cu lentoarea înfundată a toaletelor rămase acasă, deja atât de saturate de noi încât abia dacă mai tresaltă!

Oglinda cuprinde un chip. Nu-l recunosc ca fiind al meu.

Nu mai corespunde luminii mele interioare, după cum un abajur nu corespunde becului înşurubat.

Abajurul ăsta. Abajurul ăsta într-o rână. Abajurul pocnit strâmb. Pânza asta de sac decolorată căreia timpul i-a dat aceea patină de hârtie reciciată, ireversibilă, sălcie şi pistruiată, hârtia cu inevitabila moliciune de gumă topită şi erodarea surprinsă din înaltul cerului,

fiecare din miriadele de riduri ale unui canion îndeajuns de adânc pentru a găzdui toate leşurile ultimelor patru decenii. Nu pe al meu. Dar clipeşte atunci când vreau, clipeşte; ocupă, văd în oglindă, acelaşi volum în care perspectivele diferitelor margini reflectate ale camerei s-ar intersecta, din perspectiva unui proiectant eteric. Aceşti dinţi îmi aparţin. Fiecare plombă şi lucrare constituie o poveste tristă pe care aş putea s-o cânt.

Aceşti ochi – găuri dintr-o mască. Prin care albastrul cerului se zăreşte ca într-unul din peisajele ciudate ale lui Magritte.

Ochii lui Dumnezeu, pleoapele mele.

Reverendul Thomas Marshfield, 41 de ani împliniţi în aprilie, 1.80 m, 75 kg, palid şi neural, cu neaşteptate insulţe masculine din loc în loc – genunchii, podul palmelor, un guler de taur surescitat, la baza gâtului, în zvâcnetul umerilor. La un moment dat jucător de baseball, apoi un zglobiu jucător de fotbal american. Acum chel. Rozaliu în vârful creştetului, dacă se apleacă în lumină, altfel un soi de aură gibonă, de puf arămiu. Smocuri de blăniţă de şoricel deasupra urechilor albe, moarte. Smocuri uşor roşcate; şoarece de câmp?

Sprâncene nu prea evidente. Nu prea evidente buze: gura mea, cele două virgule, armate cu o încărcătură belicoasă, gata parcă să se lanseze într-o avalanşă de expresii, nu mi-a fost niciodată pe plac, deşi se spune că a fost pe placul altora.

Bărbia, o idee prea lungă. Asemenea nasului, deşi îndeajuns de subţire şi suficient de nesigur în felul în care e încovoiat, pentru a evita orice asemuire forţată cu spiţa ebraică. O faţă încă locuită cu nesiguranţă de către un chiriaş care aşteaptă să i se verifice recomandările, în acest interregnum, nici frumos, nici impunător, dar deloc dolofan şi, totuşi, asemeni unei lămpi, cu o voinţă latent incandescentă de a rezista la ceea ce e cotidian. Nu cred că am eşuat vreodată, în mod conştient, să mă supun supremei, secretei porunci: Supune-te Lumii Naturale, O, Creatură Plăsmuită ca Parodie a

Propriei mele Fiinţe, şi Reconvertește-i Substanţa în Spirit;

Supune-te Plăcerii şi Transform-o în Durere; Muştruluieşte

Inocenţa, deşi îşi duce Veacul prin şanţurile Atomilor; Suspectează Fiecare Moment, pentru că e un adevărat Hoţ, îndepărtându-se în Vârful Picioarelor, ducând mai mult decât

Aduce; întreabă orice întrebare; îndoieşte-te de toate îndoielile; Dispreţuieşte toate Preceptele care îşi iau Măsura după Om;

Aminteşte-ţi de Mine.

Mă îmbrac conservator. Negrul, griul, maroul îi permit celui care le poartă să strălucească. Deşi sunt atent cum îmi înnod cravata, neglijez să-mi lustruiesc pantofii.

Presupun că penisul meu e de mărime medie. Presupunerea n-a fost câştigată fără efort.

Digestia mea e pervers de bună, iar toate celelalte unităţi interne funcţionează cu destoinicia întâlnirilor secrete ale unor facţiuni într-o ţară fără guvern. Un neg translucid de pe fesa mea stângă ar trebui într-o bună zi îndepărtat, iar în unele nopţi somnul mi-e stingherit de o durere nevralgică în braţul drept, chiar sub umăr, pe care o pun pe seama unei contuzii dobândite în urma unei grămezi ordonate din curtea liceului.

O simt, asemeni inimii mele, odată cu bubuiturile timpului.

Mă iubesc şi mă urăsc pe mine însumi mai mult decât pe semenii mei. Unul dintre aceste excese atrage femeile, însă pe care dintre ele?

Vocea mea e cu o jumătate de octavă prea înaltă pentru slujbele pe care le ţin, deşi atunci când mă rog cu voce tare am dobândit o tehnică a murmurării în microfonul din amvon care îmi satisface ideea de solilocviu al eului. Vaga mea bolboroseală, mi s-a spus, îi împiedică pe cei din strane să clatine din cap.

Altceva? Mă cam dor încheieturile mâinilor.

Statul american în care mă aflu e mare şi pătrat şi conţine câte un refugiat astmatic şi trei indieni într-o camionetă Ford pe fiecare milă pătrată. Statul în care locuiam ultima oară, unde am comis detractările delincvente şi am suferit din cauza acceselor de încăpăţânare, a fost muşcat de meandrele râurilor şi deformat de pretenţiile teritoriale conflictuale într-o formă nespecificabilă, ajunsă şi mai amorfă din pricina lacurilor şi insulelor şi a straturilor progresive de gropi de gunoi urban. O cheie, spune undeva

Chesterton, nu are nicio logică în forma ei; singura ei logică e faptul că descuie lacătul.

Doamne, asta epuizează fiinţa interioară! Slavă cerului pentru ora prânzului.

Domnişoara Prynne îmi spune să scriu (după ce-am întrebat-o, îndrăznind să-i opresc înaintarea pe holul maroniu-silenţios şi uşor curbat) despre ceea ce mă preocupă cel mai mult.

Ceea ce mă preocupă cel mai mult în dimineaţa asta – imaginea care se înalţă cea mai luminoasă şi mai albăstrie printre frunzele pătate ale acelei îndepărtate stări fără formă din perioada când aveam o profesiune, o parohie, o căsătorie şi o casă parohială, imaginea unui bărbat cu picioare albe ca de cretă (eu însumi), îmbrăcat în nimic altceva decât în cămaşa vărgată a pijamalei, ca o acadea zăcând pe gazonul brumat în dimineaţa de după Halloween. Acest bărbat se caţără pe gărduleţul care îi ajunge până la brâu şi, sfios, asemeni antilopei care îşi umezeşte botul la marginea bălţii bântuite de lei, îşi îndreaptă profilul printre tufe, în dreptul luciului ferestrei unei case fără etaj, pe vremuri garajul casei parohiale.

Un bărbat şi o femeie se află în această casă. Bărbatul de afară, conştient de frecarea flirtantă a tufei japoneze de fesele golaşe (de la o vreme se culcă fără pantaloni de pijama pentru cel puţin trei motive: pentru a facilita accesul auto-masturbator, pentru a evita strangularea burţii din pricina şiretului sau a nasturilor de la pantaloni, pentru a emite un semnal încurajator femelei în mini-jupe, cea care, după ce a muşcat din mărul veninos în momentul orgasmului progenitor al tatălui meu, există suspendată în mine), ştie acest lucru. Recunoaşte maşina femeii, un coupé negru, o clasică maşină americană. O zărise de la fereastra dormitorului, parcată pe o străduţă paralelă, vizibilă printre ramurile nude ale copacilor (vremelnicie! sunt deja în doliu pentru tine), al căror frunziş, în timpul verii, i-ar fi obturat locaţia dureroasă. Luciul şerpuitor de pe spinarea formei de gândac, violaceu sub lumina sulfuroasă a lampadarului, care veghea deasupra străduţei, îl pătrunsese oţelit drept în inimă. Preţ de o oră sau peste, acest fabulos bărbat fantasmagoric (pe care jur că nu-l voi uita în pofida tuturor forţelor terapiei instituţionale asmuţite asupra mea în aerul condiţionat din această cuşcă diabolică), se frământase încercând să trezească harponul din vizuina a sinelui [sic] nevăzut. Se masturbase din nou, imaginându-şi dinadins o femeie din trecut, o roşcată din podul trecutei tinereţi, părul ei pubian frumos împachetat în jurul comorii, asemeni rumeguşului fin protejând un medalion ancestral. Pe moment, după ce bietul complice sugrumat îşi slobozise din nou povara potentă, patul se înmuiase sub el dintr-o absurdă recunoştinţă, iar sărmanul a crezut că poate să alunece în somn printre săbiile geloziei. Apoi, i-a revenit în minte imaginea maşinii sub lumina lampadarului şi gândul vizavi de plânsetul şi mângâierile femeii şi a

pielii de sub hainele ei, a vocii ei sub tăcere – pentru că nu exista nicio îndoială, acest act al ei îi era adresat lui. Pentru că era amanta lui şi chiar în săptămâna aceea se culcase cu el.

Se ridicase din pat. Soţia lui îşi reajustase poziţia înăuntrul marelui ou cenuşiu al inconştientului. El nu îndrăznise să pună la încercare uşa dulapului predispus să scârţâie;

Îmbrăcat la fel de parţial ca atunci când se ridicase din pat, coborâse pe treptele de stejar, tărcate de razele lunii, până în dreptul uşii de la intrare al cărei vitraliu reţinea cu o rigiditate bizantină stafiile culorilor împletite. Tremurând – întregul său trup era doar o tremurătură, aparent solidă, asemeni materiei solide – îşi apăsase degetele pe zăvorul masiv, desprinsese poarta gigantică a casei parohiale, trăgând-o spre pieptul său neliniştit, păşise afară, pe granit, şi îşi scăldase picioarele în aerul de iarnă.

Ce minunat! La început scuturi marionetele, apoi le plimbi de jur-împrejur.

Gazonul era îngheţat. Totul era cufundat în întuneric.

Luna se zgâia saşiu peste umărul său îndeajuns de curioasă pentru a-şi înclina capul. Reverendul Marshfield evită să calce pe rămăşiţele unei mingi de plastic pe care fiii săi în mod regretabil o făcuseră bucăţi, pe o conservă pe care câinele o rosese şi o savurase ca pe-un os, pe o tăviţă strălucitoare folosită de nevastă pentru cârligele de rufe, draga sfântă dezordonată care neglijase să le aducă în casă după ce uscase rufele în toamnăcearşafurile albe înspumate, ultimul exod învolburat al graurilor punctând cerul incolor. Fusese demult. Asta era acum. Odată ca niciodată stelele tainice ale îngheţului clipeau sub tălpile lui. Prevăzu apariţia gardului, chiar îşi reamintea nota de piată (bătută la o maşină de scris cu litere maro) primită de la constructorul (un şarlatan lugubru, de mult falit) care plantase gardul acolo prin votul comisei diaconilor (Gerald Harlow, preşedinte), şi alese ca loc de trecere porţiunea bordurii stratului de flori îngheţate, unde nicio aşchie a trandafirilor retezaţi n-ar fi putut să-l înjunghie („Cu ajutorul spinului din talpă", scria Kierkegaard.

„Zvâcnesc mai sus decât oricine altcineva cu picioare nevătămate") şi, dintr-un singur lin pas parabolic, ex-clericul şi voyeurul nostru îşi săltă mădularele golaşe câţiva centimetri aerieni peste scândurile albe ascuţite ale gardului şi cu tălpile înfrigurate păşi pe gazonul neîngrijit al pastorului asistent, efeminatul, bărbosul Ned

(de la Thaddeus, cumva) Bork.

Perfidie, numele tău ar putea foarte bine fi Bork. Prezentul scriitor, cu nasul şi globii oculari usturându-l încă din cauza strălucirii deşertului, abia dacă poate să indice ce anume e mai odios în acest tânăr foarte îndepărtat. Onctuoasa, melodioasa lui pronunţare afectată, de absolvent de şcoală particulară? Obrajii îmbujoraţi? Tenul cu acnee? Tentele castanii ale bărbii lui linse? Culoarea de brotac a ochilor? Sau teologia molatec-stângace, o cremă de zahăr ars perfectă a unui misticism Jungian-Reichian înotând într-o supă caramel Tillichian-Jasperian-Bultmanniană, toate astea servite într-o strachină de mâna a doua acestei generaţii fără sânge? chicotitul său contagios? Sau faptul că toată suflarea parohiei, de la proaspătul botezat scuturat de scâncete până la ultimul credincios muribund, cu mască de oxigen pe faţă, îl adora?

De fapt, şi mie îmi plăcea de el.

Şi doream ca el să mă placă.

Era chiar el, acolo, înăuntru, împreună cu dragostea mea carnală. M-am furişat de la fereastră la fereastră, încercând senzaţii tactile diferite printre varietăţile de tufe pe care sera locală (care proteja bujorii portoricani într-o stare de intenţionată îmbujorare) le donase sfintei noastre cauze întru înfrumuseţarea casei parohiale. Erau acolo, înăuntrul acestui garaj transformat în locuinţă de nefamilişti, organista şi curatorul, câte unul de fiecare sex, asemeni unor cercei împreunaţi într-o cutiuţă prea încăpătoare unei astfel de depozitări. Doar o luminiţă palidă răzbătea dinspre

Bork. Camerele lui, deşi nu multe şi toate la parter, erau aranjate cu înnebunitoare deşteptăciune: indiferent la ce fereastră mă căţăram, în nuditatea mea dosnică, întretăierea paravanelor îmi eclipsa ceea ce doream să văd. Totuşi, distingeam în pauzele dintre forfota produsă de picioare şi suflul vijelios al respiraţiei mele, distingeam voci – sau, clacă nu chiar nişte voci, atunci locul acela uşor erodat de pe suprafaţa liniştii care indică porţiunea în care vocile au fost şterse.

Temător că ipotetica maşină de patrulare a poliţiştilor m-ar putea surprinde, adică pe idealul hoţ cu fundul gol, m-am tupilat pe alee şi m-am uitat pe fereastra din stânga uşii de la intrare; la cealaltă extremă a imensului spaţiu din micuţa casă, în dreptul lămpii ce părea acoperită de o cuvertură trandafirie, am zărit, rapid ca un clic de Nikon, un triunghi alb chiar pe marginea canapelei, dispărând la fel de

rapid. Prea ascuţit pentru a fi un genunchi, trebuie să fi fost un cot. Prea fin pentru a fi al lui, trebuie să fi fost al ei. Ea era deasupra lui, poziţia Herei şi a lui Zeus, a lui Shakti şi Shiva.

Trăiască gaura cheii!

Imaginea aceea m-a ars pe dinăuntru aşa cum un strop de coniac arde în stomacul unui alcoolic demult reformat.

M-am târât, literalmente („şi pe burta vei merge înainte"), prin iarba congeiată, pe sub pervazurile ferestrelor, până la fereastra cea mai apropiată de canapea. Cu o prudenţă excesivă, care îmi obligă încheieturile să se revolte împotriva gradualismului1, m-am îndreptat îndeajuns pentru a mă zgâi prin ochiul de geam de la rădăcina ferestrei. Deşi mă prevalam de întunericul învăluitor, puteam fi surprins de scăpărarea unui chibrit Sau de o stea strigătoare2, simţindu-mi oricum faţa arzând ca aceea a unui ochi de cucuvea.

Am permis acestui ochi supradimensionat să privească spre folosul amândurora.

Acolo, nu mai departe de un stat de om, pârguindu-se într-o aură roz, zăcea un picior dezgolit. Al ei. Alicia avea picioare oarecare, cu vene îngroşate, iar unele degete de la picioare erau sticloase de parcă primenite pentru a creşte bătături. Era un picior al ei. Incontestabil. Şi incontestabil nud. Eram năuc. Am ascultat, încercând să aud gemetele tipice pe care obişnuia să le emită în timpul coitus-ului. Însă

Bork, ca mulţi alţii din generaţia lui aparent-dezinvoltă, era foarte strict cu confortul şi îşi instalase geamuri duble, rezistente la ploi şi furtuni. Apoi, chiar în faţa mea, exact la cealaltă extremitate a geamului dublu, se produse o învolburare de plete, ale lui sau ale ei, nu-mi dădeam seama, atât de rapid clipeam, după care m-am rostogolit într-o parte şi am aterizat într-un boschet care, după frunzele uleioase şi ţepoase, trebuie să fi fost ale unui trandafir sălbatic. Cretin şi perfid ca un arici, am zăcut acolo, acoperit de frunze şi aşchii, până ce am considerat că mă pot retrage într-un dans împleticit – picioarele mele desenând arabescuri asemeni cretei pe tablă – pe gazonul îngheţat al lui Bork, spre foaierul meu fetid, scârţâitorul bârlog al iertării intime.

Nicio sirenă nu se trezise pentru a mă urmări în noapte.

Niciun înger nu se materializase pe traseul treptelor.

Dungile de lumină lunară tărcau scara la fel ca înainte, ca

spatele costeliv al unui sclav implorând clemenţă.

În sinea mea, sub groasa crustă fierbinte de senzaţii născute pentru a ne apăra de înfrângerile atletice şi insultele făţişe, m-am simţit oripilat în faţa confirmării vizuale a deja evidentei (date fiind maşina parcată, casă, ora, sexualitatea omniprezentă şi infailibila Providenţă se îngrijise să-mi asigure disconfortul) certitudini. Dar, îngemănat cu oroarea şi cuibărit confortabil lângă ea, un trup călduţ de satisfacţie se tolănise tacticos înăuntrul meu. Această plăcere, deşi un aliaj, era profundă, mai profundă decât masochismul credinciosului făţarnic, mai adâncă decât foamea codoşului pentru secrete, piciorul desculţ fiind acum unul dintre acelea.

Note:

1 (Ist. pol.) concepţie politico-socială potrivit căreia transformările în societate trebuie înfăptuite treptat, pe etape (n.trad.).

2 O.K. Cf. William. Blake (n.a.).

Într-atât de profundă, de fapt, încât, privind în jos, dinăuntrul scărilor încălzite de radiatoare, pentru care nu plăteam întreţinerea, am văzut aievea covoarele confortabile şi duşumeaua tărcată de umbre a casei tatălui meu, care, de asemenea, nu-i aparţinea.

Însă braţele ceasornicului din motel s-au mişcat deja dincolo de erectilitatea semnalului de prânz. Astăzi cred că se impune un daiquiri cu gheaţă şi spumă gazoasă deasupra romului catifelat, apoi un altul.

Dar mai întâi va trebui să conducem păpuşelul nostru sus, pe scări, să-l punem în pat. împinge uşa dormitorului cu un gest cu greu perceptibil, care, ştie asta negreşit, va provoca deschiderea ochilor soţiei lui.

„Dumnezeule, Tom. Unde-ai fost?"

„Să văd de copii. Să scot pisica afară".

Alunecă la loc în locul liber, împingând într-o parte caldele ei porţiuni care îşi permiseseră să-i invadeze spaţiul.

Îl întreabă: „De ce ai picioarele atât de reci? Şi fundul?

Eşti îngheţat".

„Am fost afară, pe iarbă".

„Fără pantaloni?"

„Mă uitam după OZN-uri".

„Nu te cred".

„Şi am citit în ziar că trece o cometă. Sau un corp ceresc

asemănător”.

„Nu te cred. L-ai spionat pe Ned. Nu eşti normal”.

„Face parte din cura sufletului meu. Cum, curate, curare”.

„Tom, eşti bolnav. Ce ne facem cu tine?”

Preţ de o secundă abisală am crezut că mâna ei, în timp ce mă cerceta cât de rece eram, va rătăci înspre penisul meu. Dar pericolul, aşa cum e cazul multora, trecu.

Casa tatălui meu, casă, ca să ca…

Degetele mele se pogoară pe clapele maşinii de scris, iar gravura de deasupra biroului (o lucrare în stilul lui Remington, înfăţişând un cal, o tufă şi o gheretă, pârguindu-se în asfinţitul preriei, învăluite într-o lumină prea trandafirie pentru a fi adevărată) dezvoltă detalii fascinante (un cot care iese pe fereastră? o fisură, sau un râu, în stânga, departe), iar incidentele de ieri din timpul jocului de golf îmi revin în minte agasant. După ce am lovit mingea de pe pajişte pe pajişte cu satisfacţia contactului sonor şi al vâjiitului prin aer, aterizând în cele din urmă pe terenul minat de cactuşi, am ratat trei încercări consecutive de a vârî mingea în gaură de la mai puţin de un metru distanţă, indicaţie fie a unui astigmatism în devenire, fie a unui sever defect de personalitate. Sentimentul încercat vizavi de mingea aceea atât de anxios lovită, alunecând pe lângă buza din amonte a găurii, atârnând în dezechilibru pentru o fracţiune de secundă, la fel de neînduplecată ca fiorul de durere al lumii – te răscoleşte copios pe dinăuntru. Neîncrederea ne deformează într-atât încât lacrimile sunt aproape smulse din canalele lacrimale. Se instalează o furie roşie. Pierzania! Pierzania universului a cărui fundătură e acest centru descentrat! Toţi bărbaţii îl urăsc pe

Dumnezeu, spune Melville.

Casa tatălui meu erau de fapt mai multe case, după cum se mişca din parohie în parohie, însă mobila rămânea aceeaşi, iar picioarele curbate, nu leonine, ci nişte lăbuţe fără gheare, fără degete, ale scrinului de mahon lăcuit, continuă să-mi viziteze fantasmele ca un lucru care trebuie să-mi fi afectat imaginaţia încă de când mergeam de-a buşilea. Porţiunea păroasă a covorului persan, florile albastre colţuroase pe care aceste imposibile picioare rotunde se înălţau, era excepţional de stufoasă în jurul scrinului şi jalnic de cheală unde călcau picioarele familiei şi cele ale vizitatorilor tatălui meu.

Mormăiau dincolo de uşa biroului tatălui meu, vizitatorii.

Sâmbăta bătea la maşinăejaculări de ciocănituri, după lungi preludii de agonie silenţioasă. Aceste sunete de activitate popească se întipăreau în liniştea ca de moarte. Mama şi tata nu vorbeau mult. Aveau câţiva prieteni, iar el nu constituia pentru ei vestitorul unei lumi mai bune. Eu eram cel mai mic dintre cei patru copii, însă fratele cel mai apropiat mie, Stephen, era cu ani-lumină mai în vârstă, plecat la şcoli când încă mai eram în leagăn. Am fost un fel de ecou, o greşeală, însăşi existenţa mea a fost un soi de păcăleală.

M-am scuzat aşa cum m-am priceput, fiind un copil bun. Cu toate că biblioteca era saturată de cărţi care amestecau Cerurile cu praful cel de toate zilele, niciuna nu-mi putea explica enigma existenţei mele. Zăcea în sinea mamei. Mama fusese odată o femeie nurlie; luminoasă, apoi, cu timpul, o sepie, iar chipul ei continua să privească de pe poliţa de deasupra căminului – de pe o succesiune de polițe de cămine. Adică una dintre comorile pe care le voi revendica după ce a murit de cancer la plămâni acum şapte ani, fiind uimit atunci cât de mică era această imagine, cât de convenţională, cu acea frunte trufaşă şi privire absentă a femeilor frumoase înainte de primul război mondial, în ultimă instanţă, moda copleşeşte personalitatea: toate amantele lui Ludovic al XV-lea arătau identic. Mama avusese odată o voce superbă, însă, pe vremea când eram destul de mare pentru a o însoţi la biserică, vocea i se înăsprise din cauza vârstei şi a unei bronşite cronice şi dintr-un fel de protest stătea tăcută lângă mine urmărind cuvintele imnurilor doar cu ochii, gura ei molatec zăvorâtă, tăcerea ei răsunând în inima mea. Din dormitorul lor, de asemenea, tăcere, îndată ce darea de seamă bolborosită a tatii despre evenimentele zilei lua sfârşit şi, odată cu ea, varianta mai puţin gravă a intervenţiilor mamei, mai degrabă mici pauze, iar oda ei voluntară însuma rosturile gospodăriei, un fel de detalii ritmate care înainte de toate, îmi imaginam eu, aveau de-a face cu mine. Apoi linişte. Aşadar, satisfacţia mea de a fi verificat că Ned şi Alicia se regulau ar fi putut constitui, în adânc, satisfacţia revelaţiei că părinţii mei, în tăcerea lor, nu erau morţi, ci vieţuiau, iar naşterea mea nu congelase toată iubirea, că altoiul uniunii lor continua să înflorească deasupra mea.

Aceste propoziţii nu s-au înşiruit în vreo ordine anume.

Fiecare dintre ele a durut. Fiecare poate fi diferită, cu acelaşi net efect. Toate detaliile sunt la fel de deprimante. Orice mănunchi de împrejurări poate da naştere la o varietate de premise psihologice. Ne

dăm seama de acest lucru atunci când sărim peste flashbackurile unui roman.

Recitind, realizez că vocea muzicală a mamei era, pentru mine, sexul ei; că în inocenţa mea infantilă transferam răguşeala mamei vocii de jos, care era, în timp ce stăteam în strană lângă ea, în picioare, la nivelul gurii mele; că egalez zgomotul cu vitalitatea; că tăcerea, castitatea şi moartea mă fascinează cu o singură faţă; că puterea Aliciei asupra claviaturii orgii făcea parte din puterea ei asupra mea.

Văd acum că intenţionând să scriu despre tata am scris despre mama. Totuşi, era insignifiantă, timidă, cuminte ca un şoricel, imensă doar în dimensiunea temporală a constanţei.

Asta în timp ce tatăl meu era un personaj chipeş, impresionant, cum, de altfel, e şi acum, la şaptezeci şi şapte de ani, vegetând senil într-un cămin de bătrâni.

Observ că am sens fiind un copil bun când ar fi trebuit să scriufiind un copil cuminte – pentru că există o curioasă atitudine în serpentină, nu numai vizavi de impresiile mele infantile, ci şi faţă de cele pe care le-am dobândit după ce m-am verticalizat, chiar şi atunci când ajunsesem la înălţimea mamei mele. Cartea ei de imnuri religioase rămâne întotdeauna la nivelul ochilor mei şi simt în faţă spaţiul de sub strană, cu lemnul nelăcuit şi marginile netivite, de catifea, prinse cu pioneze din acelea de tapiţerie cu măciuliile de alamă coclite, de culoarea petelor de sânge. „Cel care e la pământ", obişnuiam să cântăm, „nu trebuie să se mai teamă de cădere".

„Toţi cei care se prăbuşesc în ţărână", declamă psalmistul.

„Se vor închina înaintea Lui". Din punct de vedere sexual (de ce nu? nu mai sunt la şcoală) am preferat poziţia de jos – deasupra femeia e cu mult mai suplă şi mai bombată şi mai interesată – şi adoram să mă „cobor". Oh, cum răsunau exclamaţiile Aliciei, mai dulci ca mierea din fagure, în urechile mele, în timp ce erau presate de menghina caldă, vie şi lipicioasă între coapsele ei! Şi mai jos, dincolo de unde coboram, acele degete de la picioare, atât de bine descrise ieri, ce vrajă mă cuprindea când le sărutam, mai ales atunci când parfumul de sudoare şi piele Capezio le umezea tainic tegumentul sau când parfumul era cel al unei zile însorite, picioarele goale măcinând nisip şi sare şi nenumăratele particule prin mersul pe jos, de la fărâmături de smoală la solzi de frunze, tot ce alcătuieşte solul binecuvântat al fiinţei noastre!

Gluma gen Tillich cade la îndemână. Pentru că mă simt dator să declar că indiferent ce tentează tastatura maşinii de scris să declare, casa tatălui meu a sădit în mine credinţa în

Dumnezeu, cea care a făcut din viaţa mea un lung şi vesel festin de inconveniente şi nedreptăţi.

Cum de-a făcut-o?

Cum de-am reuşit să-mi formez o impresie atât de monstruoasă?

Faptul că tatăl meu, trebăluind pe ici, pe colo cu intenţia de a înfiora lumea, scuturând-o de coada zbârlită a congregaţiei lui de zănateci, nu-mi apărea prea răsărit de felul lui, ceva ce-am insinuat şi mai devreme. Nu era nici înţelept, în măsura în care angajamentul său de a fi un exemplu public se răsfrângea asupra familiei ca tirania şoricelului, un tip blând. Se simţea cel mai bine (iată că revin) la subsol, în succesiunea noastră de subsoluri, unde îşi amenaja câte un atelier de o minuţiozitate fenomenală, ciocane şi cleşti şi şublere plasate pe contururile lor pictate pe panou, o maşină de tăiat bine unsă (carcasa de metal perfect aliniată constituie prima mea percepţie de corectitudine), întotdeauna în dreapta mesei de lucru, în timp ce canistrele de vopsea şi chit şi solvent se aflau pe raftul din stânga, iar borcanele cu piuliţe şi cuie de mărimi şi etichete progresive lipite de capac pe poliţa de deasupra mesei; acolo, tata îşi petrecea o parte din majoritatea după-amiezilor, executând în proximitatea căldurii unei sobe mici lucrări de reparaţii şi manufactură, care, conform percepţiei mele copilăreşti, n-aveau niciun sens, în afara aşchiilor şi a aromei purificatoare de terebentină şi a păcii interioare emanând dinspre fumătorul de pipă, trebăluitorul, afectatul, desuetul meu tată. Stăteam uneori pe capra de tăiat lemne şi mă bucuram la vederea acestei bărbii cu gropiţă de deasupra mea, la nările vitale, la părul alb, vălurit – a cărui luxurianţă pieptănată era una dintre vanităţile lui nedisimulate.

Nu-l confundam pe tata cu Dumnezeu. Ştiam că cel de la subsol nu era Dumnezeu, ci un muncitor prost plătit şi destul de puţin instruit. Dumnezeu nu era nici prin biserici, doar rareori, ca atunci când o notă de bas a orgii decola din

Amin şi zburlea halourile apostolilor din vitralii, producând un ecou în întunecatul, nici măcar la Paşte populat, balcon din spate, asemenea geamătului unui animal care se trezeşte în bârlogul său. În general, bisericile vizitate de mine mult

prea des în weekend-uri – când custodele plimbă cutia milei ca pe un colet, vânturând staniolurile de gumă de mestecat care punctează cu insolenţă spaţiul sacrosanct al corului – constituie pentru mine aceeaşi relaţie faţă de Dumnezeu ca panourile publicitare de Coca-Cola: promovează setea fără s-o astâmpere.

Însă, cumva, iar aici zelul meu descriptiv se pleoştește, mobila, cea în mijlocul căreia mă trezeam şi în jurul căreia învăţasem să merg, chiar să adorm – plus lambriurile coridoarelor, pervazurile ferestrelor şi cotul balustradelor –, covoarele, fiecare şuviţă flocoasă constituindu-se într-un laitmotiv, şi tavanele ale căror crăpături arbitrare şi vagi decolorări nu ajungeam niciodată, toate acestea m-au convins, mi-au spus că Dumnezeu este, că era acolo, în timp ce soba învia şi sufla o căldură gazoasă în direcţia picioarelor mele desculţe. Pe poliţa de deasupra căminului se găsea un ceasornic cu un cadran asemenea unui pergament argintiu, care ticăia şi anunţa timpul, sfârşindu-se odată cu ultimul gong, cei morţi trezindu-se, iar un alt timp se năştea. Dincolo de scară existau nişte trepte invizibile care duceau inimaginabil spre înalturi. Exista o canapea pe care mă întindeam când eram mai mare şi mâncăm stafide şi-i citeam pe O.

Henry şi John Tunis şi pe amiralul Byrd şi visam cu ochii deschişi; canapeaua însăşi părea să viseze; era împăiată cu substanţa spiritului. Deşi ne-am mutat mereu, urmându-l pe tatăl meu dintr-un oraş în altul al Americii, această canapea era insula constanţei, iar mobila dovada constantă a unei prejudecăţi teleologice, înclinarea temporară a unui plic pe jumătate înghiţit de întunericul cutiei poştale.

Nu cine ştie ce point de depart pour le croyant qui souffre, hm? Nici măcar marele Argument din Plan, fiindcă mi-au trebuit patruzeci de ani pentru a reuşi transferul acelui simţ al meu Divinei lumi exterioare. Asfinţituri, piscuri de munte, oglinda lacului vălurindu-se ca mătasea sub sunarea vântului, toate mă fac să mă gândesc la firava frivolitate frauduloasă a bisericilor, la imanenţa forţată. Cu excepţia terenurilor sportive şi a celor de golf, lumea exterioară arborează o ţinută evident malefic-dominată de insectele ei şi de proliferarea lipsită de raţiune a formelor vegetale. Pietrişul mărunt şi micile îmbinări reprezintă stânci şi şanţuri îndestulătoare pentru panteismul meu.

(Şi Pascal avea oroare de peisaje. Cât de dor mi-e de
Pensées! Indianca de la cantină m-a lăsat să împrumut un

John Dickson Carr şi un P.G. Wodehouse, însă când am întrebat-o într-o doară dacă are vreo Dorothy Sayers s-a înroşit atât de diabolic de parcă aş fi cerut Summa Theologica.)

Ca să trag linie şi să însumez travaliul zilei, n-aveam de ales decât să-mi urmez tatăl pe drumul proslăvirii; mobila m-a obligat s-o fac. Am devenit barthian1, ca reacţie împotriva liberalismului său, o zâmbitoare umbră de nesiguranţă aruncată asupra pietismului german şi încercării de polimorfism a lui Hegel şi Schleiermacher şi Ritschl de a face totul posibil, împotriva acelor senili empirişti anglicani care contribuie la apariţia articolelor din Encyclopaedia Britannica

(fără vreo menţiune a lui Kierkegaard! a lui Baudelaire! a

Marelui Inchizitor! unde e saltul! abisul! obscura credibilitate a lui deus absconditus! preferând în schimb o mărunţire pretenţios-pompoasă, indistinctă ca textură de articolele de fond despre biomorfismul şi macromoleculele lacurilor), a cărui atitudine fusese adoptată, la rândul ei, ca sfidare a flăcărilor infernale, ca o reacţie faţă de propriul său tată, un fundamentalist anti-darwinist, propovăduitor pocăit şi revitalist

1 Karl Barth (1909 – 1968) teolog elveţian considerat cel mai important al secolului XX, poate chiar al Reformei (n trad.).

renăscut în căinţă din mlaştina beţivilor epocii pionieratului. Fără îndoială că aceste nuanţe contează mai puţin decât ne imaginăm noi, cei care profesăm.

Şi nu există nicio îndoială că dacă aş bea un daiquiri mai puţin înainte de prânz n-aş mai da vina pe soarele orbitor atunci când ratez câte o gaură pe terenul de golf. Tipul acela mititel, din Tennessee, un sodomist nedeclarat, dacă i-am descifrat corect cifrul gesturilor, e letal de la doi metri.

Nu. Două idei m-au asaltat în timp ce-mi căutam în baie loţiunea de protecţie împotriva soarelui. Unu, n-am devenit barthian dintr-un recul chior, ci dintr-o dragoste pozitivă pentru vocea lui Barth, întreaga lui proză, total masculină, total informată, total neînfricată, în proza lui spinii devin comestibili, ca pentru girafe. La Barth am auzit, când aveam optsprezece ani, vocea pe care tata ar fi trebuit s-o aibă.

Doi, intuiţia mea despre obiecte e astfel exact opusul celei intuite de Robbe-Grillet (transcrierea unui tril de pasăre: intu-i-te, intuu-iiite) în mese, camere, colţuri, cuţite etc., un vid rezonând cu nulitatea universală. Nu trebuie decât să descrie un scaun pentru a

realiza că Dumnezeu e absent, în timp ce, pentru mine, chituirea ramei unei ferestre, aplecându-mi faţa aproape de tot, îmi generează plăcuta suspiciune că în vecinătatea imediată cuiva îi pasă imens de mult şi de discret. Dumnezeu, încă dinainte de naşterea limbajului ani ştiut ce semnifica acel cuvânt: toate – toate tocmelile vizavi de asta sunt sofisme lingvistice. „Aplecându-mi faţa aproape de tot" îmi aminteşte (dacă îţi pasă, presupus cititor de astfel de asociaţii) de roşcata de acum câteva file şi ani în urmă, „părul ei pubian frumos plăsmuit în jurul comorii, asemenea rumeguşului fin din jurul unui medalion ancestral". O apropiere ca într-un pod de casă. Mă întreb, sincer, dacă „iubirea" (bătrână curvă de cuvânt ce eşti, îţi permit de data asta intruziunea, tămâiată între ghilimele) nu e mai degrabă un proces de zeificare decât de de-zeificare, iar dacă „obiectul sexual" nu e cumva apexul omagiului.

La naiba cu mitul persoanei! Măturaţi religia schismatizată! Lăsaţi-ne s-o savurăm din nou din iniţialele oale de piatră, sau deloc!

Am moştenit-o. Alicia fusese angajată de predecesorul meu, un gnostic apatic stârnit la dinamism numai de numenul finanţelor bisericii. După ce păstorise turma în acei jalnici ani, mi-a lăsat un portofoliu gras şi o participare slabă, într-adevăr, mi s-a spus că reverendul Morse credea că nimic nu însuma mai fericit viaţa unui enoriaş ca despărţirea de ea cu un testament generos în favoarea fondurilor de reconstrucţie a bisericii. Cu cât mai mult, cu atât mai morse!

În orice caz, membri nominali stăteau departe de stranele sabatului de parcă se ascundeau de inchizitorii pe impozite până când s-a dus vestea în ţinut că vai! noul popă nu era un vânător de fonduri, că era şi el vânat. O, ruşine mie, când îmi amintesc de acele duminici în lume, predicile mele atât de corect agonizante, de normal de antinomiene. Suferam, împăiat de acele texte imposibile, mai degrabă vărsând lacrimi decât să refuz escatologicul, deşi mulţumit de strădania mea, palid în pantomima de sfântă agitaţie, auto-satisfăcut în sudoarea neadormită, un febril ţap ispăşitor asumându-şi păcatele celor prosperi. Oamenii de afaceri în costumele lor albastre mă priveau cu o grimasă prudentă dar aprobatoare, ca nişte specialişti interesaţi, în timp ce mirosul de mosc emana mai gros ca fumul de tămâie dintre picioarele nevestelor aşezate în strane. Dar ajunge cu vorba de tarabă. Eram sincer, dacă acest cuvânt mai prezintă vreo semnificaţie. E

preferabilă propria ta reprezentaţie oricărei altcuiva. Domnul îmi zâmbea; norul produs de mulţimea credincioşilor din faţa mea creştea tot mai mare, în timp ce firele electrice atârnau înăuntrul amvonului ca nişte măruntaie în hala măcelarului, iar colecţia mea de pornografie interioară îşi îmbunătăţea calitatea tehnică (bruiajul iniţial din ultimele importuri daneze fusese eliminat de un program computerizat performant), iar orga din spatele meu reteza cu îndrăzneală un final prematur, oferind un suspans elocvent pauzei mele meditative.

Era îndrăzneaţă, scundă, mioapă, o blondă cu un permanent electric, certăreaţă şi cam metronomică. Organistul pe care îl avusesem la cealaltă biserică fusese un negru durduliu care se foia pe bancă asemeni unui piston, punând în mişcare toată suflarea din strane în timpul colectării donaţiilor, iar coşuleţele săltau cu aproape de la sine putere, ca nişte coroniţe plutind pe unde fermecate. Femeile de serviciu se băteau care dintre ele să măture pe jos, atât de mult mărunţiş se revarsă din coşuleţe. La ele devenise o franciză…

Alicia, de ce te tot ascunzi sub genul ăsta de observaţii savante? Când stăteai jos, pentru a cânta la orgă, mă întrebam dacă nu cumva tălpile pantofilor tăi ultramoderni nu te vor împiedica să pedalezi cum trebuie. Iar trapezii Chartreuse se răsfrângeau de sub tunica preoţească. Dincolo de ochelarii octogonali, ochii tăi înroşiţi, ca de iepuroaică, erau oare chiar atât de alunecoşi? Voi fi aflat, nu-i aşa?

„Doamnă Crick, nu credeţi că aţi interpretat Marea Fortăreaţă cam prea rapid?” E divorţată, cu doi copii mici. Angajaţi neajutoraţii. Vârsta ei e pe muchia lui treizeci, aşa cum a mea e pe muchia lui patruzeci. Cei zece ani diferenţă şi ţuguiatul contemplativ al buzelor, încremenite ca un trandafir de zahăr, şi scăpărarea impertinentă, de monoclu, a unei lentile sau alta de ochelari, în timp ce îşi înclină glacial capul, mă fac să adaug: „Ar trebui să-i spunem Grăbita Fortăreaţă.

Tempoul dumitale a lăsat corul rătăcit pe culoar”.

„Corul copiilor a ratat ieşirea normală”, e replica doamnei Crick. Şi: „Nu poţi tărăgăna fiecare imn doar pentru că e religios”.

Retrospectiv, dar chiar şi atunci, sub sprâncenele mele ridicate, o adoram pentru că mă înfrunta. Viaţă, asta e ce căutăm unul în celălalt, chiar dacă molecula de ADN a fost descifrată şi vitalitatea noastră cartografiată spre deliciul ochilor noştri asemenea unei jucării pentru sugari.

„Există acel ceva căruia îi zice simţire", i-am spus.

„Şi acel ceva căruia îi zice prefăcătorie", a ripostat ea.

De ce n-o pot ţine* la timpul prezent? Mi se sustrage în catacombele trecutului, aşa cum în multe seri rumoarea coriştilor se stingea în baia de lumină a farurilor, iar ea închidea orga (una electropneumatică, din 1920, cu o rezonanţă deconcertantă, de accente de flaşnetă), strângând la piept ştimele cu Sâmtliche Orgelwerke von Dietrich Buxtehude şi Oeuvres Complètes pour Orgue de J.S. Bach annotees par Marcel Dupré şi 99 Tabernacle Favoritesfor Choirand

Organ, oftând şi navigând prin naosul silenţios spre uşile de sub bolţile gotice şi maşina neagră parcată în spaţiul întunecat, de dincolo.

„Noapte bună, doamnă Crick".

„Noapte bună, părinte Marshfield".

Curentul provocat de deschiderea uşii ajunse la gleznele mele în acelaşi timp cu sunetul închiderii uşii care ajunse la urechile mele. Îmi simt veşmântul bisericesc unduindu-se în bătaia vântului. E în puterea iernii. Cucernic. Răcire totală.

O blondă lunecătoare pe culoarul naosului, transformându-se într-o brunetă indefinită. Fundul ei în pantaloni mulaţi surprinzător de amplu şi de expresiv. O undă de mâhnire îi rotunjeşte umerii. Şi vechiul Chevrolet demodat. Nu ştiam mare lucru despre viaţa ei în afara serilor de joi şi a dimineţilor de duminică. Dădea şi ore de pian în suburbia învecinată. Avea doi copii care nu veneau la şcoala de duminică, în mod sigur avea un iubit sau mai mulţi.

„Ce vrei să insinuezi", i-am zis după ce pronunţase „prefăcătorie", „ce?" Neliniştea mea nu era doar a celui care stă la pândă, ci şi a celui care e pândit. De o vreme încoace atenţia ei mă luase în vizor – o simţeam cu toţi porii.

Stătea rezemată de spătarul unei strane şi strângea la piept teancul pastelat de partituri muzicale, în această poziţie oarecum incomodă, genunchii, mai ascuţiţi decât celelalte oase ale ei, ieşeau în evidenţă prin contururile imprimate în textura strânsă a pantalonilor mulaţi. Urma să izbucnească în lacrimi? Vocea îi era uscată. „iartă-mă. Nu ştiu ce insinuam. Eşti un om bun. Nu, nu eşti. iartă-mă, nu mai ştiu ce zic. Altceva m-a dat peste cap, nu tu".

„N-ai vrea să-mi spui ce?" am întrebat, deşi simţeam că era vorba mai mult despre mine, de imaginea ei despre mine, mai mult decât aş fi vrut să mă expun.

„O, un bărbat”.

„Care nu te ia în căsătorie?”

Şi-a ridicat privirea, ochii ei de dincolo lentile cam roşii, obosiţi. „Cred că da, asta trebuie să fie”, zise ea, cu sarcasm.

„Poate mă înşel”, i-am propus eu.

„Eşti destul de aproape”, îşi lăsă din capul jos. „După o vreme întreaga situaţie începe să te obosească”, adăugă ea, un fel de scuză anemică.

Viaţa femeii, tâmplăria gotică a bisericii, noaptea şi oraşul de afară, parohia şi viaţa ei obositoare, de furnicar, toate convergeau în tristeţea asta ca într-o pictură de Uccello;

mă găseam într-un nucleu întunecat, o pată înnegrită de mucegai într-o pictură murală; eram conştient de mâinile mele albe, încrucişate în faţa mea, de parcă aş fi încercat să construiesc un castel de cărţi suspendat. Palmele mă furnicau.

Capul ei plecat părea scăldat de lumină. Până în clipa aceea, aproape patru decenii, nu-mi înşelasem niciodată soţia.

Existaseră tentaţii la fel de puternice, dar voinţa mea de a mă lăsa ispitit fusese mai puţin puternică.

„Ce te oboseşte? Spune-mi”.

Îşi ridică faţa; faţa de dincolo de sticlă.

Ce vreau să spun, scriind asta? Oare transfer retroactiv asupra momentului momentul ulterior, când ea era într-adevăr dincolo de geam, picioarele şi părul ei, cu Ned? Sau e vorba de intuiţia mea de atunci, că se derula un moment de seducţie, că faţa asta era capabilă, dacă nu acum, atunci mai târziu, să secrete, din panică, atunci când era atinsă, o barieră transparentă? Bărbia ei vădea o atitudine arogantă, ieftină, de parcă se pregătea să mestece gumă. „Bărbaţii”, zise ea, interogativ –”?” Suspendarea din vocea ei, lăsând fraza deschisă, constituia o ofertă. O sugrumă după o scurtă pauză. „Ai fi şocat dacă ţi-aş povesti”.

Nu am plusat. Nu trebuie să forţezi nota, nici când loveşti cu o crosă de golf, nici când te duelezi cu o femeie.

Lasă crosa să te conducă, în acelaşi timp e posibil să mă fi hotărât, în acel con de tăcere, s-o pedepsesc mai târziu pentru trufia ei; or, iarăşi, această noţiune de cruzime poate a fost impusă retrospectiv, ca o buclă târzie, supraimpresionată într-un film.

„Atunci spune-mi ce crezi despre mine”, am zis, îndrăzneţ şi

nerăbdător, fiind un cleric modern, sprijinindu-mă cu o mână de strana de vizavi. Lemnul sfânt mă înţepase în fese.

„Nu sunt un om bun", mi-am aţâţat prada. „Mă prefac".

Exact cum sperasem, a intrat în horă, argumentând. „Nu înţeleg bunătatea-Termenul ăsta n-are mare înţeles pentru mine. Se întâmplă tot felul de lucruri, oamenii fac ba una, ba alta, asta-i tot. Ştiu că nu eşti de acord cu asta. Credea exagerezi considerându-te un credincios lipsit de credinţă, precum cineva care năduşeşte undeva la marginea eternităţii sau ceva în genul ăsta; îţi tachinezi congregaţia. N-ar trebui.

Cei din jurul tău sunt cu toţii nişte tembeli; nu ştiu de ce sunt nefericiţi sau pe cale de-a da faliment, sau loviţi în cap, singuri etc. N-ar trebui să te complaci în propria psihodramă în detrimentul lor. Vreau să spun că nu tu eşti personajul principal, ei sunt".

„Înţeleg", am zis, minţind.

Şi-a dat seama de asta. „Vreau să spun", zise ea, şi mi-a plăcut că şarja de sinceritate ştersese de pe faţa ei expresia facilă de mestecătoare de gumă, „că n-ar trebui să fii atât de furios, de înverşunat împotriva clişeelor şi obstacolelor care apar în capul tău".

„Furios? Eu?"

„Aş zice", zise Alicia, „că eşti cel mai furios bărbat normal pe care l-am întâlnit vreodată".

„Deci a, i avut de-a face cu bărbaţi nebuni?" Dar n-am întrebat asta; în schimb, afabil, am întrebat: „De ce crezi că sunt furios?"

„La fel ca noi, ceilalţi. Eşti nefericit".

Zâmbind încă, hrănindu-mi zâmbetul cu făgăduinţe lăuntrice de răzbunare, am întrebat, inevitabil: „Şi ce mă face atât de nefericit?"

Mă gândeam că-mi va răspunde: Teologia ta. În schimb a zis: „Căsătoria ta".

„Că nu-i perfectă?" am întrebat; cuvintele, nebuneşti dar divin declarate, ieşiră de dincolo de mine, dintr-o ediţie îmbunătăţită a unui dicţionar serafic.

Draga organistă sexy râse. Hohotul ei umplu biserica asemenea unui mâl auriu – sau nu-mi amintesc corect? „Că-i groaznică", propunţă1 ea, mioapă şi veselă, iar genunchii i se încordară anxioşi, stresaţi de poziţia în care se aflau. „E chiar mai îngrozitoare ca a mea, care n-a durat nici trei ani!"

Note:

1 Lăsaţi-o aşa. (n.a.)

Trei e un simbol biblic al cărui adevăr l-am trăit chiar acolo: ceaţa de pe ochi mi s-a risipit. Avea dreptate. Cu coif de mătase şi cărare la mijloc, îngerul din faţa mea venise cu o sabie de foc, înjunghiind cenuşiul (precum celulele cenuşii sau cartonul cenuşiu) zidurilor închisorii mele.

Această conversaţie a avut loc la începutul postului mare; am sărutat-o în vestibul în seara Sfintei Sâmbete, între uşile gotice care dădeau spre naos şi uşile muşcate de timp care dădeau afară, în noaptea primitoare, strângând-o în braţe chiar deasupra raftului cu articole despre ţinerea postului şi versetele cuvenite, vizând alcoolicii, pe cei singuri, pe cei ce se îndoiesc, pe înstrăinaţi, strângând în braţe o mixtură uimitoare, conflictuală, inegală, de moliciune şi tărie, porţiuni calde şi reci, trupul ei. După Paşte, cum vechiului ei

Chevrolet îi plesnise, providenţial, garnitura de chiulasă, m-a lăsat s-o conduc acasă în maşina mea şi ea m-a dus sus, în surprinzătorul, amplul ei pat.

E posibil ca această conversaţie, aşa cum am aşternut-o pe hârtie, să fie o combinaţie a mai multora, pe parcursul unor interludii pre- sau postexersate, în curentul unor unghere ecleziastice bântuite de rafale de ceară lichidă şi scurgeri de cidru sau pe gazonul îngheţat în timp ce mâinile noastre înmănuşate se sprijineau pe portierele maşinilor noastre (a mea un Dodge Dart cafeniu 1971, al ei un Bel Air, dacă memoria mă ajută, 1963).

Sau poate aceste cuvinte n-au fost niciodată rostite, le-am născocit, pentru a calma şi înfrunta tăcerea acestei oficioase camere caste.

Alicia în pat a fost o revelaţie. Mă confruntam în sfârşit, ca într-o oglindă extatică, cu propriul meu demon sexual.

Eram atât de grăbiţi încât nu ne sinchiseam întotdeauna să ne dăm jos şosetele şi lănţişoarele şi articolele de lenjerie care atârnau pe noi ca nişte cioburi sau epoleţi, tăvălindu-ne pe patul ei scund şi pătrat, la al cărui capăt se afla o cutie rectangulară de lemn, cuvertura arăta ca o explozie solară, ea mă împingea jos, mâna pe burtă trăgând în sus blăniţa pubiană să nu se încâlcească, apoi se lăsa împlântată în falusul meu sculat, a cărui vână fusese întărită de degetele şi buzele ei, apoi termina printre gemete, după care ne mai foiam un pic, termina din nou, secreţiile vaginale zemuind atât de copios încât măciulia, de regulă mult prea sensibilă, aluneca în largul său, calmă ca un peşte,

refuzând politicos să ejaculeze, aşa că ea termina din nou, iar nuda ei bucurie împărtăşită îmi provoca un hohot de râs sănătos. Aceste excese erau fără precedent; sub administraţia bunei mele soţii, sexul fusese o afacere solemnă, o dată pe săptămână, ritualizată şi extrem de silenţioasă.

Sânii deşucheatei erau mici, dar frumos arcuiţi, talia confortabil de plină, picioarele sănătoase, cum am mai spus, şi obişnuite să fie privite, aşa cum erau şi mâinile active, doar muşchi şi os, iar petecul pubian de o curioasă nuanţă mată, fără culoare proprie, dar patinată, la graniţa maroniului, nota înaltă a capului blond transpusă într-o notă minoră, seducătoare.

Metafora muzicală m-a adus în momentul acesta într-o gamă perfidă – vezi mai devreme „salvând o notă de graţie din registrul bulversat al sinelui". Tocmai mi-am făcut-o singur întins pe mocheta verzuie ca un găinaţ de gâscă, ca să nu pătez pătuţul meu de holtei în care camerista Navajo ar putea observa cu sarcasm urma unei feţe palide rănite. Sămânţa mi s-a îmbibat în puful de poliester şi particulele microscopice ale deşertului aduse de sute de pantofi tranzienţi.

N-ar fi trebuit s-o fac, pentru că acum imnul adus amantei va fi moale şi fragmentat, muls de o mână încă tremurândă şi mirosind a lipici venerabil.

La îmbinarea coapselor cu abdomenul Aliciei puteam să-i număr flocii unul câte unul; deveneau tot mai deşi spre centru formând o barbă virtuală, iar atunci când făceam duş împreună înainte de a ne întoarce în lumea noastră antiseptică mă lăsa să i-o coafez cu săpun într-o cioc obraznic, îşi iubea pizda, o răsfăţa şi o gângurea de parcă n-ar fi fost un dispozitiv pentru obţinut copii, ci chiar o copilă, delicată şi minionă şi complexă şi afurisit de îndărătnică. „Necazul meu", mi-a spus ea, „e că gândesc cu pizda". „Mă pup în pizdă!" a suspinat ea odată, atunci când mi-am ridicat gura direct de jos şi am sărutat-o zemos pe-a ei. Amantul e un viaduct. Amantul ca zeu al norilor, reciclând umezeală dinspre pământ spre nori spre pământ.

Deşi ea însăşi era un cer superb. Ne jucam unul în celălalt asemenea copiilor în băltoace. Ne bălăceam şi ne zgâiam, ne zgâiam şi ne bălăceam. Mâlul ei, alb şi trandafiriu şi auriu, reflecta albastrul zenitului.

Joacă. Asta era, în lumina zilei, râzând, după noaptea de o

sumbră solemnitate şi de religie petrecută în patul matrimonial, de regulă risipită într-un unghi nefast, după ce cupa fusese retrasă. Câtă încântare s-a dovedit a fi bătrânul meu trup – jucăria care ar fi trebuit să-mi fie dăruită de Crăciun în loc de Hopa-Mitică sau de micuţul trapezist între două bare mobile, sau de locomotiva Lionel intrând şi reintrând în tunelul de papier-mâche. Mersi, camarad dejoacă, pentru capul uşor al unei dimineţi înzăpezite, propriul tău trup mai împodobit decât un pom de Crăciun, cu mai multe faţete decât un caleidoscop, în atmosfera de sărbătoare, încântarea mea părea să se reverse asupra-i voioasă, voioasă, provocându-i un clinchet.

Joacă şi durere. Gemetele, strigătele ei m-au înspăimântat la început fiindcă mi-am imaginat cu naivitate că potenţa mea nou descoperită ar putea s-o rănească („Mă revaginezi!”

a urlat o dată, călare pe mine), iar mai târziu m-am temut că o atare adâncime a plăcerii nu era îndeajuns a mea, era prea mult a ei şi nu putea fi comutată prea uşor în forul celuilalt.

Un lucru poate fi afirmat despre femeile reci; se lipesc. Aşa că sub stările noastre sublime am perceput ruptura de mătase a infidelităţii, iar ea ticăitul ceasului care mă dezlipea de lângă ea, indiferent de altitudinea uitărilor de sine, expediindu-mă la datorie sau acasă, pentru a cerceta starea legăturilor invizibil afectate de absenţa mea. Aliciei îi era greu să mă lase să plec, ştiu asta. Pentru că eram unul dintre acei bărbaţi greu de găsit într-o lume a bărbaţilor superexperimentaţi. Dăruirea ei nu câştigase de ani buni, am socotit eu, o asemenea recunoştinţă şi ardoare. Astfel încât, rapida mea recuperare a uniformei negre, chiar şi a galoşilor din sezonul de noroi post-pascal, făcea ca întreaga ei piele, nuda ei piele, să mă fixeze uimită. Felul cum se lipea goală de mine în capul scărilor e singura îmbrăţişare pe care nu-mi face plăcere să mi-o reamintesc. Deşi imaginea ei, atunci, când mă întorceam pentru o ultimă privire de rămas bun, după ce coborâsem scările, picioarele ei păreau retezate la nivelul gleznelor, iar braţele ei „sângerau” din cauza dreptunghiului luminat care îi înrăma silueta, priveliştea asta, spuneam, înainte de a mă întoarce să plec şi a deschide uşa scârţâindă spre lumea vijelioasă, încă mai mişcă inima asta abandonată, iar un alt dactilograf, mai puţin iubitor de tensiune, s-ar rostogoli din nou pe mocheta flocoasă a celulei sale.

Joacă şi durere, şi expunere. Casa ei era una mică şi vopsită, de

culoarea piersicii, într-o înşiruire de case divers colorate dar destul de uniforme, de-a lungul unei străzi atât de recent zămislite încât noroiul curgea roşu în şanţuri atunci când ploua, iar singurii copaci erau nişte arbuşti implântaţi.

Ferestrele de la etaj erau lucarnate; fiecare dintre copiii ei ocupa câte o cameră care dădea spre stradă, iar Alicia alesese camera lungă, cu vedere spre curtea din spate mărginită de un gard viu, spre garaj şi spre o alee unde staţiona o cisternă cu butelii, deseori torcând leneş, şi spre golurile negre ale unei noi străzi în devenire. Dincolo de o pădurice violacee, aşteptând acest viitor se afla ceva ce părea o groapă de pietriş abandonată, iar pe malul acesteia se zăreau, incongruent, micile vârfuri de cruci şi monumente ale unui cimitir, unde, cred, în câteva rânduri, am înmormântat nişte suflete.

Adoram această vecinătate răzleaţă, neîmplinită, pentru că alura ei sărăcăcioasă îmi sugera faptul că Alicia n-avea posibilitatea de-a mă părăsi, indiferent cât de rapid mă îmbrăcam şi o părăseam, plus că lipsa de copaci – exact opusul zonei în care locuiam, cu mulţi stejari şi ulmi şi vile de fală – permitea luminii să nu fie umbrită, ci nudă ca noi înşine şi, la fel ca noi, etern tânără. O, Alicia, amanta mea, colega mea, sfătuitoarea mea, trădătoarea mea, ce n-aş da – o mână? nu, nici chiar un deget, poate doar inelul de pe deget – să te văd iarăşi cocoţată la rădăcina burţii mele, umerii tăi luminaţi de soare, capul tău atât de lăsat pe spate încât falca ta părea să-şi surprindă propria omega, părul tău cuprins de flăcări iluzorii, sânii tăi atârnând pe coama dulce a coastelor tale, nerăbdători ca orice gură să-i tachineze, orice mână să-i dezmierde, însă, nemângâiaţi, se desfătau aparent în propria legănare, fără vreo împotrivire, în baia de lumină. M-am ridicat de spate, muşchii din coapse păreau să se fi luxat, tu ai gemut. Am îndoit o lume de curburi deasupra nodului leoarcă unde se contopeau rădăcinile noastre.

Alicia era mioapă şi trebuia să privească totul de foarte aproape. Mai mult, în afară de voce şi miros, nu eram decât o ceaţă masculină pentru ea. Iar eu mi-am hrănit curajul din lipsa ei de ruşine, arătând aşa cum simţeam, şi prin mângâierile ochilor mei i-am redus porii, striaţiile, ridurile, bătăturile şi defectele – timpul începea să-şi spună cuvântul, deşi ea era mai tânără ca mine – în favoarea iubirii. Iarăşi cuvântul acela dezumflat. Intenţionam să descriu „expunere”. Mai precis, o divinizam, îi adoram defectele la fel de pătimaş ca

perfecţiunile pentru că erau ale ei; şi astfel am dobândit în decursul câtorva săptămâni de primăvară şi a unor partide de amor ilicite atitudinea pe care sfinţii o au faţă de Dumnezeu şi pe care eu, într-o viaţă de încercări a lui Iisus (40 [vârsta actuală] minus 7 [vârsta raţiunii] fac 33), eşuasem s-o dobândesc, adică de a-l ierta durerea pricinuită nou-născuţilor, inexorabilitatea bolilor, frivolitatea norocului, miliardele de cadavre fosilizate, neajutorarea celor tineri, idioţenia bătrânilor, profesionalismul torţionarilor, autoritatea neghiobilor, sălbăticia accidentelor, irespirabilitatea apei şi toate petele respingătoare de pe faţa Creaţiei.

Ne găteam Xinul pentru celălalt, pozam, dansam, cuibăream fiecare cot dubios cu un sărut franţuzesc de acceptare.

Aţi mai citit asta undeva (simt că cineva citeşte paginile astea, deşi le găsesc în aceeaşi poziţie pe birou atunci când mă întorc de la o partidă de golf, iar vicleşugurile mele compuse din fire de păr şi agrafe n-au fost deranjate), ştiu bine.

Pielea are o textură agreabilă. Tot aşa şi penisurile, şi vaginele, predispuse dezmierdărilor. Pauza nu era decât un proces incomplet. Sexul poate fi distractiv.

Totuşi, ce uşurare că intelligere devine esse. Pământ! în acele după-amiezi de copulare îmi apărea ca un promontoriu sau ca un continent scufundat de lumină. Trebuia să conduc maşina din oraşul ei spre al meu pe o şosea care odată se insinuase unduitor printre ogoare şi pajişti, iar acum era aplatizată, îngroşată şi mărginită de complexe comerciale, ţarcuri de maşini, staţii de benzină, gherete cu sandvişuri, paradisul pieselor de schimb, piste de încercare, distracţia lipsită de distracţie a odraslelor buimace ale cumpărătorilor zănateci, baruri de striptease fără geamuri, ca nişte mausolee (Nopţi Gay Marţea, Vino în Travesti), agenţii de asigurări, întreaga mâzgă consumatoristă plină de trufia prostului gust, fumegând ca asfaltul în arşiţa verii. Cu toate astea, cât de smerită şi de scânteietoare arăta în urma consumării păcatului meu! Cum mai strălucea lumea decăzută acum, când credinţa mea era decisiv pierdută!

Întors de la o partidă de golf (deloc rău: 94, deşi un teren cam scurt, cred că am început să apreciez mai corect distanţe şi strategii; trebuie să recurgi la două crose, mai lungi decât ar fi normal în acest paradis duplicitar, ultra-aerisit), simt că ar trebui să explic ultima frază dubioasă. O, vai, încă mai debordez cu credinţă, însă Alicia a indus

într-adevăr o reorientare, poate 10°. Imaginaţi-vă că sunt un cerc divizat în două, jumătate alb, jumătate negru, în jumătatea albă existau lucruri de genul mobilei tatălui meu, proza lui Karl

Barth, o supuşenie subtilă şi o voioasă dependenţă faţă de fiii mei1 când erau sugari, propria mea nişă de un hieratism scrobit în mijlocul liturghiei şi sacramentelor, un sens secular al ordinii în mijlocul vieţii clasei mele mijlocii (audienţe, şedinţe, paternitate, întreţinerea maşinii şi a gospodăriei, moţăitul lângă consoartă după ştirile de la ora zece), anumite momente de rătăcire cu whisky, în funcţie de vreme, iar duminicile pagina de umor din ziar. Asta a fost Binele. L-am creditat pe Dumnezeu ca fiind în secţiunea asta. În cea opusă, întunecată, care ar putea fi etichetată mai degrabă

Deprimantă decât Malefică, găsim Omenirea (şi ca specie biologică devorând întregul glob, şi ca cele câteva sute de specimene care făceau parte din parohia mea – o gaşcă hrăpăreaţă, banală, penibilă, răutăcioasă şi teluric repetitivă), propriul meu trup derizoriu, majoritatea modelor instituţionale şi politice din 1965 încoace, moda general decadentă a globului, timpul în toate manifestările sale, durerea, hrana, cărţile şi restul rubricilor din ziarul de duminică. Ei bine (o expresie care zgândăreşte, semnalizând crescânda mea anticipare a unui duş, a unui păhărel, a unei privelişti fumurii dezolante şi a foielii masculine nevinovate), Alicia, revendicând o felie de omenire pentru Bine şi Frumos, deplasând axa divizatoare cu 10° (aproximativ) şi provocând o re-etichetare a jumătăţilor deranjate: albul era Viaţa şi negrul

Moartea. Majoritatea ingredientelor nu erau afectate de realiniere. Dumnezeu, în maniera Lui de a fi de partea învingătorilor, a ales Viaţa ca element al Său şi a continuat să-mi inventarieze rugăciunile şi să-mi supervizeze digestia la fel ca înainte. Tot ce era ne-Dumnezeu fiind mort, I-a dat o mână mai liberă. Dar a existat şi o victimă – în felia diametral opusă Aliciei şi a strigătelor ei catifelate şi sfârcurilor rotitoare se afla un sector etichetat „consoartă", ocupat de soţia mea, Jane, născută Chillingworth. Felia asta se stinsese ca o ferestruică din pod.

Note:

1 Vezi: „Mirosul fiului meu e asemenea mirosului unui ogor binecuvântat de Domnul" – Geneza (n.a.)

Astăzi e duminică. Deşi încearcă să ascundă asta de noi, ştiu să

număr; am sosit aici într-o zi de luni, iar asta este a şasea mea dimineaţă. Trebuie să predic, însă fără o Biblie, fără colecţia insipidă şi copioasă de adjuvanţi ai pledoariei, fără etimologiile aramaice, fără organist şi fără congregaţie. Aşa să fie. Încă mai posed o memorie, un suflet (să ne rugăm ca cele două să nu se dovedească a fi sinonime la finele timpului).

Textul nostru face parte din Evanghelia lui Ioan, capitolul 8, versetul 11: Nici Eu nu te osândesc.

Aceste cuvinte sunt rostite, vă veţi fi amintit, de către Iisus şi adresate femeii acuzate de adulter – prinsă „chiar când săvârşea preacurvia", cum se exprimă destul de direct chiar potera fariseilor – după ce niciunul dintre acuzatorii ei nu dăduse curs invitaţiei Lui de a arunca prima piatră. Ce incident straniu şi frumos! Insertat în naraţiune la o dată ulterioară, ne asigură erudiţii, cu un stil distinct diferit de cel al lui Ioan;

Într-adevăr, apare în unele manuscrise ataşate celui de-al doilea capitol al lui Luca – o mostră timpurie a tradiţiei creştine de a alipi secvenţe volante, ca ulterior să-i găsească locaşul în canon. Ca atare, episodul e relatat doar graţie lui Ioan, cel mai tânăr şi mai puţin pragmatic dintre evanghelişti.

Aici, cu un gest fără pereche în relatarea vieţii Lui pe

Pământ, Iisus, deranjat de obrăznicia agasantă a scribilor şi fariseilor „s-a plecat în jos, şi scria cu degetul pe pământ, de parcă nu I-ar fi auzit". Cu nicio altă ocazie nu se mai spune vreodată ceva despre scrisul Lui. Ce cuvinte a scris nu ni se spune, ceea ce interpretez ca o autentificare a gestului, nu ca pe un motiv de îndoială; de ce ar fi menţionat dacă n-ar fi fost săvârşit? A scris foarte încet, iritându-i pe martorii acuzatori, oferindu-ne încă o imagine de superbă independenţă a Domnului nostru, o tentă indolentă şi abstractă a trecerii Lui pe Pământ.

Apoi, fariseii evacuaţi de magnifica Lui „mustrare", aflăm că S-a ridicat, dar „n-a mai văzut pe nimeni decât pe femeie". Iisus o întreabă: „Femeie, unde sunt pârâşii tăi?"

Au dispărut cu toţii. Iar El, rămânând singur cu ea ne reaminteşte de un episod ulterior, când Maria Magdalena, venind la mormânt şi găsind doar doi îngeri, se întoarce şi dă cu ochii de Iisus stând în picioare în faţa ei, iar ea îl confundă cu grădinarul. „Femeie, pentru ce plângi?" o întreabă El.

„Pe cine cauţi?”, şi tot El o întreabă pe femeia vinovată de adulter: „Femeie, unde sunt pârâşii tăi?”, iar pe propria Lui mamă, la doisprezece ani, când îl ceartă pentru că s-a îndepărtat de ea pentru a discuta cu doctorii din templu, El o întreabă: „Cum se face că m-ai căutat?”

Câte femei, serios vorbind, se înghesuie prin aceste pagini în căutarea lui Iisus şi cu câtă delicateţe şi fermitate se poartă El cu ele – mama Lui, Maria, prezicătoarea Ana, apoi Ioana şi Suzana şi fiica lui Jair şi mama soţiei lui Petru, plus femeia care îi atinge straiele, însă El ştie fără să se uite că virtutea s-a scurs din El, şi femeia multor păcate care îi spală picioarele cu lacrimi şi este iertată fiindcă, deşi păcătuise foarte mult, iubise la fel de mult; şi, înainte de toate, Maria şi Marta, care îl primesc în casa lor, ungându-i picioarele cu alifii şi nard, fiind certate de Iuda, al căror frate, Lazăr, e reînviat din moarte, deşi, în cuvintele pedestre ale Martei:

„Doamne, miroase greu, că-i mort de patru zile”!

Într-adevăr, cât de pedestră, de domestică e această naraţiune a Noului Testament! Aduce prinos căminelor intime şi necazurilor individuale, nu celor ale palatelor şi câmpurilor de bătălie. Lumea de jos şi periferia imperiului serveşte drept scenă pentru cea mai magnifică şi mai esenţială dramă. Fiecare casă un templu – ce altceva a promulgat revoluţia noastră protestantă, decât acest adevăr rostit cu simplitate în casele şi zilele naraţiunii evanghelice? Aşadar, cât de cruciale apar, pentru prezenta noastră fericire, sentinţele lui Iisus împotriva acelor ameninţări la bunăstarea gospodăriei – adulterul şi divorţul.

Iisus propovăduia, ne-o spun erudiţii, într-o vreme a relaxării cosmopolite vizavi de morala sexuală, într-adevăr, evreul a avut dintotdeauna acest defect – în contrast cu fetişistul riguros – al unei certe toleranţe umaniste. Deşi

Leviticul şi Deuteronomul prescriu în mod explicit moartea pentru cei ce încalcă cea de-a şaptea poruncă, marele erudit în ebraică, John Lightfoot, în capodopera sa Horae ebraice et Talmudicae, n-a reuşit să depisteze nici un singur caz de aplicare a unei astfel de pedepse, în schimb, ni se relatează povestea unei roabe slujnice care, în urma relaţiilor intime cu stăpânul, a fost biciuită şi nu omorâtă, „Fiindcă nu era o fiinţă liberă”. Batsheba, deşi l-a trădat pe Uria, comiţând adulter cu

David, a devenit regina Israelului şi mama lui Solomon. Sedusă de şarpe, Eva devine mama omenirii. Gomer, nevasta stricată a lui Hosea, îi este dată pentru a fi iubită, o paradigmă a iubiri continue a Domnului pentru necredinciosul

Israel. Şi, într-o variantă inedită: Iosif, confruntat cu evidenţa crescândă a infidelităţii Mariei, nu găseşte de cuviinţă s-o expună public şi, foarte calm, „şi-a pus de gând s-o lase pe ascuns", în privinţa celor două femei întâlnite de Iisus în evanghelii, aşa cum am văzut, una e complimentată, iar cealaltă nu e condamnată. Mai mult, aceasta din urmă fusese adusă înaintea Lui, putem deduce, de către farisei, pentru a-L forţa să ceară pedeapsa cu moartea, universal recunoscută ca absurdă. Deoarece, aşa cum El o afirmă repetat, aceasta este o „generaţie adulterină". Aşadar Ieremia şi-a găsit generaţia, la fel Hosea; fiindcă Israelul continuă să-şi calce legământul cu Domnul, însă Domnul îl iubeşte continuu, iertând mereu.

Adulterul, prieteni, e condiţia noastră inerentă: „Aţi auzit ce s-a spus despre asta în timpuri străvechi: Nu te vei deda preacurviei, însă eu vă spun că oricine se uită pofticios după o femeie a preacurvit cu ea în inima sa".

Dar cine are ochi să vadă şi să nu se abţină de la a pofti?

N-a fost prima poruncă receptată de urechile umane: „Fiţi roditori, înmulţiţi-vă"? Adulterul nu e o alternativă care poate fi evitată; e o oczie care trebuie împlinită. Astfel interpretez aceste texte.

Dar dacă, iubite nepreţuit, îl aflăm pe învăţătorul nostru agresiv liberal în chestiunea adulterului, îl găsim şi mai puţin stringent în chestiunea divorţului. Legea fariseică a timpului său era bine strunită spre plasarea căsătoriei ca instituţie în realitatea umană artificială, care, mă tem, nu este foarte departe de esenţa iudaismului, Cererile de divorţ, aşa cum sunt listate în Deuteronom, 24, pot fi emise atunci când femeia a încetat să mai fie privită cu ochi binevoitori de către soţ, „pentru că a descoperit ceva ruşinos în ea". Şi nu se oprea aici. Un contemporan al lui Iisus, al personajul istoric real, un rabin numit Hillel, propunea ca un bărbat să poată divorţa de nevastă dacă „ardea prea tare mâncarea soţului"; iar un urmaş al lui Hillel, rabinul Akiba, era de părere, cu o inocenţă în lumina căreia legile actuale ale divorţului ne apar ca nişte rămăşiţe ipocrite, că bărbatul ar trebui să fie îndreptăţit să-şi divorţeze femeia „dacă pune ochii pe una mai drăguţă ca ea".

Ce părere are Iisus despre astfel de precepte? Că au fost ticluite prin „împietrirea inimii”. Că ceea ce „a vrut Dumnezeu, niciun bărbat n-ar trebui să sfărâme”. Că „cel ce îşi va lăsa femeia, luând pe alta în căsătorie, va săvârşi adulter împotriva ei”. Citez din memorie, din Marcu, în a cărui primă Evanghelie cuvintele Mântuitorului sunt mai puţin diluate de accesele ulterioare de rezonabilitate semită şi sofistică elenă. Pavel, în Efeseni, 5, a încercat, bărbăteşte, să misticizeze acest recunoscut „mare mister”, susţinând că într-o pereche matrimonială cei doi „vor fi un singur trup”, substituindu-i, ca analogie cosmologică a legământului dintre Dumnezeu şi Israel, uniunea dintre Hristos şi Biserică. Pavel afirmă că „aşa ar trebui bărbaţii să-şi iubească soţiile, ca pe propriul lor trup”, însă majorităţii bărbaţilor, foarte firesc, le repugnă propriul trup. Fiindcă ce altceva e trupul dacă nu o maşină în care spiritul sucombă? Şi ce e căsătoria, presupusul inel fără cusur, decât un adânc puţ din care bărbatul şi femeia se zgâiesc la imposibilul soare, distantul disc luminos al libertăţii?

Haideţi să lăsăm deoparte Sfintele Scripturi şi să ne întoarcem la lumea care ne înconjoară. Unde îşi recuperează americanul modern măsura valorii, nu în calitate de cel care pune pâinea pe masă sau ca integrator economic, ci ca menestrel romantic şi cavaler falie, ca personaj, întruchipare şi erou? în adulter. Şi unde reuşeşte femeia americană, redusă la nesimţire de sclavia gospodăriei şi compania imbecilizantă a odraslelor nesătule, să-şi recupereze puterea de decizie, de îndrăzneală şi de discriminare – pe scurt, demnitatea? în adulter. Bărbatul şi femeia adulterului sosesc la locul faptei despuiaţi de toate falsele uniforme furnizate de societate; nu vin cu altă recomandare decât cu cea proprie lor, nu posedă alte calificări decât cele încredinţate lor de Dumnezeu, adică euri nesăţioase şi organe genitale funcţionale. Se întâlnesc întru iubire, pentru iubire, cu iubire; tresaltă într-o glorie nepoluată de înţelepciunea lumească; ei sunt cu adevărat copiii luminii. Aceia dintre voi – cei a căror feţe mă ţintuiesc amuţite în timp ce mă zvârcolesc în acest amvon imaginar – voi, cei care v-aţi dezbărat de somn şi aţi comis un adulter, veţi încuviinţa în inimile voastre adevărul spuselor mele.

Dintotdeauna Cuvântul e scandalos. Vă implor, nu desconsideraţi, după ce veţi fi reflectat, interpretarea pe care meditaţia mea asupra acestor porţiuni ale Scripturii le-a precipitat înţelegerii mele.

Mai exact, sacramentul căsătoriei, aşa cum a fost instituit în imposibilitatea lui obstinată de către Mântuitorul nostru, exista doar ca precondiţie a sacramentului adevărului. Unuia îi facem o reverenţă simbolică şi jurăminte formale; celuilalt o reverenţă vie, de prezenţă carnală hărăzită interdicţiei şi jurăminte care ne restituie inima în timp ce ne tremură vocea rostindu-le. Cearşafurile căsătoriei sunt ţesute cu firele de plumb ale eternităţii; materialul canapelei adulterine e împănat cu filamentele vii, luminoase, ale efemerului, ale timpului însuşi, elementul nostru, unicul nostru element, căruia Iisus I s-a închinat, păşind în istorie, în loc să-l evite, precum Buddha.

De ce altceva, vă conjur, a instituit Iisus căsătoria ca pe un iad etern, dacă nu să prolifereze, pentru fiecare cuplu în parte, o galaxie de mici paradisuri? Altfel de ce l-ar ierta atât de flagrant pe cel vinovat de adulter, dacă nu să confere greutate binecuvântării deghizate sub aparenta imprecaţie de „generaţie adulterină". Noi suntem o generaţie adulterină; să o celebrăm.

Pentru păstoritul lui Iisus, cele patruzeci de luni scurse între botezul şi răstignirea Lui nu constituie un adaos sau o prescurtare a Legii. Legea, sub sute de forme şi pentru mii de triburi, a existat dintotdeauna. Şi, mai mult sau mai puţin satisfăcător, ea promovează ordinea, adică ordinea Cezarului. Dar Domnul nostru nu s-a pogorât pentru a-l sluji pe

Cezar, nici, chiar dacă aşa pretind unii detractori contemporani, să-l răstoarne pe Cezar. El a venit, conform propriei

Lui metafore, nu pentru a devaloriza moneda curentă, ci pentru a pune în circulaţie una cu totul nouă. Înaintea Lui realitatea era monocromatică: imaginea reprezentativă e lespedea, monolitul, pajiştea monotonă. După El, adevărul e dual, alternant, încifrat: imaginea reprezentativă devine tabla de şah, câmpurile tărcate, mozaicul bizantin, zigzag-ul latin, textura ceramicii şi costumul arlechinului medieval. Hristos stă într-o altă lumină, magnifica Lui bonomie, dispreţul pentru toate contractele auto-protectoare care îi înlănţuie pe oameni de ţărână, e umbra unui alt soare, o umbră mai strălucitoare decât lumina lumii; prin contrast, raza noastră de soare arde la picioarele Lui mai întunecată decât smoala.

Amin.

Fie ca pacea să petreacă înţelegerea totală etc.

Arătăm identic, eu şi soţia mea. E ceea ce declară despre noi cei

ce ne întâlnesc pentru prima oară, uneori cu un amuzament vădit. Noi înşine nu credem una ca asta; iar în perioada dinaintea căsătoriei ceea ce ne intriga unul la celălalt erau diferenţele dintre noi. Ea serenitate şi frumuseţe; eu agitaţie şi energie. Ea moderată, eu extremist. Ea liberală şi etică şi molatică, eu barthian şi cam dur. Mai presus de toate, ea era femelă şi roditoare, iar eu mascul şi flămând. Impulsul meu, de a o mânca, de a o gusta, devora şi asimila, impuls care persistă şi în mizeria prezentă, deşi muşcătura mea a devenit mai ucigătoare, se declanşase de la prima privire; echipată pentru tenis, stătea în briza caldă a unei zile de aprilie, când tenisul devenise brusc posibil, sub crengile înflorite, sub un măr, poate chiar unul pădureţ, în această umbră alburie creştetul lui Jane atingea vârful ramurilor înflorite, atât de jos atârnau, frumoasa ei siluetă palidă părând a fi una cu arborele. Exista o explicaţie interesantă a faptului că îşi căutase un refugiu atât de delicat într-o zi atât de strălucitoare; aveam să aflu mai târziu că e alergică la soare.

Palizi amândoi, puţin peste înălţimea medie, amândoi cu ochi albaştri, fără pic de grăsime, mai degrabă fibroşi, având un soi de intensitate emanată de aura noastră cenuşiu-indiferentă, suntem două dâre fumurii percepute public drept o apariţie îngemănată, impresie accentuată, firește, de cele două decenii de contaminare verbală reciprocă şi identitatea de semnale a gesturilor prin copierea expresiilor faciale. Am fost expuşi amândoi aceloraşi forţe, ca două fuse paralele.

Ne întindem în pat unul lângă celălalt, apoi ne întoarcem pe o parte activaţi parcă de o osie comună. Recurgem amândoi la aceeaşi expresie atunci când suntem agasaţi de cineva – o uşoară ridicare a capului şi o ţuguiere a buzelor, ceea ce îi dă de înţeles asediatorului că ne-am retras într-un spaţiu privat şi, în pofida vrerii noastre, de împărtăşită superioritate.

O, ştiu, ştiu, dragă cititor necunoscut, ştiu că doar gândindu-mă la această femeie, proza mea e stârnită într-o direcţie mai accesibilă ca închipuire şi cadenţă a plutirii; acolo sunt în elementul meu. Dar nu te lăsa păcălit; această uşurinţă şi dezinvoltură nu constituie semnul unei însănătoşiri, sunt însăşi boala în cauză.

Abatele doctor Wesley Augustus Chillingworth, tatăl lui

Jane, funcţiona ca profesor de etică la colegiul seminarist la care studiam. Campusul verde şi întortocheat avea la poalele lui un lac, o

imensă capelă de piatră ridicată de câţiva păcătoşi harnici (harnici: harnici, nici-har) pe deal. Un oraş se întindea dincolo de campus, cu baruri şi autobuze pentru locuitori, între noi şi ei un paravan de ulmi şi uluci şi clopote, clopote răsunând la fiecare oră, jumătate şi sfert de oră până când aerul apărea permanent lichefiat prelingându-se ca mercurul. Chillingworth era scund şi îndesat, iar culoarea lui sălcie şi docilă îl făcea să pară şi mai scund; îşi expunea cursurile seci într-o virtuală şoptire, deseori cu faţa la tablă sau privind spre un vechi glob maroniu al cerurilor, uitat în clasă dintr-o eră când ştiinţele naturale şi teologia erau dacă nu iubitele, atunci flirtul preferat. Orgia cititului, care trebuie să-l fi consumat în adolescenţă şi tinereţe, îi conferea în amurgul anilor cincizeci un uşor aer încrezut, de mare desfrânat şi răsuflat; exista o scânteie în uscăciunea prelegerilor lui în timp ce ne plimba prin dezbateri aride despre greci, despre hedonişti şi platonici, peripatetici şi cirenaici, stoici şi epicurieni, spre o imensă întrebare: E bun ceea ce e plăcut sau nu întru totul? Cursul lui simboliza tot ce uram în religia academică; încrezuta şi nepericuloasa lipsă de credinţă, găunoasa ei dificultate, transformarea crucilor de mormânt ale pasiunilor moarte într-un set de obstacole pentru cei în viaţă, în drumul spre o profesiune antică şi prost plătită. Genul de bolboroseală a bătrânului erudit părea să ateste una ca asta în timp ce ne ţâra fără milă, adică turma lui de aspiranţi cu coşuri pe faţă, de la tabuurile hotentote la ospitalitatea eschimoşilor (fute-mi nevasta, grasule) spre plictisitorii greci şi neo-platonicieni (cum poate avea sufletul o formă? cum nu poate avea? cum poate Dumnezeu să fie o persoană? ce altceva poate fi El? ce este, aşadar, binele, decât o absorbire întru Dumnezeu? ce este bun în asta?) până la sfinţii săltăreţi, croindu-şi costumele lor spaţiale dintr-o lână invizibilă, rezistentă la orice vreme, Augustin şi concupiscentia lui, Bonaventura şi graţia lui, Anselm şi librum arbitrium, D'Aquino şi sinderesis, Duns Scoruş şi pondus naturae, Occam şi jocurile lui tăioase şi Dumnezeu ştie cine altcineva. Odată cu primăvara ajungeam la Grotius şijus gentium, iar în timp ce etica modernă se întrupa sub bolboroseala lui Chillingworth, am încercat plăcerea paralelă, ca un aparteu fugitiv, de a-i seduce fiica. Ne-am întâlnit în britanicul aer răcoros al realismului lui Hobbes, am aruncat săgeţi unul către celălalt cu un egoism neînfrânat, căzând de acord să jucăm din nou, ca parteneri. La ora următoarei noastre întâlniri, Hume exploda cu „datorie" şi „îndreptăţire" şi Bentham încerca să

reconstruiască hedonismul cu ajutorul formulelor maximale. Primul nostru sărut a avut loc pe fundal de Spinoza, mai mult titillatio decât hilaritas.

Totuşi, mi-am simţit propriul conatus, sumbrul centru al eului, levitând superb deasupra diafragmei în timp ce, în întunericul pleoapelor mele închise, gravitatea ei se împreună pentru prima oară cu a mea. În vreme ce Kant încerca să îndulcească raţionalismul cu imperativele categorice şi cu

Achtung, Jane mă lăsa să-i mângâi sânii prin pulover. Odată cu monstruoasa identificare a lui Hegel, a moralităţii cu obligaţiile impuse de stat, mâna mea se înfierbântase în sutienul ei, iar accesul meu universalizat prin includerea pulpelor ei.

Cât de fermă şi dulce era fiica acestui pedant! Mă aşteptasem să fie însăiiată din pânză de păianjen. Aveam amândoi douăzeci şi doi de ani şi eram virgini. Vremea se înmuia;

nopţile erau călduţe. Schopenhauer ridica în slăvi voinţa şi

Nietzsche glorifica violenţa, viclenia, violul. Toate valorile etice precedente erau denunţate drept „virtuţile sclavilor" şi

„Virtuţile turmei". Jane, în camera ei, de deasupra marii bolţi prăfuite şi pline de rafturi de cărţi şi reviste erudite pe care tatăl ei o numea „cabinetul" său, mă lăsa s-o dezbrac

— Nu, să fiu sincer, se dezbrăca singură, cu o certă nerăbdare plină de graţie, după ce eu făcusem din hainele ei o dezordine asimetrică de încâlceli şi găici nedescheiate, îşi azvârlea ultimul petic de lenjerie şi îşi punea mâinile sub cap, într-o poză somnoroasă, lăsându-mă s-o privesc. Nu era prima mea femeie goală. Vă aduceţi aminte de roşcata semnaiată dibaci cu câteva pagini mai devreme, apoi mai fusese şi o osoasă îndrumătoare de grupă, pentru care s-ar putea să nu mai găsim suficient spaţiu. Dar, în comparaţie cu acestea.

Jane era precum apare marmura şlefuită pe lângă ceara topită a modelelor preliminare. Nicio formulă utilitaristă sau idealistă n-ar putea face dreptate absolutismului în carne şi oase. În faţa mea exista această realitate de un metru şaptezeci şi patru şi circumferinţe care variau cu infinite subtilităţi, de la glezne la şolduri, de la talie la craniu. Fereastra era deschisă, permiţând doar atâta aer şi lumină încât să facă posibilă încântarea. Dâre de verde şi trandafiriu luceau dincolo de linia orizontului. Camera ei de copilă (un tapet copilăresc imprimat cu medalioane de căsuţe alternând cu cele ale unui cioban miţos, întors cu

spatele, înconjurat de câini, iar peste tapet atârnau copii după Klee, Miro şi Cezanne) mă cuprindea ca ceaţa unei mobile de vis în timp ce ochii mei o sorbeau înecaţi în amurg. Tatăl ei îşi drese vocea în camera de dedesubt. Jane mimă un hohot de râs şi îşi eliberă mâinile de sub cap; mă trase şi pe mine jos, înspre ea, să-mi curme zgâitul. „Trebuie să fie totul foarte natural", mi-a şoptit ea, primul reproş, dacă era reproş, sau primul pe care mi-l amintesc, dar acela a rămas impregnat în memorie, în nervurile memoriei mele – pentru că mă delectasem atât de mult privind-o –, de a fi comis un păcat. Idealiştii britanici, Green şi

Bradley, încercau să elibereze eul uman, atemporal şi unitar de gheara pofticioasă a ştiinţelor analitice. Să nu vă închipuiţi că dacă eram goi puşcă am făcut dragoste. Asta se întâmpla în anii cincizeci. Existau complicaţii, atât tehnice „cât şi spirituale, tradiţionale şi existenţiale, în timp ce Pierce.

James şi Dewey, cu harul improvizat al americanului nativ, încercau să inverseze curentul divin şi să ne ameninţe cu Câinele transcendental şi coada de beneficii practice a credulităţii, Jane se dovedea alarmant de dibace în exercitarea futaiului sec (scuzaţi acest termen, printre altele, domnişoara Prynne şi oricare alţi membri ai consiliului comunal prezenţi în sală;

ceea ce posedă existenţă [ens] trebuie să aibă un nume

[noumen]. Alarmant, deoarece dibăcia ei presupunea că exersase înainte, în genunchi sau pe o parte, mâinile ei nu întâmplător plasate pe fesele mele pentru echilibru şi presiune, se freca de mine până ce unul dintre noi, de cele mai multe ori ea înaintea mea decât eu înaintea ei, nu mai rezista şi termina. Cel rămas de căruţă se conforma curând. Ce poezie în virginitate! – gâfâitul firav al lui Jane pe umărul meu, glandele explodând nevăzute în ea şi revelaţia udă a seminţei mele, gelatinoasă pe păsărica ei, sau lucitoare pe burtica ei ca o celulă de salivă lunară, în comparaţie, dragostea penetrantă e mult mai înfundată. Existenţialiştii, începând cu

Kierkegaard, care au emis un strigăt mai puţin asemănător decât cel al lui Nietzsche, cum ar vrea să creadă cei slabi de înger, s-au descotorosit de esenţă şi conexiune şi ne-au lăsat o „autenticitate" a cărei relativitate e nedeclarată. Lui Jane îi venea greu să-mi spună că mă iubeşte, în privinţa virginităţii

(nu mai mult de doi centimetri uzi distanţă) mi-a spus că se

„Păstrează". Pentru un altul? Aşa cum logicienii pozitivişti s-au

gândit să pună capăt confuziei umane printr-o temeinică referire la dicţionar (vezi C.L. Stevenson, Ethics and

Language, 1944, ultimul text dat ca temă de Chillingworth), am introdus cuvântul „căsătorie". Jane a dat din cap aprobator. Am văzut-o ca „nevastă" 1 şi m-a orbit mândria.

În ce măsură, m-aţi putea întreba, am sedus această fată impunătoare ca un gest de subminare şi refutare a teologiei bătrânului poli-profesor, obscuritatea lui spirituală chiar mai gravă decât deismul, în care am recunoscut, dusă un pic mai departe de o minte mai ageră, bolboroseala terifiantă a tatălui meu faţă de roboteala liberală a Domnului? Chillingworth tuşea înecăcios în camera de dedesubt în cele mai bizare momente, atât de des în sincron cu orgasmul nostru încât părea să sugereze un disconfort telepatic, îl înjunghiam pentru ca Domnul să poată supravieţui.

În ceea ce-l priveşte nu cred să-şi fi pus problema atât de sofisticat. Trăia în lumea asta. Ştia că fetele se maturizează şi că pelvisurile devin plase de prins fluturi pentru cromozomi. Jane era a doua dintre cele trei fete ale lui.

Note:

1 Nevasta mea, ma femme, pizda asta transplantată mie;

nefasta mea. Foarte trist, liberatelor-libertine (n.a.)

Prima era căsătorită, divorţată şi nebună – într-atât de nebună încât în acei ani se opusese intervenţiei lui Truman în Coreea şi vorbea despre explozia unei bombe atomice ca despre o atrocitate. Cea mai mică făcea primii paşi în ale geologiei la

University of Colorado. Jane o absolvise pe cea din Oberlin şi se întorsese acasă pentru că nu primise o ofertă ca lumea; lucra dimineaţa ca învăţătoare şi preda pentru şcoala de duminică. Cânta la pian şi la flaut. Citea romane victoriene. Dar bărbaţii pe care îi întâlnise înainte erau un pic cam copţi (un asistent de rel. comp., afectat şi buruienos, cu nări păroase şi o respiraţie caustică provocată de fumatul de pipă; un ex-iezuit mititel, cu ochi căprui, de urs, şi vorba tărăgănată, în contrast cu strângerea de cleşte a mâinii; un diacon, un pacifist durduliu cu o barbă de pionier american din vremea tulbure a revoluţiei gestante) sau membri unei minorităţi respectate, un nigerian aici, un coreean acolo, toţi pe cale de a se căpătui, popeşte. E posibil ca bătrânul

Chillingworth să fi fost chiar mulţumit când am apărut, cu

manierele mele mai puţin şlefuite; calificativul luat de mine la cursul său fusese B +, iar ideile mele de politică supranaturală îl amuzau.

„Ce găseşti", mă întreba el în acele discuţii nu foarte anoste din biroul său, înainte de a urca împreună cu Jane în ipoteticul spaţiu de studiu din camera ei, sau înainte de a o scoate la unul dintre acele paradisuri surogat ale unui restaurant chinezesc, înainte de a merge la un film cu Bogart, „în

Barth încât te inspiră atât de mult? Unde găseşti specificitatea aceea care te încântă?"

Iar nucleul convingerilor mele, sub privirea lui cenuşiu-temperată, exploda ca o minge de ping-pong supraîncălzită.

„Să ştii", adăuga el, ciocănind cu pipa, sau cu furculiţa, sau stiloul într-o scrumieră, sau de muchia unei cărţi, „că genul acesta de paulism constituie un laitmotiv recurent al bisericii. Marcion. Bonaventura. Duns Scotus. Occam. Flacius.

Nu-l puteam contrazice. Nu voiam. Nu ştiam îndeajuns.

Îmi plăcea de el. Sau mă repet?

O, iar Jane însăşi în acei ani… Atât de şarmantă, răbdătoare, calmă, abstractă, neînfricată, sănătoasă, în afara alergiei la soare, în timp ce păşea spre mine pe aleea boltită era ca şi cum un trandafir alb sosea trimis prin telegraf.

Dacă regret că m-am însurat cu ea? Nu mai mult decât regret că m-am născut, întrebarea e, acum, după ce te-ai născut, ce urmează?

Răspunsul din acest moment este: Bărbiereşte-te şi du-te într-un bar. Nebunie! După-amiaza se deschide larg în faţa mea, ca un gazon de golf tăiat în două de traseul liniar. Graham Greene are dreptate. Recunoştinţa e modalitatea prin care El ne captivează, când ne-am ros un picior pentru a scăpa din capcanele Lui.

Două decenii mai târziu, Jane nu s-a schimbat prea mult.

Două sarcini şi una pierdută şi un eon petrecut la chiuveta casei parohiale au pus câte un ridici-colo şi au tumefiat câte-o venă, dar felul ei de-a păşi a rămas neschimbat, braţele ei se leagănă în continuare la fel de straniu şi de sigure şi de lipsite de griji, de parcă, odată cu fiecare nou pas, se aprinde tot mai luminoasă.

În mijlocul traseului de golf, îmi amintesc acum, ieri, după ce am lovit mingea cu crosa (am lovit-o plat şi s-a dus în panta de nisip obţinut din sticlă re-procesată), neobositul meu subconştient a scăpărat cu autoportretul celui care eram când o examinam foarte

atent pe Jane, goală în pat, şi am recunoscut în poza mea pe cea a unei gospodine aplecate deasupra unei chiuvete emailate în care aşteaptă un burete de bucătărie, uscat, abraziv, simbolizând muncile istovitoare care vor urma.

Asta va fi una dintre acele zile când degetele par mai butucănoase ca de obicei. O plesnitură în panglica maşinii de scris se mişcă înainte-înapoi ca o santinelă. Rafala de ploaie de azi-noapte, atât de puternică şi de neaşteptată încât îmi dădea impresia că instalaţia de aer condiţionat o luase razna, a lăsat în urmă o serie de nori pufoşi a căror umbră ocazională, asemenea celei unei santinele trecătoare (mă păzesc din toate părţile), activează neliniştitor aerul din camera mea.

Jane, două decenii mai târziu, deşi intonaţiile personalităţilor noastre au devenit ecouri mutuale, gropiţa din obrazul ei şi-a găsit un frate în bărbia mea, iar tenta roşcată a părului meu şi castaniul ei s-au subţiat şi s-au diluat într-un maroniu indiferent, cu câteva griuri adăugate după gustul fiecăruia

(ea nu e cheală în vârful capului, ca mine, dar fruntea i s-a lăţit şi atunci când îşi prinde părul şi îl lasă în coadă de cal pe spate, ceva ce îi place, inexplicabil, să facă, arată, după cum spune ea, „scalpată”), apare într-o altă lumină – lumina, să zicem, unui cămin în timp ce prepară un Martini şi priveşte în inima luminii sau în becul de 60 de waţi din dormitor înainte să-şi vâre capul în cămaşa de noapte – apare totaliter aliter.

Alta, o femeie, şi, ca atare, vandabilă. Am sperat serios, învăluit de presiunea improbabilităţii relaţiei mele cu Alicia, s-o cuplez pe Jane cu Ned Bork, ca astfel să furnizez un happy-end pentru toţi, în afara fariseilor.

Înainte de toate, el nu mai era chiar tânăr. Fusese oarecum implicat în afaceri – vânduse pământ sau produse de ceramică fistichii, sau participase la conducerea unei staţiuni de schi în vreun stat yankeu; sau poate fusese managerul unui atelier de olărie într-o staţiune de schi scoasă la vânzare – înainte de a răspunde „chemării” şi de a urma, cu aprobarea înţeleaptă a familiei, seminarul teologic. Avea cel puţin treizeci de ani.

În al doilea rând îmi amintea de ceilalţi indivizi înjur de treizeci care o curtaseră pe Jane înainte s-o cuceresc definitiv.

Ned fuma pipă, avea o barbă de pacifist, statura modestă şi ambiguitatea sexuală a unui iezuit şi vocea afectată a unui profesor

asistent. Am nutrit întotdeauna sentimentul că, îndepărtând-o pe Jane de cercul ei de seminarişti pestriţi, o ferisem din calea destinului. De data asta avea ocazia să-l redobândească, să se trezească din amorţeala coşmarului căsătoriei cu mine. Nu-mi imaginam, nici măcar în momentele de nebunie ale îndrăgostitului, că se va căsători cu Ned; dar că poate vor rămâne lipiţi unul de celălalt îndeajuns de mult încât să pot ieşi pe uşă doar cu un singur braţ încărcat de vinovăţie.

În al treilea rând, se plăceau unul pe celălalt. Posedau aceeaşi bunătate umană lăptoasă, aceeaşi părere absurdă vizavi de biserică drept un auxiliar al studiilor religioase şi al serviciilor sociale, aceleaşi opinii politice enervante, un soi de McGovernism călduţ şi smiorcăit: nu le-a trecut niciodată prin cap să se considere pe ei înşişi, indiferent cât de convingător dădeau din cap, ca pe nişte boboci voluptuoşi ai unei tulpini fibroase cu poliţişti şi capitală federală. Desigur, Jane trebuie să fi simţit în Ned pe peţitorul de altă dată;

Iar el, gândeam eu, trebuie să fi văzut în ea pe femeia – indiferent de nesăţiosul număr al reprezentantelor sexului opus care îl făcuseră să-i fie frică de căsătorie – care va avea înţelepciunea şi eleganţa de a fi cea care arborează aparenţa supuşeniei. Contactele mele cu fetele din generaţia lui Ned erau (în acest moment) pur scolastice, dar semnalasem destul de des, în broşurile şi revistele trimestriale care curg prin gaura cutiei de poştă a unui pastor ca urina din vulva vacii, că ele (aceste fete), cu anticoncepţionale şi fără ruşine, creaseră o generaţie de flăcăi impotenţi nemaipomenită din vremea când doicile încetaseră să mai reteze degetul mare al masturbatorilor. Impotent, trebuie s-o spun, n-am fost

(atunci) niciodată – eram la fel de nerăbdător să fiu erect şi să ejaculez ca atunci când mă ridicam în picioare şi proferam despre crezul apostolilor. Această propensiune pentru încântare se dovedise a fi, atunci când în decrepitudinea fosforescentă vechile noastre supărări încep să pâlpâie, una din plângerile lui Jane; dacă n-aş fi fost, părea să fie argumentul ei, perpetuu erect, ar fi putut şi ea să recurgă, din compasiune, la o serie de trucuri lascive de a se excita până la a obţine un extaziant şirag de orgasme multiple. Aşadar, presupusa semiimpotenţă a lui Bork a devenit un avantaj, un pastel de probabilitate adăugat planşeului stresant al visărilor, ca şi cum aş fi ascuns între boscheţi perechea sculptată a acelui mătăsos şi bleg Adonis şi a maternei, blândei

Venus, cuplul opulent şi blasfemator mânat din remuşcare înspre mine (eu, blasfematorul invizibil, iubit şi detestat reciproc, y-ul unei ecuaţii triunice) într-o extravaganţă a penetraţiei după alta.

Fute-mi nevasta, grasule.

În multe seri Bork a venit la cină şi a rămas până târziu, în timp ce eu mă încumetam prin zloată să găsesc un telefon de unde să spovedesc o matrice de tuburi şi medicamente reprezentând ceea ce fusese odată un enoriaş sau (nu foarte des; nu eram mai îndrăzneţi decât trebuia să fim) s-o vizitez pe Alicia în casa ei aeriană. Multe seri m-am întors şi i-am găsit (jumătatea mea împreună cu diaconul meu), încă proptiţi de masă într-un soi de uitare sau înveliţi în balansoare în faţa căminului, sorbind în neştire brandy sau bere (amândoi aveau capacitatea de a rade butoaie întregi, altă afinitate prielnică) şi orbecăind gentil (pe cât de bine îmi puteam da seama) în căutarea panaceului social în păturile încreţite ale minţii lor. Ce copii erau! Mă gândeam că cel puţin ar fi putut să facă sex din plictiseală conversaţională. Cu nările înfundate cu miasma sexului sau a morţii, cu umerii îngreunaţi de promoroacă şi lehamite, îi priveam ca un Dumnezeu nerăbdător, care, din pricina unei chichiţe din contractul Lui cu Noe, nu-i poate distruge. Am zis „promoroacă"; trebuie să fi fost iarnă. Mai multe anotimpuri decât pot asocia stării vremii, rugăciunile mele de a fi înşelat s-au înălţat în van. M-am rugat, am plâns, am încercat.

Am încercat ghiontul direct:

(în pat cu doamna Marshfield şi izul ei de cognac)

„Îl găseşti pe Ned atractiv din punct de vedere sexual?"

„Îmi plac ideile lui filosofice".

„Şi coşurile lui?" (întotdeauna în contradicţie cu propriile scopuri, incapabil să-mi muşc limba).

„Nu mă deranjează".

„Cum crezi că se descurcă în amor?"

„Habar n-am. Nu discutăm niciodată despre asta. Te superi dacă mă culc? Toată camera se învârte cu mine şi s-ar putea să-mi vină să vomit".

(Fără a fi descurajat; cerberul Cerului) „De ce nu discutaţi despre asta? Ar trebui. Nu crezi că e un pic nefiresc să n-o faceţi?"

„Tom, există o sumedenie de lucruri de discutat în afară de plăcerile trupeşti".

„Am zis eu ceva despre plăcerile trupeşti?” (Avea talentul tatălui ei, de a mă ilumina când doream mai puţin.)

„Numai despre asta vorbeşti în ultima vreme”.

„Ai detectat vreo schimbare în mine, în ultima vreme?”

(Haide, ghiceşte. Fundul Aliciei stă pe faţa mea ca o aureolă, priveşte. Ghiceşte. Fă ceva să mă eliberezi.)

„Nu prea. Pari mai puţin frenetic”.

„În ce sens, frenetic? Când ni-ai văzut pe mine frenetic?”

(Pe mine, pe mine, ce faci cu mini, Mimi?)

„Te rog, nu te mai prosti. Chiar că mi s-ar putea face rău.

Aş vrea să nu mă mai laşi singură cu Ned tot timpul, devenim atât de stingheri încât bem prea mult”.

„Există ceva superb în Ned, nu-i aşa? N-are niciunul dintre complexele generaţiei noastre”.

„Are propriile lui complexe”, murmură această parteneră de pat enervantă, carnea cărnii mele.

„A! Deci te lasă cam excitată, dar nesatisfăcută? Vrei să facem dragoste, doar ca să te relaxezi?”

„Mâine nu-i duminică?”

„Mai mult chiar, azi e duminică. Ia întoarce-te şi povesteşte-mi despre complexele lui Ned”.

Un sforăit subţire vesteşte victoria ei asupra alcoolului, a poftelor trupeşti, a cicălelilor maritale şi a timpului. E superbă în uitarea ei. O invidiez. Are stilul Graţiei, dacă nu şi conţinutul acesteia. Bunătatea ei continuă să mă învingă.

Ura mea faţă de ea, iubirea mea, se întâlnesc amândouă la baza curcubeului, un cerc.

Şi ghiontul indirect:

„Cum ţi se pare Jane?” Conducându-l pe Ned spre casa lui, trecând prin curtea casei parohiale, mă agăţ de braţul lui dolofan, să nu alunec.

„Plăcută, ca întotdeauna. Tres engagee”. Îşi dezangajează braţul. Beţia nu-l dezechilibrează; cel mult îi exagerează manierele de elev de internat.

„Spiritul ei angajant nu te face s-o suspectezi că-i doar o mască?”

„Deloc, serios”. Intuieşte adâncimile stresante şi a împrumutat de la mine odiosul truc de a se maimuţări în faţa misterului. „Unde anume”, întreabă el, „ţinteşte superiorul meu reverend?”

„O, habar n-am". Şi n-am. Un agnostic natural convertit la calea cea dreaptă de un tată din liga piticilor, „îmi fac griji în privinţa lui Jane": Asta-i adevărat. „Nu e fericită". Asta-i adevărat? A fost ea mai fericită vreodată ca arunci când tatăl ei a încetat să-şi dreagă vocea în camera de jos? „Adică – mă avânt eu – ns-împlinită, dacă suporţi termenul".

„Aici mă suport, dar nu în altă parte" (mai beat decât îmi imaginasem, şi mai neserios: ce golani nepricepuţi ne mai trimit seminarele de când nu mai există vestul sălbatic).

I-am oferit o lecţie de religie practică. „Să fii nevasta unui pastor e ceva care te izolează în mod curios, eşti întotdeauna drăguţă cu ceilalţi, ca o formalitate, uiţi să simţi. Acum, când băieţii mei devin independenţi, singura persoană căreia Jane se pare că-i face plăcere să-i vorbească eşti / «".

„Şi tu, firește".

(Hohot de râs, pe cât de memorabil amar îl pot reda;

mustind de acid) „Fără glume, Probabil că el) ătător la ochi cât de puţin comunicăm".

„Deloc. Deloc bătător. Nu m-aş fi gândit niciodată la una ca asta. Semănaţi atât de bine unul cu celălalt". Stă în faţa porţii lui, clătinându-se uşor. Becul din stradă îi provoacă o scânteiere în ochii sticloşi. Barba îi face faţa greu de citit.

Gura nu e mai mult decât o gaură, sinistra barieră a dinţilor.

Moş Crăciun ca dealer de heroină. Chiar şi urechile, dacă i s-ar vedea, ar putea constitui un indiciu referitor la inima lui. Cărarea lui pe mijlocul capului e destul de asemănătoare celei preferate de o femeie pentru a mă gândi să-l pup la despărţire. Şi eu mă clatin, îmi înfrânez pornirea dezgustătoare şi o gâtui cu sălbăticie. Păstrându-mi cumpătul exterior, continui (ghiontul semidirect):

„Ei bine, îţi sunt recunoscător că eşti atât de înţelegător faţă de Jane. E într-o fază ciudată din viaţa ei şi are nevoie de altcineva decât mine căruia să-i vorbească. Se pare că tu eşti acela".

„Plăcerea e a mea", declară el – fruntea asta pistruiată de puţoi drăguţ de pension (trebuie că există un termen mai potrivit, doamnă Prynne, dar mi-e lehamite de cuvinte, numărul meu s-a terminat, mâna stricată a cadranului e acum pe pută amiezii).

„Nu luaţi revelaţiile mele în derâdere. Ele nu constituie decât eforturile jalnice ale unui tip decent de a uşura o legătură indecentă,

un puzzle indecent de etanş. Am citit o groază de John Dickson Carr – numeroasele lui camere încuiate. Ideea unei predici amuzante (idee amuzantă pentru o predică?): Cazul Mormântului Pustiu, rezolvat de un gras detectiv excentric, gras, îmbufnat, ciudat, un obsedat de curăţenie precum Pilat din Pont. Cine, serios, erau cei doi

„Îngeri"? De ce L-a confundat Maria cu un grădinar? Exista oare un „al doilea Osworld"? Etc. Şi camera asta pare destul de etanşă. Norii aceia proiectaţi pe perete. Instalaţia de aer condiţionat aidoma muştiucului soluţiei finale. Scoate-mă de-aici, aşa cum Dutch Schultz (sau poate era Molly Bloom sau psalmul 22?) se exprimase. Oricum, probabil că deja s-a înfăptuit, precum în manuscrisele de la Marea Moartă, de către Andman Willsin.

Urăsc paginile de azi. Deprimarea îşi ascute colţii în această a doua săptămână.

Mai mult dialog, aeriseşte Iadul.

Alicia: „Cât e ora?"

Eu: „Ora la care trebuie să plec".

„N-ar fi posibil ca slujba la care te găseai să dureze o jumătate de oră mai mult?"

„Nu prea. Nu-i o slujbă. Teoretic vorbind, sunt la spital, iar practic va trebui să dau un telefon".

„Ce altceva ai fi fost dacă n-ai fi pastor?"

„Un gigolo? Un comandant de puşcărie? Un detectiv particular?" Mă îmbrac, prin urmare răspunsurile sunt calculate.

Primul e lipsit de modestie, al doilea auto-satiric, al treilea o autentică ambiţie din copilărie". De ce mă întrebi una ca asta?"

Trupul plinuţ, satisfăcut şi demis se ridică în capul oaselor, pe pat, exprimând indignare. Cât de frontală e! – sânii ei, genunchii lucitori, gura mare şi ochii atât de laterali, seminevăzători, de parcă îi frecase după plâns. „Mă întrebam doar dacă ţi se potriveşte cu adevărat".

„Pentru că te fut încontinuu? Şi că sunt un ipocrit?"

„Nu ipocrizia ta mă deranjează, ci nefericirea ta".

„Ce altceva pot face?" Apoi să fiu un pastor. Apoi s-o păcălesc pe Jane şi să-mi respect îndatoririle. Apoi să fiu nefericit – mă deranja, serios, să mi se spună asta… Freud vorbeşte", am zis „de nefericirea umană normală. Pascal afirmă că gloria unui om constă în faptul că îşi dă seama de mizeria lui. De fapt, mă simt destul de bine".

„Întotdeauna te simţi bine”, mi-a spus Alicia, „când eşti cu mine”.

Nu întru totul adevărat; faptul că a declarat una ca asta a dat naştere unei senzaţii neplăcute.

Dar îndeajuns de adevărat s-o las să treacă de la mine. îmbrăcat fiind, am sărutat-o; hainele mele constituiau armura împotriva goliciunii ei. S-a înălţat pe genunchi, salteaua suspinând din simpatie, şi s-a lipit de mine, trebuind să mă apropii de pat, altfel s-ar fi prăbuşit. Atenţie, fără lacrimi, umezeala dă de gol, iar mirosul cărnii circulă. „E cam ciudat”, am zis, cu o reverenţă spre profesorul Chillingworth, decedat, „că a te simţi bine şi a fi bun nu pare a fi unul şi acelaşi lucru”.

M-a îngânat călduţ în plastron. „Eşti sigur?”

„Vrei să mă lepăd de Jane şi de popie? Va trebui să le abandonez pe amândouă. Şi pe copiii mei. Şi abonamentul anual la revista Sfaturi pentru prestanţa în amvon”.

A râs printre lacrimi, sughiţând; m-am temut de o subită excreţie guturală şi i-am îndepărtat faţa de pieptul meu.

Alicia a ridicat privirea spre mine. „E chiar atât de imposibil?” a întrebat şi, încercând să-mi examineze faţa cu un pic mai mult decât fâlfâitul aripii unui înger, tot ea a răspuns:

„Este”. Ochelarii ei stăteau nerăbdători pe noptieră; am simţit că se gândea să-i ia şi să-i pună pe ochi ca să mă vadă mai bine, în schimb se decise să mă strângă mai tare de talie.

Trebuia să contraatac sau să capitulez. „De ce mă vrei”, am întrebat, „în felul acela? Mă ai în felul ăsta”.

„Aş putea avea pe oricine aşa”.

„Atunci făo. Fă-o. Vei avea mulţi alţii – genul tău muzical, cine ştie ce alt gen, profesorul de sport, camionagiul cu butelii, dă-i bătaie”.

„O.K., o voi face”, a zis Alicia, adulmecând şi lingându-mi cureaua.

„Ce-aş putea să fac, în afara parohiei? E viaţa mea. Viaţa mea de apoi”.

„Fă-te un gigolo sau un detectiv particular. Dar încetează să mai fi propriul tău prizonier”.

„Mă străduiesc”, am zis. „Mai ales în timpul nopţii. Nu pot dormi”.

„E şi asta ceva”, căzu ea de acord, eliberându-mă din braţele ei.

Acum eu eram cel care nu prea voia să plece; femeia asta era un complex adeziv de lene şi pivoţi interdependenţi, proaspăt fututâ,

proiectându-se în târzia lumină cheală a camerei ei oblice, întinsă pe cuvertura cu model de explozie solară pe care, după ce beam destul de mult vin, o percepeam ca pe o cascadă de note pentru orgă. „E tare… greu", i-am spus.

„Este tare tare1 1, a zis ea, centrul molatic al noii mele lumi.

Lui Jane i-am spus: „Ai dorit vreodată să ai o aventură cu cineva?"

Eram în pat, ea cu spatele la mine.

„Presupui că n-am avut una niciodată".

„Cred că nu".

„De ce?"

„Pentru că eşti nevasta unui preot".

„Dar ce-ţi veni, aşa, dintr-odată?"

„O, nimic. Vârsta a doua. Angoasele. Mi-am dat seama că nu m-am gândit niciodată suficient de mult la tine. La ceea ce tu vrei. La ce simţi tu. Ce s-o fi ales de toţi prietenii tăi de altă dată?"

„N-am avut atât de mulţi".

„Dar ştiai cum funcţionează anatomia înainte să apar eu".

„Era doar instinct, Tom. Nu mai fi aşa gelos".

„Sunt un Dumnezeu gelos. Râvnesc la fundul nevestei vecinului".

„Care vecină? Nu cumva nevrotica aia de Harlow?"

„Mă topesc după voalurile ei". Când mă uitam după doamna Harlow, în strana din rândul trei, pe locul în care stătea întotdeauna, mă ducea gândul la coiful apicultorilor, la voalurile femeilor indiene şi al celor îndoliate. Oricât de ultramontan aş putea apărea (tăcut cititor voalat), în timpul liturghiei gravitez spre şesurile leneşe; deşi îmi plac travestiurile, biserica nu e locaşul unui bal mascat. Jane părea să alunece în braţele somnului cu toate întrebările mele preţioase în buzunarele ei. „Ei bine, da sau nu?"

„Da sau nu ce?"

„Te-au atras alţi bărbaţi?"

„Probabil, bănuiesc că da".

„Bănuieşti".

„E stupid să vorbesc despre asta. Sigur, într-o altă lume ar fi interesant să te culci cu oricine, să vezi cum e".

„Într-o altă lume. Mă înduioşează supranaturalismul tău". Chiar mă impresiona. „Şi atunci, cu cine-ai începe?

Dintre bărbaţii cunoscuţi".

„Cu tine?”

„Haida’ de Ştim bine că nu te satisfac”. Întotdeauna am admirat în dialogurile lui Platon dibăcia lui Socrate în a câştiga adeziunea auditoriului la premisele lui.

Jane zise: „Habar n-am despre ce vorbeşti. Pronostichezi, încerci să mă agiţi, sau ce?”

„O mixtură ecumenică?” am propus eu. „Povesteşte-mi despre bărbaţi. Ce s-a ales de pacifist? Ce simţi faţă de

Ned Bork?”

„E mult prea tânăr”.

„Cu atât mai viguros. Şi infinit de simpatetic, nu crezi?

Nu că-ţi place genul ăsta de Iisus? Săracul pe care-l inviţi din când în când la niasă. Nu vine s-aducă pacea, ci o demonstraţie de pace”.

„Da, e plăcut”.

Gravitatea volumului ei cald mă trase departe de Ned.

Afirmaţia ei: „Ar fi interesant să te culci cu oricine” o impregnase cu o substanţă permeabilă, delectabilă, multe posibile trupuşoare. În timp ce mă luptam s-o întorc spre mine.

Jane zise, cu tentă sociologică: „E atât de nedrept, femeile îşi petrec ziua practicând munci fizice, în timp ce bărbaţi ca tine, care stau la birou sau se ocupă de alţi oameni, se trezesc noaptea cu întreaga energie nedescărcată”.

„Ah”, am zis, „însă tu ai doi cromozomi x pe lângă unul de-al meu”.

Lui Ned i-am spus: „Cred că pledoaria aceea a mers un pic cam departe”.

„Cum aşa, domnule?” Simţindu-se ameninţat, şi-a lăsat capul pe spate, iar buzele apărură roşii prin barbă, feminine.

„Chiar crezi”, l-am întrebat eu, „că o oligarhie de negri şi mexicani şi studenţi repetenţi vor inventa un sistem mai bun decât cel agreat de consiliul director de la Exxon?”

„Nu m-ar deranja încercarea. Nu poate fi mai rău”.

„Aici e unde, voi, copiii florilor hippy, în umila mea opinie, greşiţi. Poate fi cu mult mai rău. Este şi va fi, aşa îmi închipui eu”.

„Iar această închipuire a ta scuză biserica de orice proclamare prezentă a relativei îmbunătăţiri a lumii?”

„Iar această îmbunătăţire, în opinia ta, scuză biserica de a-şi

împlini misiunea şi a propovădui lumii aşa cum o vede?

Mai acut chiar, percepţia pe care o ai despre omul de afaceri din congregaţia noastră ca agent al unui sistem malefic te poate împiedică să-i păstoreşti sufletul nemuritor?"

„Hristos a spus: E mai uşor pentru o cămilă, şi aşa mai departe".

„A mai spus şi: „Nu judeca, şi aşa mai departe. Hai să nu fim sentimentali nici faţă de cei bogaţi, nici faţă de cei săraci. Dacă destinele lor ar fi inversate, unii s-ar comporta aidoma celorlalţi. Lumea materială văzută spiritual devine o grilă a hazardului. Oriunde am fi plasaţi în interiorul ei, sarcina noastră e de a fi martori, de a oferi o cale afară din ciocnirea materiei cu timpul. Ai fost destinat să fii aici, sub mine. Nu vreau să mai aud sloganuri despre Noua Stângă de la amvonul meu".

Ned începu: „Simpla compasiune..."

„Compasiunea nu e simplă. Aici se află erezia condescendenţei tale. Dăruieşti simpla ta compasiune celor pe care ţi-i imaginezi ca simpli. iubeşte-ţi vecinul. Iubeşte ceea ce e aproape, nu departe. iubeşte-i pe bogătaşi, pe cei ajunşi, pe albi; iubeşte-l pe orăşeanul suburban care se târăşte până aici pentru că intuieşte obscur alt aliat în lupta lui aprigă de a se apăra de alţi hoţi. Dacă societatea asta îţi apare drept criminală, aminteşte-ţi de criminalul răstignit. Uită pentru o clipă de Molohul schimbării sociale şi roagă-te Dumnezeului adevărat, Dumnezeul mai presus de schimbare, Dumnezeul care a distrus Roma şi Creştinismul, Dumnezeul care reţine cu gelozie în regatul Lui noul Ierusalim al perfectei egalităţi şi al justiţiei – roagă-te Lui ca, perioada de penitenţă la dreapta mea terminată, să fii chemat într-o parohie de mahala unde să-ţi ascuţi compasiunea pe altă piatră de tocilă a circumstanţei. Din toate colţurile, Ned, lumea ne presează spre disperare şi uitare a lui Dumnezeu. Din niciun alt colţ, probabil, mai mult ca de aici, din această biserică pustie".

Biserica se afla în jurul nostru, între ferestre, blocurile de piatră îşi aminteau de colonadele uitate; tuburile orgii intonau o uriaşă notă silenţioasă. Neîndoielnic, Ned a argumentat vehement, erau multe de spus din perspectiva sa; iar eu i-am răspuns până m-am sleit de puteri. Speranţa mea nu ţintea convertirea lui, ci alienarea lui, aşa încât să fie absolvit de sentimentul de vinovăţie în cazul în care ar fi încercat să se culce cu nevastă-mea.

Doamna Harlow veni să mă vadă după o întâlnire a cercului

femeilor. Fără voalul duminical, faţa ei releva fina reţea reticulară a vârstei mijlocii imprimată pe ovalul delicat care nu se modificase de la şaptesprezece ani încoace.

Frumuseţea ei, acum fragilă, o apăsa nervos, asemenea unui tremurat. Iar cenuşiul ochilor ei era de o puritate neliniştitoare, de metal atomizat în cer. O genă a unei înrudiri sudiste răzbătea în accentul ei. Felul ei de a se purta, deşi impecabil, părea uşor alarmat. Mă întrebă: „Părinte Marshfield, nu ştiu dacă ai observat, dar se pare că suntem expuşi la tot mai multă muzică?"

„Unde?"

„În timpul predicii".

„N-am observat".

„Oh, e foarte evident, acolo unde ne aflăm noi. Cred că doamna Crick merită toate laudele, a făcut miracole pentru corul de copii, iar Julie a mea nu pierde nicio şedinţă, când înainte trebuia s-o mituim, însă imnul lui Praetorius se pare c-a durat mai bine de şapte minute. Gerry se ocupa de colectarea contribuţiilor şi a trebuit să aştepte în spatele naosului cu tăvile în braţe până i-au amorţit braţele".

„Crezi că muzica iese în evidenţă mai mult decât restul slujbei?"

„Nu şi dacă pastorul nu are aceeaşi impresie. Am fost crescută să acord o atenţie profundă Cuvântului, dar îmi dau seama că asta era cu mult timp în urmă". Ochii ei părură să clipească; griul lor delicat continua să se accentueze. Stătea cu câţiva centimetri mai aproape decât era necesar, asemenea europenilor şi a celor cu auzul slab.

„Cu deloc de mult timp în urmă", am zis eu. „O mie de epoci din perspectiva cerului..."

„Acum mă flataţi. Dar şi soţul meu a remarcat că unii diaconi mai în vârstă sunt deranjaţi de chitare".

„Bine, dar doamna Crick încearcă..."

„O, ştiu că doamna Crick nu poartă nicio vină!" Şi din nou a trebuit să observ, în timp ce volănaşele se legănau în drum spre ieşire, că fundul ei era surprinzător de expresiv;

cel al doamnei Harlow era mai zvelt decât al altora, dar în mod excepţional calibrat, o balanţă care îşi schimba accentul cu fiecare pas elegant, încrezător.

„Alicia, dragă".

„Da, iubire".

„Îţi dai cumva seama că ai devenit mai ambiţioasă, prin

interpretarea ta din timpul slujbei, decât înainte? câţi instrumentişti au participat la Concertul în Fa de Händel?"

„Destui, dar n-a costat biserica niciun sfanţ. Erau prietenii unor prieteni unor prieteni".

„Mi s-a părut că Ned a trebuit să-şi scurteze predica pentru a nu lungi slujba mult prea mult".

„Nu, n-a scurtat-o, şi-a planificat-o mai mică. L-am avertizat din timp".

„Aha. Aţi plănuit amândoi, fără să-mi spuneţi mie".

„Sigur, dacă vrei s-o iei aşa. Te-a deranjat? Nu ţi-a plăcut cum a sunat?"

„Mi-a plăcut la nebunie. Se vede mâna ta. Mă întrebam doar dacă nu cumva biserica se transformă într-o sală de concerte".

„De ce nu? Nu prea serveşte altui scop".

„O, da?"

„Decât ca scenă a actului tău".

„Asta e impresia ta sau insinuezi altceva?"

„Ştii că asta cred, ţi-am spus-o acum şase luni, înainte ca noi… să fim aşa". Eram în pat. Mâna ei se roti cu oarecare nerăbdare pentru a indica trupurile noastre: obiceiul ei de a mesteca gumă o dădea de gol. Vara se sfârşise. Cerul atârna neutru, ca plumbul, în ferestrele nude ale dormitorului ei. Se auziră frânele camionului cu butelii. Mare parte a vacanţei de vară copiii ei o petrecuseră cu domnul Crick, recăsătorit în Minnesota; copiii urmau să se întoarcă de la şcoală pe la 2: 30. Acum era l: 47, pretindea micul ceas electric de culoarea vaniliei de pe noptiera Aliciei, braţele fine, aproape invizibile ale cadranului, cu vârfuri înverzite, pentru fosforescenţa din timpul nopţii, forma întregului aparat foarte subtil elegantă, de parcă ar fi fost strânsă într-o menghină invizibilă, aşa încât segmentele laterale erau uşor tumefiate. Am zis: „E timpul să plec".

„Bănuiesc că da", suspină Alicia, fără să mă reţină în momentul în care m-am ridicat din pat.

În picioare fiind, i-am explicat că: „Le-am comunicat celor din Cercul Femeilor că le voi ajuta cu decoraţiile pentru cina din Ziua Recoltei".

„Nu trebuie să te explici".

Mi-am tras repede pantalonii pe mine, mi-am dres vocea şi i-am dat drumul la ceea ce mă preocupa, „în urma unei conversaţii pe care

am avut-o cu doamna Harlow, am dedus că relaţia noastră s-ar putea să nu fi trecut cu totul neobservată".

Alicia, sprijinindu-se de pernă, cu sânii ei mici linşi de lumină, îşi rotunji buzele şi mă privi plat, aşa cum te priveşte o pisică, sfătuindu-mă astfel: „Spune-i doamnei Harlow să ţi-o ia sus".

Dragi cuvinte amuţite, amintirea voastră mă înduioşează. Contrar învăţăturii lui Thaddeus Bork, îndepărtarea face ca aceste suflete, altă dată vecine mie, să-mi fie şi mai dragi. Aud acum, cu ce tumult al dorinţei şi temerilor erau amorţite urechile mele? Cum fiecare dorea, aştepta ceva de la mine, de la mine. În mijlocul lor eram puternic. Şi mă simţeam neajutorat. Aici, în acest exerciţiu în deşert, sunt vitregit şi anonim, simţindu-mă atotputernic. Splendoarea spaţiului şi splendida irosire a timpului pătrund în propria auto-negare. Vezi Sfinţii, Vieţile lor.

Speram că maşina ei neagră, parcată în dreptul acestei căsuţe verzi-cafenii, să fie o iluzie optică. Piciorul nud l-am etichetat drept o halucinaţie fabrilizată1. Ei nu i-am spus nimic. Ne întâlneam tot mai rar, în zilele tot mai mici şi mai meschine, negru-albastre din cauza faptului că eram ocupaţi de scurgerea toamnei. Toamnă, toamnă, cine te-a numit pe tine? Mimetismul graţios al anului vizavi de întomnarea noastră cosmică. Ce poate fi mai prielnic inimilor noastre adevărate, în zilnica lor capitulare, decât ostentativa sforţare hilară, travestiul invers-proiectat al primăverii. Plonjorul răsare din apă cu picioarele înainte, plescăitul apei îi sigilează alveola dinaintea picioarelor, trambulina îl primeşte pe muchia ei asemenea limbii unei broscuţe înhăţând o muscă. Piatra se rostogoleşte. Aleluielile de carapace-zdrobitoare, de coaste-rupte! Agonia resurecţiei, o temă pentru

Unamuno. Agonia cartofilor uscaţi. Vezi Eliot, Tom. Vezi-l pe Tom alergând. Aleargă Tom, aleargă.

Note:

1 Ei bine, ce poate însemna asta? Vreau să fie favorizată sau febrilă? Sau poate că febra mea are izul de vanilie al ceasului de pe noptieră, descris mai înainte cu detalii atât de nostalgice? (n.a.)

La muncă. Personajul nostru principal, Tom, prost distribuit în rolul de cleric protestant, nu putea ignora indiciul revelator al maşinii negre, a doua oară când a văzut-o acolo.

Fără îndoială, existaseră şi alte instanţe, când el n-o văzuse că

era parcată acolo. De data asta, Tom aştepta întins pe spate, ascultând zgomotele pe care un om normal nu le-ar fi luat în seamă, decât ca pocnituri de lemn sau respiraţia celui adormit, însă el preferă să le decodeze ca fiind paşii unui intrus criminal sau plasa pe jumătate ţesută a destinului său, întinzându-se. Soţia lui dormea adânc, gemând: Răstigniţi-l, instigniţi-l! Pe Nixon, fireşte. Nix-ul, salva nocivă a bubelor sociale. O, blestemat fie somnul celor drepţi! Smochini sterpi, fiecare dintre ei. Se ridică neliniştit, se duse la fereastră, ridică perdeluţa şi vai! ochilor lui miraţi îi apăru…

Ignoră-l. Doar un vechi Chevrolet negru. O scânteiere în lumina lunii şi a felinarului de stradă, însă asemenea aureolei din jurul cometei, maşina părea să remorcheze o pală de piele smeadă, cu puf auriu, cearşafuri albe, lumină solară, nediluată, intimitate radiantă. Comoara palidă, de carne linsă şi de oxigen umed, pe care o posedase. Tom se întoarse în pat, fără să poată adormi. Ochii lui băuseră otrava.

Jinduirea ameninţa să-i explodeze în craniu, să-i învrăjbească splina şi să-i stârnească inghinalii. Se răsuci, se foi;

trupul geamăn de lângă el încetase să se mai răsucească pe aceeaşi osie. Se ridică. Trăgând învăţăminte din experienţa geroasă şi din deferentă pentru râul heraclitean care era, neîndoielnic, cu câteva săptămâni mai rece decât ultima oară când intrase în el, fiindcă luna devenise decembrie, iar anotimpul Sfântul Post al Crăciunului, îşi trase nu numai pantalonii, ci şi o pereche de ciorapi (probabil desperecheaţi în întuneric, deşi sorţii erau nefavorabili, dat fiind procentajul înalt al ciorapilor săi de culoare neagră), pantofii, paltonul cu mănuşile în buzunare şi, din cuierul din hol (după ce trecuse de treptele perfide, ca de nişte sclavi) luă o pălărioară de lână, dăruită cu zece ani în urmă de mama lui, atunci încă în viaţă, şi, după ani de nefolosinţă, pălăria aducând mult prea hazliu cu a celei de pădurar scoţian sau de detectiv într-o piesă de teatru, începuse de curând s-o poarte din nou. „Mamă, protejează-mă. împotriva grindinii şi a frigului şi a găinaţului de porumbei, fii o pavăză a mea”.

Noaptea albastră lătra la mine când am deschis uşa. Jos.

Fido. Doi centimetri de zăpadă murdară înspicau gazonul îngheţat. Lăsam urme. Gândind cu repeziciune, dacă nu corect, nu m-am îndreptat direct spre ferestrele îndurerate de aceeaşi lumină mută care conferise substanţă orgiei dinainte, ci am continuat pe aleea pavată cu cărămizi a casei parohiale, încercând să nu mă împiedic, ca

zgomotul produs să n-o trezească pe cea cuibărită sus, în nixonofobia ei, apoi am ieşit de pe teritoriul meu prin gaura existentă în gardul viu.

M-am apropiat pe furiş de casa lui Ned, pe trotuar, unde paşii mei s-au contopit cu cei ai trecătorilor din timpul zilei şi ale căror inimi nu bătuseră atât de nebuneşte ca a mea.

Atenţie! Din depărtare, o maşină se apropie tot mai tare pe drumul glazurat cu zăpadă. Vizibil în lumina străzii ca o pată pe faţa de masă, n-am avut altă idee decât să mă contopesc cu altă pată – adică să deschid uşa Chevroletului

Aliciei, să împing bancheta înainte, să mă strecor înăuntru şi să mă întind pe jos într-o poziţie în care, dacă aş fi fost un musulman corect aliniat faţă de Meca, aş fi fost perfect pregătit pentru închinăciune.

Preţ de câteva minute am îngheţat acolo, motor immotus.

Aroma învăluitoare emanată de carpetă, bântuită de vechi coji de portocală şi M&M-uri pierdute, constituia universul meu suficient. Convins în cele din urmă că intruziunea mea criminală nu alertase pe civitas, mi-am îmbunătăţit poziţia, mi-am tras pălărioara maternă pe urechi, încercând să-mi protejez intimitatea prelungită a obrazului cu carpeta de plastic, al cărei model se arcuia în dreptul schimbătorului de viteze.

În acest moment se naşte obligaţia (o, tu, nesăţios cititor ideal) unui rezumat al gândurilor mele pe parcursul acestei stări de veghe groteşti şi oarecum mulţumite, îmi dau seama că am alunecat în persoana întâi; s-ar putea ca o înaltă înţelepciune să-mi direcţioneze stilul.

Oarecum mulţumit, întotdeauna am fost mulţumit, ca american, într-o maşină. Mi-am luat carnetul de conducere de îndată ce legea mi-o permitea. Am devenit şoferul tatălui meu. Prima mobilă pe care o puteam conduce. Constanţa sudată, stătută, a unei maşini în timpul mişcării spre o ţintă anume. Nemişcarea fluidă. Roşcata din pod, pe care am mai menţionat-o (vă amintiţi?), a fost dezbrăcată şi inspectată (amândouă parţial) în lumina de submarin a unei maşini parcate. O generaţie şi o cocoaşă de viaţă mai târziu durul meu Dart devine un fel de hidromobil plutind pe valurile de asfalt ale autostrăzii vieţii, separându-mă de orice nevoie terestră de a fi politicos, circumspect, înţelept, reverenţios, afectuos, distractiv sau instructiv. Orice formă de încapsulare, cu excepţia sicriului, mă atrage: peştera construită de un

copil din mobila din nuiele împletite din verandă, călătoria unei scrisori din cutia poştală într-un sac de poştă şi apoi alţi saci de poştă spre fanta cutiei tale de poştă, supunerea fatalistă a astronautului în faţa unui păienjeniş de formule secretate de computere. Poziţia mea ghemuită din maşină era într-un anume sens aleasă; riscurile de a fi descoperit nu creşteau cu mult dacă m-aş fi întins pe bancheta din spate. Însă jos, empatizând pe marginea carpetei, printre fărâmiturile căzute din gustările copiilor Crick, lângă un nasture şi ciotul ros al unui creion, spre regiunea neutră din preajma scaunului şoferului, unde zăcea o insulă formată din bucăţele de staniol şi de celofan, cu dunguliţa aceea roşie de la pachetele de ţigări, sfidând purgaţia şi umflăturile provocate de arcurile ruginite care presau striaţiile gri ale fetrului, da, mă mulţumea poziţia mea, nu doar prin poza concentrată de umilinţă, ci prin potenţialul de a sări în sus, ca un copil în timpul unei petreceri surpriză, spre a o speria pe Alicia şi a o face să izbucnească în hohote de râs iubitoare.

De fapt, după aproximativ douăzeci de minute sau o scurtă eternitate, durerea de spate şi genunchii tumefiaţi mă obligară să stau pe banchetă aplecat înainte, spre a evita decapitarea unor faruri trecătoare. Dormeau amanţii? Poate că

Jane nu dormea? îmi promisesem să mă întorc în casa parohială, mânia mea clocotindă răcindu-se într-o zeamă permisivă, când lumina se aprinse deasupra uşii lui Ned. Puţin cât am zărit din el, fulgurant, părea să poarte o cămaşă descheiată şi o barbă ciufulită. Alicia era îmbrăcată, sau se îmbrăcase, cu rochia roşie, în spiritul Crăciunului şi, încălzită cum era, nu-i pasase să-şi încheie paltonul. Dezinvoltă, ageră, cheia de la maşină, pescuită dinainte din poşetă, şi pregătită ca un stilet în mâna înmănuşată, a traversat spre maşina ei, peştera mea, deschizând portiera. Deşi eram ghemuit, într-atât încât duhoarea de cenuşă a scrumierei laterale îmi gâdila nările, o rază de lumină de la becul porţii lui Ned căzu, à la Latour, pe faţa mea. Alicia nici nu tresări. Coama părului ei înceţoşa lumina; trânti uşa, se cuibări şi se înfipse pe locul ei, în spatele volanului, pornind motorul (în ciuda dorinţei lui), lansându-se de-a lungul străzilor rectilinii şi pustii.

Mă îndoiam că mă văzuse.

Dar ea pufni şi spuse, după ce (după amalgamul de Lumini şi mişcări percepute de pe bancheta din spate) trecusem de câteva intersecţii şi parcursesem câteva curbe, „Nu.

Tom. Nici chiar aşa".

M-am ridicat în fund. „Cum a fost? Cum e la pat? Eu i-am zis lui Jane că-i impotent".

„El zice că l-ai ademenit spre Jane. Eşti jalnic, Tom".

„N-a fost decât o idee. Cum altfel am putea fugi în lume amândoi ca să înfiinţăm o şcoală misionară în Boro-Boro?"

„Nu putem şi n-o vom face".

„De acord. Taxi, du-mă acasă".

Nu-mi plăcea tonul ei, sau era tonul care mă teroriza.

Am început să mă smiorcăi, să mă înfurii, să mă fâţâi tot mai adânc în gaura confortabilă a învinsului. „Scroafă. Desfrânată ordinară. Cum ai putut să-mi faci una ca asta?"

„Să te duc acasă?"

„Să ţi-o tragi tot timpul cu Bork".

„Nu tot timpul, Tom. Doar de câteva ori. Trebuia să fac ceva ca să spulber obsesia mea pentru tine. Apreciez şi cel mai mic ajutor".

„Şi asta primeşti de la Bork?"

Stătea degajată în faţa volanului. Faruri de maşină ocazionale îi aprindeau părul cu o falsă cunună de foc. Fusese proaspăt pieptănat şi aranjat, după cum tocmai observasem, ceea ce făcea recenta încăierare atât de reală, încât m-am aplecat în faţă ca să-mi potolesc durerea. Am simţit că mă sufoc.

Doar vocea ei ar fi putut calma durerea aceea. Fiecare otravă e şi antidotul ei. Îmi zise sec: „N-am nici cea mai mică intenţie să-ţi povestesc detalii. Nu te-am rugat să mă spionezi".

„IIsuse", am scrâşnit, „cum puteam să n-o fac, când ţi-ai parcat pizda neagră de maşină chiar sub nasul meu! Ultima dată când era parcată aşa am venit şi m-am uitat pe fereastră, văzându-ţi piciorul absolut gol".

Alicia zise: „Ultima dată? Nu cred că am făcut dragoste atunci, doar vorbeam. Mi-am scos pantofii şi mi-am pus picioarele sus, pentru că pardoseala lui e atât de rece. A cui idee o fi fost şi asta, să faci o cameră de locuit pe pardoseala de ciment a unui garaj?"

„A mea nu", am zis, fără să mă pierd. „Nu ultima dată, ci de data asta, asta vrei să spui?"

„Da? Tu eşti spionul, tu ghiceşti".

„Foarte bine. Cum e cu barba lui? Nu e prea gâdilicioasă?"

„Nu e prea".

Asta îmi crea din nou senzaţia de real, faptul că-şi dăduse trupul altuia, chiar atunci când suspiciunea mea vizavi de homosau a-sexualitatea lui Ned se muta din tărâmul credinţei în cel al unei verificări negativiste; am gemut – involuntar, fiindcă mi se părea, pe bună dreptate, că-mi epuizasem toate gemetele, iar următorul o va înfuria de-a binelea. Fără să se întoarcă, scoase la iveală vocea de Tiradă, cu intonaţiile ascuţite ale tuburilor mici de orgă. „Dar ia gândeşte-te cum mă simt eu atunci când vă rotunjiţi unul la altul ochii de vacă în fiecare duminică, ce crezi că-mi produce, după ce-ai venit fuga la mine şi m-ai futut şi-ai sărit înapoi în hainele tale ca să te târăşti spre altă adoratoare enoriaşă după ce te-ai…

11

„Distrat”? „După ce ţi-ai făcut de cap cu mine”? „Te-ai golit pe-o săptămână”? Uit cum s-a exprimat exact. Plângerile ei au continuat: căsătoria mea, obligaţiile pastorale, afinitatea pentru ordine şi datorie, toate s-au transformat în reproşuri, în zeflemeaua târfuliţei, iar eu stăteam în spatele ei cufundat în tristeţe, scufundându-mă tot mai adânc cu fiecare clipă în care dojana ei se transforma din justificată în absurdă (Arătam ca nevastă-mea; plănuiam s-o seduc pe doamna Harlow; aveam de gând s-o concediez de îndată ce înceta să „cotizeze”); în timp ce mă făcea cu ou şi cu oţet, dezvăluindu-mi întreaga ruşine secretă care o copleşise din pricina legăturii noastre şi dând glas împietririi nesigure produse de cei treizeci de ani pătimiţi de o femeie în America, o sumbră realitate mi-a anihilat furia şi închipuirile amantului. Această femeie reprezenta un suflet încredinţat mie spre oblăduire. Se confesa strident, iar eu trebuia s-o ascult – nu în speranţa lecuirii, deoarece toate durerile noastre pământene desfid orice uşurătate pământeană, trebuia să ascult ca un act de fraternitate faţă de odraslele provenite, dacă nu din acelaşi Tată, din certul mariaj al unor accidente moleculare. Şi, într-adevăr, în câteva clipe, diavolii din ea, hoardele de diavoli, s-au refugiat în mine, casele întunecate zburând pe lângă noi, dispărând în noapte, încă reuşind să controleze volanul, Alicia plângea în hohote.

M-am cocorat1 de pe bancheta congeiată din spate pe locul de lângă ea; căldura se revărsa dinspre motor spre picioare şi spre faţa mea. „Îmi pare rău”, am zis, „îmi pare rău. E vina mea c-a ieşit cum a ieşit”.

„Nu ştiu dacă-i chiar aşa”, zise ea, iar silabele ei erau rotunjite de

lacrimi.

„Trebuie să fie vina cuiva", am precizat eu, „altfel tu n-ai plânge, iar eu n-aş umbla în puterea nopţii îmbrăcat în pijama".

Îşi întoarse, în sfârşit, capul spre mine, privindu-mă fugar. „E-adevărat?"

„Doar cămaşa de pijama", am îndulcit-o. „De data asta mi-am tras şi nădragii. Chiar şi pălăria. Un cadou de la mama".

„Te consumă chiar atât de mult? Faptul că mă văd cu Ned?"

„Se pare că da. Oricum, îmi pare rău. ia-o ca pe-un compliment".

„Ce vrei de la mine?"

„Nimic. Ţine-o aşa. Fă-ţi de cap".

„Ar trebui să ştii că te-ai purtat incredibil de rece. N-ai dat niciodată de înţeles c-ar fi posibil s-o părăseşti pe Jane.

Ştiu că nu poţi, dar mi-ar fi făcut plăcere dacă, măcar o dată, ai fi zis că ai vrea s-o părăseşti".

„Trebuia să-i găsesc un cusur pentru asta, dar n-am reuşit. E mult prea bună".

„Nu în pat, evident".

„S-ar putea să nu fie vina ei. Femeile sunt viorile, bărbaţii arcuşurile, în orice caz, nici noi doi nu ne-am potrivi aşa de bine dacă n-ar trebui să ne ascundem şi dacă am face-o zi de zi în loc de o oră pe săptămână".

Note:

1 Cred c-am vrut „cocoţat" sau „căţărat", dar care? Oricum, un episod cam cocorat. (n.a.)

„Te iubesc, Tom. Tu mă iubeşti?"

„Urăsc expresia asta, dar n-am nicio îndoială. Sunt nebun după tine, dacă vrei declaraţii".

„Ce aştepţi de la mine? Spune-mi".

„Du-mă acasă. Acasă la mine", asta ca nu cumva să înţeleagă greşit. Condusese aiurea prin reţeaua comercială dintre cele două oraşe ale noastre şi ajunsese în parcarea unui magazin de pantofi cu defecte. Nicio pereche identică.

Dacă te strânge, poart-o. Dacă ţi se potriveşte, refuz-o.

„Îmi pare rău de chestia cu Ned", zise ea după un moment de linişte. „Sper, de dragul lui, că n-am făcut-o doar ca să te aţâţ pe tine".

„E timpul trecut exprimarea adecvată?"

„Nu ştiu”. Mi-era teamă că va plânge din nou. Însă eram aproape de biserică şi de casa parohială. Există un spaţiu mort, de asfalt, între ele. A oprit chiar acolo, departe de orice bec de stradă, întrebându-mă dacă ar trebui s-o sărut la despărţire. Părea straniu să săruţi, de la dreapta spre stânga, pe femeia de la volan. Şi-a lăsat mâinile în poala mea, tară şovăială, descheindu-mi fermoarul. Miraculoasă femeie! Nu s-a auzit niciun cuvânt; mi s-a sculat automat. S-a desprins de după volan, s-a desprins afară din chiloţi, arcuindu-se ca o ogivă gotică deasupra poalei mele. Imaginaţi-vă: grosimea paltoanelor noastre, înşelăciunea cărnii noastre, vaporii respiraţiei noastre, geamurile aburite prin care se întrezăreau cupolele şi foişoarele şi lucarnele din cartier, fantomatice şi stilizate ca acele castele lugubre dintr-o carte de poveşti. Era udă (o stea clipi în momentul în care am penetrat-o) şi lacomă; am terminat cât se poate de repede, ea părea să fi terminat la fel de repede, mi-am tras fermoarul, ne-am sărutat, am ieşit din maşină, o limbă de gheaţă aproape că m-a trântit la pământ, mi-am recăpătat echilibrul, farurile ei au basculat, casa mea s-a înălţat înaintea ochilor mei, oboseala mea s-a înfăşurat în jurul plăcerii amorţite şi muribunde.

Veranda mea. Uşa mea. Scările mele. Treptele se înălţau din nou în faţa mea, golite de umbre, sugerând un mare spate bronzat al unui sclav; De astă dată mă încerca un puternic presentiment, sugestia propriei mele captivităţi într-un

Dumnezeu pe care îl batjocorisem, într-o viaţă pe care o uram, într-un sentiment cavernos, fără nume, de rătăcire şi fărădelegi, acela că duceam în spate, treaptă după treaptă, un trup legat în lanţuri. Jane s-a zvârcolit când am intrat în dormitor. În timp ce mă dezbrăcam, un strop de lichid seminal întârziat se rostogoli călduţ pe pulpa mea. M-am dus la baie fără să mai aprind lumina şi m-am vârât în pat la fel de recunoscător pentru asta ca unul dintre acei damnaţi atunci când fălcile nopţii eterne sunt gata să se încleşteze asupra neliniştii lui înfricoşătoare. Rugăciunea devenise imposibilă pentru mine. „Ai văzut vreun OZN?” Jane, conştientă că mă sculasem mai devreme din pat, interpretând greşit neliniştea şi făcându-i-se milă, se întoarse spre mine, îşi aruncă un picior hotărât peste coapsa mea, bâjbâi după penis, îl găsi şi nu-i mai dădu drumul.

Atitudinea mea ulterioară faţă de Ned poate fi destul de corect descrisă drept morbidă. Faptul că acest trup palid şi firav

(pe care insista să-l înveşmânteze, cu excepţia unor instanţe ceremoniale specifice, într-o imitaţie afectată a modei tinereşti) avea puterea de a copula cu cel al amantei mele – adică trupul, scuzaţi limbajul plotinian, sufletului meu – mă fascina; însăşi pielea lui (care, după cum am mai spus, nu constituia una dintre trăsăturile lui pozitive) lucea triumfal. Faptul că îşi lua triumful în râs intensifica gloria lui coruptă în ochii mei (e clar; terapia asta funcţionează) bolnavi. Iată un tânăr pentru care, ca un subsol indolent al credinţelor lui, preacurvia constituia un incident trupesc nu cu mult mai semnificativ decât scuipatul. Intruziunea lui tactilă şi evadarea din adânca subterană a pasiunii mele îi conferea în ochii mei o fascinaţie lazariană – se deplasa în câmpul meu vizual cu fosforescenţa nesănătoasă a unui cadavru înviat. Trupul său, va să zică, pătrunsese într-un cerc fermecat. Eram încă superiorul său, iar faptul că-i ştiam secretul, însă el n-avea ştiinţă de al meu, îmi sporea avantajul asupra lui. Dar esenţa acestei stări de fapt era intimitatea. Apără-mă Doamne, mă îndrăgosteam de el.

Sau cel puţin începusem să iau aminte la spusele lui.

Opiniile lui, pe care iniţial le respinsesem ca iremediabil compromise de mode trecătoare, ca însăşi expresia turnului din Babilon despre care Barth zice că e plăsmuit de propria noastră religiozitate umană, începeau acum să mă intrige.

Ned se implicase nu numai cu tinerii bisericoşi, ci şi cu cei din oraş; se ocupa de cei căzuţi în patima drogurilor, a căror rupere abisală de pornirile inerente, uman volitive, şi de putinţa efortului organizat îmi mâhnea şi îmi paraliza spiritul.

„Îi consideri", îmi spuse Ned, un pic surprins, „intangibili".

„Nu sunt chiar ei cei care ne-au declarat", am întrebat.

„Pe noi toţi, societatea din jurul lor, drept intangibili?"

„Ţi-ai făurit o imagine mentală", îmi spuse el. „Copilul atras de droguri e mult mai întreprinzător decât semenii lui în toate ipostazele tradiţionale ale eticii de muncă: se zbate, stabileşte contacte mercantile, iar sistemul comercial e cel puţin la fel de eficient precum cel al unor mari magazine universale. Un tip dependent de droguri e foarte, foarte ocupat. Trebuie să înveţe să fure, să se protejeze, să păcălească poliţia, să se apere la tribunal. Tehnologia la care apelează unii drogaţi e remarcabilă. Doar injectându-te, înveţi o lecţie de chimie. Ia gândeşte-te, Tom, chimie aplicată; chimia e reală, exista odată cu

apariţia alchimiei.

„Exact. Alchimia, pactul cu diavolul, scurtăturile de la plumb la aur. Nu te deranjează o certă duhoare malefică?"

Ned dădu din umeri. „Pentru ei nu e decât cea mai pură senzaţie de bine. Ei pretind că nu fac rău nimănui şi că plătesc pentru asta când încep să sufere. Iar atunci durerea e circumscrisă lor. De ce să-i condamnăm pentru asta, dacă îi lăsăm lui Luther berea şi lui Buddha iluminarea, porţia de satori de sub copacul Bo?"

„Nu vorbeşti ca şi cum i-ai păstori, ci parcă te-ai fi alăturat lor".

„Nu mi-ai spus chiar tu că ar trebui să mă alătur producătorilor de muniţii?"

„Cred c-am spus oamenilor de afaceri".

„Producătorii de muniţii sunt oameni de afaceri producători de muniţii. Lanţul care duce de la ceasornicarul local la producătorul de napalm posedă toate verigile necesare.

Gene Rostow, singurul din vechiul cabinet al lui Johnson care încă mai are curajul să se exprime, a declarat într-un interviu: Am mers în Vietnam pentru a apăra deschiderea, deschiderea lumii pentru comerţ".

„Mai bine deschisă decât închisă", am replicat. „Mai bine

Mamon decât Stalin". Ţineam în mână o bere, într-o sâmbătă, chiar în căsuţa în care Alicia se dăruise, armistiţiul de iluzionist al lui Kissinger funcţiona, fusesem devietnamizaţi şi ne permiteam să fim dezabuzaţi în spaţiul în care dansaseră flăcările urii şi contra-urii. Mobila lui Ned era o combinaţie între elemente improvizate şi Bunăvoinţă. Mă făcea să mă simt tânăr acolo.

Zise el: „Unii dintre enoriaşi noştri mi-au spus că spre sfârşitul anilor şaizeci ai refuzat să te alături marşurilor pentru pace".

M-am întrebat dacă era vorba de un enoriaş sau de Alicia.

„Atâta timp cât marşul pentru pace proclamă pacea ca mai bună decât războiul, nu e decât un truism stupid. Problema e, în afara celei de-a Doua Veniri, oare războiul constituie întotdeauna cea mai rea alternativă? Biblia afirmă contrariul. La fel zic eu. Dar ai dreptate, mi-a repugnat mascarada păcii mai mult decât am urât războiul; era mai aproape. Constituia o formă morală de a profita de pe urma războiului".

„Cum aşa?"

„A fost vorba de un puseu de putere. Toţi ajunşii şi paraziţii

sistemului pe care Johnson se omora să-l salveze – studenţii, nevestele plictisite, profesorii şi miniştrii şi prinţişorii tehnologiei computerelorşi-au închipuit că-i pot împinge pe bătrânii baroni ai puterii şi pe cowboy-i lor afară din guvern. Erau noii bogătani împotriva vechilor bogătani, libertatea nefiind altceva decât un alt cuvânt pentru a nu avea nimic de pierdut. Noii bogătani au realizat că pot cădea la învoială cu noii tirani ai colectivismului, 1984 părea o realitate internaţională, dar, graţie lui Dumnezeu, Nixon şi tembelii din jurul lui au câştigat alegerile, deşi eu n-am avut stomacul să votez pentru el".

Ned clipi, îl oboseam. „Chiar crezi una ca asta, incluzând clericii printre paraziţi?"

„Cel care aude vocea", i-am răspuns, „va fi bucuros ca parazit în orice monstru care trăieşte. Atâta vreme cât şi tu, şi eu mâncăm, îl slujim pe Mamon. Dar s-ar putea să existe, ar trebui să existe, o mică entitate înăuntrul nostru care nu mănâncă, care dispreţuieşte mâncarea".

„Dispreţul", zise el, „pare că se află în spatele multora din spusele tale. Spre exemplu, indiferenţa politică".

„Nu sunt indiferent", am protestat, „sunt un viguros pro Cezar. Profilul lui e pe monedă, priveşte-l. Oferă-te lui.

Ştii cine împărtăşeşte cercul inferior al iadului cu Iuda? Brutus şi Cassius. Chiar şi acolo Cezar îl întrece pe Iisus cu doi la unu. Barth afirmă undeva: Ce altceva să facă un creştin în societate, decât să se supună la ceea ce Dumnezeu/ace. Ceea ce face Dumnezeu în lume se reduce la Cezar".

„Nu există Cezari mai buni sau mai răi?"

„Tind să mă încred în Cezarul aflat la putere, decât în cel care i-ar putea urma. Cel prezent ne cruţă cel puţin vieţile, ceea ce următorul s-ar putea să n-o facă".

„Crezi că tu", întrebă Ned, trăgând din pipa care se potrivea cu vocea tărăgănată, afectată, „ai fi crezut şi slujit în

Rusia lui Stalin pe acel Cezar?"

„Probabil", îi eram recunoscător că remarcase asta şi mă oprise. Capul şi limba mea se învârteau cu o iritare pe care n-o înţelegeam şi n-o agream.

„Chestia asta dintre tine şi Barth", continuă el. „Ne-au obligat să-l citim în seminar. A fost impresionant, fiindcă nu e genul care se

târăşte, ca majoritatea modernilor". Nu era nevoie să fac asta, să se eschiveze de la a fi serios cu accente acrobatice. Mi-am dat seama că în exerciţiul funcţiunii de consilier nu reuşea să se detaşeze. Ironia reprezintă stilul laşităţii noastre. „Dar după un timp am început să-mi dau seama de ce", zise Ned. „E ateismul lui. Barth îi decapitează cu ateismul pe toţi teologii liberali sintetizatori, iar apoi, în ultima clipă şterge „a"-ul şi strigă: Presto! Teism! Nu-i altceva decât prestidigitaţie, Tom. Construieşte o distază cu nimic altceva deasupra omului decât acest vid triumfal. Acest teribil, absolut incognoscibil altul, îndeamnă la disperare.

Din cauza asta am câştigat mai mult respect pentru Tillich şi

Bultmann; e adevărat, ei vând totul foarte ieftin, dar după ce-au isprăvit cu soldurile, rămâne ceva; ei recunosc existenţa unui minim ceva, înţelegi?"

Dragostea mea pentru el lua forma supunerii. Voiam să fie deştept. Voiam să-l văd cum creşte. Exista o duzină de asperităţi în discursul lui, destule pentru a justifica un contra-argument (spre exemplu, Biblia reprezintă pentru Barth acel ceva), dar am devenit feminin, dând din umeri: „Tot ce ştiu e că atunci când îi citesc pe Tillich şi Bultmann mă sufoc. Citindu-l pe Barth îmi procur aerul respirabil".

„Ei bine, asta spun şi tinerii aceia despre iarbă şi haşiş.

Ai mai multe în comun cu ei decât bănuieşti. Şi tu crezi, la fel ca ei, că există în lume o dimensiune mai euforică decât asta. Şi ştii spre ce se îndreaptă, de cele mai multe ori, după ce s-au lăsat de droguri? Spre Iisus".

„Dumnezeule", am exclamat, pe de-o parte ca să-l tachinez, iar pe de alta ca să-l răsfăţ pe Barth, cel din sinea mea.

„Asta chiar că-i deprimant".

12

Voici une scene. Ou e ne suiş pas. Trebuie să plăsmuiesc o imagine în minte, exact aşa cum spunea Ned. S-a întâmplat mult după Crăciun, probabil de Sf. Valentin. Am auzit două variante şi va trebui să sintetizez. Mai rău, trebuie să creez; trebuie ca din fantasmele mele oribile să culeg sâmburii adevărului. Ce e adevărul? Vă interesează fantasmele mele? Cum faci să mă primenesc, doamnă Prynne…

Sufrageria casei parohiale. Revărsare de lumină solară tivită cu umbre, înviorată de particule de praf venind dinspre ferestrele de est şi sud. Prin ele se văd gulerele de zăpadă rămase din ninsoarea de

săptămâna trecută. Scăfârliile maşinilor se zăresc trecând prin dreptul troienelor rânduite de plugurile de deszăpezire, lucind sticlos pe coamele unde s-au jucat copiii. De asemenea, vizibile prin fereastră: case cu acoperişuri conice, lucarne, protuberante, solzi de şindrilă, canturi şerpuite, ovale de vitralii cuibărite sub streaşină ca nişte ochi stingheri sub o sprânceană masivă din turtă dulce; boschete şi garduri vii şi o cutie de poştă vopsită cu tricolorul patriotic, o căsuţă pentru păsările animată de păsările negre, ca nişte călugăriţe, o veveriţă suspectând cu ochi pofticioşi teritoriul, semne de trafic, felinare de stradă etc. etc. Lăuntric, ochii noştri, abătându-se de la strălucire, clipesc pentru a alunga senzaţia de soliditate funebră şi căldură de seră. Criza de combustibil va surveni iarna viitoare. Corpuri de bibliotecă acoperite de sticlă. Mobilă furniruită, închisă la culoare. Scaune matlasate, pufoase.

Totul ordonat: mese lungi aşezate central, vechi numere de reviste aranjate în şiruri suprapuse pe o măsuţă de cafea.

Varii objets translucide, cadouri sentimentale păstrate sentimental, frânturi de curcubeu şi rotocoale de lumină ici-colo.

Scări întunecate din lemn de stejar vizibile prin intrarea boltită din stânga scenei. Bătăi în culise. Paşi.

Intră, conversând, JANE MARSHFIELD, într-un capot auster dar atractiv, şi ALICIA CRICK, înfofolită în haine de lână, ducând cu ea caiete pastelate de partituri muzicale.

JANE: Cel puţin a ieşit soarele.

ALICIA (scoţându-şi căciuliţă croşetată şi mănuşile de condus tivite cu blană, gesturi uşor teatrale, excesive, căznite): A ieşit?

JANE: (ezitând, conştientă că e o vizită neobişnuită, deşi nu e conştientă de potenţiale pericole): Nu ştiu exact unde e Tom, aş putea încerca…

ALICIA: Tocmai m-am despărţit de Tom. La biserică.

JANE: Oh.

ALICIA: Am venit să vorbesc cu tine. Am venit, Jane, să te rog să mi-l iei din cârcă pe Tom.

JANE: Ce – ce vrei să spui, în ce sens? V

ALICIA: În cel mai rău sens imaginabil. Nu ştiu exact cât vă L

destăinuiţi unul altuia, tu eşti o enigmă pentru noi l toţi, dar trebuie să fi ghicit că el şi eu – am fost împreună. Ne-am culcat unul cu celălalt.

JANE (aşezându-se, uimită, dar mobilizându-se în secunda j

următoare cu o trufie instinctivă, poate nebănuită de cealaltă femeie, gata de luptă): Nu. Nu ghicisem.

ALICIA: Atunci îmi pare rău că am fost atât de directă. Dar sunt disperată. (Optează, probabil din pricina fap

91

tului că reacţia celeilalte îi răpise unele opţiuni, pentru o confruntare făţişă, scoţându-şi baticul, punând jos partiturile, aproape pocnindu-şi călcâiele, pentru a exprima o vitalitate superioară, debordantă;

efectul e lamentabil şi diluează pledoaria pentru simpatie sub care era deghizată.)

JANE (foarte blajină, după ce şi-a dres emoţia din glas):

Cum aşa?

ALICIA: Soţul tău e un bărbat turbat. Probabil că ştii asta

(implicând însă că JANE nu ştie una ca asta; mai mult, că nu ştie nimic despre el [eu]).

JANE (sfioşeniafiind a doua ei alternativă defensivă): Nu ştiu, chiar? în ultima vreme, acasă, a fost foarte bine dispus.

ALICIA: Acum ştii de ce. Pot să mă aşez, Jane?

JANE: Te rog, Alicia, ia loc. Doreşti o cafea? Sau un sherryl

Ştiu că e încă dimineaţă, dar e o ocazie cu totul specială.

ALICIA: Nu, mulţumesc, nu pot sta prea mult.

JANE: Dar ţi-ai dat jos haina. Când a început această – legătura ta cu Tom?

ALICIA: După Paşte. Acum zece luni.

JANE: Şi cât de des… obişnuiaţi să vă întâlniţi?

ALICIA (începând să-i displacă rolul de intervievat, dar fără să poată localiza momentul în care a pierdut iniţiativa): O dată pe săptămână, mai mult sau mai puţin. Vara e mai dificil, când toţi copiii stau peacasă.

Când ai mei erau în Minnesota cu Fred – fostul meu soţ.

JANE: Am auzit de Fred.

ALICIA: Tom şi cu mine ne-am văzut mai des. Restul verii aproape deloc. Nu-ţi fie milă de mine. Au existat şi alţi consolatori.

JANE: Tom ştie că au existat şi alţi bărbaţi?

ALICIA: (aproape redusă la o tăcere furioasă, furia ei determinată de observaţia rapidă a lui JANE vizavi de acest detaliu şi

de rezistenţa la senzaţia agreabilă, alunecoasă, dar nebănuită, de a se confesa unei alte femei): Bănuieşte.

JANE (cu un efort considerabil de a o face pe cealaltă să se simtă în largul ei): Şi ai vrea să pui capăt doar acestei legături, cea cu Tom?

ALICIA: De ce spui una ca asta?

JANE: De ce altceva ai fi venit să-mi mărturiseşti toate astea? Ce spuneai că doreşti – o frază foarte colorată.

„Să mi-l iei din cârcă"? (descoperind ironia; întreaga situaţie e mult mai complexă decât ar fi crezut). Presupun că aş putea să-l leg noaptea de piciorul de la pat, dar în timpul zilei trebuie să-i dau drumul să-şi facă treburile…

ALICIA (nu acceptă una ca asta) Poate n-ai înţeles, îl iubesc pe Tom.

JANE: Şi pe ceilalţi…?

ALICIA: Şi el mă iubeşte pe mine. Facem ceva foarte concreţ unul pentru celălalt. Foarte concret şi deosebit.

JANE: Consideri atunci că e de datoria mea să mă supun şi să eliberez (mâinile ridicate, cu o delicateţe exasperată, pentru a indica pereţii şi mobila din jur) casa parohială?

ALICIA: Cred că e datoria lui să se răhăţească şi să se ridice de pe oliţă.

Jane s-a jurat că acestea erau exact cuvintele Aliciei; am pus-o să le repete până când am izbucnit amândoi în hohoten

de râs. Întrevederea lor, aşijderea, se sfârşise după această exclamaţie; dispreţul lui Jane, cu atât mai flagrant cu cât încercase să-l mascheze, a vexat-o pe draga mea organistă cu talie groasă şi mâini ferme şi pizdă cugetătoare. După ce a comis o intruziune, a gafat, a eşuat în a obţine descărcarea violentă din ambiguitate pentru care venise, uitând chiar de ce venise, a plecat strângând la piept partiturile pastelate cu mănuşile tivite cu blană de vulpe, aproape împiedicându-se pe ultima treaptă îngheţată, la ieşirea din casă, f colo unde întotdeauna picură de pe streaşină, în fana ei înlăcrimai fată de propria gafa, faţă de rezistenţa lui Jane, faţa de căsătoria noastră. Şi-a dat seama că suntem o pereche, pentru că ne considerase o solniţă de sare şi una de piper, nu filcile semene ale unei inimi sfâşiate de trădare.

Alicia odată plecată, Jane şi-a turnat o porţte sănătoasa din cantitatea de sherry propusă amândurora, s-a dus sus a umplut cada şi

s-a cherchelit isteric în apa aburită, şocata.

Însă n-a încercat să mă caute în vreunul dintre punctele cheie ale traseului meu, după care s-a achitat de propriile ei obligaţii din după amiaza aceea, care constau într-o masa de prânz ia clubul local, acompaniată de o proiecte cu dtapozitive ale grădinilor elizabetane; o vizită la ortodontist, cu

Martin, fiul meu cel mare; şi recepţia de la patru treizeci la profesoara de pian care va supraveghea execuţia lui Stephen a unei piese simplificate din Bartók. M-am tatoraacasa la asfinţit, după ce condusesem în aceea lungă după-amiaza două şedinţe în calitate de duhovnic, una privind o căsătorie iminentă, cealaltă un divorţ iminent, după care le încurajasem pe membrele cercului de femei al bisericii în eforturile lor privind ţesutul şi croitoria şi parcursesem cu maşina vreo treizeci de mile pentru a vizita la spital un enoriaş bolnav de carcinom, care, cu ultimele lui resurse de vitalitate, s-a opus amarnic intruziunii mele. Şi, ca să pun capac acestui cocktail de fapte pestriţe, băusem o bere cuNed

Când se termină cina, iar băieţii se aşezară la televizor

Jane îmi spuse: „Presupun că prietena ta ţi-a comunicat de".

„Ce ştiri?" O gafă nefericită. „Care prietenă?"

ştirile".

„Alicia a trecut pe aici azi dimineaţă. Am avut o conversaţie interesantă, dar n-a vrut să bea niciun sherry. Aşa că am băut singură toată ziua".

A?"

„Îi…

„… turnat toată povestea? Da".

Ceea ce mi-a răbufnit în minte a fost că nu mă voi mai culca cu ea niciodată, că n-am s-o mai văd niciodată cum mă călăreşte în plină zi. Un abis radios, asemenea abisului divin inventat de apologişti pentru a contracara mitul grecesc al materiei primordiale. „De ce?" a fost tot ce-am putut grăi.

„Cred că voia să mă ajute să te cunosc şi să ne ofere şansa de a ne despărţi. Asta vrei şi tu?"

„Dumnezeule, nu". Considerând de câte ori visasem să-mi câştig libertatea, răspunsul meu venise – nu, ţâşnise – din inimă.

„De ce nu?" întrebă Jane, rezonabilă. La lumina lumânărilor din sufragerie am perceput-o ca neclară, sticla de sherry materializându-se

lângă farfurioara de desert. „Eşti ca şi aranjat. Are tot ce-ţi trebuie. Casă şi slujbă. Te-ar elibera din preoţie, ceea ce ar fi o mare uşurare, nu? Pentru că nu mai ai pic de credinţă".

„Ba da. Cred totul!"

„Ar trebui să-ţi asculţi uneori predicile". Aşa grăi, cu dezinvoltă autoritate, fiica lui Wesley Chillingworth.

„Alicia – a propus Alicia să mă mut la ea?" Era o idee încântătoare, să locuiesc în aceea zonă tânără lipsită de copaci, cu vedere spre colina cimitirului, cu o soţie lipicioasă, mestecând gumă, îmbrăcată doar în cămăşi de noapte transparente şi vaporoase, neglijent încheiate, cu conduri şi pompoane; gata s-o posed ore-n şir. Îmi voi găsi ceva de lucru. Voi învăţa să repar maşini. Mă voi întoarce la ea spre seară, cu pete de ulei în palme şi pe degete. Cu acele mâini o voi mângâia pe membrele îmbietoare, între mine şi o astfel de vedenie se ridică un zid negru, perfect solid şi perfect transparent: onix tăiat miraculos de subţire.

„N-am ajuns atât de departe", zise Jane. „Ne-am gândit că depinde de tine. A zis – iar aici urmă citatul de mai devreme şi îndoiala mea, apoi hohotele noastre şi vedenia trădată. Am discutat până la epuizare în noaptea aceea; a trebuit să fac o vizită la ora opt, dar m-am întors degrabă, fiindcă nu eram numai eu fascinat de ea, în timp ce îi furnizam detalii despre aventura mea din cealaltă parte a oglinzii1, dar şi ea de mine; pentru că şi ea se aventurase, astfel, chiar dacă numai mental, afară din cuibul nostru.

„Cum a fost?" m-am rugat eu, lacom să aflu totul despre confruntarea cu Alicia, deja, nici la trei ore după ce o negasem, lacom să aud numele amantei, o reamintire a gesturilor ei, chiar şi prin intermediul unor ochi neprietenoşi, orice detaliu din celălalt tărâm în care celălalt leneş eu trândăvea transfigurat.

„Oh", zise Jane, meditativă, încercând să deruleze înapoi, dar prea mult sherry o împiedica să deruleze temeinic – în ochiul minţii mele suntem deja în jalnicul şi prost luminatul nostru dormitor, iar ea îşi caută cămaşa de noapte, un cort bădăran de bumbac pe care probabil îl cumpărase dintr-unul din romanele surorilor Alcott – „n-a fost rău deloc, parcă eram pe scenă. Şi-a făcut intrarea cu pumnii ridicaţi. Nu m-a deranjat atât de tare cât aş fi crezut".

„Care a fost momentul cel mai penibil?"

„Când a zis că te iubeşte şi că tu o iubeşti".

„Ce i-ai răspuns?”

„Că şi eu te iubesc. Şi tu mă iubeşti”.

Nu-mi puteam imagina să zică una ca asta, aşa că nu am luat-o în considerare. Şi nici nu-mi amintesc acum, în neclaritatea mării de vorbe generate în noaptea aceea, cum am reacţionat la declaraţia ei deconcertantă. Gata cu dialogurile: îţi văd creionul corector, Cititor Ideal, tremurând sub nasul cenzurant. În comportamentul ei, Jane era ameţită, tristă, docilă, elegant raţională. Oferindu-mi independenţa, nu mi-a înrăutăţit captivitatea, ci mi-a acordat răgazul necesar ca, după ce-mi voi fi „eşalonat priorităţile” (o abordare gen Chillingworth, seacă), să ajung la o decizie, la mai multe decizii.

Note:

1 Jur, numele de Alicia e real, nu inventat pentru a se potrivi Ţării Minunilor, (n.a.)

Adevărul e că n-aveam de gând să ajung la alte decizii în afara celor luate de alţii (citeşte Dumnezeu) pentru mine. Nu eram sigur de nimic, după ce decisesem (mai degrabă II lăsasem pe Dumnezeu să îşi enunţe decizia prin intermediul meu) să nu mă însor cu Alicia, să nu mă mai culc cu ea; era, de fapt, şi decizia ei, prin felul de a se purta – sec, înţepat, rece (întrevederea cu Jane o lecuise destul de inestetic)

— Şi declarată direct în zilele următoare, când vom comunica îndeajuns, dar nu mai mult decât atât, pentru a permite relaţiei profesionale să supravieţuiască. Dacă Alicia, atunci, s-a erijat în postura masculin-defensivă, combinând împietrirea celui care a calculat greşit cu cea a cuiva nedreptăţit.

Jane, prin contrast, s-a înfoiat în pene, recurgând în multe alte nopţi la tot mai mult sherry şi la alte detalii ale aventurii mele romantice, care, pe măsură ce devenea tot mai mult o minunată poveste fantastică, mă transforma într-un erou din ce în ce mai impunător. Faptul că Alicia, necăsătorită, liberă, mă plăcuse drept amant constituia negrăitul punct de discretă fascinaţie. Şi când, odată cu trecerea zilelor, melancolia mea a asigurat-o de retragerea Aliciei, Jane, asemenea unui pisoi liniştit, satisfăcut că bolul de lapte îi aparţine în exclusivitate, începu să toarcă. Şi-a mărturisit, ceea ce nouăsprezece ani de căsătorie nu clarificaseră, nevoia trupului ei de al meu. Deşi mi-am simţit trupul, cel din mintea ei, ca un fel de umbră a Aliciei, valoarea lui crescută graţie aprecierii erotice pentru cealaltă femeie (femeile tocmai începuseră să-şi spună una alteia „soră”), m-am

conformat, în întunericul meu nici nu era loc de altceva. Nimic în afară de această rituală împerechere legală. Lungit lângă ea, consoarta satisfăcută, sforăind, eram cuprins de panica celui sigilat, pentru că ultima fisură fusese anuiată în perfecta închisoare a bunătăţii soţiei mele. Devenise „bună în pat".

13

Un număr fără noroc, dar o duminică. Fraţilor, să fie oare posibil ca altă săptămână să se fi scurs, cu această viteză, o săptămână de cuvinte, golf mediocru (am avut un parcurs magnific, jur, aproape să-mi bat recordul personal, când o limbă de pajişte s-a lungit ca trompa unui elefant şi mi-a înghiţit în şanţ o lovitură perfectă; furios, mi-au trebuit încă două încercări ca să ies pe iarbă, plus încă una s-o plasez în gaură) şi jocuri de pocher progresiv luminoase, de parcă ochii unui demiurg perforează cărţile de pe masă şi le face transparente intuiţiei mele? Să repetăm împreună: Să fie oare posibil?

În dimineaţa aceasta propun să predic despre miracolele lui Iisus Hristos. Numai în febra terorii îndrăznim să ne depăşim condiţia şi să ne atingem de acea carne fierbinte a Noului Testament. Această carne luminoasă precum a leprosului, faţă de care predicile moderne, prostituându-se după senzaţional, sunt mult prea mofturoase pentru a o mângâia. Nu-mi propun să atac miracolele produse asupra Mântuitorului, cum ar fi steaua Bethlehermţlui, Vocea Porumbelului pogorât cu ocazia Botezului, cortinele zornăitoare de metal şi solarele raze reostate ca fundal al Răstignirii sau Miracolul

Miracolelor, dislocarea stâncii de la mormântul Lui, care, aşa cum vă amintiţi din predica duminicii trecute, a confruntat-o pe Maria cu pustietatea mormântului, un vid mai mic decât bobul de muştar, din care s-au avântat crengile ce acoperă eoni şi din care a crescut şi marea noastră biserică.

Iar aceste minuni sunt lucrarea Domnului şi a Tatălui.

Tatăl tuturor minunilor, cel care a despărţit lumina de întuneric şi, la fel de uşor, a despicat Marea Roşie pentru ca Moise şi poporul lui Israel să poată pleca din Egipt; din înfăptuirile magnifice ale acestei Fiinţe, vârful şi rădăcina oricărei fiinţări, El, cel care a înlesnit carului de război al lui Apollo să se ridice dinspre răsărit, pentru cei din vechime, şi înlesneşte quasarilor să emită raze gamma pentru noi, nu putem trage nicio altă concluzie în afara aceleia – o splendidă concluzie

— Că El nu e ca noi. De la miracolele solare ale Tatălui, haideţi să ne întoarcem privirea înflăcărată spre miracolele lunare ale Fiului, miracole care se insinuează într-o derulare letală, istorică, din care, câteva generaţii mai târziu, se vor păstra doar câteva urme, ici şi colo.

Abordarea mea trebuie să se bizuie pe memorie. Ce paradox, dragilor, când într-o ţară în care fiecare cameră de motel oferă o Biblie spre lectură comis-voiajorilor obosiţi de drum, turiştilor gâlcevitori şi preacurvarilor grăbiţi, împreună cu nesăţioasele lor partenere în ale preacurviei, ce ironie ca grupului acestuia de pastori păcătoşi căzuţi în dizgraţie să-i fie exclusiv negată consolarea şi stimularea acestei incredibile şi celei mai demne de încredere cărţi!

Ca text pentru predica noastră vom recurge la cuvintele lui Iisus, atunci când mama Lui, doritoare ca nunta din

Caana să se desfăşoare cu bine, i se adresează Fiului, ale cărui puteri unice vor trebui păstrate de acum înainte ca secret în familie, cerându-i să producă primul Lui miracol public.

S-a uitat la ea uimit şi a spus: „Femeie, ce am eu de-a face cu tine? Ceasul meu încă n-a sosit”.

Ceasul meu încă n-a sosit. Vorbe ce se însoţesc atât de bine cu cele consemnate de Marcu, când El, după ce a „suspinat profund în spiritul său”, i-a întrebat pe fariseii care îl asediau: „De ce caută un semn această generaţie? Astfel vă voi grăi: Nu se va oferi niciun semn acestei generaţii”.

O, voi, cei cu puţină credinţă – acesta e strigătul Lui, pentru că, de fapt, toţi suntem lacomi după miracole, iar El ne scapă, aşa cum a scăpat de mulţimea pe care o hrănise în mod miraculos cu şase pâini de orz şi doi peşti mici; noi cei din mulţime îl urmărim, deşi a mers pe apă ca să scape de noi (după Ioan), iar pe celălalt mal, exasperat, El se întoarce şi aruncă această acuzaţie: „Mă urmaţi nu pentru că aţi văzut miracolele, ci pentru că aţi mâncat din pâine şi v-aţi săturat”.

Şi, apropo, ce judecată de fineţe e aceasta raportată la preamărita noastră religiozitate americană! De la prima

Sărbătoare a Recunoştinţei am adoptat pietatea stomacului ghiftuit; ne rugăm cu burţile noastre, în timp ce mâinile păcătuiesc, iar minţile denunţă universul.

A prosperat odată, în acel tărâm al sforţării şi sistemului.

Germania, o şcoală a erudiţiei biblice care încerca să reducă toate miracolele biblice la întâmplări naturale. Despărţirea apelor din

Marea Roşie nu era decât un reflux maritim oportun, iar hrănirea celor cinci mii de oameni – singurul miracol atestat în toate cele patru evanghelii – se produsese datorită măiestriei lui Iisus de a ruşina mulţimea, determinându-i pe oameni să scoată la iveală punguţele cu merinde de sub mulţimea veşmintelor. Această şcoală de înaltă exegeză constată că Domnul nostru, înainte de a vindeca orbul din Bethsaida, şi-a scuipat în palme – ca şi cum saliva ar fi un medicament atestat pentru glaucom. Se mai spune, cu un clipit complice, că densitatea salină a Mării Moarte e atât de ridicată încât

„Mersul" pe ea devine posibil – fără să menţioneze că Petru, încercând aceeaşi manevră, s-a scufundat. Ni se şopteşte magicul cuvânt „psihosomatic" – de parcă Lazăr doar şi-a imaginat că moare, că profetul a decis spontan să facă baie şi smochinul s-a uscat prin hipnoză. Absurdităţile unui astfel de naturalism nu necesită niciun fel de elaborare.

Cu toate astea, în acest naturalism există un dram de adevăr. Deoarece Domnul nostru producea miracole la fel de firesc precum pământul produce flori. Miracolele izvorau din El aşa cum apa curge printre degetele unui om care bea din căuşul palmelor. Se năşteau fără voia Lui; cu greu există unul care să nu fi fost obţinut cu dulci insistenţe de la El – de către mama Lui, de vreun discipol, de foamea mulţimii, de lamentările de neignorat ale vreunui invalid. Deoarece

Iisus a intrat în acea Palestina romană călcând pe o mare de suferinţă. Printre bolile pe care El şi-a îngăduit să le lecuiască sunt amintite orbirea, muţenia, hidropizia, lepra, impotenţa, febra, diformitatea, scurgerea de sânge, nebunia – o listă a durerii, fără îndoială incompletă.

Aici e locul în care ne poticnim, nu asupra plauzibilităţii acestor miracole – cu siguranţă ele au avut loc, ca orice alt eveniment menţionat în evanghelii – ci asupra selectivităţii lor. Dacă au avut loc atâtea, de ce nu pentru toate suferinţele de la începuturile istoriei umane? Mai mult, a istoriei animale? De ce, într-adevăr, să fie concepute în toată vitalitatea durerea şi truda, boala şi parazitismul? A citi despre femeia care „de doisprezece ani avea scurgere de sânge" – doisprezece ani! – şi care s-a furişat pe la spate şi i-a atins poala hainei Lui, crezând, cu adevărat, că simpla atingere o va face bine, oare nu ne mâhneşte? Nu pentru neobrăzarea ei, mâhniţi pentru că i se pretindea femeii această atingere, această ieşire, acest risc de a fi umilită, când

Atotputernicul ar fi putut să-i anuleze durerea la fel de automat ca pământul uscat care lasă iarba să se ofilească? Nu suntem atunci obligaţi să ne revoltăm şi să respingem această aristocraţie subită şi arbitrară a vindecaţilor, nişte indivizi care doar din noroc pur se găseau în viaţă pe parcursul celor trei ani ai Lui de pastor itinerant şi care şi-au croit drum cu agresivitate înaintea Lui, pentru a putea fi remarcaţi? Nu ne rugăm noi, împreună cu sinagoga din Nazaret: „Tot ce-am auzit înfăptuit în Capernaum, înfăptuieşti şi în patria ta”?

Şi nu răspunde El, supărător: „Mulţi leproşi erau în Israel în vremea profetului Elisei; şi totuşi, niciunul din ei n-a fost curăţit, afară de Naaman, Sirianul”?

Şi nu suntem noi tentaţi, acum, ca atunci, să ne ridicăm şi să-L ducem afară din oraş, sus, în vârful dealului, să-L

Împingem cu capul înainte, ca să guste şi El, împreună cu noi – noi, cel care se îneacă şi cel care suferă de foame şi cel care moare – să guste implacabilitatea legilor naturale, care nu anihilează niciunul dintre atomii aflaţi la lucru, indiferent cât de puternic şi de absolut este strigătul spiritelor noastre îngrozite?

Şi, acum, la fel ca atunci, El trece printre noi invizibil şi intangibil, mergând pe drumul Lui.

Deoarece drumul Lui nu e şi al nostru.

Suntem expuşi unei lecţii dure, alinarea nu constituie scopul miracolelor Lui, ci demonstraţia adeveritoare. Caracterul lor hazardat nu constituie un defect, ci esenţa lor, asemenea injustiţiei (din punctul nostru de vedere, care este cel al copiilor) esenţiale Creaţiei anumitor însuşiri diferenţiate. Prin despărţirea primordială a luminii de întuneric s-a născut posibilitatea binelui şi a răului, iar odată cu acesta posibilitatea invidiei şi durerii, a câştigului şi a pierderii, a păcatului şi a timpului. El n-a venit pentru a revoca Legea şi

Temeiul condiţiei noastre, ci pentru a demonstra existenţa unei Legi şi al unui Temei dincolo de noi.

Haideţi să examinăm mai îndeaproape miracolele Lui. Nu toate tămăduiesc. Pe lângă miracolele milei, care, după cum am văzut, sunt stoarse din El, nu din tăria Divinităţii Lui, ci din slăbiciunea umanităţii Lui, avem de-a face şi cu miracolele festive şi, chiar mai semnificativ, miracolele veseliei.

Festivitatea se contopeşte cu mila în hrănirea a mii de suflete care, altfel, ar fi avut de suferit. Prin transformarea apei în vin la nunta

din Caana şi în miraculoasa recoltă de peşte care rupe năvodul şi aproape scufundă barca, festivitatea dobândeşte o notă comică şi ne pregăteşte pentru comedia mersului pe ape, atunci când Petru se duce la fund, ca într-unul din scheciurile lui Abbott şi Costello, în contrast cu gagul smochinului blestemat, parcă extras din W.C.

Fields, sau baletul cu iz de Chaplin, în graţiosul episod în care, întrebat în privinţa taxelor locale de neobositul partener serios, Petru, Iisus îl trimite pe pescar să prindă un peşte, găsind în gura acelui peşte moneda care va fi înmânată – aproape că putem vedea buzele ţuguiate cuceritor ale acelui cosmic Vagabond – colectorului de taxe!

Haideţi să devenim Iisus în aceste clipe. Haideţi să găsim puţină empatie pentru Fiul lui Dumnezeu, care, deşi cu adevărat un om care a îndurat răstignirea cu incertitudine şi temeri, trebuie să fi conceput acest truc deşucheat, de a căuta bani în gura unui peşte pescuit la întâmplare, cu unele îndoieli; dar i-a ieşit. Sau imaginaţi-vă în locul Lui, la primul Lui miracol, puterile Lui încă verzi şi nedovedite, atunci când porunceşte slujitorilor să umple ulcioarele cu apă şi să le ducă aceluia care conducea ospăţul, nunul. Să presupunem că apa nu se va transforma în vin şi că avea încă gustul apei în gura nunului… Şi asta ar fi comedie, dar alt gen; una sumbră şi falimentară – cea a muritorilor.

Când empatizăm în acest fel, ce ne face să ne minunăm?

Îndrăzneala Lui. Credinţa Lui. „O tu, puţin credinciosule", îi spune El lui Petru când acesta se cufundă sub valuri şi, când discipolii, ne comunică evanghelistul Matei câteva episoade mai târziu, nu reuşesc să-l vindece pe lunaticul care „de multe ori cade în foc, şi de multe ori cade în apă", când Iisus le spune, mânia Lui fiind potolită, că: „Dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice muntelui acesta să se mute de aici acolo, şi s-ar muta; nimic nu v-ar fi cu neputinţă".

Ei bine, nu suntem noi o generaţie perversă şi lipsită de credinţă? O generaţie decăzută, înfometată, de femei care sângerează, de bărbaţi care se îneacă, asemenea lui Petru?

Imaginaţi-vă un bărbat însurat cu bunătatea, urând bunătatea aşa cum întunericul urăşte lumina; totuşi, el nu poate schimba nimic în căsătoria şi ura lui, iar spiritul lui îl huleşte pe Dumnezeu. De ce n-a mai reapărut credinţa aceea perfectă şi jucăuşă pe care Hristosul a demonstrat-o în miracolele Lui, deşi sfinţii s-au rugat de două mii de ani, iar torţionarii au rânjit?

Dragilor, haideţi să ne deschidem sufletul în faţa acestei pilde. Simt că v-aţi adunat în faţa mea, docila mea turmă suburbană, ascultând tăcuţi în acest edificiu trainic ridicat în

1883 şi renovat de aprigul meu predecesor în anul 1966. Solide au fost ridicate aceste ziduri; întărite cu vergele de oţel şi beton armat. Dar haideţi să ne rugăm împreună ca zidurile ei fortificate şi adamantine să explodeze pentru a ne elibera în acest aer uşor al deşertului, în această duminică dimineaţa, o mie de mile depărtare. Nu, nu să explodeze, să se atomizeze şi să se topească neauzite; nu, nici asta, fie ca zidurile şi contraforţii şi mortarul să se transforme în petale, petale de bujori şi magnolii, garoafe şi crizanteme şi, ca în acele festinuri infame ale adoratorilor lui Baal, să se prăbuşească asupra noastră topind ziduri şi parfum şi culoare şi părere, în aşa fel încât fiecare femeie dintre voi să fie binecuvântată cu un orgasm iminent, iar fiecare bărbat dintre voi să înţeleagă cel puţin un semn de alinare, că lumea nu e făurită în întregime din fier şi piatră şi efort şi teamă. Haideţi să ne rugăm pentru asta. Haideţi să sperăm asta cu încredere. Deoarece trebuie să existe, în această mare de feţe duminicale scrobite şi dichisite, un singur bob de muştar.

Nu există. Zidurile rămân. Suntem damnaţi. Vă blestem, atunci, aşa cum Domnul nostru a blestemat smochinul; fie ca voi să plecaţi din acest loc pe vecie sterpi; fie ca generaţia voastră să se usuce din rădăcini şi mai binele să se hrănească din putrezirea ei.

Amin.

14

Chipul fragil, atrăgător, al doamnei Harlow dincolo de biroul meu. Încerc să-mi ţin gândurile departe de sânii ei pe care rochia croşetată îi îmbrăţişează atât de strâns încât ar putea să încălzească un sfânt. Vocea ei pluteşte afară din gura ei, ridicându-se deasupra voalului delicat şi reuşind să evite să fie înghiţită de aerul care o atrage spre fereastra deschisă spre o zi arătoasă de falsă primăvară, zăpada topindu-se aievea, martie. Alt post. „… iar el chiar mă iubeşte foarte mult, încât sunt mişcată, mă simt atât de nemernică”.

Pauza ei presupune că ar trebui să spun ceva. Cât de puţin posibil, deocamdată. Sunt duhovnicul. „Cred că înainte de toate trebuie să ne exteriorizăm simţămintele, nu să le cenzurăm”.

Asta o face să se concentreze, încordându-se mai tare şi mai aproape cu vreo doi centimetri de mine. Se forţează să exprime

inexprimabilul. „Mi-e greaţă de mângâierile lui”, îmi declară ea. „Mă folosesc de orice fel de scuză, migrenă, indigestie, somnolenţă” – vocabularul ei are o culoare de modă veche; dicţiunea la fel de distinctă ca silueta ei – „iar el întotdeauna înţelege şi mă iartă, e de-a dreptul exacerbant.

Aş prefera să mă bată, să mă părăsească, să fie bărbat”.

Îmi vine să mă întind peste birou şi s-o plesnesc peste faţă. Cred că simte asta, fiindcă se opreşte, ochii ei netezi şi cenuşii părând alarmaţi. „Continuă”, zic eu. În brusca mea plictiseală zgomotul maşinilor care şuieră pe strada topită răzbate înăuntru de parcă cineva ar fi dat volumul mai tare.

Ea se lasă pe spate, renunţă la apropierea dinainte. „Mi-e greu să explic mai pe larg. Nu ţin ca el să mă bată, l-aş dispreţui pentru asta; însă ar fi o acţiune, cum să spun, ar fi…

distrugătoare”.

„Oh!?”

„Pardon?”

„Cum, doamnă Harlow, ce simţi că s-ar… distruge?”

Cu pielea ei fină şi smeadă şi rochia moale croşetată, femeia simte un fel de rezistenţă abrazivă, când eu, ca pastor, ar trebui să mă pliez divin, să fiu vidul în care ea s-ar putea extinde. O incit, rezistenţa mea o incită. Răspunsul ei, când mi-l dă, e perfect. Poartă-n fălci o monedă. Ea proclamă, cu ochii larg deschişi: „Ei bine, falsa, grotesca noastră pace!

Nu-l pot suporta pe omul ăsta, şi nimeni nu ştie asta. Cu excepţia dumneavoastră”.

„Nici eu nu sunt sigur că ştiu una ca asta”. Mă foiesc pe scaun. „Când au debutat sentimentele astea de dezgust? în mod evident, ele nu existau atunci când te-ai căsătorit”.

„De ce ar fi atât de evident?” îmi place alegerea optativului de către ea. Suntem circumscrişi de tangente. Ştie asta.

„Altfel de ce te-ai căsătorit, doamnă Harlow?”

„Fiindcă toţi cunoscuţii mei se căsătoreau şi n-am vrut să rămân singură!”

„Şi mai eşti singură?”

„Sunt mai singură cu el decât fără el”.

„Te iubeşte”.

„Nu mă cunoaşte. Cum poţi iubi ceva ce nu cunoşti? Iubirea lui e

o insultă. E stupidă. Domnule reverend Marshfield, nu pot crede că iubirea poate fi atât de stupidă".

„Îţi poţi permite să te simţi insultată", zic eu, „pentru că te protejează". Copiii care se întorc de la şcoală răcnesc pe acustica stradă udă. „Pe tine şi pe copiii tăi", îi reamintesc femeii.

Doamna Harlow – prenumele ei e Frances, noi îi spunem Frankie – se apleacă atât de rapid din scaunul ei, mi-e teamă că va sâsâi. „Cum poţi să-mi ţii o lecţie", întreabă ea, cu vocea aspră şi reală ca nişte vergele de sticlă, „de moralitate a clasei de mijloc? Asta poate şi soţul meu".

„Ai dreptate, n-ar trebui să fac ceea ce poate şi soţul tău", zic eu.

„Sunt o persoană", zice ea. „Un suflet. De ce să trăiesc cu atâta nesinceritate? De ce să mor în mine doar pentru că am făcut copii?"

„Numai sămânţa moare…" încep eu să zic.

„Ei bine, cred că e o porcărie, Tom. Vorbesc serios. După cum mă simt, cred că nu sunt decât o fiinţă umană terminată. Şi nu cred că biserica creştină a fost inventată pentru a trona peste nişte fiinţe umane terminate".

„Nici eu nu cred", zic, rapid, pentru că ea s-a ridicat în picioare. Felul în care materialul croşetat se mulează pe pulpele ei îmi lasă gura uscată; e o senzaţie de goliciune ne-anatomică în pieptul meu, care suge toate lichidele din cavităţile mele normale, iar goliciunea face parte (logic, cumva)

dintr-un dezechilibru cosmic.

Rafala ei de vorbe continuă fără mine: „Iar acum trebuie să merg acasă pentru că afurisiţii de copii vin de la şcoală, pisicile trebuie şi ele hrănite, şi mai vine şi Gerry de la serviciu. Copii, pisici, Gerry, vase murdare, pat. Nu crezi că ar trebui să-mi găsesc un amant?"

„N-ar fi un serviciu, cu jumătate de normă, mai constructiv?"

„N-am timp de aşa ceva! Viaţa mea e deja prea constructivă!" Căldura ei o învăluie; se întoarce (muiată şi pe fund, frumos echilibru, balanţă eliberată) şi se umflă în haina ei de blană, o nurcă de clasă mijlocie, până la genunchi, îşi îndeasă mâinile roşii în buzunare şi buzele se rotunjesc, bosumflate. Stau, neajutorat eu însumi. Gulerul mă strânge sub mărul lui Adam. „Să mai vin?" Vocea ei s-a domolit.

Îmi măsor vorbele. Fără întrebări, fără trufie.

„Dacă îţi face bine. Ai ridicat o serie de probleme care ar trebui discutate cu cineva".

„La ora asta e bine pentru tine?”

Îmi consult calendarul, sugerez ca ea şi soţul ei să vină într-o seară împreună.

„Doamne fereşte!” îi scapă doamnei Harlow, cu un chicotit chiar mai demodat decât nurca. „M-ar omorî dac-ar şti”.

Odată plecată, clipesc. Această şedinţă, ca şi cea care a urmat, şi ca precedenta (a venit în biroul meu, cu probleme în căsnicie, cam pe vremea când Alicia a pus în scenă întrevederea cu Jane), în transparenţele lor mişcătoare şi opacităţile reflectante, pare a fi o experienţă într-atât de gnostică încât sunt orbit.

O, domnişoară Prynne, era frumoasă şi fină şi răsfăţată şi cu ochi mari, păienjenişul timpului se lăsase ca cel mai delicat voal peste faţa ei, în timp ce tu eşti brunetă şi durdulie şi militantă competentă şi zgomotoasă în holul care vibrează sub paşii tăi tropăitori – iartă-mă că te torturez cu amintiri dragi. Dacă aş şti ce doreşti. Dacă mi-ai lăsa un chestionar cu opţiuni multiple, ca cele de la Ramada Inn.

Dacă mi-ai da un semn, să strici ordinea acestor pagini aranjate pe scrin, să schimbi poziţia agrafei şiret introdusă între paginile 89 şi 90, orice… Tăcerea din camera asta m’effraie.

Nu e doar o tăcere, sunt mai multe; abajurul e tăcut, becurile sunt tăcute, patul aşteaptă în tăcere următoarea mea uitare de sine, oglinda băii joacă pe tăcute prinsă cu cordonul halatului meu de baie, mocheta adăposteşte o populaţie flămândă de tăceri acrilice individuale, chiar şi instalaţia de aer condiţionat e astăzi tăcută. S-a întrerupt curentul? S-a răcorit deşertul? Să fi găsit ultima implorare a Bibliei („Chiar şi aşa, vino, Iisus Doamne”.

— Apocalipsa 22.20) un răspuns, să fie cele două milenii de întreţimpuri ale Omului pe sfârşite? Nu, ceasul meu îmi spune că mai e o oră până la prânz.

Cum aş putea s-o părăsesc pe Jane? Cum aş putea recupera trădarea, trădarea perenă a amantului, faţă de Alicia?

Nicicum. Orice modificare a circumstanţelor n-ar face decât să substituie o durere de inimă cu o altă durere de inimă, ca aceea pe care am simţi-o atunci când, în timpul slujbei, Alicia arăta, în stiharul ei alb tras peste sutana roşie, foarte aproape ca vârstă de copilaşii din cor, însă buclele ei erau cu mult mai lungi şi aproape atingeau clapele gorgii1, iar razele care pătrundeau deasupra noastră prinseră a vibra odată cu notele din Venite sau vibrato-ul din Sanctus, sau primele

acorduri ale unui imn neobişnuit îndrăgit de ea, ca „O, stăpâne cu mână nemiloasă”, sau „Ia aminte la semănător! De departe”.

sau „Veniţi, deznădăjduiţilor, oriunde aţi fi”. Atunci mi-o aminteam cum, în alt decor, stătea aplecată peste mine, mâinile ei călduţe şi lipsite de sfială ca mâinile unei maseuze aducându-mă la orgasm, iar biserica fremăta şi plutea în marea de iubire care ne înconjoară, care ne susţine cutia poştală din colţul străzii şi pe Dow-Jones în New York şi grauri pe portabilele lor coLoane de graţie.

M-am jurat să mă lepăd de cuvântul „iubire” şi scriu mai mult despre asta. Haideţi să ne gândim la el ca la geamănul spiritual al gravităţii – nu ca forţă brută „exercitată”.

de planete pe orbitele lor, ci mai simplu, relativist, drept o caracteristică matematică a însuşi spaţiului. Unele persoane sau locuri pur şi simplu ne fac să ne simţim mai greoi decât altele, atâta tot.

În casa goală şi ornată în care locuiam eu şi Jane până când vom fi chemaţi spre noi zări, imponderabilitatea era predominantă. Iniţială ei incitare, produsă de adulterul meu şi rolul din Soţia înşeiată în sărbătorile de după Crăciun, trecuse; puteam simţi acum când încălzirea vremii mi-a permis să dau la o parte păturile şi s-o invit să adopte o atitudine mai aeriană decât strictul vis-à-vis, când amintirile o inhibau, când senzaţia de a fi forţată într-o altă matrice îi îngroşa fluidele şi ne acrea trupurile noastre albe ca laptele. Mă deranja mai puţin decât vă imaginaţi. O nevastă anti-sex, în care am avut plăcerea de a insufla sentimentul de vinovăţie, şi o amantă pe care am avut plăcerea de a o adora fără inconvenientul de a aranja întâlniri secrete şi de a mă debarasa de postludiile interminabile, nu constituia cel mai prost aranjament în această lume imperfectă. Faptul că amândouă mă făceau să sufăr părea să fie un bobârnac necesar al economiei spirituale. E mai bine, spune Sf. Pavel, să te căsătoreşti decât să arzi; chiar mai bine e să te căsătoreşti şi să arzi.

În acelaşi timp, doamna Harlow părea să-şi intre în rol.

În acelaşi timp, tatăl meu, care în timp-spaţiu ocupa o cameră aproape goală într-o casă de bătrâni la o oră depărtare şi pe care o mobilase cu fantomele senilităţii, creştea în interiorul dimensiunii mele genetice pe măsură ce trecea timpul, cucerindu-mi trupul, aşa cum scria Colette, pentru a ilustra alt fenomen, asemenea unei mâini forţate să intre într-o mănuşă strâmtă. Citeam tot mai puţin Barth şi mai mult Tillich şi începusem să mă distrez cu crosele şi mingile de

golf prin casă.

Note:

1 Aşa, ca o Gorgonă. Ocheada mea m-ar putea transforma în stană de piatră? (n.a.)

La prima încercare am bătut la maşină „lingile", ceea ce arată unde-mi stă capul, îmi cer scuze, îmi cer scuze. Trista zi de luni. Predica de ieri, aproape de a putrezi ca blasfemie, încă îmi stă greu în stomac. Probabil consensus gentium e corect, că ar trebui să existe ceea ce se cheamă „mistere".

zăvorâte în latină, şi uitate.

15

Paragrafe scurte şi luminoase astăzi. Ieri am reuşit să elimin cu succes, în afara loviturilor decisive, excesul de pendulare înaintea contactului crosei cu mingea de golf.

Pentru moment sunt super mulţumit cu scorul de 82. E uimitor cât de puternică poate fi o lovitură mai scurtă (cu un adaos de coapse).

Câteva stinghii din rama ferestrei atârnau dezlipite, făcând-o astfel greu de deschis şi, în acelaşi timp, puteau oricând să cadă ca nişte ghilotine în capul celor care ar fi încercat să înlocuiască geamurile cu plase de sârmă. Nu demontasem înainte nicio fereastră. Ce produs artizanal complex şi poli-mecanic! Şi cât de incitant, după ce-ai scos toate şuruburile şi piuliţele, să disloci din decenii de obscuritate broasca ruginită, un mic prizonier atât de solid, şi s-o înlocuieşti cu una nouă, lucitoare, reîncrustată în rama care se va supune din nou ca unsă! E clar o senzaţie sexuală, acest răspuns accelerat insuflat dulgheriei arcane a ramei unei ferestre.

Iar Jane, a cărei virtute era de a căuta simetria şi împrejmuirile, era de mult deranjată de absenţa unei uşi între foaier şi sufragerie. Existase o uşă în acel loc, inelele pentru balamale dovedeau asta. Dar uşa dispăruse fără urmă. Însă existau alte uşi în pivniţă, rămase de la o renovare, duse acolo dintr-un garaj, la rândul lui renovat. Am găsit una întreagă, care, cu unele ajustări, s-ar fi potrivit, însă a găsi toate cele trebuitoare pentru a o monta s-a dovedit o ingenioasă operaţiune de recuperare, trimiţându-mă chiar şi în pod, unde o solitară clanţă de alamă cu un design demodat aştepta pe o grindă pentru a fi resuscitată în folosul Omului. Alte piese, celelalte jumătăţi de balamale, yala – toate erau vopsite şi mâncate de rugină, iar munca minuţioasă, confortabil aşezat la masa mea de tâmplărie plasată lângă sobă, de a

integra aceste componente, de a le curăţa în cutii de conserve pline cu soluţii chimice, şi fixarea lor pe uşa cârpită şi chituită, care fusese prinsă în balamale invers de cum intenţionam s-o prind, toate astea mi-au dat o plăcere probabil disproporţionată în raport cu câştigul obţinut. E adevărat, când totul a fost montat la locul cuvenit, imperfecţiunile reziduale ale muncii mele m-au impresionat mai tare decât măiestria resimţită, încercat fiind de un impuls demonic de a sfâşia uşa cu ciocanul care încă îl mai aveam în mână, cald de la bătutul ultimelor cuie pentru balamale. Dar am rezistat, m-am calmat curând, iar Jane a fost mulţumită. Faptul că am continuat să doresc şi continui să doresc să-mi mulţumesc soţia constituie un apendice jenant pe care îl agăţ ca pe o excrescenţă ulcerată în subsolul acestor confesiuni. Probabil că suspinul admirativ al lui Jane, smuls de munca mea din sfânta ei tăcere l-am asociat atunci cu cântările maniei.

Îmi dau seama, retrăind vremurile ca de poveste, când trăiam într-o lume şi fiinţam acolo, că eram infatuat cu perfecţiunea, cu repararea defectelor, cu predica spusă, cu ejacularea obţinută, scrisoarea expediată; mai degrabă cu fapta înfăptuită, aşa cum ar opta bucuros un hedonism sănătos, decât cu înfăptuirea. Când eram copit1, ca să adorm, îmi imaginam obiecte – creioane, ştergătoare, ursuleţi – alunecând pe apele unei cascade. Mi-a plăcut la nebunie să mă dezbar de fiecare notă primită în timp ce mă căţăram dintr-o clasă într-alta. Chiar şi legănatul purgativ al ştergătoarelor de maşină mă destinde. O întreagă viaţă de năpârlire de propriile-mi circumstanţe m-a adus gol-goluţ în motelul ăsta.

Să elaborăm mai departe? Sau să tragem apa?

Cu Alicia, Jane se purta cu o afabilitate corectă şi, atunci când uneori Chevroletul negru parca în faţa casei lui Ned, iar eu sufeream, era furioasă pe ea. „Sigur că vrea s-o vezi, sigur că vrea să te rănească", insista Jane în urechea mea dacă înclinam din lenevie să-i acord circumstanţe atenuante şi să dau vina pe un demon personal şi oarba întâmplare pentru iritarea mea. În definitiv, raţionam eu, avea şi alţi amanţi, ale căror case nu se învecinau cu a mea, aşa că te-oţ-ul copulaţiei ei nu era acela de a mă necăji. Totuşi, când m-am hotărât, pentru a pune capăt chinului meu – apariţiile ei în casa lui Ned deveniseră un virtual continuo neîntrerupt ca fundal al viselor mele capricioase – când m-am hotărât să-mi concediez organista, Jane a fost cea care a protestat, iar Ned cel care a fost de acord şi mi-a întărit

convingerea s-o fac. Dar prelungirea acestui paragraf ar putea să-i compromită concizia şi strălucirea.

Cititorul meu fantomatic îmi aminteşte că am scris nefiresc de puţin despre ceilalţi doi ocupanţi ai casei parohiale, odraslele mele, sămânţa şi sângele meu, Jacob şi Esau ai mei, cei doi fii. Descrierea lor drept „paraziţi" ar evoca lacoma lor activitate somnolentă şi efectul devorator pe care gâlceava, poznele şi pretenţiile lor le aveau asupra creierului

Note:

1 Şic. Deşi când eram mic am fost mai mult ignorat decât copitat de cineva. Probabil doream mai mult tunet Jahvehian de la tata? Mai multe arii cicălitoare de la mama? Sau poate că Dumnezeul freudian al actelor ratate nu-şi pune amprenta pe fiecare eroare a degetelor, (n.a.)

meu; însă le-ar conferi un nemeritat dinamism vizavi de poziţia lor faţă de rolul meu. În timp ce mă zvârcoleam să evadez din viaţa mea, ei erau agonici, dar inerţi; erau două cuie care galvanizau în palmele mele, firele răzleţe ale zilelor mele deşirate, vacarmul la ora trezirii şi migrena la culcare, termitele inepuizabile croindu-şi tuneluri şi transformând într-o pudră prăfoasă grinzile şi stâlpii timpului meu pe pământ. Oare nu sunt copiii acel ceva fără de sfârşit care ne supravieţuieşte, care ne priveşte, cu uşurare, alunecând peste cascadă? Societatea, în înţelepciunea ei convenţională, stabileşte un termen al copilăriei; cel al părinţilor e interminabil. Deşi copilul ar putea fi un senator agil în vârstă de şaptezeci de ani, iar părintele o pleavă răsucită, cocoţat pe un cărucior cu rotile, epava încă mai trebuie să lupte cu masivul sceptru de părinte.

Martin are şaisprezece ani, Stephen paisprezece. Am amintit mai devreme (caută, curioasă Prynne) despre o certă asemănare, a unei supleţe fibroase între mine şi Jane;

Martin a moştenit-o dublu. Chiar şi când era bebeluş era foarte subţire şi se smulgea de la sânul mamei sau se zvârcolea în braţele mele cu puterea unei pisici sălbatice. Excelează în toate sporturile, deşi e cam firav, gata oricând să ne amuze cu trucuri neaşteptate, repetate în secret, cum ar fi jonglatul mingii de fotbal de pe călcâi pe cap, sau saltul peste o mătură pe care o ţine în mâini sau prinderea abilă a unui nasture sau a câtorva monede catapultate în aer de pe cotul mâinii. Afectat uneori de dureri de cap provocate de nervi, alteori de intense perioade înfricoşătoare de somn prelungit, el e, în stare de veghe, un

tip insistent, un perfecţionist, îndurerat până la turbare de imperfecţiunile din jurul lui.

Nu există o pată mai mare care să-i obtureze orizontul decât fratele său, de aceeaşi statură ca şi el, aproape din născare.

Ca făt, Stephen era aşa de mare (cam cinci kilograme) şi a speriat-o atât de tare pe Jane încât a determinat-o să abdice de la planul iniţial (la care eu, cu naivitatea anilor cincizeci, când desertul mondial împănat cu stafide şi saturat de coniac părea servit doar Americii, consimţisem) de a avea patru copii. Slăbiciunea noastră, gelatina care ne face1 să rămânem uniţi şi ne înmlăştinează indignarea instinctivă în pacea păstoasă a unei mese tihnite sau a unei seri în compania lui

Bach sau a unei cărţi, a fost concentrată în acest drag copil durduliu care ar fi construit pentru el însuşi un paradis de aeromodele şi ar fi colecţionat cristale şi introvertiri meditative dacă Providenţa nu l-ar fi înzestrat pe fratele său cu puterea de a conferi răului o prezenţă fizică, în pruncie, Martin lovea în sugarul obscen de mare ca într-o tobă lipsită de rezonanţă; pe măsură ce au crescut, cel mare l-a depăşit sau îl faulta pe cel mai mic indiferent ce jucau; mai târziu, Martin şi-a agresat fratele cu o canonadă de insulte pentru care, din moment ce păreau insuflate de un demon de pe alt tărâm, nu l-am socotit vinovat. Şi nici n-am putut decât să-l deplâng pe sensibilul meu fiu, deşi, după ce a crescut, şi-a confecţionat din pedanteria lui superioară o dreptate-fanfaronadă îndreptăţită ca formă de apărare. Am simpatizat cu ambele tabere; n-am putut sări în ajutorul nici unuia. Stomacul meu începe să macine când, valorile morale ciocnindu-se între ele, îi aud certându-se în timpul mesei.

„Eşti dezgustător", Martin îi declară pe neaşteptate fratelui său, aşezat fiind în faţa lui, învăluiţi de lumina caldă a lumânării aprinse la ora cinei.

„De ce? Ce-am făcut?" Teama accentuează fiecare silabă; teama şi hotărârea de a nu fi şters de pe listă.

„Mamă!" strigă Martin, iar în fina contracţie a pielii de la tâmplă simt cum debutează o migrenă. „Mai întâi mestecă cu gura deschisă, pe urmă vorbeşte ca să-i vezi noroiul ăla!".

„Nici tu nu eşti mai bun", contraatacă Stephen. „Ai venit la masă cu mâinile murdare de la baschet şi faţa plină de coşuri, parcă ar fi o pizza, nu o faţă".

„O pizza, ha, ha, drăguţul de el. Dacă vrei să ştii, eu n-am nicio vină pentru imperfecţiunile dermei induse de modificările glandulare adolescentine, dar tu ai putea să înveţi să mesteci civilizat, în loc să molfăi ca un bebeluş".

„Dacă vrei tu să ştii, am nasul înfundat, aşa că dacă închid gura nu mai pot răsufla. Cel puţin eu nu stric pofta celorlalţi vorbind despre asta şi zicând Dezgustător şi alte chestii de-astea de care-am mai auzit înainte şi oricum n-au niciun haz".

„Măi, măi", zice Martin, de fapt un pic cam surprins, trăgând cu ochiul spre mine, să vadă dacă mi-am dat seama.

„Ia auziţi-l pe tânărul acesta cum perorează".

„Cel puţin", continuă Stephen, „eu nu ţin exemplare dezgustătoare de Penthouse sub patul meu şi n-am faţa plină de bube".

Jane întreabă: „Nu puteţi să nu vă mai certaţi, măcar o dată, când suntem la masă? Mi-e tare ruşine când vă aud că vorbiţi aşa. Zi şi tu ceva, Tom".

Zic: „De unde ia băiatul Penthousei

Martin, deşi întotdeauna va fi caracterizat de răutatea celui vexat, nu prea e dotat pentru păcat; mi-a moştenit deliciul pentru ceea ce e potrivit şi convenabil, dar raportat la propriul trup, iar acum, după ce şi-a luat carnetul de conducere, mă face să mă simt ruşinat, pentru că îşi pune întotdeauna centura de siguranţă şi nu depăşeşte niciodată viteza legală.

Stephen, pe de altă parte, atâta vreme intimidat să adopte o cuminţenie pasivă, cu alura lui de înger cu gene lungi şi faţă de copil, a acumulat o grămadă de tentaţii nerezolvate pe care e nerăbdător să le trieze.

Note:

1 Piftia Marshfield? (n.a.)

Firea lui introvertită se va bucura de oroguri; frumuseţea lui va atrage fetele; iar absorbirea abuzului de-a lungul anilor îl vor absolvi, mi-e teamă, de orice sentiment de vinovăţie. E unul dintre cei care vor fi cei dintâi. Merge la o şcoală particulară, deşi abia dacă ne permitem, iar el nici nu se sinchiseşte. L-am aşteptat o dată, după o seară de dans, şi l-am întrebat în acea linişte uşor funebră din maşină – părea parfumat, uşor ameţit – l-am întrebat cum a fost. „O. K.", a zis el. L-am rugat să explice. A

reacţionat: „Cool. Nicio problemă". O, cum m-a întristat asta!

Bine-ai venit Buddha. Salut Nirvāṇa. Adam n-a căzut şi

Hristos nu s-a înălţat doar ca lumea să poată exista fără nicio problemă.

Martin, dimpotrivă, a insistat să meargă la şcoala publică locală, fără să admită că o făcea pentru mine – să-mi economisească bani, ca să fiu perceput ca unul căruia îi pasă de comunitate. E întotdeauna titular într-o echipă sau alta şi face ca numele nostru să se audă scandat din gradene.

Pe nicovala fratelui său şi-a făurit o coLoană vertebrală. Nutreşte aspiraţii şi speranţe; chiar şi înainte de scandalul meu l-am făcut să se simtă stânjenit de predicile mele agonizante, ironia deviantă, imaginea mea de preot bufon şi ţap ispăşitor. El râde doar când triumfa – ca metodă, un truc.

După ce terminăm de mâncat rămâne la masă, aruncând bucăţele de pâine sau de hârtie în pahare goale şi aplaudă miracolul ocazional al unui ricoşeu. Dar mă sperie haloul de nefericire din jurul creştetului său. Încercările mele de a discuta cu el se frâng în această frică. Cuvintele mele seacă.

Îmi amintesc cum mă lovea cu picioruşele când îl ţineam în braţe, când era bebeluş. Mi-e teamă să-l ating, e mult prea compact, l-aş putea ciobi.

Stephen, trebuie s-o spun, e arătos şi pliabil, a fost mângâiat şi legănat la nesfârşit şi asta i-a plăcut, iar acum e mereu treaz, ascultând radioul, murmurând nimicuri în întuneric, în timp ce fratele său mai mare, moale şi asudat ca un pumn destins, deja doarme sănătos de câteva ore.

Cei doi fii ai mei. Un subiect mult mai bogat decât aş fi bănuit. Plănuisem să trec la tatăl meu astăzi, dar prânzul şi deşertul, alcoolul şi golful mă cheamă, îmi dau seama că realitatea funcţionează atât ascendent, cât şi descendent.

Creatina pasiunii pentru golf nu a început să zvâcnească în muşchii mei până n-am avut un fiu atlet. Nici nu am devenit un amant înainte ca al doilea fiu să se dovedească atât de chipeş. Un băgăreţ şi un posesiv, spartan şi sibarit: trunchiul devine trunchi atunci când se despică.

16

O dată pe săptămână, mai des în teorie şi mai rar în practică, mă urcam în clericul meu Dart maroniu (dacă există analişti ai

pământenilor în OZN-uri, probabil că ne consideră o specie de moluscă sau cred că automobilele sunt gazdele noastre, iar noi paraziţii, viabili doar pentru scurte perioade de curse în viteză) şi conduceam o oră terorizantă pe autostrăzile de coşmar ale Americii pentru a ajunge la azilul unde era pus spre păstrare tatăl meu, tânărul de şaptezeci de ani. O străduţă rurală, un pâlc de clădiri scunde din cărămidă, o firmă dintr-un solz de şindrilă eufemistică, artizanală, Valleyhead.

Înăuntru, o curăţenie atoptaralizantă. O recepţioneră înţepată, într-un pulover de caşmir stacojiu purtat ca un fel de capă peste tunica apretată de asistentă medicală, zâmbeşte la apariţia gentilă a gulerului meu de prelat; cum se dau fetele-n vânt după uniforme! Pe coridorul tapetat, exemple de mărimea uşii de neo-realism trompe-l oeil, descriind bătrânei zbârciţi privind în gol şi aşteptând pe Nimeni, insertaţi în albul cearşafurilor. Verosimilitudinea îţi taie răsuflarea. Rânduri inocente ale unei clocitoare-incubator, ale unei crescătorii de păsări; fiecare cameră conţine un suflet viu ieşind din oul rotunjimii, invitându-mă vaporos înăuntru şi cu siguranţă m-ar fi prins în mrejele milei şi iubirii dacă n-aş fi păşit înainte cu fermitate, cu ochii închişi oricărei amăgiri, îndreptându-mă spre celula îndepărtată în care se afla acel magic bărbat care pretinsese odată că ar fi tatăl meu.

Nu şi acum. Pretenţiile s-au epuizat. Mă confundă cu fratele său, Erasmus, cu un vechi camarad din armată numit

Mooney (tatăl meu a luptat în primul război mondial, nu ca preot, ci ca soldat al cărui batalion debarcase în Franţa în prima săptămână din noiembrie 1918, rămânând apoi şase luni pe vreme de pace nesigură în satele din Picardia), cu mai mulţi prezentatori ai unor concursuri de televiziune, cu puterea obscură din spatele şi de deasupra acestui stabiliment nesigur din care şi el face parte şi, cu mult mai obscur şi mai terifiant, mă confundă cu un bărbat de care el pare să fie sigur că-l ameninţa să i-o fure pe mama. Tata are tendinţa să parcurgă aceste confuzii în ordinea în care le-am enumerat; astfel încât întâlnirile noastre oscilau între cordialitatea fraternă şi un antagonism temător. Teama fiind a mea, nu a lui – toleranţa pentru irealitate şi supranaturalism pe care pretind că o posed se dovedeşte foarte scăzută. Faptul că se uita la mine şi vedea pe altcineva îmi topea oasele. Agăţat de gânduri care n-au mai multe rădăcini decât vâscul, capul său e încă masiv şi foarte diferit de al meu (genele sprinţare ale mamei), încă lânos – nu numai că n-a pierdut de-a lungul timpului mai

mult de o şuviţă, dar părul său, rareori tăiat de vreo autoritate, a crescut mai bogat şi mai sălbatic, mai buclat şi la fel de dens şi de candid ca blana unui berbec. Gura, nasul, părul din nări – totul i-a crescut, în afara ochilor, pe care tumefierea cărnii din jur îi reduce la mărimea unor mărgeluţe, frenetic ingenioşi, uşor oblici, mongolieni.

Stătea lângă patul din ţevi de oţel, într-un fotoliu cu braţe de lemn, purtând un halat de baie în carouri primit de la mine şi Jane. Izbitor, careurile tapiseriei erau virtual identice, conferindu-i prezenţei sale o penumbră electrică de dislocare asemenea aurei vibrante din jurul actorilor de film supraimpresionaţi pe un fundal care, de fapt, e alt film.

„Mulţumesc lui Dumnezeu că în sfârşit ai venit!" Vocea lui puternică, cu vocalele blajine de om de la ţară şi fermitatea îngroşată şi adâncită din finalul frazei, supravieţuise în senilitate pentru a conferi chiar şi rostirii celei mai lipsite de sens sonoritatea găunoasă a predicilor care mă făceau să mă foiesc înainte cu treizeci de ani. „În tăria timpului", continuă el, într-un mod mai sarcastic, „a sosit mirele, îl aşteptăm de o eternitate pe acest netot, credeam că umbra i se va preface în oţet". Sesiză sâmburele spiritual din aceste cuvinte, ochii devenindu-i ficşi în aşteptarea hohotelor mele de râs.

M-am supus. „Vin când pot", am adăugat.

„Atunci nu fixa întâlniri pe care nu le poţi respecta", răspunse el prompt, întreţinător al fratelui tău, pune-ţi ultimul dolar la bătaie. Dacă tata te-ar fi văzut furând mere, ţi-ar luci funduleţul în ascunzişul tău. Mi-ai adus şi mie ceva?"

„Asta e bună?" O cutie de ciocolată Schrafă cumpărată de la un magazin dintr-un centru comercial în drum spre el.

Mâinile lui pătrate şi pătate rupseră celofanul asemenea lăbuţelor unui raton; pofta lui de mâncare, departe de a fi diminuată, aşa cum se întâmplă în cazul unei senectuţi galopante, crescuse odată cu degringolada minţii şi hrănea iluzia că trupul lui creşte ca prezenţă şi forţă. Dosul mâinilor îi e acoperit de aluniţe, adică strămoşii aluniţelor care au început să răsară şi pe mâinile mele.

Băgă o ciocolată cu cherry în gură, apoi rapid una cu miez de caramel; excesul îi pată dinţii întunecat. Eşti dezgustător, m-am gândit să-i spun. Cu gura mânjită, îmi spuse, şiret, „îţi cam plac dulciurile, Ras. Ca să nu mai vorbim de".

— Două amandine glazurate pescuite după o caramel, măcinate

– „ochii dulci pentru lesfilles des villes" – pronunţând fiecare cuvânt despicat în silabe, cu o codiţă ritmată ii-aa.

— „w esptas? Spune-mi adevărul, cum a fost mânza aia cu coapse late? Rapidă sus, înceată jos, asta ar fi regula jocului.

Dă-mi o bucăţică de cur strâmt de fiecare dată, fă-mă să mă simt o fiară, chestiile bune vin în pacheţele minione, îmi poţi găsi vreo vină din pricina asta?"

Josnicia minţii lui dezbrăcate m-a şocat. Mama fusese o femeie micuţă.

„Nu sta acolo cu fălcile încleştate ca un troglodit.

Mooney, mărturiseşte-ţi păcatele cu inima curată. După ce-am trecut prin câte am trecut, Domnul ne iartă pentru un pic deplaisir, un pic de uşurare animalică. Trup şi suflet, suflet şi trup, leul şi mielul se vor întinde pe jos împreună, iar viaţă de apoi nu mai e. Orice fiu de preot poate să-şi dea seama de asta, citeşte-ţi moleculele. Povesteşte-mi despre pizdulicea cu păr negru, s-ar putea să mi-o pun şi eu.

Mam'selle, m-am sell, beaucoup de dollairsi vous allez au lit avec moi le merge drept unde le arde, fraierele nu pot face nazuri. Aşa zic şi broscoii de franţuji, le con est le centre du monde. Ştii ce-mi zicea gagica când şi-o trăgea – un compromis. Ai auzit? Compromis! O pizdă promisă! Şi astea erau fetiţe inocente de la ţară, acum patru ani. Văd că nu râzi.

Mooney. Ţi-e dor de acasă".

I-am replicat tatălui: „Reflectam asupra înţelepciunii vorbelor tale".

„Aşa şi trebuie, mocăitule. Dor de casă, dor de pută.

Mooney, eşti nedorit, fără îndoială, înşelăciunea te-a răpus.

Asta-i şmecheria cu păcatul, se-ntoarce împotriva păcătosului. Crezi că eşti deasupra mea, când de fapt sunt deasupra ta. Acumulez probe şi niciun tribunal decent al stabilimentului n-are cum să mă oprească. Adunarea parohială contribuie la acest curs al evenimentelor. Deşi s-ar putea să coste ceva, ne-am pus de acord să accesăm Fondul Secret". Scăpărarea de suspiciune că planul lui – senzaţia lui că există un plan în lucru – ar putea să eşueze, că ar putea avea un fund dublu, de mărimea pierzaniei, se stinse de pe faţa lui la gândul Fondului Secret. Era din nou pe pământ. Se reaşează pe scaun; locul unde cele două ţesături în carouri se întâlniră începu să vibreze,

îşi puse picior peste picior, scoţând la iveală o gleznă vineţie, scărpinată, fără păr, lungă cât o şosetă. Trădând vigoarea coamei creştetului, gleznele arătau lipsite de sânge. Crenguţele fără nervuri ale cadavrului. Tata spuse, mâinile înfundate în poală pentru a le curma tremuratul, „Adevărul e că au nevoie de mine. Altfel te-aş lăsa pe tine să-ţi cumperi un congelator, iar eu aş juca cu ochii închişi pentru potul cel mare, împotriva tuturor acestor ramificaţii".

„Tăticule, cine are nevoie de tine? Cine anume?"

Mă privi neîncrezător, apoi îşi căută pipa în pat. I-o luaseră demult, pentru că făcea găuri în pătură cu ea. Nu-i plăcea că-i zic „tăticule", nici mie. Dar n-avea alt nume; „Tată" fusese numele pe care-l foloseam pentru Dumnezeu. Uitându-se pieziş prin ochii mijiţi, capul rămânând întors în căutarea pipei inexistente, mă întrebă: „Trebuie să afişăm întotdeauna zâmbetul acela mic şi găunos? Nu mai putem lua o pauză de la umorul artificial, de la gluma asta de bunăvoinţă?"

„Iartă-mă", am zis, sincer, simţind cum creşte teama în mine, în timp ce el lucea cu o încredere ca o mâncărime de păr invizibil.

„Cine? Mă întrebi cine anume?" Crezu că răspunsul lui era evident, dar văzu că nu-i aşa; privirea lui dispreţuitoare se învecina cu viclenia. „Adică toţi. Toţi cei de-acolo. Din

Lumea Privitorilor". Arătă spre televizorul tăcut şi gri la faţă din spatele meu. „Întâlnirile", aiura el, „multiplele griji meschine, de la naştere până la moarte, întâlnirile cu tragediile şi greutăţile, dezamăgirile libertăţii, profundele satisfacţii ale căii de mijloc, bolile pe care le moşteneşte carnea. Urzirea şi urzeala compun ţesătura unei parohii, iar eu sunt fusul fornăitor", îmi spuse el şi, mulţumit cu ecoul fericirii din fraza asta, se aplecă spre mine cu intensă confidenţialitate. „Nu cred că mă nedreptăţeşti pe sărmanul de mine cu un astfel de obstrucţionism; ci că-i privezi pe mulţi alţii de înţelepciunea lejeră pe care Evanghelia Iubirii ar putea-o răspândi".

Eram tentat, m-am prins în dans cu fantomele lui. „Însă toţi suntem de acord", am zis, „că acesta e locul lucrării tale păstoreşti. Ai făcut o treabă minunată aici. Desigur, dacă vrei, poţi trece la alt nivel, dar crezi că ţi-ai încheiat misiunea aici?" Am arătat spre pereţii albi, patul compact, cu zăbrele, televizorul mort. Camera mirosea a clor. „Nu simţi cum eşti înconjurat de nevoiaşi şi de admiraţie?"

La început a dat din cap aprobator, dar spre finalul pledoariei mele, pe măsură ce vocea mea se aplatiza în contact cu pereţii golaşi,

realiză că ceva nu-i în regulă. Mă privi cu o expresie pe care un fiu n-ar trebui s-o vadă niciodată pe faţa tatălui său, faţa pe care tatăl o întoarce dincolo de casa lui, spre inamicii de afară. „Îi spui admiraţie", bombăni el, „dar eu îi spun poftă şi preacurvie. Tu şi cu ea m-aţi rănit dincolo de cât pot cuvintele exprima, dar n-am să insist asupra acestui lucru. Nu sunt un vierme patetic. N-am o astfel de intenţie, domnule. Sunt dezabuzat, domnule. Afurisite să fie relaţiile tale. Afurisiţi prietenii tăi supuşi.

M-am luptat ca faţa să nu-mi dea de gol teama dinăuntru;

m-am ridicat pe jumătate, aşteptându-mă să fiu lovit.

Cu un calm ponderal, continuă: „Nu mi-ai plăcut niciodată, sincer să fiu. Miroşi a laşitate şi a curvie. Am strâmbat din nas din primul moment când ai pătruns în casa mea. Deşi ai aliaţi puternici, nici eu nu sunt un neajutorat. Există instanţe legale. Există alte variante. Deşi n-am ucis, am fost soldat odată şi mi-ar fi plăcut să pot ucide. Iubesc mult prea mult viaţa pentru a fi un pacifist. Femeia ştie cât de profunde sunt sentimentele mele. Ştie cum te-ai folosit de mine. Îmi vei spune că şi ea s-a folosit de tine. Am auzit că bărbaţii rostesc astfel de vorbe murdare. Aşa o răsplăteşti, cu murdărie".

„Tăticule", am zis, „habar n-am despre ce vorbeşti. Sunt fiul tău. Mama a murit. Te-a iubit mult".

Frumoasă, solida lui faţă se congestiona; ochii lui, mai mici decât ai unui porc, tulburi ca flegma, priveau prin mine, totuşi spre mine, cu intenţii furioase. „Vrei", spuse el, şi fiecare cuvânt al lui se cutremura cu o supraîncărcătură de patimă, „să-ţi arunc cartea asta sfântă – cutia cu ciocolată – în faţă?" Am fugit.

În afara camerei, pe hol, m-am uitat în urmă şi l-am văzut cum, cu frumoasa lui faţă pătată, privind în golul spaţiului pe care-l ocupasem, cu un aer de satisfacţie absentă, lua o bomboană de ciocolată din cutie şi o vârî, cu hârtia cerată cu tot, în gură.

Cam în aceeaşi vreme din viaţa mea, doamna Harlow mă conduse, cu mâna tremurândă şi palma umedă, în subsolul ei. Soţii Harlow locuiesc la periferia oraşului, unde loturile de casă de doi acri sunt împădurite şi foarte scumpe, într-o clădire atât de modernă încât părea în întregime din sticlă şi unde nu puteai smulge, nevăzut, o îmbrăţişare. Tocmai ne sărutasem în spatele uşii şi mă pregăteam să plec, gura mea păstrând gustul de cafea cu care mă servise în mod ireproşabil pentru vizita mea ireproşabilă, ceva în legătură cu

aranjamentul floral al cercului de femei pentru duminica Rusaliilor sau alt pretext asemănător. Gura ei uimise petalele multor alte buze decât doar două şi multor alte limbi decât doar una. M-am topit şi-am îngheţat; subsolul era situat la poalele unei scări mochetate, podeaua acoperită cu un linoleum maroniu, zidurile cu lambriuri din pin, spaţiul mobilat cu obiecte tapisate cu piele artificială, o puzderie de jucării supradimensionate, mese de biliard late ca nişte fâşii de gazon şi ţinte pentru jocul de darts de un stat de om. O încăpere menită pentru hârjoana uriaşilor, îşi reînnoi sărutul pornit din gâtlej şi din izvorul fiinţei profunde producând alte petale de lingere şi atingere; mă simţeam pasiv ca şi cum aş fi dormit; peticele de îmbrăcăminte, mătase desprinsă din piele, îmi greblară degetele; stătea nudă în faţa mea. Era mai înaltă ca Alicia şi mai fragilă decât Jane;

păienjenişul de riduri de pe faţa ei nu se extindea; trupul îi era la fel de neted ca privirea. Doar ceva, o gropiţă anxioasă între osul iliac şi claviculă, trăda impresia că poate era un pic mai coaptă decât o fetiţă. Am lăsat-o să mă dezbrace aşa cum cineva ar face-o cu un manechin (butonul de la gulerul meu o problemă, ca întotdeauna) şi m-am simţit exaltat cu goliciunea ei în braţele mele. Însă nu avu loc nicio erecţie.

Asta constituia o experienţă atât de inedită încât abia dacă am avut eleganţa de-a apărea afectat. Probabil că energia şi nerăbdarea gesturilor ei nu mi-au lăsat spaţiul necesar emancipării; iar bicicleta de exerciţiu a soţului, plasată lângă tacurile de biliard, nu m-a ajutat în privinţa asta. Harlow era un diacon respectat încă din zilele de glorie ale predecesorului meu, un tip robust, membru în consiliu executiv al unei bănci, cu o putere formidabilă de a-şi menţine zâmbetul pentru o secundă decisivă, după care îşi arăta molarii de aur într-un răget de râs, te-am-avut. Eram mult prea conştient de vizibilitatea maşinii mele parcate în faţa casei, iar doamna

Harlow îmi părea prea fragilă, o copilă febrilă aflată în grija mea. Spre deosebire de Jane şi Alicia, Frankie era credincioasă, îmi ţinea penisul flasc în mână şi-mi spunea că sunt încântător. Iertăciunea ei şi felul în care îi cădea părul pe umerii goi de femeie preadamică a peşterilor a spulberat o capsulă indigestă în sinea mea. Mi-am simţit inima deşertându-se, în timp ce penisul atârna mut. În încăperea de deasupra noastră se auzi declicul unei maşinării. Dacă ar fi fost pasul lui Dumnezeu, n-ar mai fi existat scăpare din rătăcirea mea. Am căzut

în genunchi, un profesionist în privinţa asta, şi mi-am potrivit mâinile ca într-o rugă în faţa vulvei

— Bucle de culoarea cuprului, neînrudite cu pletele ei – şi i-am sărutat dosul uscat al mâinilor, după care le-am întors şi i-am sărutat palmele umede, umezeala lor şi imanenţa lacrimilor mele contopindu-se; luptându-mă cu făgăduinţele comice pe care le simţeam că mă încearcă, m-am îmbrăcat şi am plecat. De pe ultima treaptă, în dreptul pivniţei, m-am oprit şi am văzut-o pe Frankie Harlow în acea poză de aşteptare pierdută pe faţa ei, o înclinare gentilă a capului, pozând ca o fiinţă sălbatică care se scaldă în palida-i reflectare, cufundată în maroniul mochetei.

Afară, printre bujorii ofiliţi, am iuţit pasul pe caldarâm, cu acelaşi sentiment greoi, fierbinte şi bântuit, ca atunci când am părăsit casa de bătrâni a tatălui – sentimentul că sunt preţuit de foarte aproape, acut, că sunt preţuit de un Prădător a cărui izbândă va constitui un extaz, chiar şi pentru mine.

17

Bătrânul avusese dreptate; chiar mă învăluia un miros anume. Femeile îl detectau. Se îmbulzeau să fie sfătuite. Supraponderalele, neiubitele, brutalizatele, femeile brutale.

Unele aparţineau altor congregaţii; altele nici nu mergeau la vreo biserică. Poate avea de-a face cu timpuria vară suprarealistă a scandalului Watergate; tot ce era sigur se destrăma, se năruia. După-amiezile mele erau inundate de vizitatori. Telefonul începea să sune seara tocmai atunci când aţipeam sau dimineaţa când încă mai visam.

Ce aveau de spus aceste femei? în mare, că lumea făurită de bărbaţi nu li se mai potrivea. Pentru unele problema începuse să scârţâie în pantalonii bărbaţilor, pentru altele chiar în mintea lor. Unele se plângeau că îşi iubeau soţii mai mult decât le iubeau ei pe ele. Multe se plângeau de contrariul acestei situaţii; se contura o imagine curioasă a rasei soţilor, ca ştirbi, lipsiţi de şira spinării, monosilabici, lipicioşi ca textură şi mici ca mărime, surzi şi orbi – rasa uriaşilor mânuitori de topoare care conducea ţara devenea cea a unor maimuţe infantile în momentul în care intrau pe uşa casei. Chiar şi cei violenţi fizic – pălmuitorii, sfâşietorii de cămăşi de noapte – erau descrişi ca fiind în definitiv docili şi uşor de prostit, atât de obtuzi vizavi de esenţial încât deveneau pioni ai milei şi manipulării, în vreme ce multe

avuseseră amanţi, ceea ce persista în mintea lor nu era virilitatea iubitului, ci propria lor suferinţă feminină, magnific circumscrisă. Temătoare că le-aş putea bănui de frigiditate, femeile, relatând episoade de excitare sexuală, pretindeau, fără să recunoască meritul bărbaţilor, că acestea se datorau unor stimuli curioşi, neutri – un prunc care suge la sânul mamei, momentul decolării unui avion, vibraţiile maşinii de spălat vase în timp ce ele se sprijineau de chiuvetă. Alte femei se refereau chiar la imagini cinematografice înfăţişând alte femei – cel mai notabil film în acea vară era Ultimul Tangou cu Maria Schneider; Marlon Brando era dispreţuit pentru că îşi protejase cârcelul 1 în faţa camerei de filmat – deşi foarte puţine femei din clasa de mijloc şi adoratoare ale lui Iehova experimentaseră lesbianismul, însă o vagă apoteoză a surorităţii întru sensibilitate şi sentimente de vinovăţie şi a nu fi înţelese se făcea simţită, în cele mai multe cazuri prefigurându-se neclar, exact cum percepuse Columb Noua

Lume, de continent suspendat; mi se părea evident acum, în timp ce priveam la televizor, că şi banii, verzi sau aurii, percepând instinctiv lumina, şi banii o simţeau, fiindcă reclamele, cu invariabila lor eroină feminină, erau singurele pline de viaţă, în vreme ce sportul şi „suspansul" dintre reclame nu erau decât o umplutură derizorie, îndopând la întâmplare minţile masculine ale degeneraţilor merovingieni.

Era nevoie de patru sau cinci şedinţe pentru a ajunge la detalii sexuale; femeile care se expuneau cel mai mult din acest punct de vedere erau adesea cele care pretextau alte crize (moartea unui părinte, înstrăinarea unui copil). Când ieşeau la iveală aceste detalii, ele orbitau în jurul a ceea ce tânăra generaţie numea a „o lua sus". Cap şi inimă, limbă şi pizdă, gură şi pula – ce varietate uimitoare de melodii se compuneau pe această partitură cu atât de puţine note. Soţiile care o voiau sus de la soţii lor şi n-o luau, soţiile care o luau şi o urau, soţiile cărora nu le păsa dacă o luau atât timp cât nu trebuia s-o dea, soţiile cărora le plăcea atât de mult s-o ia sus încât clitorisul lor părea să fie, asemenea feţelor pistruiate din filmele mute, în fundul gâtului. Cumva, printre aceste juxtapuneri şi violentul lor „efect", devenea circumscris un mister american, având de-a face cu a şti, cu acceptarea trupului şi a sufletului, cu recuperarea unor lucruri pierdute prin traversarea Atlanticului, cu un fel de fior viral faţă de lipsa de demnitate a

încarnării, cu o monstruoasă şi superbă realizare a celuilalt pe care organele genitale ale bărbaţilor şi femeilor îl cunosc atunci când se întâlnesc. Nu ştiu. Poate şi propria mea deschidere, analizată exhaustiv înainte în conexiune cu zona inferioară a stranelor, de a „o da jos", era ceea ce adulmecau sărmanele mele femei. Sau poate chiar ambiguitatea tradiţională a unui preot, cu veşmintele lui foşnitoare şi predici antistoice despre durerile şi nevoile şi bolile noastre, e ceea ce le incita. Deoarece zeflemitorii au dreptate, religia noastră e una potrivită pentru femei şi sclavi.

Note:

1 Cârcel, zgârci, zgârcit, alege, Ms. P. (n.a.)

Iar eu, ce am spus sau am îndrăznit să strig, în mijlocul acestei furtuni de femei nemulţumite? Că mariajul e un sacrament şi nu un contract convenabil. Că partenerul, asemenea ţării în care ne-am născut şi a părinţilor din care ne-am născut, este un dat; că datoria noastră nu e să iubim ceea ce ar putea fi, ci ceea ce este dat. Iar credinţa noastră insistă, în cea mai scandaloasă şi mai urâtă şi mai lipsită de verosimilitate frază a crezului său, că noi şi trupurile noastre sunt una;

că nimic mai galvanizator decât învierea celor morţi nu ne va mântui spiritele întru eternitate; că de aceea, mai puţin în ceea ce priveşte durerea fizică (şi violarea anală, despre care probabil am prejudecăţi politice), n-ar trebui să înfierăm ca nişte eretici (şi ce mamă de bătaie şi-au tras unul altuia sfinţii părinţi pe chestia asta!) trupul şi pornirile sale întunecate. Că trupul nostru ne percepe dintr-un ochi de ceaţă; însă suntem chiar noi, reflectarea noastră. Că cererea de prunci nu mai este ce fusese odată, deşi inerţia evolutivă menţine orgasmul ca pe o mită. Că drepturile femeilor nu pot fi redactate ca o copie simetrică a celor bărbăteşti, nici ca inversare a nedreptăţilor bărbaţilor. Că, deseori, problema cea mai mare e comunicarea. Că suntem cu toţii pescari în întuneric, în furtuna de simţuri şi evenimente nebuneşti, iar după smucitura de la celălalt capăt firul trebuie bobinat cu răbdare, cu vârfuri de degete sensibilizate de glaspapirul unei credinţe abrazive. Şi Cerul ştie câte alte astfel de chestii nu întru totul nefolositoare.

Şi m-am culcat cu câteva, ca o formă de ajutorare. Mai puţine, cu siguranţă, decât pretind zvonurile din parohie sau s-ar putea crede după scandalul scăpat de sub control. Dar adolescenta mireasă cu gura

mânjită de plâns, care n-avusese un orgasm niciodată, şi divorţata palidă, care patina dintr-un orgasm într-altul, şi cvasi-călugăriţa înnebunită după liturghie şi Prezenţă şi tot ceea ce pulsează în cele sfinte, toate m-au implorat să le ating, deşi asta mă secătuia de puteri; iar altele păreau, din descrierea vieţii lor private, atât de complementare propriei mele forme secrete, încât ne îmbinam firesc, ca două petice de puzzle. Odată ce aversiunea unei astfel de folosinţe se atenua, biserica, pustie în aceste nesfârşite după-amiezi, devenea un sălaş liniştit şi o comoară de unghere tihnite; camera veşmintelor, mirosind a haine curate şi hârtie veche; salteluţele pentru copiii şcolii de duminică; salonul femeilor, cu covor persan şi zăvor la uşă;

cabinetul meu cu sofaua din păr de cal, dătătoare de strănuturi. N-am încercat cu nicio parteneră s-o facem în naos sau în strane; dar am fost şocat la început cât de lipsite de aere erau aceste femei seducătoare când cotrobăiau după scrotul adăpostit de sacerdot, cât de intuitivă religios era percepţia lor despre sex, sumară şi improvizată după caz. Unde era vinovăţia lor? Duminica următoare veneau la slujbă cu feţe curate şi ascultau pătrunse Cuvântul. Acolo unde eu resimţeam o groaznică prăpastie, pentru ele era un continuu.

Binecuvântate fie ele toate. M-au scos afară din sălbăticia în care nu ştiam că actele noastre, fiecare, sunt un omagiu;

doar mobila variază. Bisericile sunt spirale şi domuri; predicăm ba aici, ba acolo. Există o grandoare, o încrâncenare de voog şi de ameţitoare altitudine în actul de a plasa simbolul comuniunii între buzele întredeschise ale unei guri care, cu câteva zile în urmă, în aceeaşi săptămână al cărei sabat îl celebram acum, primise sămânţa ejacuiată gâlgâitor.

Ce altceva am învăţat în această vară fierbinte a preoţiei mele? Că adulterul nu constă într-o singură specie, ci în mai multe. Adulterul celor proaspăt căsătoriţi e un dezastru înaripat, un Phoenix cu cenuşă fierbinte, revelaţia că ai ales prost, că ai comis o greşeală pe care va trebui s-o digeri toată viaţa. Ajutor, ajutor, încă nu e prea târziu, pruncii abia dacă îşi cunosc tatăl, cadourile de la nuntă sunt încă neprihănite, greşeala poate fi corectată, un alt partener poate fi ales, iar universul ca balaur poate fi răpus1. Omoruri, răpiri şi alte fantasme împroaşcă ziarele de scandal izbucnind din habitatul tulbure al acestei specii. Adulterul celor căsătoriţi şi fără de speranţă, cuplurile în jur de treizeci de ani, cu copii care cresc încet şi un credit ipotecar care scade

la fel de încet, e o creatură mult mai nesimţitoare şi mai domestică, un animal de povară, fiindcă acest adulter serveşte ideii de a face tolerabil inalterabilul. Flirtul de la petrecerea organizată pentru scopuri caritabile, invitaţia la o masă de prânz lansată prin telefonul companiei, idila din motel, conştientă de scurgerea timpului în pauza de masă, scrisorile furişate, certurile dureroase şi raţionale – acestea sunt rituri matrimoniale, vacanţe ale durerii, însă, emoţionant, deseori neînţelese ca atare de către participanţii care se biciuiesc cu propria vinovăţie în timp ce îşi împovărează trupurile unii cu alţii, asemenea sacilor de nisip stivuiţi împotriva inundaţiilor. Adulterul celor care au trecut de patruzeci recuperează o certă lejeritate, o timiditate de ogar şi un luciu de pene de păun. Copii pleacă în lume; părinţii mor; banii se împuţinează; nimic nu mai e atât de greu ca altă dată. Separarea se produce capricios (ultima farfurioară de desert spartă, ultima arsură a fotoliului indusă de trabuc) sau căsătoria e prelungită prin capitulare. Se decide cursa dintre libertate şi epuizare. Iar apoi, într-un sens religios, nu mai e vorba de adulter, aşa cum nu există între copiii de şcoală sau între sclavi, sau între cei neînchipuit de bogaţi.

Bătând aceste fraze la maşina de scris, simt că mă îndurerează, îmi pierd controlul. Generalizările aparţin diavolului;

specificitatea Domnului. Tufa pubiană a lui Frankie Harlow era cârlionţată şi arămie şi nesfârşit de amuzantă de scărmănat. Mi se încâlceau genele în pământul sârmos, încercând să disting un orizont al senzaţiei minimale, între scânteierile de cupru mi se părea că plutesc printre stele. Suspina de departe şi încerca să mă atragă lăuntric. După ce am eşuat în subsolul ei, m-am gândit s-o posed aici, în podul parohial, unde lumina lichidă a unei lucarne turna viaţă în ieslele şi scenele cu naşterea Domnului miniaturale, în coroanele magilor şi ciomegele ciobanilor, în mobila altarului victorian şi bibliile căptuşite care nu mai era bătucite de popii denunţători din prima administraţie Roosevelt, în palmierii de placaj şi templele din mucava. Am furat nişte perne de pluş de pe o băncuţă gotică şi un cearşaf în care era învelit un vitraliu scos din funcţiune de o renovare, încropindu-ne un alcov. Sublimă printre placaje şi plastic, plină de viaţă, m-a umplut cu încântare. Era mult prea delicată, închizându-mi ochii, mângâiaţi de buclele cristaline ale ruşinii ei, am reuşit să induc acea tărie apoplectică care fecundează lumea, dar când mi-am rearanjat desaga de oase, piele şi măruntaie, în aşa fel încât să ne

împreunăm privirile, iar organele genitale să-şi facă treaba rutinieră, viziunea chipului luminat de lumina cerului (buza superioară arcuită în aşteptare, o bijuterie de umezeală în adâncitura în care dinţii ei întâlneau gingia) se răsfrânse asupra inimii mele cu luminoasă umanitate, iar bărbăţia se scurse din mine. Am plâns amândoi pentru mine, ea dorindu-mi să reuşesc, îndrăgindu-mă şi mai aprig pentru neputinţa mea; şi această dorinţă a ei va cimenta şi mai mult bariera cu care mă confruntam în această stranie poveste de seducţie.

Şi, vorbind de seducţie, dragă cititorule, simt că atenţia-ţi rătăceşte; buclele nepângărite ale doamnei Harlow îţi mângâie ademenitor ochii somnoroşi, însă acea barieră care-mi bara dorinţa de a o satisface, în ultimul anotimp al rătăcirii mele, era vâna vie din mine. Am plâns amândoi, pântecul ei nefutut devenind un zid al plângerii, mâinile ei iertătoare îmi masau ceafa, iar eu îmi salutam impotenţa ca pe un supravieţuitor al credinţei din mine, o oază de puritate în marea de concupiscenţă, de modernitate contrafăcută, de industrie a adulterului, această moarte animată.

Exagerez. ia-o mai încet, îmi spun zi de zi. Zilele se contopesc aici. Noaptea, cerul e liliachiu. Calea Lactee un balaur.

Nu-mi mai e dor de frunze. Indignarea mea se topeşte. Personajele mele se înceţoşează. Ştiu că te rogi pentru mine, domnişoară Prynne.

18

Toamna aduce cu ea, în acele sectoare rectangulare ale pământului sparte în mijloc de lacuri unduitoare, noţiuni de eliberare şi noi începuturi, îmbufnarea Aliciei îmi otrăvise sufletul îndeajuns. M-a certat: „Tom, ai dat buzna cu Dumnezeu cu voi şi ai întins-o înainte ca eu să termin prima jumătate din piesa lui Charpentier!”

„Chiar?” Eram năuc de atâtea şedinţe de duhovnicie parohială şi nu-mi cădea bine să mi se evidenţieze momentele de confuzie, aşa cum unei femei de vârsta a doua nu-i cade bine oglinda. „A fost acea tăcere”, am protestat eu.

„A fost o pauză în doi timpi”, zise ea, foindu-se în roba ei şi lovind cu piciorul mocheta care înăbuşea orice zgomot. „Mai era încă o parte din Kyrie, cu un duet înregistrat pentru care Julie şi Sue au lucrat ore întregi!”

Incapabil, în confuzia mea, să mă raportez la vreun gen de eufonie am zis: „Lasă-le pe Julie şi Sue în…”

„Nu şi pe ele”, zise Alicia, încreţindu-şi acru gura, amintindu-mi de dulceaţa pierdută.

Am considerat remarca ei ca fiind de prost gust; exista o agresivitate de prost gust în această persoană bondoacă.

Comparată cu pielea de mătase a lui Frankie, a ei era ca o pânză de sac. Avea talia groasă; şi era fonfăită. I-am sus:

„Te-am rugat şi înainte, muzica trebuie să fie subliminală.

Casetofoane, triluri de trompetă, chitare, amin-uri în şapte părţi, faci un slalom prin întreaga predică. La toată lumea i se face friptura scrum în cuptor până când ne dai voie să ieşim de la concertul tău”.

„Tu spui asta sau doamna Harlow?”

„Eu, mersi”.

„Tom, te-ai gândit vreodată că nu fac decât să te protejez?”

„De ce? Cum?” O undă de teamă persista în diagnosticul ei; era într-adevăr vorba de o maladie, faptul că mă cunoştea atât de bine. Zilele noastre radioase deveniseră dâre de bariu în mine.

„Prin multă muzică. De tine, ca să nu te dai în spectacol.

Eşti dezlănţuit zilele astea”.

„E noul meu stil evanghelic”.

Mă privi drept în piept cu ochi de sticlă. „Te îndrepţi spre marginea prăpastiei, Tom”.

„Nu mă speria. Parcă o aud pe nevastă-mea”.

Clipi şi se domoli puţin. „Aşa evoluăm noi”, zise ea.

„Care noi?”

Îşi muşcă buzele, zise: „Ştii. Noi, părăsitele”, apoi, absurd, femeiuşcă îşi lăsă ochii înroşiţi, de iepuroaică, să se umple de lacrimi.

Lacrimile ei, aici, în această biserică (lacrimi naosale), mă indispuseră. Veseliţi-vă întru Domnul, totdeauna; şi iarăşi vă spui, Veseliţi-vă. Am zis cu ipocrizie mieroasă:

„Poate o să fii mai fericită cântând în altă biserică”.

Nu se putea opri din a mă fixa şi nu se putea opri din plânsul stupid; în roba ei albă părea o doctoriţă care vede ce e mai rău în fluoroscopul meu, poticnindu-se, înecându-se cu diagnosticul. „Poate că da”, e tot ce îngăimă Alicia; îşi trase roba de pe ea şi o luă la goană printre strane, trăgând cumva după ea, într-o iluzie născută din oboseala care-mi intrase în oase, trăgând întreaga biserică după ea – grinzi, căpriori, strane, mochetă, ziduri şi ferestre, smulse ca o icoană pictată pe-o basma după ea, pe uşă, în albastrul de-afară, spre maşina

ei, o Vega sângerie. Vechea ei căruţă neagră ca tuciul îşi ronfăise transmisia şi murise – o pedeapsă pe măsură pentru toate nopţile când priveliştea ei, dovada vizibilă a unor fapte invizibile, îmi transmisese atâta agonie.

Ned Bork şi cu mine ne târâsem împreună spre o paritate stranie. Judecăţile lui se extinseră în toate domeniile care mie îmi apăreau ca imateriale: el şi secretara1 concepeau buletinul parohial informativ în fiecare joi, el şi grupul tinerilor organizau acţiuni de spălare a maşinilor spre beneficiul unui spital nord-vietnamez, el fiind preferat de mai multe familii să ţină predica de rămas bunf pentru cei dragi decedaţi. Bork a aranjat pentru două familii din parohie să adopte copii negri, autobuze întregi de urlători din ghetou soseau din când în când să se scalde în lacul local sub egida lui apostolică, iar o dată sau de două ori pe săptămână mergea la tribunal să „fie lângă" vreun zvelt copil din flori arestat pentru că vindea haşiş sau lângă vreun puşti înapoiat cultural şi iubitor de bere care fusese prins urinând în tocul pistolului vreunui poliţai. Organiza meciuri de volei pentru tinerii căsătoriţi şi pentru cei desperecheaţi (să-i ţină departe de ciudaţi şi de barurile dubioase), dominând fiecare partidă cu părul săltăreţ de pe faţa lui şi cu tricoul blazonat cu (jur) Jesus Christ Superstar. Probabil organiza şi şedinţe de spiritism, mai ştii… Unele griuri au apărut în barba lui de când se băgase ucenic la vrăjitoarea mea şi chiar am trăit un fel de satisfacţie să aud că în predicile lui numărul de „aşa

Note:

1 Miss Froth cu părul alb; scuze, credeam că aţi făcut deja cunoştinţă. Avea eficienţa ta, domnişoară Prynne, dar nu robusteţea ta. (n.a.)

2 Cum ar fi asta pentru uter/mormânt, viaţă-n moarte, etc.?

Sau poate vreau să spun că stârvul, refuzându-mi serviciul, e o lămâie, (n.a.)

să ştiţi" şi de proto-mituri jungiene se redusese, însă crescuse afinitatea lui pentru Cuvânt şi cuvinte, tărăgănarea snoabă din voce i se modulase într-un entuziasm nazal care zbura din gura lui cu determinarea confidentă a bisericii noastre; în tăcerea care învăluia congregaţia am detectat o scânteie sau două de nedorită atenţie din parte a sponsorilor şi bancherilor mei, o uşoară intenţie de a-l asculta. Ned le apărea ca o nouă creatură. Americanii au fost programaţi să

respecte noul, indiferent de preţ. Dualitatea lui Ned, credeam, începea să devină vizibilă în lumina noii lui încrederi de sine, mai puţin dosnică, un fel de port şi purtare rococo preţios-pretenţioasă. Potens devenea ens. Mizerabilul meu exemplu heterosexual s-ar putea să-l fi ajutat în această privinţă. Noua maşină a Aliciei, de culoarea rodiei sub lumina sulfuroasă a felinarului de stradă, apărea şi ea pe trotuarul din faţa casei lui, dar nu aşa de des, şi mi i-am imaginat discutând, desculţi, prin perdeaua acelui fumigant desexualizant numit iarbă. Despre ce-or fi vorbind? Despre mine, mi-am imaginat şi-am adormit buştean.

„Ned, ai un minut?"

„Fireşte, dragă rectore".

„Vreau să zic că nu vreau să te reţin dacă trebuie să te duci la închisoare şi să eliberezi pe cauţiune pe unul din acei propovăduitori ai lui Iisus, tămăduitorii fără autorizaţie". M-am gândit că e mai bine dacă vorbeam aşa; adevărul dublat de iubire, prescris de Sf. Pavel, într-o proporţie de 3 la l pentru motoarele normale.

Dinţii subţiri a lui Ned se dezveliră sub barbă. „Nici eu", zâmbi el, „nu vreau să te reţin de la a consilia o bravă gospodină cum să-şi omoare soţul. Sau de ce s-o facă".

Mi-am dres vocea în manieră prezbiteriană.

„Şi Alicia, ce simţi faţă de ea?"

Dinţii se ascunseră. „O prietenă", zise Ned.

Am zis: „Văd asta de la fereastra dormitorului meu. Însă inter cathedra, ca parte integrantă a serviciului divin. Ai avea ceva de obiectat dacă am lăsa-o să plece spre altă parohie?"

Fiara snoabă reapăru, clericul dispăru momentan din rasa sa. „De ce-ai vrea să concediezi o tipă blondă atât de drăguţă?" Ochii lui, de un verde-cenuşiu, începură să scânteieze în timp ce creierul său încerca să calculeze care era politica mea sexuală, iar răspunsul deveni destul de aproximativ pentru a-i conferi un regretabil ton deplasat.

L-am iertat. Am zis, fără să mint: „Prea se simte ca acasă dincolo de altar. Fiecare duminică devine un festival Bach.

Am încercat să vorbesc cu ea, dar fugile ei se bulucesc fără noimă. Nu e doar părerea mea. Mi-au mai spus-o şi alţii. E

unul din acele cazuri de" – şi nu m-am putut abţine să nu râd – „deranj sonor".

Un zâmbet subţire veni ca răspuns. Ochii lui urmăreau din nou calculele minţii şi o replică voioasă ţâşni numaidecât. „Dacă asta crezi",

spuse Ned. „E decizia ta”.

„Natural, mi-ar plăcea să fie decizia noastră. Hai să lăsăm la o parte consideraţiile personale. Alicia va supravieţui, dă şi lecţii, cu siguranţă va fi angajată de altă biserică, iar fostul ei soţ îi trimite mereu câte ceva. Responsabilitatea noastră aici e faţă de congregaţia care participă la slujbă în speranţa de a auzi cuvântul lui Dumnezeu”.

Zise el, doar amabil evaziv: „De fapt am asistat la slujbe când se renunţase la muzică. Dar tu mai mult reciţi decât intonezi. Se percep mari pauze dinamice. Momente care pot impresiona fiinţa interioară”.

„Da, nu e nimic nou în asta. Dar repet, ai avea ceva împotrivă dacă îi comunic Aliciei decizia? O voi face eu însumi, desigur”.

„Nu, deloc”, mormăi Ned. „Şi eu cred că s-a cam răsuflat”. Calculele erau definitivate în ochii lui; îmi propuse cu şireată modestie: „Dacă vrei alt organist, am pe cineva care te-ar putea interesa”.

„Femeie?”

„O, Dumnezeule, nu!” Acum, Ned al meu luă iniţiativa, hohotind; acolo unde barba lui se rărise obrajii îi zvâcniră stacojiu. „Bărbat! Un individ foarte serios. Necăsătorit.

Foarte sensibil”.

„Atât de sensibil? Ce sentimente are faţă de biserică?”

„O adoră. Şi ca doctrină”, zise Ned, fiind o plăcere să-l vezi atât de animat. „Donald e în mod hotărât la dreapta

Domnului nostru, Mântuitorul Iisus Hristos!”

„Ned şi cu mine am hotărât s-o lăsăm pe Alicia să plece de la noi”, i-am spus lui Jane în treacăt, ca un fel de reflecţie minoră, în timp ce mă ridicam, inocent, de la masa de prânz pe care o pregătise pentru mine.

Când eram doar noi doi, luam prânzul la masa din bucătărie; Jane se întoarse din dreptul chiuvetei, cu faţa ei albă şi tensionată, parcă molipsită prin contemplare de emailul chiuvetei şi, cu farfuria pe care o usca lucind ca un scut, se îndreptă spre mine cu pasul unei armate de femei. „O

concediezi pentru că s-a culcat cu tine?”

„Nici gând. Pentru că are o trâmbiţă asurzitoare. Faptul că s-a culcat cu mine a fost în avantajul ei. Dar n-o mai face. Într-un fel a ajuns ca tine în privinţa asta”.

„Rahat”, spuse buna mea soţie, o expresie pe care o împrumutase de la copii sau din talk-show-urile feministe. „Cred că fac

eforturi eroice doar ca să locuiesc sub acelaşi acoperiş cu tine şi să mă port civilizat în lume după toate astea".

„Care toate astea?"

„Toate ale talei" Jane şi cu mine nu ne exteriorizam niciodată furia. Sufeream neplăcerile tacit, încă din zilele mângâierilor fără zgomote de deasupra cabinetului tatălui ei; am simţit că se lepăda de stilul nostru matrimonial şi

m-am simţit exaltat. „E prea mult", continuă ea, „nu-i vei face una ca asta acelei femei, Tom. Stă în casa aceea îngrozitoare, zbătându-se să-şi crească copii, iar tu nu poţi să-i faci una ca asta".

„De ce nu pot?" Pur şi simplu voiam să ştiu; după cum am mai spus, Jane e bună, iar bunătatea ştie.

Dar ea o luă ca pe o împotrivire. Cuvintele ei ieşiră cu o nouă sonoritate, ascuţite şi iuţite, de parcă repezea nişte mesaje printr-un telegraf pe cale de defectare. „Pentru că toată lumea se va întreba de ce, iar tu nu-ţi poţi permite una ca asta. Pentru că e vorba de un egoism malefic. Pentru că va genera unele consecinţe extrem de distructive".

„De exemplu?"

„De exemplu asta", zise Jane, lăsând să-i scape farfuria din mână; se sparse; după cioburile mai mari răspândite pe linoleum mi-am dat seama că era vorba de o farfurie din setul roz al mamei, Royal Bristol, farfurii ale căror margini decorate cu arabescuri complicate le urmărisem şi le descifrasem în timpul meselor plictisitoare organizate de părinţii mei, până când acestea mi se înfăţişau ochilor ca însăşi matricea eternităţii.

Întrevederea cu Alicia n-a fost deloc dificilă. Casa ei şi lumina după-amiezii îmi generau plăcute asociaţii, aşa încât aproape cântam textul pe care i-l voi fi spus şi, odată înăuntru, m-am lăsat în fotoliu, copleşit de moleşeală. Copiii nu se întorseseră de la şcoală. M-a întâmpinat surprinsă, dar m-a condus înăuntru cu bunăvoinţă; dacă mă gândesc, acum, poate îşi închipuise că mă dădusem pe brazdă, că nu puteam să trăiesc fără ea şi că o părăseam pe Jane. Alicia tocmai vopsise lemnăria din camera fetiţei. Purta nişte blugi subţiaţi ca foiţa pe fiecare fesă şi o cămaşă bărbătească (a cui?) în dungi, iar pe cap avea legat un batic pepit; dădu la o parte cu dosul mâinii o şuviţă de păr rebelă, iar gestul acesta activă un miros de terebentină. Se lepăda cu greu de acel aer plăcut, de intensă uitare de sine a unei femei care

muncește fără să fie conștientă de acea grație; oh, Doamne! Fiecare secundă fermecată a ținutei ei mă presa tot mai tare pe creier spre a uita de ce venisem. O coLoană diagonală de praf traversa camera ca un martor anxios al mișcării browniene. Nesigură.

Alicia îmi oferi cafea sau sherry. În zilele, încă nedate uitării, când veneam să facem dragoste, portughez rose era servit în pat. Intenționase să mă îngrașe puțin, eram mult prea slab. M-am foit năzuros în fotoliu, refuzând orice tratație și am zis: „Cum ți-ar plăcea să-ți ieși din obiceiuri?"

„S-ar putea să-mi placă", zise Alicia, cocoțându-se lângă mine pe un scaun înalt, genunchii ei aproape străpungând materialul ros.

„Ai observat", am întrebat, „că în ultima vreme nu ne mai înțelegem deloc?" Deasupra capului ei (baticul eclipsând totul, în afara unei șuvițe de păr aprinse de soare) puteam vedea, într-un unghi mai plat decât cel din dormitorul ei, printre frânghiile de uscat rufe din curte, un camion cu butelii parcat pe alee.

„Am observat", zise ea, „și am ajuns la concluzia că poate ai dreptate; am fost mult prea ambițioasă. O să mă rezum la câteva melodii clasice. Va fi mai puțin stresant și pentru mine".

Cât de minunat își juca rolul de organistă cu amanta zăvorâtă înăuntru, sufocată, nerăbdătoare să fie eliberată, dacă aș fi putut produce cheia fermecată. „Nu", am zis, „nu", tărăgănându-l afectat și întinzându-mi din nou picioarele cu acea degajare somnolentă, „Cred că ambiția ta e merituoasă, ești foarte talentată, iar muzica minunată, și în loc să-ți alterezi stilul cred că ar fi mai bine dacă te-ai angaja la altă biserică".

S-a sucit pe scaun, strângându-și genunchii, dar niciun alt semn de disconfort. „Crezi că ar fi mai bine", repetă ea, gura ei strânsă puțin într-o parte, de parcă ar fi mestecat gumă.

„Nu-i că-ți pare bine? Nu va mai trebui să mă suporți terorizându-mi congregația. Nu va mai trebui să ai de-a face cu un prelat atât de afon încât să-ți întrerupă concertul ori de câte ori e o pauză în doi timpi. Nu va mai trebui să-ți amintești", m-am aventurat cu alt ton, „de noi doi".

„Nu mă deranja asta", zise ea. „Nu mă deranja să-mi amintesc", își îndepărtă părul de la tâmple și mă privi în ochi. „Deci sunt concediată".

„Ned și cu mine am fost de acord că așa e cel mai bine pentru

biserică”.

„Ned a fost de acord?” Mi-a întrerupt gândul la declaraţiile pe care le intenţionam vizavi de bonificaţia cuvenită şi despre perioada interimară următoare. „Iar diaconii?”

Întrebă ea. „Nu trebuie să aprobe şi ei?”

Am dat din cap. Gestul meu păru să plutească fără de mine şi se cantona pe tavan, nemaiputându-mi lua ochii de-acolo.

„O formalitate”, am zis. „La următoarea întrunire”.

Alicia se ridică în picioare. Bărbia sus. Cămaşa îi atârna obraznic direct de pe sâni. M-am gândit să mă ridic şi eu, deşi plănuisem să continui conversaţia, să speculez asupra viitorului nostru, să depanăm amintiri. Mi-am simţit trupul de plumb, ca un soare târziu. „Mersi, Tom”, îmi spuse ea şi mi-am dat seama că mintea ei se mutase la vopsitul din camera de sus, „pentru că m-ai anunţat personal. Că n-ai trimis o scrisoare sau că nu mi-ai telefonat să-mi comunici asta”.

Mi s-a părut că vorbeşte sincer. M-am gândit că făcusem bine venind aici, riscând o scenă care, mulţumesc lui

Dumnezeu, nu se produsese. Eram la fel de plin de iluzii ca raza de lumină cu praful brownian. Mă gândeam dacă ar fi putut fi considerată drept neatenţie din partea mea să nu încerc să-i dau un sărut prietenesc de despărţire. Nimic din atitudinea ei nu mă încuraja s-o fac, aşa că, în loc de asta, m-am aplecat puţin (la vremea vechilor noastre despărţiri ea era întotdeauna deasupra mea), „Sper să realizezi că răul de-acum e spre binele de mai târziu, nu-i aşa?”

„Sigur, voi realiza asta”, zise ea, „deşi în momentul ăsta” – zâmbetul ei era încurajator – „nu mă pot stăpâni să nu văd decât răul”.

Dincolo de umărul ei am văzut un covoraş oval; aş fi vrut să mă ghemuiesc pe podeaua călduţă, ca o pisică. Să fi încercat asta? îmi amintesc că ea a ridicat mâna de parcă ar fi vrut să mă menţin vertical. „Du-te, Tom. Nu mai spune nimic. Mă descurc eu”.

Sau ceva în genul ăsta. Când am ieşit afară, unde, prin contrast, era rece ca apa unui lac, uşa se închise în urma mea

(zăvorâtă) şi am resimţit o dezorientare premonitorie, asemenea unui om al cărui portmoneu i-a fost furat din buzunarul de la spate, însă căruia, la început, îi lipseşte doar în subconştient greutatea familiară din buzunar.

19

Ne-am gândit că poate ar fi mai uşor la un motel. Toată luna

august, Frankie şi cu mine am petrecut-o cu familia ei într-o staţiune cam friguroasă, undeva în nord, jucându-ne cu mingea sau vâslind într-un canoe printre maluri străjuite de pini lugubri, hrănind ţânţarii cu nectarul din venele ei, admirând îndemânarea de balaur a lui Harlow de a da foc cărbunilor. Septembrie a fost diluat de întoarcerea copiilor la şcoală, octombrie de furtuna mea cu Alicia şi oricum vechea dietă fericită de pupături interminabile şi multe scurte intermezzo-uri sexuale se transformase în raţii de înfometare odată cu această nouă, intimidantă iubire specială.

Aveam nevoie de mai mult timp, dacă nu de eternitate. Am stabilit o întâlnire amoroasă în preajma Sărbătorii tuturor sfinţilor. Din moment ce chiar şi în afara oraşului puteam fi recunoscut (de ruda vreunui îngropat, de vreun fost elev al şcolii de duminică, de cine ştie ce renegat al bisericii care putea să-mi poarte pică din pricina a cine ştie ce banchet ecumenic din trecut), Frankie a avut iniţiativa nesofisticată de a ne înregistra la recepţie şi a primi o cheie pentru o cameră de motel; a ieşit din OFICIU (ORIFICIU citeam eu), deasupra căruia pâlpâia intermitent un bec roşu, în ţinuta ei de duminică, demnă şi sigură pe ea, de parcă ar fi ieşit de la utrenie după ce îşi lăsase contribuţia în cutia milei. S-a suit la volanul maşinii ei (pe sărmanul meu Dart îl abandonasem în mijlocul mării de tinichea a parcării unui complex comercial) şi am parcurs mica distanţă, cât o lovitură de crosă spre gaura de golf (ţineţi încheieturile mâinilor ţepene!), până la uşa cu numărul alocat nouă. Repede, repede, şi nu uita punga de hârtie cu prânzul nostru, vin, furculiţe şi linguriţe de plastic, picnic la umbră, obiceiuri bucolice resuscitate.

Camera era diferită de cea de acum în aspectele accidentale, nu în esenţă. Avea un pat mare, o baie luminoasă, un scrin gol, chiar două scrinuri, draperii grele care puteau fi trase, un coş de gunoi în care să aruncăm cojile de mandarine, o oglindă în care să ne admirăm pielea nudă. Aveam tot ce ne trebuia; eram ca nişte astronauţi; eram mai mult decât întreaga lume.

Frankie, într-una din acele iluzii spaţiale a căror victimă căzusem în ultima vreme, părea să umple camera cu delicateţea ei aşa cum un păianjen umple camera cu filamente;

se mişca de colo-colo, aranjând pungile şi gentile, împăturindu-şi haina şi lăsând la vedere o rochie neagră atât de simplă şi de ştiiată şi perfect aleasă pentru momentele din motel încât mi-a

venit să plâng descheind-o şi rulându-i moliciunea în sus, atâta doar că era prea devreme să plâng dacă impotenţa mea urma să fie din nou demonstrată. Pantofii ei negri cu toc înalt, picioarele în ciorapi, cu tocurile afundate în mochetă (atât de copilăroase în supleţea lor, şi copilărească apăsarea mâinilor pe creştetul meu ca rezemătoare, în timp ce-i trăgeam pantofii din picioare; anii se buluceau departe între mine şi vremea când fetele din şcoala primară mă trăgeau de păr, când aveam păr, în timpul pauzei mari, departe de bomboanele de staniol şi de oamenii de zăpadă decupaţi şi lipiţi de ferestre, când nimeni nu ne spusese că Iisus nu s-a născut chiar într-o zi cu nămeţi de zăpadă), picioarele acum nude, după ce m-am întins spre talia ei să-i trag jos ciorapii, atât de transparenţi pe ea, însă întunecaţi apoi, zăcând băltiţi la picioarele ei care sclipeau în timpul mersului, fiecare oscior un giuvaier, degetuţele trandafirii; era minunată în fiecare etapă a dezbrăcării, minunată în rochia ei, minunată fără de rochie, minunat colierul şi brătările şi ceasul de mână pe care le dădu jos fără să mă consulte, minunată şi aproape-băiat, fără sutien, doar în chiloţei, o mignonette îmbrăcată corespunzător pentru o plajă din St. Tropez, iar aceşti chiloţei (înfrumuseţaţi cu un volănaş şi delicate imprimeuri florale)

scoşi dezinvolt, minunat înveşmântată numai în blăniţa pubiană şi unghiuţe.

Stătea în picioare, amuzată, privindu-se peste umăr în oglindă, aşteptându-mă să fac vreo mişcare. Dezbrăcându-mă mult mai rapid, mi-am dat seama că expresia ei nesigura şi totodată îngăduitoare, ca atunci când mânuieşti un obiect fragil, nu avea de-a face cu ea şi goliciunea ei, pe care doar admiraţia mea o scotea din obişnuit pentru ea, ci cu mine, meditând dacă aş fi reuşit în această intimitate perfectă şi achitată să străpung coroniţa ei glorioasă şi s-o regulez. Simţindu-i îndoiala, neputinţa dospi atingând dimensiuni familiare insurmontabile.

Ne-am întins amândoi, ne-am jucat, ne-am tachinat unul pe celălalt; am mângâiat-o şi m-am lăsat mângâiat, iar apoi, refuzând obstinat rolul de erou, i-am procurat un orgasm cu faţa între coapsele ei. Ca o tigroaică, cu uitare de sine, se abandonă acelor spasme finale! Eram satisfăcut. Am mâncat. Vinul fusese deja consumat pe jumătate. Orele noastre furate se topeau. M-am gândit să-i explic.

„Nu pot decât să mă gândesc", am zis, „că are de-a face cu faptul

că eşti atât de bisericoasă”.

„Dar…” se împotrivi ea cu delicateţe.

„… Celelalte? Jane şi Alicia? Jane nu crede în Dumnezeu, crede în Bine. Alicia chiar mai puţin. Ei îi plac bărbaţii şi muzica, bugetul ei spiritual se reduce la atât”.

„Iar eu sunt”, întrebă Frankie, pierzându-şi delicateţea.

„Singura care…?”

„Nu tocmai”. Melancolia şi experienţele accidentale nu voiam să le divulg, nici chiar ei. Dreptul inalienabil la confidenţialitate terapeutică. „Dar chiar dacă o femeie este o membră serioasă a bisericii, ea nu întruchipează credinţa ca tine. Tu pari cu totul transfigurată. Ca atunci când mă priveai prin voalul tău”.

„Acum nu-l am”, spuse ea, şi muşcă dintr-un fursec, cu zâmbet cu tot. „Şi chiar sunt” – palma căuş sub bărbie pentru a prinde firimiturile, să nu murdărească cearşaful – „transfigurată?”

„Aşa cred. Tu crezi cu adevărat în Dumnezeu, Tatăl Atotputernic, făuritorul Cerului şi Pământului?”

Roşi, iar vocea ei, cât de modestă posibil, articula: „Da”.

O furie se trezi în mine, mânia instalatorului amator frustrat că nu-mi pot dizolva rezistenţa şi desfunda neputinţa întru abilitatea mea de muritor de rând şi, cum se zice, dată de la

Dumnezeu, pentru a mă năpusti între coapsele acestei femei minunate.

„Zi că nu crezi”, i-am ordonat.

Frankie nu înţelese.

„Zi că nu crezi în Dumnezeu. Spune-mi că ceea ce crezi tu e că Dumnezeu e o veche băşină israelită. Zi-o”.

Ia-o pe rând, mi-am zis. „Zi băşină”. A repetat. I-am dat alte cuvinte să repete. Le-a trecut printre buze ascultătoare, fără să le guste, ca un copil la ora de catehism. Colţurile gurii ei se arcuiră, pronunţând cuvântul; era amuzată.

Pomelnicul nostru mă excita; a observat asta şi a încercat să profite; o priveam dintr-un alt unghi şi îi admiram felul în care îi erau dispuse vertebrele şi cutele simetrice, ca nişte aripioare, ale omoplaţilor; am împins-o şi i-am adus faţa la nivelul feţei mele, ţinând-o atât de strâns încât pometii obrajilor i s-au albit, iar ochii i s-au rotunjit. „Cum poţi să crezi, Frankie? Cum poate o persoană normală să creadă?”

„Mulţi cred", îmi spuse ea. Apoi dădu înapoi: „Unii cred".

„E atât de ridicol", am zis. „Întotdeauna a fost ridicol.

Mai întâi a fost şovinismul ăsta îngrozitor al evreilor. Apoi un tânăr megaloman a apărut şi a zis: Uitaţi-vă la Mine.

Cam o duzină de oameni s-au uitat. Apoi… Nu ştim ce s-a întâmplat, nimeni nu ştie, tot ce ştim e că, în timp ce Imperiul Roman putrezea, un cult misterios a prevalat împotriva multor altora. Oamenii erau la fel de aiurea cum sunt şi acum – putea fi oricare alt cult. Afurisitul încă mai e cu noi.

E un stabiliment, dragă Frankie. O mafie. Crede-mă. Cuvintele sunt găunoase. Pâinea e doar pâine. Cea mai mare afacere din lume în vânzarea de calorii deşarte – Iisus Hristos.

Ce e, Frankie? Un detergent? Un deodorant? La ce foloseşte? Acest ceva invizibil inodor".

„Le permite oamenilor să trăiască?" Senzaţia produsă de falca ei fragilă, încercând să se mişte între degetele mele, era incitantă. Strânsoarea mea îi încreţise ridurile fine ale feţei.

„Le permite să moară", am corectat-o eu. „Îi face plăcere că mor. Vara asta, printre multe alte momente încântătoare, am privit cum un băiat de cincisprezece ani a murit de leu

„Cemie. Era un băiat oarecare, poate chiar mai anost decât majoritatea; nu putea înţelege de ce tocmai el, nici eu nu înţelegeam. Dar era îndeajuns de matur şi de inteligent pentru a înţelege ce truc murdar şi lipsit de sens e credinţa; tu de ce nu înţelegi? Imaginează-ţi că ar fi fost vorba de Mie. Ea are cincisprezece ani acum, nu-i aşa? Imaginează-ţi că dă peste ea o maşină, în timp ce noi suntem aici. Cum ţi-ar cădea?"

„Îngrozitor. Ca şi cum aş fi păcătuit". Ochii ei, deşi se umeziseră de durere, îmi urmăreau faţa să vadă ce doream, să-mi facă pe plac.

Mi-am coborât mâinile în jurul gâtului ei. O fascie de vene, pulsând. Am întrebat-o: „Dacă ar fi să intre în mine un demon care să mă facă să te sugrum, crezi că Dumnezeu l-ar opri?"

„Nu". Era speriată, dar chicotea; mişcarea mea subită o gâdilase.

Am lovit-o. Întâi o palmă moale, apoi o trosnitură serioasă, cu mâna fermă şi tare, încât spaţiul se despică din pricina zgomotului şi toate mrejele ţesute de dragostea ei se spulberară. „Pizdă proastă", am zis, „cum poţi să fii atât de proastă încât să crezi în Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul şi

Dumnezeu Duhul Sfânt? Spune-mi că nu crezi una ca asta cu adevărat. Spune-mi-o ca să te pot fute. Spune-mi că adânc de tot, în sinea ta, ştii că nu există nimic. Mortul pute.

Frankie; o vreme pute şi pe urmă sunt doar oase, după care nici măcar atât. Veşnic pururea. Nu-i aşa? Zi".

„Nu pot".

„De ce nu, dulceaţă? De ce nu? Te rog". M-am aşezat în genunchi şi m-am aplecat a. supra ei, dorind s-o înalţ, în siguranţă, departe de mine. Paradoxal, presupun.

„Nu pot", se tângui ea, foindu-se uşor.

I-am dat la o parte părul care îi intrase în ochi din pricina agitaţiei. „De ce nu poţi? Ştii că nu există nimic. Spune-mi că nu există nimic. Spune-mi că e o şarlatanie, că sunt un şarlatan, e-n regulă, nu suntem decât noi, şi vom muri, nu există decât pizda ta dulce, rundul tău dulce, ţâţele tale, gura ta dulce, dulcii tăi ochi dulci". I-am atins pleoapele, gândindu-mă să apăs mai tare.

Şi-a muşcat buza inferioară, în loc să vorbească.

M-am aplecat şi mai tare, îndemnând-o, prostindu-mă.

„Nu există decât Ninimemeni, Frankie, şi câinele lui credincios, Nada. Nimicul trebuie că există. Nu poţi crede în existenţa lui Dumnezeu. Ştii că nu poţi. Ce motive ai? Spune-mi unul, Frankie".

„Tu", zise ea, cu o voce semiostilă, iar ostilitatea ei îi aduse sufletul atât aproape încât am gemut şi mi-am aplecat capul, să-i evit privirea; mi-am văzut falusul într-o erecţie până în dreptul pântecului meu. Îşi desfăcu picioarele rapid, dar nu îndeajuns de rapid, deşi am pătruns-o, deoarece o tandră căinţă mă copleşi; pelvisul ei muşca dintr-al meu, iar eu m-am topit înăuntrul ei. Ea a terminat, potopită, în timp ce eu n-am putut, fiind din nou rândul meu să plâng. Mi-a tras faţa spre a ei, atât de tare rezistam; mi-a sărutat lacrimile cu sete.

„Iartă-mă", am zis eu, firește. „Nu ştiu ce se petrece cu mine. Dar cel puţin a contat cât de cât pentru tine, nu-i aşa?"

A dat din cap, tremurând, sorbindu-mi încă lacrimile;

limba ei era atât de mare şi puternică şi unică încât mi-am adus aminte de sărutul acela când gura ei părea să aibă mai multe petale. A emis şi cuvinte. „Trebuie să te gândeşti şi la asta", mi-a spus ea, „ca la ceva sfanţ".

M-am rostogolit departe de ea, frumosul ei trup lac de sudoare. Aerul proaspăt învelindu-mi pielea reconstituia lumea. „O.K.", am zis.

„E o bună teologie pragmatică. Am s-o-ncerc. Cred că data viitoare voi reuşi".

Iar evenimentele nu m-au dovedit drept profet mincinos.

Fiindcă n-a existat nicio altă „data viitoare", încercând să distilez întreaga mea preoţie, disting o singură eroare:

Frankie Harlow n-a ajuns să cunoască niciodată sămânţa mea înăuntrul ei, sclipitoare şi fierbinte ca un bob de sare.

Am grăbit pasul pe dalele de cărămidă, temându-mă că aventura de la motel a durat mai mult decât ar putea fi iertat pe patul de moarte; n-aveam motive de îngrijorare, în absenţa mea lumea se deplasase dincolo de orice dorinţă de a-mi asculta minciunile. Ned era acasă la mine, cu Jane; stăteau în sufragerie, în balansoare, unul în faţa celuilalt, lângă cămin, ca de multe alte ori în trecut când mă întorceam acasă noaptea şi speram să se fi îndrăgostit unul de celălalt. Numai că de data asta nu era foc în cămin, lumina firavă a înserării

152

autumnale îmbrăcând umbrele romantice ale scenei cu o vagă paloare, şi nu băuseră nimic. Când am intrat în cameră, pe sub grinzile arcuite de stejar şi timpanul divin meşteşugit

(crud ca o ghilotină dacă ar fi căzut), stăteau amândoi într-un absurd unison tacit. Mi-era teamă ca nu cumva băieţii să audă ce-ar fi putut să-mi spună; dar din celălalt capăt al casei se auzea cârâitul electric al ghiveciului televizat.

Jane se uită la Ned şi făcu primul pas în a vorbi. „Tom.

Aliciei..."

„Nu i-a convenit să fie concediată", interveni Ned, cu un pas mai sprinţar decât pasul lui Jane. „Aşa că..." se înclină el respectuos spre jumătatea mea mai nobilă.

„Aşa că s-a dus la banca lui Gerry Harlow şi i-a spus tot ce ştia".

„Ceea ce, în mod evident, era destul de mult", zise Ned, tărăgănând în vechiul lui stil subversiv.

După ce aşteptă o clipă să reacţionez, Jane continuă, sublim de îngrijorată, fruntea ei arătând scalpată şi gura atât de strânsă încât părea defectă. „Nu numai despre tine şi ea, ci şi..."

„Despre tine şi toate celelalte", completă Ned, cu barba lui lustruită încreţindu-se în mii de zâmbete.

Jane zise: „A fost şi el aici, a stat o oră azi după-masă, foarte supărat – evident Frankie nu era acasă sau altundeva – şi a convocat o

întrunire a diaconilor astă-seară".

„Foarte secretă", zise Ned.

„Desigur, vrea să ţină totul cât se poate de confidenţial, sugerându-le, poate, să fii trimis într-o vacanţă intempestivă impusă de o cădere nervoasă sau cum i se spune acum..."

„Gerry l-a sunat şi pe bunul nostru episcop", zise Ned.

„Care i-a spus că într-adevăr există un astfel de loc, undeva în vest, pentru cazuri asemănătoare; în mod evident aceste cazuri sunt din ce în ce numeroase".

Episcopul nostru: un om de cărămidă roşie îmbrăcat în negru, într-un oraş de cărămidă roşie cu o industrie neagră.

Pentru el nu eram decât gămălia neagră a unui ac înfipt într-o hartă de servicii creştine – staţii de aprovizionare, rafinării, birouri comerciale – ale regiunii. Pic, şi-aş putea fi mutat. M-am simţit minuscul în ochii săi, şi uriaş ca stereotip, o monstruozitate palidă dincolo de palid în aceste două priviri, cea a lui Ned încălzită de o satisfacţie de broscuţă verzuie nu tocmai neprietenoasă, şi cea a lui Jane răcorită de bunătate şi milă şi tristeţea disperată a distanţei. Fără vreun martor prezent, ea s-ar fi aruncat în braţele mele cănite şi s-ar fi omogenizat cu mine într-o mare masă cenuşie. Prezenţa lui

Ned o salvă de la asta. Aşteptau amândoi să zic ceva.

Am râs şi am întrebat: „Oare de ce voi doi îmi amintiţi de o pereche de difuzoare stereo?"

O întrebare irosită, din moment ce n-aveau de ales, erau o pereche, instinctul meu fusese corect, o pereche de pungaşi de aceeaşi teapă.

20

O, Doamne.

Altă duminică pe capul nostru.

Textul nostru ar trebui luat din Deuteronom, a treizeci şi două carte: „L-a găsit într-un ţinut pustiu".

Moise vorbeşte despre Iacob, dar ar putea foarte bine fi vorba de el însuşi sau despre o duzină de alţi bărbaţi a ieşi de

Dumnezeul Vechiului Testament. Acest vers continuă, dacă memoria mă mai serveşte: „L-a găsit într-un ţinut pustiu şi în marea pustietate sălbatică plină de urlete înfricoşătoare;

I-a îndrumat, l-a îngrijit, l-a păzit ca pe lumina ochilor".

Aş propune, dragi confraţi, care aţi părăsit lumea şi aţi fost

părăsiţi de ea, nu pentru a medita în această dimineaţă asupra îngrozitorului Dumnezeu din Vechiul Testament, asupra ciumelor şi bolilor Lui răzbunătoare şi obsesia absurdă cu circumcizia şi propriul Său nume, nici asupra acelor brute enigmatice ca Moise şi David şi Samson, asupra cărora bunăvoinţa Lui se abate irezistibil şi nestrămutată; ci asupra pustietăţii, a ţinutului sălbatic, aşa cum este de cele mai dese ori numit, şi care încercuieşte lumea Bibliei aşa cum nisipul arid înconjoară o oază şi spaţiul negru şi neprietenos îmbracă planeta noastră aburită şi genială.

Cu toate că drama Bibliei e singularizată de către istorie, sălbăticia e veşnic prezentă, preexistentă şi îndurătoare.

Adam şi Eva sunt izgoniţi acolo pentru nesupunerea lor, iar

Domnul nostru Iisus, la începuturile păstoriei sale, s-a retras în deşert, pentru a fi ispitit de Satana. Acolo, aşa cum ne spune Marcu, în stilul său tăios, El „stătea împreună cu fiarele sălbatice şi-L slujeau îngerii". Şi pentru fiecare zi ale celor patruzeci de zile ale postului şi vegherii Lui acolo, copiii lui Israel au rătăcit un an din cei patruzeci petrecuţi în ţinutul sălbatic din Vina sau Zina sau Sinai, unde setea lor era adesea atât de insuportabilă încât cel puţin o dată Dumnezeu a lăsat la o parte aspra dojenire a copiilor Săi şi l-a îndrumat pe Moise spre stânca din Horeb, îndemnându-l s-o izbească, transformând „stânca într-o apă, cremenea într-un izvor curgător". Sufletul nostru, spune psalmistul, însetat de Dumnezeu – a Cărui doctrină, ni se spune în altă parte, se pogoară precum ploaia, „precum ploaia măruntă asupra ierburilor firave, ca ploaia torenţială asupra unei pajişti". „El m-a condus pe marginea apelor stătute; El mi-a reînnoit sufletul" – lumea specială a lui Dumnezeu, cel din Biblie, este o lume a oazei;

lumea din afara ei, lumea largă a creaţiei Lui, e un deşert.

Acum suntem confruntaţi cu deşertul. Aerul lui curat şi dulce ca eterul mitic ne uluieşte feţele în momentul în care ieşim din adăpostul acestui sălaş benign; vedem cum, pe traseul de golf, stropitoarele automate efectuează un fel de dans derviş pentru a ţine pulsul oazei de verdeaţă în viaţă;

ridicându-ne ochii spre înălţimile din zare sau însoţind-o pe excelenta noastră domnişoară Prynne într-una dintre plimbările bine chibzuite prin natură ne confruntăm cu un cosmos al fragilei silice, o rocă friabilă, coaptă şi neprimitoare ca plita unei sobe la atingere. Aparente lacuri se dovedesc miraje pâlpâitoare sau playas

strălucitoare pavate cu sare, nu răspunsul la ruga însetatului, ci chiar batjocura lui. În ciuda tuturor clişeelor turistice pe care un imperiu grosolan şi frivol le-ar putea impune gustului public, doar câţiva paşi dincolo de poteca obişnuită, în solitudinea rocii roşcate, ne va convinge că această grandoare e absurdă; e ca respiraţia unui balaur, iar ochii-i nenumăraţi sunt orbi. Ne întoarcem recunoscători la umbra adăpostului nostru răcoros pentru a ne destinde într-o piscină a cărei apă e pompată din adâncuri, de sub crusta aridă, cu mai multă lăcomie decât cea a unui boşiman din Kalahari, care suge viaţă din nisip printr-un pai şi epuizează subtil precara pânză freatică, ca apoi deşertul să se extindă spre alte zări.

Fiindcă deşertul se extinde, nu vă faceţi iluzii. Păstorul e un prădător mai mare ca vânătorul, întregi naţiuni de crescători de vite din Africa de Nord au transformat pajiştile păscute în deşertul în care bântuie acum foametea. Multe zone verzi prin care umbla Mântuitorul, însuşi Edenul şi leagănul civilizaţiei din Sumeria au devenit văi arse, ţinut în care mai bântuie doar arabul învăluit în cârpe. Conform opiniilor geologilor, regiunile de deşert acoperă o suprafaţă mai mare decât în orice altă eră din istoria de miliarde de ani a pământului. Statul Utah a fost odată un lac imens. Dinozaurii se bălăceau prin mlaştini, iar acum şopârlele se caţără peste stâncile oaselor pietrificate.

Nu creşte deşertul şi într-un alt sens? Pavajele oraşelor noastre sunt deşerte, pustiite de teamă. Pe culoarele mediane ale autostrăzilor se zbenguie gunoaie. Casele noastre din suburbiile monotone se aliniază asemenea unor tufe creozotice ale căror rădăcini otrăvesc pământul din jur. Însăşi Casa

Albă, proiectată de constructori ca simbol al cinstei şi candorii, apare în schimb ca vizuina din care scorpionul înşelăciunii iese doar ca să înţepe letal, să înţepe mereu, apoi să se-ascundă ca înainte.

În inimile dintr-o parohie în care se afla odată vocaţia noastră, dragi confraţi, aceea de a apăra şi îndruma, nu simţim noi acum o înfricoşătoarea deşertăciune, apatia stearpă şi dispreţul ucigător al – ca să folosim ciudatul cuvânt grecesc devenit uzual – anorexiei, antiteza apetitului? Aceşti barbari eroi biblici pe care Iehova îi considera lumina ochilor

Săi – ce păcate nu comiseseră, în afară de acesta? Mirii virili cu pofte lumeşti, unde sunt ei acum? Oare nu e vorba de lipsa de credinţă,

care odată ne asalta pietatea cu vigoarea unei pietăţi mai pure, acum un deşert dincolo de orice plângere, o sălbăticie facilă, lipsită de caracter, în care nimic, cu excepţia celor mai degenerate superstiţii – astrologie, tarot, hinduism

— Cea care se naşte în inima tinerilor până când încetează mult prea curând să fie tineri şi cultivă în sărmana lor naivitate aceste buruieni oculte? Ce a demonstrat tehnologia noastră, care îşi trâmbiţase intenţia să reconstruiască paradisul, în afară de o capacitate insidioasă de a răspândi otrăvuri? Unde ne-a adus, ca triumf şi emblemă a ei, dacă nu în deşertul absolut, pe suprafaţa lunară, unde nu trăiesc nici măcar licheni sau microbi?

Şi totuşi, totuşi… Pentru cei dintre noi ale căror capete

Dumnezeu le-a făcut să se întoarcă, aşa încât până şi gulerele par croite ca nişte pivoţi, trebuie să existe întotdeauna un „şi totuşi". Şi totuşi, cât de recunoscători inhalează plămânii noştri acest aer subţiat al deşertului! Cât de plină, pentru viziunea aclimatizată, este această privelişte fără clădiri sau păduri! Cât de luminoasă ploaia cea rară! Cât de preţioase puţinele flori de cactus!

Toţi cunoaştem numele de Death Valley. Câţi dintre noi au auzit de La Palma de la Mano de Dios? Aşa numesc hispanicii cel mai cumplit bazin al deşertului american. Palma

Mâinii Lui Dumnezeu. Oare nu suntem cu toţii, aici, în palma mâinii lui Dumnezeu? Şi nu vedem în jurul nostru

(sub îndrumarea ştiutoare a scumpei noastre domnişoare

Prynne) copacul lui Ioshua ridicându-şi stângaci crengile a rugăciune, nu auzim cactusul cu tub de orgă tunând un imn transcendent? Ce corală a mulţumirii pluteşte liberă dinspre învolburarea invizibilă a vieţii din deşert – porcii şi pisicile sălbatice, viperele şi iepurii cu coada tărcată, şobolanul cangur, care n-are niciodată nevoie să bea apă, şi plantele centenare care nu înfloresc decât o dată la zece ani. Cât de ingenioasă şi de penetrantă e viaţa! Cactuşii pietroşi mimetizează pietrele pe care le împing între ei, şerpii zvâcnesc din tufa în tufa, planta mesquite îşi înfige rădăcina până la treizeci de metri adâncime, arborele ocotillo năpârleşte de frunze pentru a minimaliza evaporarea şi continuă procesul de fotosinteză prin verdele scoarţei. Păsările îşi încropesc cuiburi între spini. Peşti minusculi, urmaşi ai unor peşti gigantici din vastele lacuri preistorice, supravieţuiesc în puţinele bălţi saturate de sare care au mai rămas. Şi

mai fenomenal e mormolocul-crevete, care se naşte, creşte, se împreunează şi moare doar în cele câteva ore cât bălteşte apa în urma unei scurte ploi torenţiale, iar micile cadavre uscate depun ouăle care vor cloci când o nouă ploaie va cădea în acel loc mulţi ani mai târziu. Seminţele plantelor din deşert aşteaptă viclene;

doar câteva picături de ploaie nu le tentează să-şi deschidă carapacea; nu se lasă înmuiate decât de un potop acid. Apoi deşertul e mochetat cu primule şi maci şi nalbe şi zinnia, apoi margareta pitică şi trifoiul de deşert şi iarba deşertului şi brusturele de stâncă, care îşi încredinţează petalele miniaturale arşiţei soarelui, crinul Mariposa îşi aduce aminte de sine, bobocul yucca ispiteşte molia yucca, cactusul ceres înfloreşte noaptea şi îşi invită fratele lunar, iar cupele roşii de cactus sunt însetat ridicate. Şi atunci când regele deşertului moare – când moare marele cactus saguaro – el lasă în urma lui un schelet aidoma omului, carnea moale căzând de pe coastele lemnoase care i-au menţinut erectă cele cinci tone de nobilitate.

Ce lecţie putem desprinde din această abundenţă neînfricată? Lecţia se face auzită pe sine. Trăieşte. Trăieşte, frate, deşi nu vei avea parte decât de ruşine şi ratări care să-ţi alimenteze traiul. Celor dintre voi care v-aţi pierdut lăcaşul, vă spun că bufniţa pricolici îşi face culcuş în miezul unui saguaro. Celor pe care evenimente recente încă îi îndurerează le spun că un coiot aşteaptă la umbră ca ziua să treacă.

Celor care nu găsesc pic de credinţă în sinea lor le spun că nicio sămânţă nu e într-atât de uscată încât să nu conţină codul vieţii şi, exceptând faptul că un spic de grâu cade la pământ şi moare, ea va rămâne mereu aceeaşi; iar dacă spicul moare va da naştere la multe roade. Binecuvântaţi, binecuvântaţi sunt cei săraci cu duhul.

Fraţilor, suntem la strâmtoare. Haideţi atunci să fim ca chuckwalla, vipera care, atunci când e ameninţată, ywge spre un loc îngust, o crevasă din roca fierbinte a deşertului. Oare, odată ajunsă acolo, moare de ruşine? Nu! Se umflă pe sine, îşi pompează din nou statura muritoare la jumătate din mărimea normală, îndopând crăpătura aceea aşa cum sufletul viu umple trupul cel viu, şi nu poate fi desprinsă de-acolo de ciocul sau colţul vreunui duşman.

Suntem într-un ţinut pustiu.

Suntem în palma lui Dumnezeu.

Suntem lumina ochilor Lui.

Haideţi să fim recunoscători aici, aici să ne bucurăm.

Amin.

21

Oare percep o albeaţă în plus în spaţiul gol de sub concluzia predicii de ieri, ca şi cum aş fi şters ceva cu o gumă?

Ţinând porţiunea suspectă la lumină, nu cumva percep vaga dungă liniară a unui cuvânt creionat? Pare a fi un „F" de tipar scris de o mână pedestră de şcolar – poate acel cuvânt fi

„Frumos"? Cititorule Ideal, poate eşti tu acela? Dar dacă acest cuvânt a fost „Frumos", de ce radierea răutăcioasă, părerea de rău negativă, zgârcenia? Dar fii binecuvântat, oricine ai fi fost, dacă eşti, chiar şi pentru timida intruziune în solipsismul acestor pagini, binecuvântat fii pentru această palidă pată chiar mai ştearsă decât cealaltă galaxie care flirtează cu ochiul nud în constelaţia Andromedei.

Astăzi se împlinesc trei săptămâni de când am fost încredinţat păsării argintii, carului de foc care m-a adus aici după o mică petrecere bătută de vânt, cu Jane, cei doi fii ai mei şi

Ned – bătută de vânt fiindcă jumătatea lui noiembrie sosise pe verdele nostru podiş, iar aeroportul era mai plat ca un podiş, încât până şi primele rafale de zăpadă, cu fulgi subţiri şi amari, ca nişte coji de sare de pe malul unui lac mort, n-aveau stare, zbenguindu-se şi izbindu-se de pantofii noştri, iar martorii plecării mele n-aveau scăpare de volbura stârnită. Stephen plângea din cauza confuziei, Martin pentru că

161

auzise şi înţelegea mai mult, Jane pentru că plânsul e prerogativa soţiei, iar Ned din cauza vântului.

Frankie şi cu mine ne-am reţinut lacrimile (chiar şi în privinţa asta mi-a fost greu să termin, atât de lipsit de părere de rău m-a lăsat perfecţiunea ei; orificiile lacrimale abia dacă au putut să stoarcă o picătură de fluid eteric, favorizat de contactul cu stofa costumului cu dunguliţe albe, de sclipirile unui batic mov Correges legat la gâtul ei şi de frumuseţea cenuşie a mâinilor înmănuşate, mâini ale căror stafii nude bântuiau budoarul amintirilor noastre întrepătrunse – mâinile ei înfundate în buzunarele hainei de blană, în biroul meu, mâna ei cu palma umedă, conducând-o pe a mea în subsolul casei ei, frumoasa ei mână mângâindu-mi moliciunea, mâna ei atentă să prindă firimiturile, la motel) într-o cafenea minusculă în oraşul a cărui suburbie eram. Am şovăit: „Prima oară când ne-am sărutat a fost după ce m-ai servit cu

cafea”.

„Pe mine mă agită”, zise ea.

„Gerry nu ştie adevărul adevărat, nu-i aşa?”

A dat din cap fără să scoată o vorbă; propriile ei lacrimi îşi găsiseră pe luciul obrajilor pârtii fine de urmat.

Am zis, duhovnic până la sfârşit, „Poate ar trebui să-i spui. Nu poţi reconstrui pe nisip. Pe minciuni”.

Frankie, aşezată în faţa măsuţei albe şi lustruite ca un bloc de gheaţă, conţinând o umbră trandafirie, reflexia feţei ei, s-a aplecat spre mine şi a pronunţat răspicat, cu acea voce din grădină, al cărei colţ îndepărtat era umbrit de magnolie, cuvinte de o vehemenţă alarmantă: „Nu vreau să reconstruiesc, vreau să distrug. Totul, în afara noastră. Nu-l vreau pe măscăriciul ăla agasant să se bălăcească în ceea ce a fost între noi doi”.

„N-a fost foarte mult”, am remarcat eu. „Nu mă refer la tine, desigur, mă refer…”

Ştia la ce mă refeream; mâna înmănuşată o goni. „S-ar fi întâmplat şi ar fi fost sublim”, proferă scumpa mea devotată.

„Nu distruge”, m-am rugat. „Ai aşa de multe. Casă, mobila…” Probabil implorația mea pentru mobilă a indus acel zâmbet de subtilă şiretenie detectabil sub voalul ei – nu, n-avea niciun voal. Asemenea fetişului meu pentru mobilă, un act ratat. „Gândeşte-te la Julie”, am zis.

Îşi ridică ochii ei largi şi cenuşii – largi precum orizontul local, prea largi pentru a fi percepuţi într-o singură privire, ceea ce dezorientează, ceea ce poate explica… dar mai bine nu. Ca atunci când a venit la mine să se plângă de muzica Aliciei, tonul ei părea alarmat, îmi zise: „Aş vrea să vin cu tine, chiar aş vrea”.

„Nu poţi. Nu ai voie. Nu te-aş lăsa. Stai aici”. Obişnuită cu ambiguitatea mea, şi-a plecat faţa, de parcă ar fi fost pălmuită. Apoi m-am forţat să plâng, cu rezultatele pe care le cunoaşteţi.

Alicia a rămas invizibilă în săptămâna jenantă dintre revelaţiile ei şi plecarea mea. N-ar fi fost necesar; chiar exhaustivitatea vulgară a acestei a doua trădări a ei – în contrast cu aiureala penibilă a celei dintâi – a avut un fericit efect eliberator asupra mea; deoarece până atunci nu renunţasem cu totul la speranţa că mă va lua înapoi într-o după-amiază leneşă în patul ei cu imprimeurile razelor de soare. I-ar fi fost atât de uşor, uşor şi pentru mine, să se alăture din nou acelui triumfător trup trândav pe care ea îl resuscita din cripta zilnicei mele

existenţe. Acum, că mă pedepsise pentru trădarea mea (pentru că rămăsesem cu Jane, cu preoţia şi casa parohială), m-am descotorosit de vinovăţia şi speranţele mele.

Dacă mai rămăsese ceva vinovăţie, o putea duce singură.

Ah, se pare că în acel tărâm pierdut al lianelor am adoptat atitudinea unui trufaş vânător alb care intenţionează să se aventureze în junglă cu mâinile goale; viaţa pe care am descris-o e un punct de plecare în care sunt preocupat de angajarea mai multor femei ca hamali pentru marele transport de vinovăţie care e bagajul meu. Jane l-a cărat pe acela de a nu mă fi adorat aşa cum ar fi făcut-o o amantă ca Maria

Magdalena; Frankie pe acela că m-a adorat atât de mult încât m-a transformat într-un înger asexuat; şi acum Alicia, faţă de care m-am simţit copleşit pentru că am eşuat s-o iau de soţie când ea era atât de mult femeia mea (vezi etimologia anterioară), şi-a încărcat pe creştet balotul masiv – cortul distras – al distragerii carierei mele. Oricum, avea talia groasă şi tare, putea să care. Copiii şi vinovăţia… femeile sunt făcute pentru a trage după ele copiii şi vinovăţia.

Timpul se curmase pentru tatăl meu; că lipseam o lună sau o oră, pentru el era acelaşi lucru; constituiam o apariţie recurentă care stopa un circuit în creierul lui. „Ras, răstitul", mă tachina el, drăguţ, „pune la cale altă rasoleală. Cum a fost când ai înmuiat coada groasă de păr a lui Lena Horsman în cerneală, iar ea s-a scuturat şi te-a stropit pe cămaşa albă pe care mama ţi-o croise pentru duminică? Râzi! S-a făcut dreptate; ne-a spus cum ai luat-o la căţelit, comme le chiens, derriere-ul ei înhăţat ca două cupe de glacé vanilie, eh? Oh, nu putem fi sfinţi tot timpul, Domnul s-ar plictisi. A fost o trădare greţoasă, mi-e frică de răzbunare".

„Tăticule, încearcă s-auzi ce îţi spun".

Mă privi cu ochi terifiant de minusculi. „Ce-ţi pasă ţie", zise el, cu indignare crescândă, „de capitala Bangladesh-ului? Ce-ţi pasă dacă Bebe Rebozo are un nume adevărat? Pe cine crezi că păcăleşte această falsă ilaritate între atâtea aparate inutile? Am cerat pereţi curaţi şi vedere spre lac, iar tu-mi serveşti indecenţe la grătar şi draperii închise mai dihai decât o capcană de urşi. Ştiu că unii o numesc artă. Eu o numesc blasfemie şi insubordonare; mi se cuvin toate sculele electrice". Se aplecă înainte atât de anxios, încât marele lui cap lânos se clătină serios şi mi-a fost teamă că i se va rostogoli de pe umeri. Cu

aceste destăinuiri îi ieşi de pe gură şi mirosul cărnos al prânzului pe care tocmai îl consumase. „Am un fiu", îmi spuse el, „a cărui datorie e să încarcereze nebuni ca tine".

„Tăticule, eu sunt fiul tău. Sunt eu, Tommy. Sunt trimis de aici, departe. Pentru că am făcut de ruşine parohia, zic ei".

Ochişorii lui clipiră de parcă ar fi fost pârliţi, limpezindu-se, „Ha, sigur ai făcut-o", zise el cu năduf, cu o voce care se potrivea momentului, după ce renunţase la efortul de a epuiza alte subiecte. „Cu siguranţă e sângele mamei tale, trebuia să-şi dea în petic. Era o stricată, să ştii. Am plâns ca s-o fac să se căiască, am încercat să fiu raţional şi pasional, i-am vorbit de credinţă şi toate cele, dar ea era lacomă după poftele şi plăcerile lumeşti, iar eu n-o puteam mulţumi, aşa că s-a dat jos din patul meu pentru tine şi pentru indolenţii tăi prieteni infuzaţi în mâlul bogăţiei moştenite".

„Nu!" am pledat, disperat să-l reţin în realitate, realitatea mea, pe care numai el o putea ierta. „Sunt fiul tău. Ceva nu-i în regulă. Mi-am pierdut credinţa. Sau mai degrabă o am, dar pare să nu fie cea potrivită".

Îmi auzi strigătul şi în mintea lui pustie se luptă să nu deraieze. „I-am oferit", îmi explică el pe îndelete, vocea lui îndoindu-se de cuvinte, neavând însă altă soluţie, „tot confortul de care am fost în stare. Dacă nu apăreai tu ar fi fost îndeajuns de mulţumită".

Îmi cerea iertare; am sesizat posibilitatea unei conexiuni.

„Ce putem face", am întrebat, „ca s-o ţinem cu noi?" I-am atins mâna antică, mâna aceea creponată, cu aluniţe, cu mâna mea care era din ce în ce mai creponată şi mai antică. Avea pielea rece. „Tăticule, mi-e frică. Spune-mi ce să fac. Ce-o să se aleagă de mine? Vreau să sfârşesc mai bine ca tine".

„Nu-i posibil aşa ceva", zise el, vocea lui păşind pe alt tărâm, dincolo de indignare; şi gândul trecu prin mine înfrigurat – nu un gând mintal, unul sangvin – că nu va supravieţui până mă voi întoarce. Mâna lui ieşi de sub a mea şi se aşeză deasupra, mângâind-o absent. „Nu-i posibil aşa ceva", mă asigură el, „până nu mai îmbătrânim oleacă".

La aeroport m-am lăsat brusc pe vine şi mi-am cuprins cei doi fii atât de rapid că nu s-au putut eschiva, câte unul cu fiecare braţ. Lui Martin i-am spus, ţinându-l tot mai strâns pe măsură ce trupul lui se încorda, probabil supărat pe mine din ceea ce înţelegea din plecarea mea. „Fii bun cu fratele tău cât timp sunt plecat. Şi fii blând cu tine". Lui

Stephen i-am spus: „Nu te ambala prea tare pentru nimic”. Faţa lui de copil arăta încurcată şi dezamăgită; am încercat să-i explic. „Nu asculta radioul înainte a-ţi face lecţiile. Nu te contrazice cu fratele tău mai mult decât trebuie. Când mă întorc vreau să-mi spui că n-ai avut niciun necaz vreme de-o lună”. După care le-am dat drumul, m-am ridicat şi am sărutat-o pe Jane. Era palidă şi între noi o crustă de rezistenţă, dar a lăsat-o să se spulbere, ca pe o oglindă subţire, apoi n-a mai rămas nimic de adăugat, ca atunci când eşti singur.

Frumos?

22

Ei bine, altă întrevedere din acea cuşcă de tigru a unei săptămâni claustrofobice îmi vine în minte. Neclar. Prea multe zile de viziuni cactoide, prea multe crose izbind mingea mult prea în dreapta gazonului, prea multe chinte sparte au intervenit între timp. Gerry Harlow venise să mă vadă în biroul de la biserică, întrevederea oficială, cea în care lătrase ultimatumuri care combinau rezultatul influenţei lui asupra diaconilor şi episcopului (n-a lătrat, ca să fiu sincer;

le-a „emis”, cu dinţii încleştaţi, sau, ca să fiu şi mai precis, de sub o falcă extrem de bine bărbierită, care se umfla ori de câte ori scrâşnea din măsele), a avut loc în casa parohială, în seara după seara după-amiezii mele la motel. Asta era câteva zile mai târziu.

A fost altfel. Voia ceva. Tocmai îmi golisem biroul pentru ca Ned, rămas preotul titular, să poată folosi câteva sertare numai pentru el. L-am poftit să ia loc în scaunul celor care veneau să mă vadă ca duhovnic, după care m-am aşezat în faţa lui. Arăta precum cineva care stătuse prea mult în mijlocul unei vijelii; faţa îi era tumefiată, stătea aplecat înainte, iar buzele îi erau prea întinse pe gingie, ca ale unui schior la coborâre, începu prin a spune că spera să-l înţeleg de ce acţionase mai degrabă ca reprezentant al bisericii şi parohiei decât în propriul său interes.

Am zis, Fireşte. I-am spus că-i admiram eficienţa şi claritatea intenţiei.

A urmat şi mai multă gargară formalistă, bărbătească.

Eram bucuros că nu trebuia să fac o cerere pentru un împrumut la banca lui. Tipul ăsta se pricepea cum să poarte uniforma spaţială a autorităţii. M-am gândit la pielea lui Frankie atingând-o pe a lui şi m-a trecut un frison. Avea şi argoul astronauţilor. Majoritatea afirmaţiilor Aliciei fuseseră „confirmate”. (Mireasa adolescentă, în special, fusese

un simplu pas circumstanţial, iar episodul cu mine, un episod TV pe care îl repovestea. Aşa cum am mai spus în aceste pagini, femeile nu se simt niciodată vinovate, într-un fel îi eram recunoscător lui Harlow că mă făcea conştient de câteva aspecte negative, din punctul de vedere al centrului de control masculin). Din moment ce acceptasem, mi-a spus el, să fiu expediat într-un concediu fără piată, această „operaţiune".

era, în ceea ce-l privea, un „dosar clasat".

Am lăsat să se scurgă şase sau opt secunde de tăcere.

Însă, spuse el, un lucru, sincer, îl supăra „al dracului" de tare. Harlow delibera o micro-secundă asupra „dracului", dar calculă că, reverend sau nu, considerând datele problemei, pot înghiţi cuvântul. Problema era asta: Alicia o incriminase la început, printre altele, pe propria lui soţie, Frankie

(de parcă nu i-aş fi ştiut numele. De parcă procedura legală ne-ar fi dictat s-o luăm de la un început absolut): Când, zise

Harlow, s-a întors mai târziu asupra subiectului, Alicia a cam bălmăjit-o, devenind nesigură; era mai mult de bănuială, zise el, că poate se întâmplase ceva între noi.

L-am întrebat: „Dar soţia ta ce zice?"

Vijelia în mijlocul căreia se afla îi arse faţa şi mai tare.

„Neagă totul".

„Există îndoieli că n-ar fi aşa?"

Făcând mari eforturi să afle adevărul, el, care putea zilnic să aprobe sau să refuze un credit bancar, avea adevărul prezăvorât în spatele grimasei, zise: „Pura negare apare ca falsă – sarcastică, chiar neobrăzată. De parcă n-ar fi vrut s-o cred, n-ar fi vrut să fiu satisfăcut. De parcă... mă urăşte".

„Oh, nu". Promptitudinea reacţiei mele era suspicioasă, ciudată, ţinând cont de faptul că ea îmi mărturisise asta în repetate rânduri. Dar latura mea feminină tremura la gândul că acest furnizor de mobilă nouă, lucioasă şi foarte scumpă care o înconjura pe Frankie putea fi urât. Era stăpânul vieţii ei. Am zis: „În şedinţele ei cu mine am receptat foarte puţine semnale ambivalenţe că asta ar fi situaţia, deşi ea se găseşte, ceea ce apare ca evident pentru toată lumea, în acel stadiu al vieţii când ar trebui să se re-familiarizeze cu propriile ei nevoi, după toţi aceşti ani de activitate îndrumată din afară – în primul rând soţul şi copiii", în afară de Julie, zvelta Julie, mai era şi un băiat, Barry, o copie de treisprezece ani a tatălui său, dezgustător de plin de succes la

şcoală, un zeflemitor precoce în cadrul corului, un mic rechin şmecher, un bancher în floare.

Gerry Harlow zise: „O vecină mi-a spus că te-a văzut într-o zi ieşind de la noi din casă".

Acest detaliu acuzator mă dădu peste cap, orgoliul meu de bărbat fusese într-atât de pasiv în efortul meu creştinesc de a a-i spulbera îndoielile şi de a-i salva căsătoria. O glumă deşteaptă, drept răspuns: „Probabil a fost Jane în pantaloni.

Semănăm perfect".

Replica lui veni direct din spaţiu: „Încearcă altceva".

Adoptând tonul lui metalic, i-am zis: „Nu ai niciun motiv să mă crezi pe cuvânt, însă cred că ai observat săptămâna asta că n-am negat nimic, iar în acest moment nu mai am absolut nimic de pierdut. Corect?"

„Corect".

„Aşa că îţi jur, solemn, că niciodată n-am" – cuvântul trebuia să fie precis –, /utut-o pe nevastă-ta".

Aşteptă secunda de rigoare; apoi o flamă se aprinse în creierul său, grimasa se destinse, buzele se relaxară, plombele molare luciră. Creditul bancar era al meu. Zise: „Totuşi, o cunoşti într-un fel în care eu n-o cunosc; a vorbit cu tine fără perdea".

Câtă înfumurare! îl dusesem cu vorba. Asta urmărisem;

Însă acum aş fi avut chef să-i spun adevărul, să-i povestesc actele sexuale care avuseseră loc, supuşenia ei lipsită de ruşine, totală. N-am zis nimic.

Relaxat, continuă, furnizând amănunte: „Ce să mă fac cu ea? Să-i dau papucii? Cam asta ar vrea, dar, în afară de copii, nu mi-ar prea conveni, e al naibii de frumuşică. Şi ne cam ştim rosturile. Cu altcineva nu prea ştii dacă ar merge".

Mi-am dat seama că „vecina" care furnizase voluntar prezenţa mea acolo trebuie să fi avut şi alt motiv, plus ocazia, de-a o face. Deci nici preşedinţii comisiilor de diaconi nu erau scutiţi de ciumă, de Dansul Morţii, în concluzie, zise el:

„Pe de altă parte, nu vreau să-mi irosesc ce mi-a mai rămas de trăit cu o femeie care mă urăşte. E ceva de călugăriţă în

Frankie, întotdeauna a fost; poate fi foarte dură".

Am oftat. Biroul meu denudat de hârtii, fotografii, presse-papier, suspină uşor, de parcă la capătul puterilor sau ca atunci când băteam

darabana înaintea şedinţelor de duhovnicie. „Din puţinul pe care-l ştiu despre voi”, i-am sus lui

Harlow, „sunteţi căsătoriţi. Ea a descoperit că poate spune lucruri îngrozitoare despre ceea ce simte şi lumea nu se năruie. Se va linişti. Pe cine altcineva are, decât pe tine? Indiferent ce-ar face sau îşi imaginează că face cu alt bărbat sau cu libertatea de a o face, nu e nimic serios în comparaţie cu tine.

Ea ştie asta. E o creştină; ştie unde e centrul. Tu eşti centrul.

Las-o să orbiteze în jurul tău indiferent de amplitudine. iubeşte-o, apleacă-ţi urechea. Te iubeşte – ceea ce înseamnă că eşti o forţă gravitaţională, iar noi ceilalţi nu suntem”.

Mi-am dat seama că epuizat cum eram, aproape îmi distrusesem cu această ultimă frază inocenţa ticluită atât de ingenios; dar pe urmă mi-am dat seama din strângerea de mână oarecum îndurerată şi fierbinte şi conspirativă a lui

Harlow că el acceptase profesiunea mea ca pe o dualitate, că

Frankie îi destăinuise în mod cert dragostea ei pentru mine, că el nu urmărise o ispăşire ci un punct de sprijin, pe care-l aflase, mulţumindu-mi. Iar eu am simţit, înfierat de această strângere de mână plină de camaraderie, o constrângere şi o trădare faţă de soţia lui; o vândusem soţului, când ea mă implorase pentru o evadare, pentru o anulare a gravităţii, a decenţei şi îndatoririi. Ar fi fost de datoria mea s-o ajut. Cât de trist m-am simţit văzându-l pe Harlow plecând, umerii lui înălţându-se semeţi, ca umerii unui tânăr soldat care tocmai s-a descurcat binişor cu o prostituată mult mai sentimentală decât i-o cere meseria.

Gerry, Frankie, Julie, Barry – cât de mici i-a făcut depărtarea. Par a fi nişte păpuşi cu care mă pot juca aşezându-i într-o poziţie obscenă sau alta. O îmbrac pe păpuşa Frankie într-o cămaşă de noapte şi o aşez în pat, răşchirându-i picioarele, după care pun păpuşa Gerry deasupra ei, în timp ce păpuşile Julie şi Barry dorm somnul fără vise al siguranţei şi vieţii anorganice. Mă uit la păpuşile în actul copulaţiei, înlăturând o porţiune a acoperişului nu mai mare decât o tablă de şah. Ochii vopsiţi ai păpuşii Frankie mă fixează orbeşte.

Sunt prea mare pentru a fi văzut. Oare să fie imposibil, gentilă şi mult prea răbdătoare cititoare a mea, ca pătrunzând în acest gigantic stat pătrăţos, venind dintr-unul mai mic şi mai plin de viaţă, să fi devenit un uriaş printre câini şi nori şi uriaşi cactuşi saguaros; ca până

şi scrisorilor din sacul poştaşului, trecând peste graniţa statului, să le dospească dimensiunile, iar acea pocnitură de sub noi, în Boeingul 707, pe care strângerea mea de inimă a interpretat-o ca pe un plonjeu letal, să fi fost doar zgomotul transpoziţiei, saltul cuantic al naşterii mele ca Titan?

Domnişoară Prynne, în numele tuturor băieţilor din acest ciudat Oraş al Băieţilor, vreau să-ţi mulţumesc pentru excursia întreprinsă pentru a vizita cariera oaselor de dinozauri. Călătoria cu autobuzul a fost extrem de distractivă, cu cântecele şi farsele inocente, iar sosirea la locul cu pricina a avut mult din impactul educaţional intenţionat. Cine ar fi crezut că roca mamă e mai tare decât oasele şi că procesul de dezvelire al lor e ca şi cum întregul dinte ar fi polizat pentru a scoate o plombă. Şi încurcătura aceea gigantică de oase! – la fel de greu de descâlcit ca spaghetele, de sortat motivele şi emoţiile din inimile noastre!

Boabele de nisip, unul câte unul, făuresc eoni în cele din urmă. Însă solemna şi insuportabila vastă panoramă a timpului percepută prin fereastra acestor fosile era aburită de activitatea zgomotoasă a tinerilor paleontologi în halate de laborator atârnând peste blugi. O monedă în dreptul ochiului eclipsează soarele. Indiferent în câte feluri ni s-ar demonstra că vieţile noastre sunt nesemnificative, le trăim ca şi cum ar fi. Falangelor de tecodont şi oaselor distorsionate ale unui contosaurus, permiteţi-mi să le adaug, în interesul ştiinţei, câteva oase desprinse din sedimentele acestei naraţiuni.

Rotulele Aliciei arcuite palid, atunci când se sprijinea de speteaza stranei şi când şedea pe scaunul din sufrageria ei.

Omoplaţii scânteietori ai lui Frankie, la motel, atunci când s-a aplecat s-o ia sus.

Humerusul lui Ned, pe care l-am zărit fulgurant în cartea1 casei parohiale.

Mandibula lui Gerry tensionată şi detensionată în biroul meu.

Note:

1 Prima mea eroare într-o săptămână de duminici. Cartea curţii mele? (n.a.)

Pubisul lui Jane frecându-se de al meu deasupra cabinetului tatălui ei. („Fie ca oasele mele să se înroureze cu iubirea Ta”, cred că îmi aduc aminte una din cele mai exaltate peroraţii ale Sf. Augustin.)

Craniul tatălui meu, mai mare şi mai straniu decât al

unuibaluciter1.

COL – oana vertebrală a fiului meu mai mare (figurativ).

Propriul meu „mădular" tulburător şi muritor, care apare şi dispare. Dar ce nu apare şi dispare, domnişoară Prynne?

O, tu eşti roca noastră mamă, a tuturor; bob cu bob ne seceri şi ai dreptul să dispreţuieşti tunetul din senin al unor cabotini ca mine.

23

N-am dormit prea bine azi-noapte. Să se fi aprins deja dorul de casă în mine? Se pare că în prima săptămână mai mult n-am dormit decât am dormit; mi-am lăsat capul jos înghiţit de plasticul bă/ăit solitar îndreptându-ne spre vest cu

550 de mile pe oră la o altitudine de 10.000 de metri. Apoi, bob cu bob, locul a încetat să se mai mişte, a devenit un loc, iar acum pericolul e că a devenit singurul loc. Şi această istorisire singura istorisire, iar tu, cititorule, singura iubire.

Lasă-mă să-ţi istorisesc câteva poveşti despre golf. În prima mea săptămână aici, când conturul traseului de joc nu era destul de luminos conturat în creierul meu (M-am gândit mult la iubire în acele zile, la ura mea faţă de acest cuvânt, constanta mea recurenţă la el, şi îmi dau seama, asta fiind una dintre revelaţiile perisabile ale insomniei, că înainte de a iubi ceva trebuie să plăsmuim un fel de copie, un corp memorabil de momente şi imagini, care apoi înlocuieşte existenţa mai mult sau mai puţin interesantă cu constelaţia interiorizată, supersimplificată şi foarte portabilă şi în final surdă la încercările realităţii de a o distruge), am jucat singur primele nouă găuri, în timp ce tovarăşii mei se retrăgeau în camerele lor, cu pilulele, remuşcările şi somnul lor, iar în dreptul celei de-a şaptea găuri, în timp ce imensa încapsulare a cerului din deşert, rezonând cu un liliachiu amuţit într-o extremă a orchestrei, iar la cealaltă extremă gravura de nori de un roz pizzicato se apropia cu paşi tiptil spre explozia de ţimbal a unui apus în flăcări (aşteaptă, e terapia mea, nu a ta), am coborât de pe pantă cu o lovitură solidă, deşi cam împinsă şi, dintr-un loc dificil am lovit mingea neaşteptat de bine proiectând-o peste steag, după care a alunecat pe gazonul dens. Îţi aminteşti, desigur, cum porţiunea din această zonă creează un fel de umăr, ros deasupra ca un dos de polonic, ceea ce invită de fiecare dată la o lovitură răzuită.

Note:

1 Elefant mamut din pleistocen (n.trad.)

Dar o putere mai mare decât mine, cu propriile-mi mâini, a luat o crosă metalică din trusă, şi-a imaginat o lovitură clară, a luat un elan clar şi a privit mingea sărind din talpa crosei; s-a rostogolit peste nişte secreţii de viermi (comitetul clubului de golf importă viermii din Brazilia la un preţ foarte pipărat), s-a lovit de un pin cu un puternic bum, apoi a căzut înăuntru. Birdie! Bucuria, poate prima de când o descălţasem pe Frankie pe mocheta din motel, mi-a luat o mare greutate de pe piept. Următoarea gaură, desigur, era un traseu destul de scurt, cam o sută de metri; am luat crosa şi cu o lovitură destul de relaxată mi-am imaginat mingea trecând uşor de steag, în schimb, am văzut-o rostogolindu-se în marginea impenetrabilă a tufelor de salvie şi creosote, spre dreapta. Iar următoarea lovitură avu acelaşi parcurs.

Minge Titlist nou-nouţă. Am bifat un X pe hârtia de concurs şi m-am retras în incinta clubului. Faţa îmi era arsă; mă întâlnisem cu diavolul. Mă confruntasem cu un adevăr teribil:

loviturile sigure sunt cele care ne asigură ruina.

Sau, ca să traduc morala într-o formă mai pragmatică, chiar şi jumătăţile de lovituri necesită o unduire a umărului.

Şi o intenţie deplină: călduţ, te scuip afară.

Golful e ca şi cum totul ar fi constituit din oase, un învăţător şi un corector instantaneu; lecţiile transpar evidente ca nişte grafii ale unor ecuaţii binome care s-ar ascunde perpetuu printre muşchii amuţiţi de mocirla vieţii trăite.

Iată o poveste mai umană şi mai fericită pentru eroul nostru. Săptămâna trecută eram cei patru, ca de obicei – eu.

Jamie Ray, Amos şi Woody. Eu şi cu Woody aveam micul nostru pariu obişnuit de un dolar şi, ca de obicei, el era înaintea mea cu vreo cincisprezece metri. Nu înţeleg cum a putut trece peste dâmburile alea îmbrăcat în sutană, dar nu mă mir că Vaticanul decisese că trebuie să se răcorească.

De fiecare dată când se gândeşte la Liturghia Latină faţa lui se înroşeşte ca un homar şi gheruţele-i încep să scurme. Astăzi l-a ales ca partener pe Jamie Ray, ceea ce înseamnă că era sigur că va câştiga pe echipe. Jamie Ray loveşte mizerabil de la mare distanţă, dar în apropierea găurii devine un înger infailibil; uneori mă întreb dacă sodomia nu l-a ajutat să vadă gaura de golf relativ mai mare. Asta în timp ce noi, pizdarii obişnuiţi, continuăm să alunecăm pe lângă, cocoşaţi ca nişte fetuşi fricoşi care îşi dau seama subit că nu-şi vor

putea petrece craniile printr-o deschizătură pelviană de şapte centimetri diametrul. Amos trebuie să fi fost pe vremuri un violator, pentru că încearcă s-o vâre în gaură atât de violent încât mingile ratate (majoritatea) o depăşesc cu doi-trei metri.

Ştiu, desigur, dragă directoare, că problema lui Amos a fost asexuală. Ne-am confesat cu toţii, deşi era interzis. Era un pastor într-o mică biserică dintr-un cartier mărginaş, stil colonial, biserică din lemn, numai coLoane şi strane, un buget anual de vreo douăzeci de miare, două sute de familii pe rol, poate cincizeci active. O mică veselă situaţie muribundă fără apăsări pentru un bărbat de şaizeci de ani, chel ca o ceapă, cu artrita strecurându-i-se prin articulaţii, cu copiii plecaţi în Teheran şi Caracas, angajaţi guvernamentali sau ai unor companii petroliere, cu o credinţă evanghelic-artritică, păstrându-şi toleranţa cu ajutorul contribuţiei civice a „întregii comunităţi" şi a negrilor din parohie. Pe nepusă masă, biserica arde din temelii. Instalaţii electrice proaste? Vandalii musulmani ai Panterelor Negre din ghetoul cartierului învecinat? Un trăsnet rătăcit? Nu contează, într-un mare miting de solidaritate şi de determinare gen

Dumnezeu-e-de-partea-noastră votează cu toţii să reconstruiască, şi au construit-o, o cochetă biserică din cărămizi galbene înjurai unui micuţ altar modern în formă de cutie de pălărie, cu un ac de pălărie înfipt pieziş spre alte zări. Singura problemă – nu mai venea nimeni la slujbă. Negrii erau de părere că de banii strânşi ar fi trebuit să beneficieze activităţile comunităţii, vechii credincioşi nu suportau noua arhitectură, tinerii au început să se destrăbălează prin subsoluri în numele devoţiunii, iar familiile bogate care contribuiseră substanţial oricum nu mergeau la biserică, fiindcă locuiau aici de pe vremea când locul nu era decât o păşune la capătul liniilor de troleu şi încă mai credeau că îndatorirea religioasă e pe deplin consumată printr-o apariţie la slujba de

Crăciun. Singurii prezenţi la slujbe erau soţia lui Amos şi un copil coreean adoptat, plus nişte tineri indigeni care, crezând că sunt posedaţi, intrau noaptea şi făceau chestii pe altar, lăsând în urmă nişte pete umede, plus grupurile de yoga şi de voleibalişti care asistau din balcon; dar asta nu-l mulţumea pe Amos. Pustietatea, liniştea, ratele ipotecare, munca de mântuială la noua clădire, mirosul ciudat când ploua – toate astea l-au terminat. Custodele l-a găsit într-o sâmbătă dimineaţa la centrala de încălzire, înmuind ziare în benzină, aşa că

iată-l aici, în mijlocul nostru.

Dar asta-i o poveste cunoscută, aşa că voi începe alta.

Golf. Golf, gold, good, gods, nods, nous, gnus, anus, Amos.

Opt lovituri, cu mici înşelăciuni, şi direct în gaură. Golful practicat de Amos avea ciudăţenia că, indiferent cu ce crosă lovea mingea, arcul descris era acelaşi – la joasă altitudine, descriind conturul unui craniu. Dar direct, deşi se putea conta pe el pentru o lovitură în plus, ca să-mi dea libertatea

(libertate! un cuvânt care poate fi pus la murat în agheazmă împreună cu iubire: unul pentru anarhism, celălalt pentru adulter) să refac handicapul. Dar ce puteai face împotriva celor care erau în mână. Mai nimic. Woody era înaintea mea cu trei găuri, cu încă patru până la final. Pe traseul celei de-a cincisprezecea a forţat prea tare şi i-a căzut în lac. „Unum baptisma în remissionem peccatorum", i-am spus, trecând pe lângă el. Conducea confortabil, umerii lui păreau să insinueze, mica mea glumă în latină fluturând pe lângă el fără să fie deocamdată resimţită. Sau poate resimţită ca o inspiraţie divină, fiindcă pe parcursul celei de-a şaisprezecea găuri lovi mingea atât de năprasnic încât se înălţă peste poate; se rostogoli undeva între tufe, în vizuina vreunui coiot. Cert e că a dispărut înghiţită de acel mal flocos al unui pârâu secătuit. Toţi patru ne-am învârtit vreo zece minute ca nişte babe plecate după uscături, înainte de a renunţa. „Qui tollis peccata mundi", l-am consolat pe preotul adversar şi am jucat prudent, foarte mulţumit (recunosc) pentru altă recuperare victorioasă. Jamie Ray s-a împotmolit şi el într-un dâmb, iar Amos a găsit gaura chiar în faţa mingii, aşa că a recuperat puţin şi în contul echipei. Woody simţea că îi fuge pământul de sub picioare; în timp ce ne aliniam pentru al şaptesprezecelea parcurs m-a bătut gândul, pentru prima oară, că era posibil ca avantajul să se dizolve complet.

Omul era iritat; era surescitat; latina cauzase supurări de excessus în el. M-a surprins neplăcut cu o lovitură pe cinste, care se avântă chiar pe măduva traseului unduind spre soare apune, spre California şi spre Oceanul Păcii care se arcuieşte spre infinit ca un ochi ce nu clipeşte. Am fost norocos că lovitura mea, iniţial un pic obturată de contre jour, s-a prelins pe marginea bună a pajiştii. Nici Amos, nici Jamie

Ray n-au scrântit-o. Osana.

Trebuia să fii aici, să păşeşti pe argila portocalie. Lumina era

atât de frumoasă, paharele noastre de băutură într-un viitor aproape palpabil, meciul nostru atât de amuzant – zbenguindu-se printre noi ca un copilaş fericit pe o pătură, fiecare dintre noi ţinând de câte un colţ al ei – încât vorbeam tare în veselia noastră, iar când ne-am aliniat din nou, eu fiind primul, am ridicat braţele în incantaţie: „Pleni sunt coeli et terra gloria tua". Vei fi sau nu vei fi surprinsă, misterioasa mea domnişoară, dar trebuie să ştii că fusesem desemnat drept bufonul grupului.

Nicio bufonerie, de altfel. Mi-am imaginat linia dorită a loviturii mele atât de ferm, încât deveni un Ideal Platonic în mintea mea, la fel de hiper-real ca un centimetru cubic din

Sirius căzut pe pământ şi care, în secunda înainte de dezintegrare, îşi croieşte un tunel pătrat direct spre China; şi am lovit mingea, care, dacă nu s-a dus direct în gaură, a ajuns destul de aproape pentru a fi socotită înăuntru, ceea ce nu-i deloc rău de la cincisprezece metri distanţă. Roşu în lumina amurgului şi a amintirii liturghiei ţinută aşa cum Dumnezeu intenţionase să fie ţinută, Woody, de la cinci metri, deloc impredictibil, a lovit mingea care s-a codit să intre în gaură, alunecând vreo doi metri la vale, şi, consternat, a trebuit să se mulţumească cu o lovitură în plus faţă de mine. Încă un traseu, toţi fiind egali. Prietenii mei erau perplecşi. Era deja un miracol, chiar dacă urma să pierd.

Şi, bineînţeles, n-am pierdut. Pură, expurgată de orice impurităţi, crosa mea catapultă mingea o şeptime de milă spre muchia soarelui; Woody, nervos, dar nu distrus, cu o tarla în urma mea, dar în linie dreaptă. Când lovi mingea (Amos şi

Jamie Ray venind după noi de parcă ar fi împins linia orizontului cu nasul lor?) norul produs pe moment îmi amuţi puterea de transcendenţă, văzând ce lovitură frumoasă reuşise, apoi se izbi atât de puternic de un pin încât ricoşa înapoi. Totuşi, din dragoste pentru tine, domnişoară Prynne, printre altele, am luat crosa şi am privit de la înălţimea elanului meu compact şi neprecipitat mingea care se odihnea pe linia cristalină a nisipului sclipitor până când, mai rapid decât se topeşte un fulg de nea, se făcu nevăzută. Glia din faţa mea tresaltă, ceea ce nu se întâmplă de obicei. Pentru cineva căruia îi place jos (să fie, s-o facă, să rămână) am o ciudată reticenţa de a lovi jos; nu pot crede că mingea nu se va înălţa de la sine. Nu pot crede că lumea va continua să se învârtească fără mine. Nu pot crede că vreo femeie ar putea fi

fericită fără mine. Nu pot crede că nu am cu adevărat cincisprezece miliarde de ani-lumină în diametru şi că nu sunt modelat în formă de şa etc.

Mi-am permis să-mi ridic privirea. Oh, cu ce elipsă sublimă de cometă se curbă traiectoria mingii, bombându-se dulce dinspre soarele pe jumătate apus spre steagul înclinat.

Am pierdut mingea din vedere în pulsaţia verdelui, dar în bucuria oaselor mele ştiam că a ajuns unde trebuia, înaintea adversarului. Aşa şi era. Deplasându-ne acolo am văzut cum erau aşezate. Mingea lui la cinci metri, a mea la doi metri faţă de gaură. Cu toate astea, diabolicul preot, puiul de lele preferat al unei mame babiloniene, nu renunţase. Lovitura lui propulsa mingea cu fineţea unui iezuit, ratând buza succesului în ultima minisecundă, când se auzi icnetul aliatului său pederast. În schimb, problematica mea lovitură de la doi metri, mult prea încrezător executată, datorată transei unei certe graţii, ar fi alunecat departe de ţintă dacă mingea n-ar fi fost deviată de transparenţa unei divine denivelări; se clătină pe muchia găurii, dar în cele din urmă spasmele înghiţirii nu putură fi evitate. Partenerul meu, solidul Amos, aplaudă. Oponentul meu mă privi vlăguit prin parbrizul isterizat al credinţei lui spulberate. „O salutarishostia", l-am salutat eu şi m-am simţit iradiat de bucuria Domnului de a fi învins – nu, zdrobit, distrus – un inamic.

Mâine vom fi cu toţii resuscitaţi, după care vom juca din nou.

24

Din nou, probleme cu somnul, treziri aiurea între vise plăsmuite şi amestecate de subconştientul vreunui ucenic.

Trupul se supune acestor toane. Patul se întinde sub mine tensionat ca o trambulină. Mă pregătesc pentru un fel de salt.

Versiunea inversă a saltului care m-a adus aici?

Da, îmi place să zbor; îmi place cum e adusă mâncarea fără să ceri, din spate; îmi place clinchetul căruciorului apropiindu-se, saliva iţindu-se reflex; verdele şi galbenul decorului de plastic, de grădiniţă, drapelul naţiunii pictat pe fuselaj. Nimic de făcut, decât să observi şi să înduri, între două lumi suntem liberi, în la palmarele la mano de Dios.

Îmi dau seama acum că de cel puţin trei ori pe parcursul acestor confesiuni forţate m-am descoperit fiind deasupra, exaltat, raptus, privind în jos ca la mingea de golf plesnită atât de triumfător în miezul celei de-a optsprezecea găuri. Prima oară, atunci când m-am întors de

la una din misiunile mele de compasiune şi i-am găsit pe Ned şi Jane clătinându-se chercheliţi prieteneşte în faţa căminului. A doua oară, când împărtăşeam comuniunea unei îngenuncheate, recent iniţiată în felatio, de la înălţimea rolului meu preoţesc. A treia oară, privind în jos, în întruparea mea ambiţioasă de creator, prin acoperişul desfiinţat al fericirii domestice al familiei Harlow, casa şi locatarii ei reduşi prin mecanismul amintirii la statura unor păpuşi. Aşadar, poate că aceste momente nude de megalo-bucurie relevă adevărata mea faţă de lingău, comica mea zvârcolire în noroiul umilinţei. Ce e un masochist dacă nu un sadic a cărui anemie îl restrânge la satisfacţii empatetice? Şi viceversa – însuşi marchizul, o lectură atentă o confirmă, nu dorea decât să ronţăie excremente în pace. Prizonierii lagărelor de concentrare imitau manierele şi toaletele gărzilor SS. Captivi ai durerii cu toţii; captivi ai unei categorii. Cel mai sumbru truism freudian: contrariile sunt identice.

Lumina conţine posibilitatea întunericului. Dumnezeu e Diavolul, îndeajuns de îngrozitor. Eu sunt toţi, sunt Dumnezeu tronând pe singurul eu care există pentru mine; şi sunt ţărână, îmi place gustul ei. Ce înseamnă toată această reducţie pe care am descris-o, răspopirea mea de demnitate, dreptate, respectabilitate, paternitate, bărbăţie, chiar şi de mândria ilicită a performanţei adulterine, dacă nu o formă de exaltare, o reacţie activă într-un tub vertical fix? Chiar şi înfrângerea lui

Woody de către mine – nu e miezul bucuriei nimicul, nimicul resimţit ca anihilator în favoarea anihilatului?

E ceva crucial în asta, dar mi-a scăpat ca un detaliu scalpat, în timp ce una dintre cameristele apaşe s-a perindat pe hol fredonând un crâmpei amuzant de electronică populară.

Un crâmpei amuzant chiar şi apasă.

Ţi-a plăcut golful verbal de ieri. Hai să ne mai jucăm unul, să vedem dacă putem să ajungem de la „iubire" la

„Liber", adică Iove şi free, acele două cuvinte subversive atât de dragi americanilor rătăciţi. Love, fove (sau fauve, adică o bestie cafenie), foee (o expresie dispreţuitoare), /ree. Trei lovituri dibace la gaură! Cuvintele sunt la fel pe dinăuntru, iar iubirea liberă nu e un scandal, ci o tautologie.

Transparenţă. Laitmotivul meu invizibil. Modul în care o lovitură de golf e mai revelatoare despre un om decât decenii de

conversaţii. Fandarea însoţită de un geamăt a lui Woody şi delicateţea dezarmantă a loviturilor lui scurte care vibrează puţin înainte de a se opri; scăfârlia cheală şi pistruiată a lui

Amos, al cărui scalp tremură ca piftia când mingea perfect cheală decolează ca o rachetă pe o orbită scurtă înainte de a se reîntâlni cu pământul; onctuosul ruşinos, Jamie Ray, redevenind maestrul spaţiului verde, felul în care îşi trage coapsa dreaptă şi cotul drept în ea, iar spatele mănuşii stângi se mişcă spre gaură ca un gardian al plutirii, deasupra crasei, felul în care faţa lui îngustă şi scămoasă se întoarce să urmărească traiectoria, de parcă s-ar zgâi dintr-o verandă, apoi e divizată de începutul unui zâmbet, în timp ce mingea, la jumătate de drum, o coteşte teleghidată spre gaura care descreşte de nerăbdare, o cupă însetată – noi, bărbaţii, suntem nişte spirite nude unii pentru alţii, pe terenul de golf ne mişcăm între noi ca nişte peşti care înoată în venele celuilalt.

Când ştim ceva, mergem înainte; nu e nimic opac; niciun obstacol; fără duşmani; suntem noi, fără să fim noi. Panovsky observă că Epoca Credinţei a proclamat manifestaţia în argumentarea scolastică şi în articulaţia vizibilă a catedralelor ei.

Secţiunea transversală a naosului poate fi descifrată din perceperea faţadei, iar organizarea sistemului structural din secţiunea transversală a unei console. Dulgheritul tatălui meu mi-a deschis ochii spre înţelegerea structurii interne a mobilei copilăriei mele, imprimându-i o semnificaţie religioasă; femeile care veneau la mine ca nişte bocceluţe întunecate sau noduli de rezistenţă deveneau transparente în timp ce erau regulate. Le cunosc; nu poţi cunoaşte fără să iubeşti.

În acest sens grecii nu erau atât de naivi presupunând că a şti ce e bine înseamnă să fii bun.

Ştiind, dizolvăm îndeajuns lumea exterioară pentru a ne mişca liber în ea. Dispersăm claustrofobia. Gândiţi-vă la mecanicul auto, cât de uleios graţios se produce descinderea lui secvenţială în măruntaiele problemei, în comparaţie cu anti-talentul (eu) care trânteşte capota înfuriat la vederea motorului enigmatic care nu vrea să pornească, zdrobindu-şi degetele celeilalte mâini. Ştiind, dizolvăm furnirul pe care mâzga noastră animală îl depune pe lucruri şi empatizăm cu lucrarea lui Dumnezeu.

Lucru adevărat şi în cazul patologului care descinde zilnic în

hieroglifele microformelor disfuncţionalităţii şi bolilor?

Lucru adevărat şi în cazul căutătorilor de perle care îşi pierd tubul de oxigen şi se îneacă printre miliardele de vieţi care formează un recif?

Şi, mai grav, nu există ceva demonic într-o astfel de disoluţie; oare nu e diavolul cel care ne îndeamnă spre o transparenţă tot mai mare şi mai mare, prin care ajungem să nu ne mai minunăm şi nu mai percepem decât filamentele lipicioase ale analiticului, obţinând un Vid unde altă dată fusese

Creaţia?

Dragă Tillich, meduza aceea imensă, amoroasă, era credinţa ca recesiune în faţa lumilor de dincolo, cu aceste două pete: un sens al lumii ca „teonomă" şi unul ca ceva „necondiţionat" în lăuntrul minţii. Marginea de mântuire a lui Kant, decupată mai fin decât unghia. Mai bine chiar la Barth, care ne oferă triumful opacităţii, îndemnându-ne întru adoraţie;

sigur că adorăm, dar ceea ce iubim în lume sunt şi reziduurile rezistenţei – aceşti pereţi de motel care ne obligă la solitudine, femeia care rezistă să cedeze, care rămâne ea însăşi.

Ms. Prynne, iartă-mă, se pare că predic după terminarea sezonului, îmi cer scuze. După cum vezi, nu sunt doar un simplu păcătos, ci unul destul de voios, deşi costumul meu de clovn a fost redus la zdrenţe. Mai mult, un clovn capabil de cruzime, cel puţin faţă de acea latură a mea tributară decenţei; am fost crud cu Jane.

Făcând dreptate e în o prea mare măsură o chestiune de detalii, de tocmeală. Acea mare răbufnire de ceresc excessus seacă în deşertul distincţiilor reticulare. Când e corect pentru un bărbat să-şi părăsească femeia? Când suma vieţii lui negate depăşeşte pierderea calculată a copiilor săi, a bunicilor, dacă au supravieţuit, a câinelui, a fidelităţii casnice de câine, cunoscut sub numele de Fido, rezidual în el însuşi.

Când e corect să declari război? Când e atacat Pearl Harbor.

Când începe să moară un imperiu? Când cetăţenii lui privilegiaţi încep să dispreţuiască războiul. Etica e ca munca de instalator, necesară dar soioasă. Pasiunea etică, un drăcuşor al minţilor triviale. Ceea ce ne interesează pe noi nu e binele, ci dumnezeiescul. Nu traiul bun, ci etern.

N-am încredere în aceste aserţiuni, deşi se pare sunt o profesiune de credinţă. Adevărul pare să irumpă din micile percepţii

dure, dicotiledonate ca formă: asociaţia dintre dulgherie şi a face dragoste, de exemplu. Mirosul de mosc al aşchiilor, extaticul coeficient al dezasamblării, concentrarea picioarelor răşchirate, necesitatea unei mese de lucru sau a unui pat, mândria articulatorului când totul se îmbină perfect.

Domnişoară Prynne, oare încerc să te seduc? Ajută-mă.

Dragostea mea faţă de colegii de golf m-a ajutat s-o înţeleg pe Alicia, flirturile ei, multele ei aventuri amoroase. A fi femeie printre bărbaţi înseamnă să fii înconjurată de tensiuni sexuale; singura atingere devine o invitaţie, cea mai mică supunere o uşurare. Presiunea unei chei, atracţia unei opriri; şi ce tonuri nerăbdătoare, ce vânt înfometat al puterii!

Reuşea să compună o muzică ce trecea prin noi şi pe care numai ea o auzea. Era organista, biserica şi congregaţia.

Cât de superb e să fii femeie! Uneori, într-un bar, las bărbăţia rudimentară a masculilor să adie prin mine şi încerc să intelectualizez glumitele lor mustăcite, aroma lor acidă, banalităţile lor grave şi rău mirositoare într-un fel de cristalizare stendhaliană. Nu-mi prea reuşeşte, sunt mai puţin de jumătate homo. Dar îi iubesc pe aceşti neghiobi oricât aş fi de intransigent. Însă a fi femeie, ce revărsare continuă încântătoare de iertăciune trebuie să fie, să fii înconjurată!

Ca senzaţia de a asuda într-o mândră zi de vară.

Odată, am fost uimit de priveliştea frumuseţii unui bărbat. M-am dus la şcoală să iau cu maşina un băiat de şaisprezece ani. Când s-a aplecat sub arcada uşii de la intrare să vadă dacă e vorba de maşina mea, şi-a dat părul peste cap, iar pletele au continuat să tresalte în timp ce el, mai înalt decât mi-l aminteam, sărea în josul treptelor, venind spre mine; îl vedeam dintr-o perspectivă neobişnuită, ca pe un tânăr bărbat în lume, rupt de mine. Era, subit, fără absolut nicio intenţie, frumos. Era fiul meu, Martin.

Amos a adus un polaroid şi ne-a făcut într-o zi fotografii pe terenul de golf. Sunt perfect conştient că sunt fotografiat şi în acelaşi timp încerc foarte serios să lovesc mingea. Tocmai am lovit-o. Capul meu încearcă să stea aplecat, deşi elanul s-a scurs. Văd, hilar, genunchiul stâng înţepenit, piciorul drept susţinând ilicit greutatea trupului, braţele căzute nefiresc, burta mea, buricul vizibil, bombat ca un fel de ochi îndreptat spre nevăzuta verdeaţă. Dacă-mi amintesc bine, lovitura a fost o plesnitură amplă, sănătoasă, în spatele meu se

află un dâmb de cactuşi şi mesquite, o culme abruptă de rocă deasupra, un triunghi de cer. La picioarele mele, locul de lovire în formă de potcoavă, enervanta carpetă de plastic şi resturile mărunte ale spulberatelor suporturi de mingi.

Mă percep de la distanţă, vizualizând fotografia, Amos ţinând aparatul, şi percep în afara dreptunghiului pozei tăcerea celor doi parteneri de joc, aşteptând şi privind. Văd, nu foarte clar, un cleric între două vârste, cvasi-mezomorfic, mimând solemn şi fără folos un atlet sub soarele alienant al deşertului, cu toate atributele vacanţei, într-un moment inofensiv şi efemer. Vreau să râd, dar îmi stă în gât, paralizat de gândul că asta e o fotografie a mea în Paradis.

25

Pentru jocul de pocher american e nevoie de un grup mai mare, de şapte, şi nu întotdeauna de aceeaşi şapte. Woody joacă, dar banii îl irită pe Amos, în timp ce Jamie Ray preferă microcosmosul de fineţe al bridge-ului. Eu nu mai jucasem de când am terminat colegiul şi a trebuit să învăţ regulile variaţiunilor baroce introduse în principal de Fred, singurul prelat întâlnit de mine vreodată care se bâlbâie, de asemenea remarcabil pentru părul său de un roşu special – de culoarea caisei pe creştet, sprâncenele de un castaniu aprins, iar genele de culoarea migdalelor, spălăcite. Are o voce puternică, inclusiv bâlbâială, şi îi place să parieze, întotdeauna impulsionează potul, nu ne dă voie să ne blazăm. Şi n-am reuşit nicicum să descopăr, fără să bârfesc sau să spionez, de ce e aici sau din ce biserică face parte.

Bineînţeles, transparenţa pocherului diferă de claritatea loviturilor şi a distanţelor în golf: patinăm direct pe suprafaţa sticloasă a Domnului şi a dispenselor Lui. Revelaţia de la început a fost prea ameţitoare, prea electrizantă, nu numai cu psihologia partenerilor de joc, dar şi cu toanele irefutabile ale însuşi Distribuitorului de Daruri; aşa că în ameţeala în care berea era una dintre componente am devenit iritat. Iritarea ia două forme: pariezi pe mâini perdante şi renunţi la cele câştigătoare într-o alternanţă bolnăvicioasă.

Dar, din fericire, partenerii, ştiind că eşti iritabil, urăsc să arunce cărţile când joacă împotriva ta, în timp ce un jucător mai constant i-ar convinge s-o lase moartă. Aşa că unele pierderi se compensează, cu condiţia (cum ar trebui într-un univers al hazardului matematic) ca uneori să prinzi cărţi mai bune decât ei. Ştiind că eşti un fraier, ei nu te cred; joacă, iar tu îi cureţi, încrederea, atât de abstractă şi de

complicată în viaţa reală, devine pâine şi cuţit la pocher. De asemenea, la fel ca în relaţiile internaţionale, un curios principiu de nedeterminare te obligă să păstrezi o doză de impredictibilitate în ceea ce te priveşte. Aşadar, momentele de stupiditate devin abi solut necesare dacă vrei să ai prezenţă. Când am supravieţuit primelor nopţi de iritare şi am realizat că am o prezenţă la pocher, a fost la fel de îmbucurător ca atunci când descope!

ce am, cu Alicia, că am prezenţă sexuală. M-am resemnat cu faptul că trebuie să câştig unele mâini şi să pierd altele, încercând să număr cărţile şi să-mi înfrânez optimismul – dă-mi doi de patru şi în certitudinea jubilantă că va veni şi cealaltă pereche, ca donum superadditum, plusez. Astfel, eroul nostru se bazează pe intuiţiile lui fixe la o masă octogonală, de la nouă la douăsprezece în fiecare seară, într-o stupoare radioasă indusă de Desert Rât Beer şi de escatologia origami

(escatologia datorală, vreau să zic, Dumnezeu ştie de ce, poate felul în care colţurile cărţilor te excită când sunt împărţite), luând aminte la suflarea Domnului, care planează pe suprafaţa cărţilor, şi la feţele şi norocul noilor săi prieteni.

Vrei să auzi o poveste despre pocher, domnişoară

Prynne? îţi va prinde bine; aşa cum o incursiune în toaleta femeilor (fărăpisoare!) prinde bine fiecărui flăcău american.

Jucam un joc numit Optzeci şi cinci. Ţi se dau cinci cărţi, prima cu faţa-n jos; apoi poţi cumpăra alte trei, câte una, după fiecare rundă de pariat, decartând de fiecare dată. E un joc de mic-mare: cel mai mic posibil e As, 2, 3, 4 şi 6, fiecare de altă culoare. Aceeaşi culoare ar fi o culoare, As-2 – 3 – 4 – 5

ar fi o chintă; amândouă mari; v-aţi prins? Deşi Asul poate fi socotit drept l, e totodată mai mare ca Popa, iar o pereche de aşi e cea mai mare pereche. Fred era dealerul; stăteam în dreapta lui. Ajunsesem la a treia „cumpărare", ceilalţi fie se retrăseseră, fie erau decişi să meargă la mare. Aveam As, 2.

4 şi şase, un sus-jos clasic. Problema mea e că 6 îşi avea perechea dedesubt. Singurul care mai avea de primit, Fred, primeşte gunoi, Valet, mare. Intuiţia îmi spune că şi el are o pereche. Totuşi, jucând prudent, gândindu-mă că pot avea ceva mai bun decât o pereche de 6, am aruncat cartea de jos şi am tras – au! – un As, ceea ce mă pricopsea cu o pereche de aşi Providenţa făcuse mari eforturi să

mă indispună, fiindcă ceilalţi doi aşi erau pe masă. Fred anunţă: „D-d-ddealer ia c-c-carte", apoi decartă un valet şi trase un 8. Deloc rău ca jos, dar mâna mea arăta atât de tare încât eram sigur că-l voi bate. Am plusat; m-a plusat şi el. Am plusat din nou, gândindu-mă că doar mă testase, iar acum va renunţa.

N-a renunţat. Atunci am plusat a treia oară, dar cu strângere de inimă, iar el m-a plusat imediat înapoi, ceea ce, cu plusarea între două mâini cu sus (patru cărţi dintr-o culoare împotriva unui posibil ful) constituia un pot considerabil. Ajunşi la finalul licitaţiei, am parolat potul şi am optat amândoi pentru jos; i-am zis; „Să te ia naiba. Am perechi".

„Cât de s-s-s-sus?" întrebă el.

„Aşi", am mărturisit, întrebându-mă de ce m-o fi întrebat.

Avea cel mai mic jos posibil pentru mâna lui, o pereche de optari. Adică Fred rămăsese în joc împotriva mea, aşteptând singura carte din pachet care m-ar fi putut face să pierd, ultimul as. Două adevăruri se născură în faţa mea.

Era nebun.

Câştigase.

Nu plusase dintr-o încredere rezonabilă, ci pentru o imposibilitate virtuală; şi i-a ieşit. „N-n-n-nu te-am simţit ca şi când ţi-ar fi i-i-i-i-intrat", îmi spuse el, greblând potul spre el.

Şi am perceput nebunia din el ca pe tumoare luminoasă pe care aş fi vrut s-o ating şi s-o vindec; voiam să pătrund în forul lui intim ca într-un mare hău cu păr roşu, să pun degetul pe pulsul minunii din nebunia care îl împinsese să se împotrivească unor sorţi mai nefavorabili decât cel al notoriului pariu al lui Pascal.

Voiam, care va să zică, să-i fiu duhovnic.

Şi celorlalţi; imperceptibil, aceşti clerici stricaţi şi faliţi au înlocuit fantomele care m-au alungat aici, fantome pe care, se pare, inima mea le-a invocat din propriile-i călduri, apoi s-au înmulţit ca ciupercile în întunericul umed al absorbirii de sine. Soarele deşertului i-a copt întru dispariţie. Acest soare al deşertului a redus vechi corpuri la o grămadă de oase şi mi-a dat în schimb aceşti muritori prelaţi confuzi, copilăroşi şi dintr-o bucată, în ultimele zile m-am surprins ascultându-l pe

Amos şi povestea bisericii lui foarte scumpe şi pustii, apoi i-am sugerat că această pustietate e în sine elocventă, iar Cuvântul, dacă el

credea că Dumnezeu nu e un patetic bătrâior decrepit, ci o omnipotenţă care se mişcă şi creează pretutindeni şi „în prezent face totul în toate cele", în cuvintele lui

Luther, care a salutat puterea lui Dumnezeu chiar şi în turci şi vandali – de fapt acestea erau şi bandele adverse ale străzilor din cartierul lui Amos. Biserica n-a fost niciodată predestinată să fie un succes cantitativ; creştinătatea nu e o industrie în competiţie cu alte industrii. Amos, şi atât de mulţi alţi confraţi corupţi şi rătăciţi din pricina erodării credinţei, îmi pare să se fi aliniat la curioasa idee a tranziţiei calviniste, cum ar fi extrapolarea de la maiestatea absolută şi impalpabilă a lui Dumnezeu la posibilitatea ca inteligenţa şi iscusinţa de a manipula un capital să fie un semn divin al desemnării divine.

E ceea ce a dus la fragilitatea credinţei noastre americane. A

demonetizat-o. Datoria lui Amos e să stea şi să observe, nu să umple săli cu audienţă sau să conducă o „uzină". Asta încerc să-i spun, prin glume şi printr-o simpatie implicită.

Obsesia lui Woody cu latina, furia lui împotriva episcopilor şi împotriva tuturor celor care au poluat şi distorsionat sau abandonat formele sacre, fixe, ale adevăratei credinţe, încerc s-o suport astfel încât să induc în propriile lui urechi, prin liniştea mea atentă, un ecou de amărăciune şi vagă indignare faţă de această teamă de desuetudine, de ierarhică invidie şi suspiciune că astfel de ajustări de suprafaţă, ca traducerile în limba vulgului şi căsătoriile unor iezuiţi, pot determina o „decădere" masivă, atunci ceea ce e decăzut a murit demult, adică numai pleava, pleava spicelor de aur.

Woody crede orice pentru că nu crede în nimic, furia lui e teroare, iar teroarea lui e lipsă de credinţă.

Pe Jamie Ray l-am ascultat şi mai intens, deşi „sudismele".

lui mă fac să zâmbesc („un căcănar mai alunecos ca un limbric" e una dintre multele) şi să resping teama jenantă pe care mi-o inspiră orice homosexual făţiş, încercând să detectez, pentru mine şi pentru el, ce e acel lucru sfânt pe care oamenii îl văd unul într-altul, ce fel de teamă îi face să rămână fideli propriului sex, deşi trupurile lor devin nu virile, ci caricaturile deseori fanatic de dibace ale dispreţuitei feminităţi. Ce observaţie profundă vizavi de condiţia noastră despre sufletul nostru ambiguu în aristocrata, dar tot mai decrepita temniţă, se produce aici? Pare a fi aproape normal, cu excepţia unui curent implicit de brutalitate şi prădăciune – exploatarea, spre exemplu, a

inocenţei senzoriale şi a trupurilor prostate ale băieţaşilor. Care să fie în acest caz, întreabă prin intermediul meu bătrânul profesor Chuillingworth, binele tânjit pe căi greşite? Că greşeala se petrece undeva mai adânc decât în vrerea conştientă, i-am sugerat-o, desigur, lui Jamie Ray, iar el şi-a dat seama că-i admir felul Cum loveşte mingea, aşa cum îmi admiră el priceperea de a alege crosele adecvate jocului intermediar, astfel încât am devenit mai puţini opaci unul faţă de celălalt, clătinându-ne şi dând din umeri. I-am spus lui Jamie Ray, permiţându-mi şi plăcerea de a confesa, cum, în disperare de cauză, descumpănit că nu reuşesc s-o fut pe Frankie, m-am rugat lui Dumnezeu să-mi dea puterea de a avea o erecţie; L-am implorat să fie complicele meu întru adulter şi vreau să cred că dacă n-ar fi intervenit alte evenimente ruga mi-ar fi fost ascultată. Dumnezeul nostru e un zeu al fertilităţii.

Chiar şi Fred, simţind că i-am dibuit nebunia şi că mă fascina, a devenit mai relaxat cu mine, bâlbâindu-se mai puţin.

E dificil, desigur, să consolezi şi să sfătuieşti consolatori şi sfătuitori profesionişti; frazele clişeu, simpatia profesională, chiar şi răbdarea empatică, sunt brusc evitate. La un congres al maseurilor nimeni nu-şi întoarce spatele. Aşa că am învăţat să nu spunem nimic, ca o manieră de a spune totul. Tăcerea maiestuoasă a deşertului ne serveşte drept exemplu.

Şi pe măsură ce tăcerea mă molipseşte, îmi impune paragrafe scurte.

Dar cazul tău, mă întrebi? O decădere comună, a mea, o cădere în perplexitatea abisală a femeii americane, însă nu mă simt doar decăzut şi posedat, iar demonologia lucrează astfel încât tămăduirea necesită o altă femeie; iar singura femeie aici, la acest capăt de lume, e, dragă domnişoară, chiar persoana ta.

26

Somn avrundat1 astă noapte. Frământarea de a duce ceva la bun sfârşit. O teamă genuină de reîntoarcerea în lume. Mâncărimea din palma stângă mă face să mă gândesc la asta; trupul meu în noapte zace transpus într-o notă mai gravă; solemnitatea existenţială a unicului meu destin şi a unicului meu eu se pogoară asupra mea la fel de asudată ca moartea ciumată.

Stilul meu anterior sfidător de deştept m-a părăsit; şchiopătez, anemic şi înceţoşat la minte de la un gând neclar la altul.

Am petrecut două ore recitind, printre grimase de ruşine, paginile pe care le-am (eu şi tu, cititorule; fără tine n-ar fi decât lipsa de zgomot a unui copac prăbuşindu-se în pădurea umanităţii) acumulat. Nu e, vei spune, o naraţiune edificatoare sau concludentă. Un bărbat care ajurat în public să fie bun şi credincios soţiei trădează o amantă, e ompotent2

cu alta, exploatează încrederea şi nefericirea unora dintre cei care vin la el spre a fi povăţuiţi, se raportează la tatăl şi

1 Şi o revenire la rateurile prielnice. Asta e mai greu de descifrat. Dorul de avânturi celeste? De afundări paradiziace?

2 Vai mie. Sugerarea omnipotenţei în impotenţă îmi aminteşte de

Meister Eckhardt, cu ciclicele sale aserţiuni că Totul e Dumnezeu, că toate lucrurile se contopesc încât totul nu e decât nimic, că

Dumnezeu nu e nimic. Triumfătorul ateism al misticismului. Daţi-mi închimb nişte trepte tomiste. Există ceva, fir-ar să fie. Fir-ar?

copiii săi ca la nişte obiecte străine ameninţătoare, iar în cele din urmă nu răzbate nicio vinovăţie distinctă, mai degrabă un soi de mâzgăleală îndărătnică, o prefigurare a evenimentelor drept o claie de deşeuri în care se simte împuternicit să scormonească după o comoară misterioasă.

Cât de mult, îmi dau seama retrospectiv, a fost lăsat afară, chiar şi în privinţa decontului zelos al detaliului sexual. Tăria uimitoare a sânilor unei mirese adolescente, spre exemplu, şi felul inconfortabil în care-i plăcea să mi-i vâre în întregime în gură, încât falca mea îmbătrânită mă durea. Şi divorţata smeadă, tufa pubiană fiind singura ei denivelare, arătând din profil-ca moţul, de pompon săltăreţ, al unui pudel. Însă părul lui Frankie cădea în bucle ordonate, atât de plate şi ordonate încât păreau pictate pe papirusul abdomenului ei.

Şi multe alte asemenea detalii care ar fi conferit o substanţă morală plauzibilă şi persuasivă demonstraţiei mele duplicitare de contrabandist de icoane.

Nici finalutnu e clar. Nu mă aştept să-mi găsesc parohia acolo când mă voi întoarce. Ned e acum titularul; liberalii androgini şi omogenizaţi ai lumii sunt titularii, iar imperiul nostru american se potoleşte recunoscător pentru a demonstra cât de multă dreptate au. Răsăritul, pulberea dintre stele, va prevala. Nu mă aştept ca Alicia să

fie acolo; având propriile-i motive, Ned nu o va reabilita, concedierea ei de către mine va rămâne oficială, adică ataşamentul meu pentru

Cuvânt împotriva liturghiei înfrumuseţate. Ultimul meu act barthian. Alicia, îmi dau seama acum, a fost ca una dintre acele după-amiezi însorite ale copilăriei, dar pe care nu le vrem repetate pentru că nu vrem să fim din nou persoana pitică, alergică şi lipsită de putere care s-a bucurat de ele.

Frankie şi Jane sunt şi mai puţin clare. Aspir înăuntrul celor două femei asemeni unui faun suferind dintr-o gravură punctiformă şi suprarealistă a lui Dore, care se zbate să renască în căderea-i translucid infernală cu gesturi complicate şi arabescuri de balustrade. Una numai etică, cealaltă numai credinţă, eu între ele. Nu. Formularea nu face dreptate realităţii; există ceva practic, zornăitor, aderent, funcţional în viaţa noastră, ceva olfactiv şi amuţit care eludează formulările binominale ale minţilor noastre, îmi vine greu să cred că vreuna dintre ele mă va aştepta. E ca şi cum suprapopulatul pământ verde lăsat în urmă ar fi explodat devenind un deşert graţie procesului care a umplut acest gol pentru mine cu obiri şi plăceri, afecţiuni şi noi nume şi flori interesante.

Totuşi… Mai sunt câteva cuvinte până la amiază. Mă aşteaptă un joc de golf, deşi nu cu aceeaşi inocenţă şi abundenţă evazionistă pe care le-am trăit înainte de a scrie aceste pagini cu câteva zile în urmă, târându-l ca şi pe amicii mei (nu întru totul, mă tem, convingător; altruismul încă îmi mai zgândăreşte sinusurile cu zeama anxioasă a futilităţii), în această tristă şi neclară dare de seamă, în câteva zile mă voi despărţi de ei. Va fi rece în casă. Tata mă va saluta cu un alt nume, iar copiii mei vor vrea cadouri. Jane – faţa ei e inexpresivă. Frankie a evoluat, iubirea ei pentru mine devenită auto-mulţumitoare, autocontemplativă, iubirea îndrăgostită de iubire.

Noaptea trecută, năuc şi scârbit după un joc de pocher incredibil de plictisitor, ca răzbunare pentru încercarea mea în dimineaţa dinainte de a-l descrie ca fascinant, am păşit afară din acest adăpost în formă de omega, testându-mi iminenta libertate, şi am privit stelele atât de apropiate şi de albastru de calde în această atmosferă, deşi atât de imobil de fixe în domul nopţii; şi am simţit, pentru o secundă – ca şi cum pentru o secundă mişcarea de revoluţie a pământului ar fi devenit palpabilă – particula sau cantitatea aceea din mine, dincolo de minte, care mă face să fiu un străin, aici, în acest univers. O cantitate nu mai

mare decât un grad al unui arc, totuşi vie, a mea, comoara mea.

Dumnezeule, ce tristeţe a Creaţiei! E a noastră sau a Ta?

27

Fraţilor: textul de astăzi e luat de la acel Prinţ al Predicatorilor, cel născut din rumenirea timpului, Saul din

Tarsus, cel care va deveni Sfântul Pavel, e vorba de Epistola pentru Corinteni, al cincisprezecelea capitol: „Noi suntem cei mai nenorociţi dintre toţi oamenii".

Noi? Care noi? Noi, cei care predicăm despre învierea lui Hristos: „Căci dacă Hristos n-a înviat, predicile noastre sunt zadarnice, iar credinţa voastră zadarnică şi ea".

Voastră? Care voi? Voi, cei din Corint care profesaţi noua, monstruoasa credinţă şi care aţi primit Evanghelia, adică vestea cea bună şi mărturiile cum că cel mort, Iisus, a înviat din mormânt şi a fost văzut de Cefas, apoi de cei doisprezece, după aceea de alte cinci sute de suflete deodată, dintre care – declară Pavel în acel aparteu memorabil ce conferă epistolei suflul contemporaneităţii, urgenţa diafană a ziarului de ieri – „cei mai mulţi sunt încă în viaţă, iar unii au adormit".

Iar acum sunt cu toţii adormiţi, de multă vreme. Totuşi, chiar şi astăzi, spre sfârşitul lui 1973, trăieşte zvonul că ceva înlesnitor s-a produs, parcă era ieri, care să alinieze, asemenea unui magnet trecut pe sub o coală de hârtie plină cu agrafe, cioburile confuziei noastre, jinduirile noastre, greşelile noastre faţă de confuzia altora, insomnia terorii noastre şi corupţia pedestră. „Când ceea ce e corupt se va îmbrăca în necorupt, şi trupul acesta muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci se va îndeplini cuvântul care este scris: Moartea a fost înghiţită de biruinţă".

Când? încă nu s-a întâmplat nimic. Pavel se aştepta să se întâmple curând: „Iată, vă spun o taină mare; nu vom adormi toţi, dar toţi vom fi schimbaţi într-o clipă, într-o clipeală din ochi, la cea din urmă trâmbiţă". Ultima trâmbiţă n-a sunat înainte ca Pavel să adoarmă, nici în lungile secole care au trecut, secole bulucite cu pofte şi bătălii, cu păcatul semănând vieţi chiar mai abitir decât ar fi putut să le secere boala, secole care, fiecare, e asemenea unui pocal plin ochi cu lacrimi omeneşti şi sânge, pocale ridicate ca ofrandă spre mulţumirea Dumnezeului, Celui de sus.

Cu toate acestea, oamenii încă aşteaptă ultima trâmbiţă să sune; chiar ieri, în timpul încântătoarei noastre excursii cu autobuzul la

Sandstone, organizată de capabila noastră domnişoară Prynne pentru a ne pregăti pentru re-intrarea în lume şi pentru a cumpăra copiilor şi soţiilor noastre suveniruri din piele, un tânăr înalt şi graţios, imaginea leită a unui

Iisus tânăr, deşi cel adevărat era fără îndoială mai brunet şi mai scund, mai din lumea a treia până-n negrul unghiilor – tânărul acesta mi-a înmânat un pamflet ilustrat cu benzi desenate despre un Richard Nixon răpus sub un „Scut al

Incredibilului" şi cu diagrame complicate despre periheliul

Soarelui şi orbita cometei Kohutek în relaţia lor cu armistiţiul din Noiembrie şi cu solstiţiu de Iarnă; acest pamflet, produs în Dallas şi respingător prin calculele lui nebuneşti şi pietatea jargonului, prezice un sfârşit al lumii în optzeci de zile şi face mare tam-tam despre sloganul nebiblic „în jurul lumii în optzeci de zile".

Îmi permiteţi să vă împărtăşesc un paragraf din această cretină profeţie?

„Înţelegeţi ce-mi arată Iisus? Nu e minunat cum Dumnezeu se arată poporului Său? începe cu 12 (noiembrie), ziua după Pace, pace, iar apoi pe 31 (ianuarie) cu război, război!

Dibăcie?

— Şi iminentă distrugere! Voi, cei din SUA, aveţi numai până în ianuarie să ieşiţi afară din State înainte de dezastru, distrugerea pogorâtă din judecata lui Dumnezeu drept răsplată pentru răutăţile Americii!"

Ei bine, ne retragem în faţa acestei păsăreşti îmbibate cu savoarea diabolică a astrologiei şi a radicalismului narcotizat; dar haideţi să ne întrebăm dacă nu cumva conţinutul acestei inutilităţi nenorocite, promulgată de cea mai disperat inepţie ale unei generaţii disperat de inepte, nu este acest conţinut, în afara stilului, conţinutul sensului vieţii noastre şi al dorinţei celei mai profunde a inimilor noastre?

Consideraţi, din nou, alt pamflet, întins mie de acelaşi

Iisus soios care m-a ales pe mine din mijlocul mulţimii care rânjeşte ca pe cel care în mod evident are nevoie de mântuire. Sub odioase ilustraţii vineţii, într-un tipar elementar menit celor puerili, găsim acest travesti al misterului Ispăşirii: „Dumnezeu e marele nostru tată din Ceruri, iar noi copiii lui pe Pământ, însă noi am fost răi şi meritäm câteva palme la fund, nu-i aşa? Dar Iisus, marele nostru frate,

ne iubea pe noi şi pe Tata atât de mult încât ştia că fundul ne va durea pe amândoi, aşa că l-a oferit pe-al Lui în locul nostru!"

Ei bine, chiar şi aşa: i-aţi auzit vreodată pe propriii noştri învăţători de duminică sau rugăciunile cântate ale copiilor? Oare nu e dezgustul nostru aici doar estetic, estetica constituind o categorie infernală; nu e iubirea noastră pentru creştinism o apreciere elitistă, de anticar, o lăudăroşenie sumbră şi esoterică, când ar trebui să prevaleze credinţa vie în cei decăzuţi? N-ar trebui ca această pornografie a credinţei, asemenea pornografiei copulaţiei tipărită în acelaşi atelier murdar, să constituie dovada necesităţii unui miracol, a unei minuni adevărate, a unui miraculos adevăr crud care constituie unul din subiectele conspiraţiilor civilizaţiei de a-l suprima? Şi, atâta vreme cât suntem nişte oameni civilizaţi, cu o dispoziţie curtenitoare şi o conştiinţă civică, toleranţi, sensibili şi moderaţi, nu suntem oare şi noi părtaşi ai conspiraţiei,» distincţi doar în parte în cadrul ei, asemenea puţinelor, dar super delicioaselor guguloaie negre din sfera de sticlă a unui dispozitiv Kiwanis de dispensare a gumei de mestecat?

„Dacă în această viaţă ne punem speranţa în Iisus, noi suntem cei mai nenorociţi dintre oameni". Cei mai nenorociţi, cei mai mizerabili, pentru că ce altceva este pentru ceilalţi oameni, decât o speranţă adăugată vieţii ca pana la o pălărie, noi fiind însăşi pălăria, chiar mai mult decât pălăria, cămaşa şi pantalonii şi pantofii.

Suntem despuiaţi, ne spune Pavel, dacă Hristos n-ar învia – „dacă n-ar exista nicio înviere din morţi", însă cât de greu, cât de greu era atunci şi cât de greu e acum să-l ridicăm pe mort în inimile noastre! Cât de împietriţi şi de vineţii zac pe târgile spitalului! Cât de ireversibil progresul decrepitudinii instituit de radiografii şi biopsii! Şi, pentru cei în viaţă, cât de acceptabilă moartea celor morţi, cât de rapid se sudează locul peste spaţiul în care fiinţau, cât de vicleni de recunoscători suntem pe puţinul extraspaţiu pe care ni-l lasă! I-am urî dacă s-ar întoarce. Una dintre cele mai profunde temeri ale noastre, într-adevăr, e aceea că morţii se vor întoarce; resurecţia celor morţi e o poveste horror. Când eram mic, lăsaţi-mă să mă spovedesc, eram îngrozit că aş fi putut să mă rog mult prea bine şi din întuneric Iisus îmi va răspunde păşind peste pragul camerei mele, cerându-mi să-i predau jucăria mea preferată.

Totuşi, din alt punct de vedere, cel al eului insacabil, cel care strigă în sinea noastră fără încetare exist! cât de inteligentă e

stipularea carnală pronunţată de Pavel faţă de cea neoplatonică a Vieţii de Apoi şi care supravieţuieşte până în ziua de azi mai mult ca mise en scene pentru caricaturile din New Yorker. Deoarece noi nu dorim să trăim ca îngeri în eter; trupurile noastre suntem noi, noi; iar pofta noastră nesăţioasă pentru nemurire nu este, aşa cum marele filosof al Morţii, Miguel de Unamuno, observă atât de corect şi de devastator, numai o poftă pentru transformarea într-o viaţă dincolo de imaginabil, ci pentru viaţa noastră obişnuită, viaţa lumească în care trăim atât de năuci şi de pierduţi, pofta ca ea să continue în veci pururi. Singurul Paradis pe care ni-l putem imagina e Pământul. Singura viaţă pe care o dorim e aceasta. Pavel are dreptate în speranţa lui vampirică, iar toţi cei care ne oferă ca alternativă supravieţuirea gazoasă a esenţei personale sau perpetuarea cuiva prin intermediul copiilor şi a faptelor bune sau a capodoperelor, ori a identificării cu specia Umană şi binecuvântarea repausului absolut şi final, nu sunt decât nişte agenţi ai ispitei, trădători ai Domnului. Nu este asta şi situaţia bisericilor noastre, că ne aplecăm din amvon mânaţi de bunele noastre intenţii şi de un umanism limbut pentru a ispiti bietele oiţe să se lepede de rămăşiţele doctrinei barbare conservate în credinţă asemeni urmelor de paşi ai iguanodonului în piatra de var, cea care îi propulsează, în exclusivitate, afară din plăcutele lor paturi duminică dimineaţa?

Totuşi, resurecţia trupului e imposibilă.

La fel de imposibilă, trebuie s-o spunem, atât pentru

Pavel şi corinteni, cât şi pentru noi înşine; deşi lumea lor era mai bogată în mistere chimice şi astronomice decât a noastră, conţinând mai multe cadavre şi mai mult doliu, fiind o realitate mai putridă.

Niciun om, dacă nu e însuşi Iisus, nu crede. Nu putem decât să facem o profesiune de credinţă din a crede. Ne găsim, fraţilor, unde ne găsim, în slujbele noastre imposibile şi de cele mai multe ori viclean de trândave, pe fruntariile unor contrarii acute unde de cele mai multe ori nu există loc de întors – de multe ori suntem asemeni clopotniţelor, nişte embleme; e misiunea noastră de a fi vizibili şi de a furniza oamenilor oportunitatea de a profesa imposibilul care le face viaţa posibilă. Cel puţin în această privinţă biserica catolică avea dreptate; un preot e mai mult decât un om, şi deşi omul se dezintegrează înăuntrul veşmintelor sale, degradându-se mai mult decât cel mai debil individ din turma sa, preotul poate continua să-şi împlinească

funcţia, aşa cum şi-o împlineşte sperietoarea.

Fraţilor. Feţele voastre arse de soare, buhăite după o lună dejoacă şi băutură, de tacos şi tamales, luaţi aminte la mine cel din imaginaţia mea, vă recunosc acum feţele aşa cum recunoşteam odată feţele şi vălurile din pierduta mea parohie suburbană. Suntem nişte vergele de paratrăsnet pentru anxietăţile oamenilor, lăsaţi să plutim liber prin comunităţile noastre ca nişte jalnici reparatori, absorbind în mod natural anxietatea şi tulburându-ne pe noi înşine.

Poate că suntem singurele grăunţe de sare, fără de care lumea şi-ar pierde cu desăvârşire savoarea. Sau poate – ar fi un păcat ca noi să negăm această posibilitate – Apariţia, atât de iminent aşteptat de Pavel, se va produce, iar aceste două milenii dintre noi n-ar fi altceva decât ezitarea absentă a mâinii unui amfitrion graţios înainte de a suna clopoţelul pentru a ni se aduce desertul sau pauza înainte de acea lovire a paharului de vin cu tăişul unui cuţit pentru a capta atenţia comesenilor.

În acest Interim haideţi să ne bucurăm cel puţin de rigiditatea rolurilor noastre, care rămân în picioare, deşi noi ne prăbuşim înăuntrul lor. Noi nu ne inventăm pe noi înşine, apoi îi convingem pe alţii să ne găsească loc în sinea lor;

mai degrabă oamenii inventează rolul nostru şi trebuie să ne convingă să-l umplem.

Curând va trebui să vă părăsesc, aşa cum mă veţi părăsi voi. Am împărtăşit o ciudată vacanţă – cu nimic asemănătoare vacanţei de doliu impuse unui mandarin căruia, în floarea vieţii lui, i-a murit un părinte, s-a retras într-o văgăună din munte, departe de ispitirea responsabilităţii şi concubinajuaceastă izolare îşi va compune restul călătoriei prin viaţă. Quim y amis? Cine m-a adus aici? strigătul răzbate într-un pasaj al lui Pascal, care m-a impresionat în zilele – pierdute, vai, ca multe altele! – când mergeam la seminar şi o curtam pe palida fiică-floare a profesorului de etică. Pe aceeaşi pagină în care le Penseur îşi mărturiseşte teama în faţa tăcerii eterne a spaţiilor infinite, îşi mărturiseşte o altă teamă: y e m'effraie et în'etonne de me voir ici plutot que ta, car îi n'y a point de raison pourquoi ici plutot que ta, pourquoi a present plutot que lom? Qui m'y a mis?

Qui m'y a mis? Poate fi acest mister, înfricoşător şi uimitor al existentei noastre, exprimat mai limpede? Vechile mistere se erodează; Henri Bergson, acel graţios tovarăş de drum al credinţei noastre dure,

vorbea de trei balamale scârţâitoare, sau hiatusuri inexplicabile, din continuul materialismului: dintre nimic şi ceva, dintre materie şi viaţă, dintre viaţă şi minte. Ultimele două s-au umplut de atunci cu aluviunile noroioase ale informaţiilor atomice, şi chiar prima ar putea, în cele din urmă, releva o anatomie: telescoapele radio au interceptat deja o îngânare cosmică care se pare că îşi are originea în chiar muchia timpului.

Dar ce ar putea elucida şi trivializa pe cel mai profund şi mai simplu dintre mistere, că mă aflu aici şi nu acolo, în prezent şi nu în trecut sau viitor? // n'y a point de raison pourquoi;

nu există nicio iotă de raţiune de ce. Aşa că cei care trăiesc prin iraţionalism ar putea să ne modereze ruşinea. Cine ne-a adus aici, în această vocaţie, la această dată târzie, în afara timpului cuvenit? A pune întrebarea înseamnă a insinua un răspuns: există un qui, un Cine, cine ne-a adus; n-am aterizat în mod accidental aici, am fost repartizaţi. Cum, de altfel, ştim deja în măduva noastră. Dumnezeu să vă binecuvânteze. Dumnezeu să vă aibă în pază. Amin.

[cu creionul, în aplecarea scrisului de mână al altuia:)

Da – în sfârşit, o predică ce poate fi propovăduită.

28

Ai vorbit. Exişti. Palma mâinii mele stângi mă mănâncă asemenea aceleia a unui individ care mai are o oră înainte de a purcede spre scaunul electric. Nu m-am uitat la paginile mele seara trecută, între golf şi supeu. Mărturisesc că am cumpărat, pe ascuns, din spatele unui magazin de suveniruri şi kitsch-uri (plase din canava, şei în miniatură, pălării

Stetson, bucăţi de sârmă ghimpată antică foarte scumpă), o cărticică verde, prăfuită, un îndrumar pentru învăţătorii de duminică, intitulată Ce întrebări pun fetele şi băieţii, bălăcindu-mă apoi în conţinutul ei ilicit. Aşa că n-am remarcat nota ta până în dimineaţa asta, stătea pe maşina de scris, care, asemenea unei soţii plictisite, răspunde doar în silă atingerilor mele, deasupra mochetei de culoarea găinaţului de gâscă unde picioarele mele neastâmpărate au lăsat două dâre flocoase. Scrisul tău de mână era aşa cum mi l-am imaginat dintotdeauna – grăbit dar lizibil, pragmatic, deşi un pic cam auto-măgulitor prin forma literelor mari.

Chiar crezi că e un semn bun, draga mea, că această din urmă predică, umflată cu citate şi presărată cu aşchii de panseuri (adevărul e

că şi dacă cerul ar fi un imens panou publicitar din neon iluminat tridimensional pulsând intermitent

DUMNEZEU EXISTĂ douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, noi tot am născoci chichiţe să ne îndoim), cam umedă, lipsită de scăpărările nevrotice şi zeflemitoare ale celorlalte predici, ar putea fi propovăduită într-o biserică adevărată, cu strane, imnuri albăstrii, plecări şi trădări, vitralii şi enoriaşi bonafide bine împăiaţi? Să fi făcut asta tot timpul, să mă fi pregătit pentru o reîntoarcere în lumea mea şi nu pentru o translaţie spre una mai bună? E acesta sfârşitul terapiei, o re-primenire a ambiguităţii, a performanţelor robotice, a scrâşnetelor zilnice, a jurămintelor deşarte, a plăcerilor sălcii şi a iluziilor muribunde?

Da, e răspunsul tău sever. Iar eu dau din cap, acceptând anemic. Sunt gata. În afară de un singur lucru. Un singur impediment, o singură reticenţă între mine şi realitatea reînnoită. Tu, domnişoară Prynne. Tu, cu ţinuta ta de perfectă eleganţă amplificată, cu părul tău brunet şi abundent, ochii tăi chiar mai negri sub sprâncenele pronunţate şi repezite ca două elipse ale unei bucăţi de cărbune neascuţit. Aş putea crede oare că extensia graţioasă a gâtului tău şi generoasa curbă a gurii mi-a sugerat vreodată imaginea unei broaşte ţestoase mari şi albe? Că am putut interpreta maniera ta de a te purta, întotdeauna demnă şi ştiiată, drept aspră, chiar agresivă şi jenantă? Că întregul tău comportament admirabil ca prospeţime, imparţial şi lucid pentru toţi deopotrivă, mi-a amintit de una dintre acele amfitrioane afabile, uşor deranjată, hărţuită, atunci când membrii a doua cluburi suburbane adverse vin în vizită la ora prânzului, marţea? iartă-mă.

Jur, m-am îndrăgostit de tine din momentul în care bâzâitul avionului a murit în urechile mele. Impecabila ta curtoazie cu atotştiutoarea pragmatică, frumosul tău coc mătăsos cu un creion auriu implântat în el într-o doară, ochelarii tăi de citit înlocuiţi atât de rapid de cei de soare atunci când îndatoririle îţi cer să pătrunzi pe aleile cu dale verzui care şerpuiesc printre dunele de nisip şi cactuşii din grădina noastră – aerul tău de robustă mobilizare, de scop bine conturat, dar care nu pregetă să se oprească şi să flirteze cu forma unsuroasă de sugar a vreunui cleric în dizgraţie, care se bronzează – maniera ta încântătoare de a o delega şi instrui pe asistenta ta, domnişoara Leonora Givingly, a cărei timiditate cochetă s-ar transforma într-o clipită în despotism dacă n-ai şti cum să-i limitezi

atât de măiestrit şi precis atribuţiile zilnice – felul tău un pic smucit şi chiar dramatic de a merge şi, în acelaşi timp, de a-ţi aranja părul cu mâna, ochii tăi întunecaţi (genul de întunecime care pare fierbinte), trufaşi, cu bravura vag falsă, uşor contrafăcută a femeii singure: toate acestea m-au impresionat. M-au pătruns.

De ce nu văd niciun inel pe mâna ta stângă? De ce ai fost chemată să conduci acest loc în deşert, această mănăstire dintr-o altă lume, transpusă într-o lume kitsch a lui Columb, de tip Disneyland? Qui t'y a mis?

O dată, ieşind la ora amurgului din piscină, te-am văzut, ochii mei plini de clor pentru a se asorta cu apusul soarelui, te-am văzut severă, trecând şi împingând uşa de sticlă, după ce ai certat-o pe camerista rebelă îmbrăcată în blugi, ceea ce m-a făcut să mă gândesc că fundul tău, care înainte îmi apăruse ca un podiş pierdut în zare, era abordabil. Chiar era, cu toată maiestuoasa lui autoritate şi impenetrabilă aparenţă, era de prins, de strâns, de mângâiat şi sărutat. Şi ştia că e.

Ştia că e aşa, în ochii mei aprinşi de lumina apusului.

Oare de ce mă văd pe mine însumi tăcut, impasibil favorizat? Să fie oare din cauza unei percepţii nelalocul ei a crescândei mele admiraţii, a unui zâmbet mascat, a unei înroşiri-flirt, a unui gând obraznic, a unei înmuieri oarecare a mâinii de fier cu care conduci? Nu. În cazul în care aceste pagini vor fi xeroxate fraudulos şi trimise superiorilor tăi şi ai mei, insist să fi exonerată negativ. Ai fost inflexibilă şi castă. Minunata tărie şi generozitate a inimii unei femei!

Totuşi, cu aceeaşi intuiţie de neînăbuşit care mă face să laud acel absconditus Deus, simt că există un loc în tine pentru mine. Rezervat, neîndoielnic, odată cu prima privire trufaşă. Când ne petrecem pe coridor are loc o curioasă curbare a spaţiului-timp în care scurtul nostru salut creşte şi se afundă. Când te opreşti pentru o clipă la masa mea pentru a investiga formal dacă varza e comestibilă, devin conştient de pelvisul tău, prezent, cred eu, deliberat la nivelul feţei mele, deşi dacă nu te-ai apleca puţin n-ar fi posibil, în timpul nopţii, încercând, cu tot mai puţin succes (efectul soporific al acestui climat ciudat s-a disipat demult) să adorm, te simt cumva dincolo de toate aceste bariere, încercând să te descurci în labirintul care te aduce la mine, ezitând în interiorul curbat al milei circumferente.

Cât de cuceritoare erai sâmbătă, în Sandstone, când ai fost

abordată de indianul beat! Erai într-un costum negru, de culoarea unei sobe mânjite cu cenuşă, şi te-a oprit pe trotuarul dogoritor înţesat cu baruri şi tarabe cu produse pentru fermieri sau vederi ale canioanelor, în timp ce încercai să conduci înapoi spre autocar gălăgioasa, rumena şi vizibila gaşcă de prelaţi patentaţi. Eram surescitaţi că ieşisem, că ne aflam într-un cătun în mijlocul unei autostrăzi, un cătun care arăta ca un oraş, unde camionetele descriau un continent de activitate şi agricultură şi unde se vedeau absurde decoraţii de Crăciun atârnând ofilite de stâlpii de iluminare. Zarva produsă de noi l-a stârnit pe indianul ponosit să se îndrepte spre noi. Era ca şi cum, în veşmintele tale sure, ţi-ar fi crescut brusc o umbră. Ne-am oprit descumpăniţi, tăcuţi. Din spatele meu, domnişoara Givingly a ieşit în linia întâi, hotărâtă să-şi joace rolul de oficial scorţos. Dar cu o mişcare divin de fermă a braţului i-ai tăiat înaintarea şi ţi-ai aplecat capul – aranjându-ţi părul pe spate, cu palma întinsă – să auzi ce mormăia indianul, în definitiv, nu era beţia lui o aventură, pe aripile apei de foc, întru extaz şi adevăr (fiindcă nicio alt rasă nu se îmbată ca ei), reprezentând astfel încă una dintre dislocările religioase americane, pe care e de datoria ta s-o repui pe calea cea bună? Se clătina în stilul unic al unui indian beat, înclinându-se graţios cu o penumbră ameninţătoare, arătând cu degetul şi bodogănind în urechea ta. Arăta spre Woody; orgoliul reacţionar al lui

Woody îl determinase să-şi poarte plastronul şi gulerul de preot, în timp ce toţi ceilalţi purtam tricouri sportive; indianul era ofensat, sau interesat; tu, pentru a sublinia conotaţiile engleze ale explicaţiei, i-ai exemplificat prin două mâini care se roagă, ca să defineşti un om al sutanei şi, printr-un cerc amplu, ne-ai desemnat pe toţi. Indianul a înţeles; a privit spre cer; a izbucnit în râs, genunchii i s-au înmuiat brusc, iar tu i-ai întins o mână sub cot, să-l împiedici să cadă. Eu, privind îndeaproape, ţi-am simţit scânteia anticipatoare, dorinţa de a-l da la o parte, aşa încât clienţii tăi să poată urca în autocar, dar şi dorinţa de a-l lăsa pe acest indian – camaradul tău din vestul sălbatic – cât se poate de demn. Oh, m-a mişcat întru tine, înţelegând toate astea şi altele, şi mi-am dat seama că iubirea nu e o emoţiune, 6 mişcare asertivă exterioară, şi o ram-moţiune, o mişcare mlădioasă întru.

* * *

Am văzut prin tine, întru tine, Ms. Prynne, propovăduind acelei

umbre blocate în soare, cu ochii lui de pisică, mijiţi de băutură, şi de aceea te revendic ca a mea. Cum finalul prezenţei mele aici se apropie, totul devine vaporos, viitorul şi trecutul meu constituind unul şi acelaşi nor verde, numai tu rămâi o entitate materială, numai tu ai substanţă; cad spre tine ca un meteorit spre Pământ, ca o cometă spre Soare.

Tu, cea care ai fost înţelegătoare cu un indian beat, fii înţelegătoare cu mine, bâzâitorul protestant înţepat de o nouă etică de muncă a sexului suficient, a actului sexual ca semn exterior al graţiei interioare, ca ultimul sanctuar al violenţei, cuceririi şi extazului într-o lume la fel de docil înghesuită ca cea dintr-un ascensor decolând după masa de prânz.

Mi-a trecut prin minte, stând ieri pe veceu la ora cinci

(nouăzeci de lovituri cu o crosă de golf au un efect salutar asupra măruntaielor; o a doua rată e produsă, mai contemplativă decât toxica şi urgenta uşurare matinală), că situaţia mea în ceea ce o priveşte pe partenera Jane, cu îngemănarea ei obstinată de simetrie şi dragoste gentilă, aparţine exclusiv acelei provincii a muncii, iar munca fără credinţă e constipantă. Ar trebui să încetez, mi se părea evident în timp ce mârâiala fericită a intestinelor mele continua un proces de golire aparent interminabil, ar trebui să încetez să mă raportez la viaţa oricărui altcuiva, în afară de a mea, ca fiindu-mi dată în grijă; ei şi eu ne aflăm cu toţii în grija lui

Dumnezeu. Majoritatea lucrurilor pe care le posedăm sunt primite, nu câştigate; o acceptare graţioasă e tot ceea ce avem datoria să facem, şi o urmărire pe jumătate conştientă a venelor filonului ambient.

Atrocităţile acestui secol au crescut din glorificarea în secolul trecut a Voinţei.

Impotenţa mea faţă de Frankie îmi apare acum ca un produs al supraorganizării, din dorinţa mea de a atinge perfecţiunea, dorinţă care o învăluia cu lejeritatea unui veşmânt de pene. Dacă m-ar fi iubit cu adevărat s-ar fi automutilat. Eu am încercat s-o mutilez, dar n-am avut răgazul necesar.

În insomnia mea, între accese de masturbare, gândindu-mă la tine, domnişoară Prynne (păsărica ta trebuie să fie acum o mână de jăratec; vor răsări câteva fire negre înjurai sfârcurilor tale), mă rog; şi în rugăciunile mele mă deplasez în aer asemeni cercurilor concentrice

din cercurile concentrice, ca o scuturare de vorbe dintr-un soi de jurnal de drum, sau asemeni unui xilofon supranatural care se mişcă în diagonală dinspre mine spre înalturi, iar cuvintele mele sunt purtate în spaţiile interstiţiale, şi li se răspunde, nu continuu, ci în rafale de bucurie, care aproape că mă smulg afară din carcasa coastelor mele, făcând ca primele ore ale dimineţii captivităţii mele între aceşti pereţi gri-verzi mult prea preţioase pentru a putea dormi. A doua zi, jocul meu de golf e neglijent, iar cel de pocher distrat. Chiar şi bronzul pielii mele se diluează.

Dar au trecut mulţi ani de când nu mi-am mai auzit rugăciunile ascultate. Cel care e la pământ, ne spune Bunyan, nu mai are de ce să-i fie frică. Cel care e jos, ne spune şinele, e sus.

Aştept nerăbdător şi respectuos comentariile tale.

29

Nimic. Niciun cuvânt. M-ai citit doar în duminicile terne. Eşti oripiiată de avansurile mele. Ai încetat să exişti. Am irosit o oră plimbându-mi cobaiul de laborator care e. mintea mea prin labirintul acestor alternative şi trăgând cu ochiul la vechile pagini pentru eventuale cuvinte din partea ta pe care le-aş fi putut trece cu vederea. Nimic.

Niciun cuvânt.

Astăzi e marţi. Joi plec. Gândeşte-te la mine ca fiind în cer; gândeşte-te la mine ca la zeul-Cer, Uranusul pentru

Gaea ta, picăturile de ploaie pentru deşertul tău, evanghelia disperării tale, sporovăială tăcerii tale. Cu ce drept, întrebi, aştept ca tu, căreia i s-a încredinţat această situaţie delicată graţie (printre alte virtuţi, abilităţi, calificări de manager de hotel şi spital, cursuri de prim ajutor etc.) pronunţatei tale rezistenţe la orice încercare de seducţie, să fi condescendentă cu mine, un vierme, un vierme de soiul celor pe care îi procesezi cu duiumul? Tot ce ştiu e că eşti aleasă pentru imunitatea ta faţă de clerici, pentru antipatia ta faţă de ei, paraziţi bolnavi ce sunt, consumând benzină şi combustibil pentru încălzire în misiunile şi ritualurile lor inutile, dând buzna peste cineva care fie îşi dă duhul, fie se căsătoreşte, pretinzând dreptul de a spune o rugăciune de binecuvântare a bucatelor la o masă a clubului Rotary etc. Iar tu ai parte să-i vezi pe cei mai răi dintre noi, pe eşuaţi, o bandă lunară de leproşi şi de rataţi auto-exacerbaţi.

Totuşi, încă mai am acest bob de muştar. Iar tu ai acea fisură în

armura ta. Mai exista şi acel gol de aer atunci;

când ne petreceam pe hol. Chiar şi raritatea unor comentarii încurajatoare în paginile mele dobândesc o semnificaţie erotică pozitivă. Eşti o efemeridă iluzorie care îmi încalcă fruntariile. Eşti acum sfârşitul, intelligens entis, fiinţei mele, în măsura în care nu exist decât în acte. Dă-mi un trup al meu. Altfel voi cădea prin spaţiu, o veşnicie.

Opreşte-mă.

Ceva continuă să mă smulgă din vise şi atunci rămân treaz ore-n şir, isterizat ca o coardă de chitară. Azi-noapte am visat că îl învăţam pe fiul meu să meargă în picioare. Nu era clar care fiu. S-a încordat în braţele mele când am încercat să-l ridic, luptându-se să-l las jos. Păşeam pe dale roşii ude, picioruşele lui între ale mele. Eram amândoi desculţi, picioarele ude ca atunci când ai înotat în bazin; cu o voce curios de adultă, distinctă, deşi cam înaltă, a remarcat, în semn de recunoştinţă pentru instructajul meu, că am nişte picioare „grozave". Am fost atât de mulţumit încât m-am trezit. Altundeva în noapte am traversat drumul cu un grup de semeni; am păşit peste unul dintre acele garduri scunde formate din câte două cabluri petrecute prin nişte stâlpi pitici; am alergat pe o pajişte presărată cu margarete şi ciuboţica cucului; eram iarăşi acasă. Ceilalţi au alergat spre lacul din faţa noastră, iar Frankie a rămas în urmă, cu mine; cu un gest minor şi molatic şi-a tras fermoarul blugilor şi mi-a arătat chiloţii. Aveau imprimeuri florale, roz şi galben pal. Era ceva ce-ar face un copil pentru un alt copil.

Erau minunaţi. Pajiştea înclinată şi intempestivul impuls al iubirii m-au aplecat înainte, aşa că m-am trezit.

Era sfioasă; chiloţii ei erau cel mai minunat lucru pe care îl văzusem vreodată; mai aveam oare răgazul să i-o spun? în visele mele am devenit cu toţii nişte copii, aşa cum se cade, se spune, pentru a putea păşi în împărăţia lui Dumnezeu.

Câte şi mai câte trebuie oamenii să facă! Creaturile pitice din OZN-uri trebuie să ne fi ghicit de-acum sexul şi mărcile de maşini, dar visele şi rugăciunile şi incantaţiile…

Cum să le explicăm muzica?

Cea mai religioasă experienţă fizică a mea s-a petrecut în colegiu, în acei ani nervoşi de început când sărmanul meu trup adolescent, doar căutând să se îndrepte şi să se lepede de acnee şi

crampe stomacale, era în mod nemilos încărcat cu înţelepciunea veacurilor şi graiurile lumii. Am răcit; aveam insomnii; dureri de dinţi; m-am constipat.1

Zilele treceau; de şase ori pe zi stăteam pe ovalul de porţelan şi aşteptam; nimic. Suprasolicitatul meu anus a început să doară; abdomenul mi-a deveni tare ca o cărămidă;

mă clătinam pe aleile pietruite, dintr-o clasă într-alta, năuc de uimire; creştinismul meu, niciodată muscular, părea o toană febrilă, inutilă. Apoi, într-o dimineaţă, transpirând cu tot corpul, am împins afară o căcărează compactă, ca un corn de narval, şi-atât; ochii mi s-au umplut de lacrimi;

cum puteam să mă poticnesc la orele de curs cu o astfel de extruziune? M-am aplecat înainte atât cât îmi permitea bustul, un fel de yoga ad-hoc, iar sufletul meu şi-a plâns disperarea forţelor care contau. Şi o forţă fantastică m-a înhăţat

Note:

1 Gândindu-mă la constituţia mea, sau la sânii tăi. Am observat că sus nu eşti la fel de impresionantă cajos, dar asta n-ar trebui să te inhibeze. Femeile cu pieptul plat, fie vorba între noi, sunt dintre cele mai bune. Sânul e ca un penis; excitaţia are numai secundar de-a face cu mărimea; în primul rând are de-a face cu faptul că e acolo. Existenţa precede totul; esse est deus.

de maţe, aproape manual, iar trupul meu, asemeni unui animal magnific scăpând de stăpân, a scăpat rapid şi sălbatic din strânsoarea durerii, eliberând un exces de rebuturi. Era împins de dincolo, o eliberare în trans: o adevărată experienţă luterană, singura mea experienţă de acest fel. De atunci încoace, stres sau trudă, încercări sau rătăciri, am rămas regulat, aşa cum cred că m-am lăudat mai devreme în aceste pagini.

Mă aştept să resimt expulzarea mea din acest loc într-un fel asemănător. Decât dacă accepţi să mă iubeşti.

Te voi trata ca pe o doamnă, domnişoară Prynne. Sexul e opţional, jur; doar vino şi stai, povesteşte-mi despre munca ta, despre dificultăţi, viaţa ta, planuri, flora locală, impresiile tale despre mine şi rolul religiei organizate în mileniul următor – dacă se leagă ceva între noi, mergem până la capăt; dacă nu, ne vom fi relaxat preţ de o oră, fiind drăguţi unul cu celălalt. Fără fiţe, serios. Simt că avem potenţial, că există ceva între noi şi ar fi păcat să nu-i dăm curs. Am fost un

oaspete rău? M-am plâns că nu-i bună mâncarea, am încercat să fur vederi, să-i chinuiesc pe ospătari, să ţin predici private în camera mea, am refuzat vreun joc de cărţi pentru că le-a scris diavolul, m-am comportat superior ca sacerdot, mi-am ieşit din minţi şi-am dat cu maşina de scris de pământ ca unii dintre noi, pe care-i ştim? Nu. Am fost băiat de treabă, credincios jurămintelor mele de supuşenie, manifestând spiritul adecvat locului, gata să învăţ, nerăbdător, în ciuda insolenţei mele, să mă întorc în lume ca un bun exemplar, dacă nu ca un bun exemplum. Vreau medalia merituosului. Tu, Ms., prynnde-mi-o la piept. Noaptea, dacă vrei, dar sunt mai proaspăt şi mai falie dimineaţa, înclină-te spre mine, să m-auzi cum plâng.

Te iubesc pentru că (a) exişti (b) conduci magistral acest refugiu (c) nu te plângi niciodată (d) pari a fi singură (e) citeşti ce scriu.

Mă iubeşti pentru că (a) exist (b) am nevoie de tine.

Oh, nu contează. Pe nepusă masă e ora prânzului, iar universul s-a redus pentru mine la un singur cerc de spumă albă, spuma galactică răcoritoare dintr-un pahar de daiquiri.

30

Atunci nu veni, scroafă ce eşti. Pizdă cu paşi tiptil. N-am dormit mai mult decât preţ de-un vis, ciulindu-mi urechile, să-ţi aud pasul, degetele pe clanţă, foşnetul mătăsii, scurtul, geamănul sorbit în timp ce îţi scoţi lentilele de contact, pentru că vanitatea te obligă să le porţi atunci când ieşi pentru a te duce la o „întâlnire" cu unul din acei indivizi îngrozitori de normali. N-ai ştiut că ştiu, nu-i aşa? Bătrânul Tom Marshfield are şi el spionii lui, ca să-l parafrazez pe Lear.

Serios. Adio. Scriu cu greu o pagină întreagă astăzi, am declarat tot ce mă pot gândi până acum de cel puţin două ori, tot ce are de-a face cu lamentabilul meu caz, şi mi-am pierdut dimineaţa împachetând şi pândindu-te pe tine. împachetând, presupun, în speranţa puţin probabilă, în termeni pascalieni, că te vei înmuia şi vei veni mâine dimineaţă. Avionul nu e decât la ora două, ar fi destul timp. Timp să păcălim timpul.

Fără somn devin delirant. Va fi o mare uşurare să mă strecor lângă Jane care doarme buştean şi să devin şi eu unul. Aici zace Thomas şi soaţa lui, Jane, înlemniţi în slujba Domnului, uitaţi aici ca monument şi mustrare a trecătorului.

Ce altceva îmi mai pot imagina despre viitor? Ned cel cu ochi de broscoi stă în vechiul meu birou liliachiu: presupun că voi fi exilat

într-un ţinut îndepărtat al parohiei, unde sătenii, în fiecare ajun al miezului de vară, îmi vor aduce o fecioară, precum Minotaurului, iar eu voi produce un miracol cu ocazia fiecărui echinox de primăvară, implicând şi un strop din sângele meu, pentru a perpetua apariţia recoltelor şi pentru a păstra viaţa voios-inocentă. Fie. Mă supun.

Cel mai greu lucru a fost să curăţ (cu o furculiţă furată din incandescentul tău restaurant cu înalte draperii de culoarea vaniliei) pământul dintre crampoanele pantofilor de golf, aşa încât hainele mele de vară (atât de frumos purgate şi călcate la curăţătoria Peyote) nu se vor murdări în timp ce vor tremura în burta marii păsări de aluminiu. Am folosit 11

lame de bărbierit şi două tuburi de pastă de dinţi în această măsurătoare a timpului unei luni. În ţinutul parohiei mele se apropie cea mai scurtă zi a anului şi naşterea Cuiva, cred, micuţul acela care nu reuşeşte niciodată să stingă toate lumânările dintr-o singură suflare.

Satisfacţia escatologică de a abandona unele lucruri – două perechi de şosete, o cămaşă cu mâneci scurte care s-a destrămat când am lovit mingea prea tare, un tub de

Copertone, uscat. Supralumea Lucrurilor de Unică Folosinţă. Conştiinţele noastre sensibilizate tresaltă, dar s-ar putea să fie o formă de compasiune.

Oare vreau să iau cu mine Ce întrebări pun fetele şi băieţiil o deschid la întâmplare şi citesc:

În încercarea de a răspunde la întrebarea: „Ce putem descoperi privitor la existenţa şi natura lui Dumnezeu în viaţa care ne înconjoară?" Doctorul Gilkey a folosit ca ilustrare exemplul marinarului naufragiat care găseşte o colibă părăsită pe o insulă pustie.

Altă întrebare care îi nedumereşte adesea pe băieţi şi fete a fost pusă de către un băiat în felul acesta: „De ce l-a lăsat

Dumnezeu pe Iisus să moară pe cruce?" Dacă un lider al comunităţii are propria filosofie creştină privitoare la moartea lui Hristos, el i-ar putea îndruma pe băieţi şi fete spre o utilă considerare a acesteia.

Strălucitorul soare al dimineţii bătea asupra micuţului sat chinezesc. De săptămâni bune oamenii priveau spre cer în speranţa că vor desluşi un semn al ploii ce va să cadă. Ploaia încă putea să le salveze recolta. Dar nu căzu niciun strop, iar câmpurile de orez se

ofileau în arşiţa pustiitoare.

Cu inima strânsă, reverendul Lu Cheng-sun păşi în incinta micii biserici.

Cred că va trebui s-o iau. Ca suvenir.

Iminenţa plecării îi redă acestei camere banale ciudăţenia pe care-am simţit-o când am intrat prima oară. Nu las în urma mea nicio urmă, nicio cicatrice.

Oare am visat? Meister Eckhardt, dacă-mi amintesc bine, vorbeşte de divinitate ca de „solul simplu, deşertul tăcut" şi despre un proces, aşa încât Dumnezeu se poate naşte în suflet, din entwerden, opusul devenirii, călătoria departe de tine însuţi. Poimâine luna mea poate apărea ca o metaforă, o pauză mai scurtă decât cea a Aliciei întreruptă de mine atât de regretabil.

Azi-noapte, după jocul de pocher, am ieşit afară, sub domul stelelor din deşert şi mi s-a făcut frică, nu frică-frică, ci frică să nu mă nasc din nou.

Chiar şi aşa, vino.

31

Geamantanele aşteaptă ca la paradă lângă uşă, fermoarele trase şi încuietorile încuiate asemeni gurilor unor domnişoare bătrâne. Sunt îngrozit. Aerian. Viaţa mea aici, la fel ca viaţa mea de la naştere încoace, pare lipsită de sens.

Chiar nu există ceva mai adânc? Zborul mi-a pătruns deja în stomac făcându-l să tremure. Nu mă pot obişnui. Nu pot.

Fii binecuvântată.

Ce surpriză. Bătaia în uşă n-a fost bătaia apocalipsei până la urmă. Ceea ce rămâne cu mine, în acest moment, momentul ultimei mele ore, a fost felul curajos în care te-ai dezbrăcat fără vreun comentariu, fără nici cea mai mic urmă de reproş, demonstrându-mi că nu eşti grasă, ci groasă, în mod cert groasă, încât braţele mele uimite, strângându-te, parcă îmbrăţişau trunchiul gros, dar cald, al unui copac. Şi liniştea ta, întinsă pe spate! Permiţându-le sânilor tăi să fie modelaţi şi remodelaţi – uimitori sâni, atât de tari încât păreau mici, sfârcurile erecte în vârful micilor cupe dintr-un ţesut şi mai erect, aşa încât evocau o cupolă deasupra unui dom, o ascensiune în trepte, o succesiune arhitecturală. Greu de ghicit, după profil, ce îţi producea plăcere. Păreai pierdută în gânduri, doar mâinile tale îmi vorbeau, desenând cu migală forma ideală a penisului meu, în aşa fel încât să-şi

piardă din nou durerea în aproape – nu, pe de-a întregul – alarmant de lichidul volum al pasajului spre uterul tău. Întregul proces a fost indolent, cronic, liniştit. De câte ori? Am pierdut şirul.

Mă simt drenat, uşor; am puţină febră, o vagă durere de cap.

Te-am meritat? M-ai adus la limită, o limită alunecoasă. Nu mai e nimic de făcut pentru mine, dragă Cititorule Ideal, decât să plec şi să dispar, recunoscător.

Ce e acest contact, acest contact uman, această încreţire pierdută a frunţii pe care ne-o producem unul altuia? A existat un moment când te-am penetrat, mi-era mare, iar tu udă deja, când n-aveai cum să te vezi, când ochii tăi erau doar pentru celălalt, privind într-ai mei cu o expresie fără nume, de intruziune şi alarmă, şi de bineţe. Mă rog ca faţa mea, străină mie, să fi dat la rândul ei bineţe.

apariţii ale

2008

„Cel mai mare scriitor de limbă franceză".

Lire, sondaj de opinie, 1994

Alexandr Soljeniţîn

Arhipelagul Gulag.

3 volume

Comen/i şi informaţii:

anisoara-edituraunivers.ro contenzi fe editura univers.ro www.editura univers.ro tel/fax: 021.315.33.08

Colecţiile Cotidianul. LITERATURA

În colecţia LITERATURA au mai apărut:

1. Romain Gary Ai toată viaţa înainte
2. John Updike Centaurul
3. Marguerite Yourcenar [Piatra filosofală
4. Michel Tournier Piticul roşu
5. Ian McEwan Durabila iubire
6. Javier Marias Romanul Oxfordului
7. Jeroen Brouwers Roşu ucigaş
8. Ray Bradbury Omul ilustrat
9. Cees Nooteboom următoarea poveste
10. Michael Ondaatje Pacientul englez
11. Daniel Pennac Domnilor copii
12. Amos Oz Cutia neagră
13. Raymond Queneau Sfântu' Aşteaptă

14. Marguerite Duras Ochi albaştri, părul negru
15. Jostein Gaarder Lumea Sofiei
16. Truman Capote Mic dejun la Tiffany
17. Junikiro Tanizaki Jurnalul unui bătrân nebun
18. Lawrence Durell Labirintul întunecat
19. Alice Hoffman Regina de gheaţă
20. Peter Ackroyd Chatterton
21. Carlos Fuentes Bătrânul gringo
22. Donald Barthelme Regele
23. V.S. Naipaui Măscăricii
24. SyMe Germain Cartea nopţilor
25. Jhumpa Laturi Interpret de maladii
26. Anne Tyler Lecţii de respiraţie
27. A.S. Byatt îngeri şi insecte
28. Richard Russo Empire Falls
29. Isaac Asimov Soarele gol
30. Muriel Spark Domnişoara Brodie în floarea vârstei
31. Ira Levin Sărutul dinaintea morţii
32. Paul Auster [Trilogia New York-ului
33. Russei Banks Deriva continentelor
34. Boris Vian Blues pentru o pisică neagră
35. Ben Okri InArcadia
36. E.M. Forster l o călătorie în India
37. Giorgio Bassani Grădinile Finzi-Contini
38. Yann Martel Viaţa lui Pi
39. Susan Sontag în America
40. Knut Hamsun Foamea
41. Curzio Malaparte Pielea
42. Henry Miller Tropicul Cancerului
43. William Faulkner Zgomotul şi furia
44. Ben Rice Pobby şi Dingan
45. Achmat Dangor Fructul amar
46. Marilynne Robinson Galaad
47.J.L. Carr o vară la ţară
48. William Trevor Citindu-l pe Turgheniev
49. Gustav Meyrink Golem
50. Jack Kerouac Cartea viselor
51. Sebastián Barry Calea cea lungă

52. Kobo Abe Femeia nisipurilor
53. Andrew Crumey jPfitz
54. Lewis Caroll Alice în Ţara minunilor; Alice în Ţara din oglindă
55. Evgheni Zamiatin Noi
56. Per Petterson la furat de cai
57. Julia Kristeva Bătrânul şi lupii
58. Gore Vidal Oraşul şi stâlpul
59. Benoît Duteurtre Fetiţa şi ţigara
60. Antologie \ Despre dragoste şi alte întâmplări: în 17 povestiri şi 54 de scrisori de amor
61. Lars Saabye Christensen Beatles
62. Chimia Achebe o lume se destramă
63. Clairelastillon (Insecta
64. Annelies Verbeke Dormi
65. Aoibheann Sweeney Printre altele, m-am apucat de fumat
66. Antologie Femei în ţara bărbaţilor: al doilea sex în 23 de episoade
67. Cesare Pavese Casa de pe colină
68. Bernard Malamud Lada fermecată
69. Pär Lagerkvist Moartea lui Ahasverus
70. Antologie \ Ispita şi cele 10 porunci: tentaţii clasice în lupta cu Decalogul
71. Simone de Beauvoir Toţi oamenii sunt muritori
72. Pedro Alniodovar Patty Diphusa
73. Alberto Moravia Mascarada
74. Nadine Gordimer la agăţat
75. Antologie \ Erotica: Clasicii & literatura XXX
76. Ruthanne Lum McCurm o mie de monede de aur
77. Max Frisch Numele meu fie Gantenbein
78. William Gibson Neuromantul
79. Hisashi Inoue Peripeţiile bunului părinte Mockinpott
80. Antologie \ Cartea cu himere. 19 maeştri ai prozei fantastice dau şah şi mat imposibilului
81. Marie Darrieussecq Bebeluşul
82. Harry Mulisch Siegfried – O idilă neagră
83. Carlo Fruttero, Franco Lucentini Femeia de duminică
84. Antologie \ Arca lui Noe, Ulise & Co. – 17 incursiuni celebre

în misterele marelui ocean

85. Joseph Conrad Inima întunericului

86. J.C. Huysmans în răspăr

87. Arthur C. Clarke Sfârşitul copilăriei

88. Antologie \ Umor cu premeditare. 22 de inculpaţi celebri şi delictele lor

89. Jerome K. Jerome Arta de a nu scrie un roman

90. Rudyard Kipling Povestiri indiene

91. Luigi Pirandello Caietele lui Serafino Gubbio, operator

92. Antologie \ întâmplări din Gastropolis. 14 mărturii şi investigaţii de neuitat din cetatea ideală a gastronomilor şi gastrofililor

93. Kader Abdolah la porţile moscheii

94. Henry James Daisy Miller şi alte nuvele

95. Vicente Blasco Ibáñez Maya Desnuda

96. Oscar Wilde Portretul lui Dorian Gray

97. Antologie Sodoma şi Gomora. 14 motive de a urî şi de a te lăsa cucerit de viaţa de la oraş

98. Franz Kafka America

99. Lev Tolstoi Hagi Murad

100-102. Alexandr Soljeniţîn Arhipelagul Gulag (3 vol.)

103. Michael Ondaatje Divisadero

104. FrankL. Baum Viaţa şi aventurile lui Moş Crăciun Vrăjitorul din Oz

105. Anne B. Ragde Plopii din Berlin

106. Russell Banks Rezervaţia

107. Boris Vian Smulgătorul de inimi

108. Jostein Gaarder Fata cu portocale

109-110.D.H. Lawrence Fii şi îndrăgostiţi

111. Marcel Proust o iubire a lui Swann

Comenzi, în limita stocului disponibil, la shop. cotidianul.ro.